

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

[C – 2020/42866]

1 SEPTEMBER 2020. — Ministerieel besluit tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, artikel 1, 3° en artikel 4, eerste lid, vervangen bij het ministerieel besluit van 24 juli 2020.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

- de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector (de Vlaamse Sportfederatie, het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid, Gezond Sporten Vlaanderen, de Vereniging voor Sport- en Keuringsartsen, de FitnessOrganisatie en Sport Vlaanderen) werkte een stappenplan uit voor de heropstart van de sportsector. De leidraad is een concrete doorvertaling van dit stappenplan. In de leidraad wordt duidelijkheid verschaft over de verschillende fases van de heropstart aan sportfederaties, sportclubs, sportcentra, evenementorganisatoren en alle andere instanties en mensen die sport aanbieden, op welke manier dan ook. Tegelijkertijd begeleidt het alle betrokken partijen bij een verantwoorde en veilige heropstart van hun sportactiviteiten. Om de heropstart van de sportsector verantwoord en veilig te laten verlopen, heeft de klankbordgroep protocollen uitgewerkt voor verschillende doelgroepen. Door dit besluit worden de reeds vastgestelde leidraad en protocollen aangepast aan de wijzigingen zoals bepaald in het ministerieel besluit van 22 augustus 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 30 juli 2020.

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND BESLUIT:

Artikel 1. Bijlage 1 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19 wordt vervangen door de bijlage 1 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. Bijlage 2 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 2 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 3. Bijlage 3 bij hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 4. Bijlage 4 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 3 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 5. Bijlage 5 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 4 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 6. Bijlage 6 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 5 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 7. Bijlage 7 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 6 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 8. Bijlage 8 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 7 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 9. Bijlage 9 bij hetzelfde besluit wordt vervangen door de bijlage 8 die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 10. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2020.

Brussel, 1 september 2020.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
B. WEYTS

Bijlage 1 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 1 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Leidraad sport en corona

Inhoud	
Inleiding	2
1. Code Geel – Wat is er mogelijk op het vlak van sportbeoefening?	5
1.1. Algemeen scenario code geel	5
1.2. Concrete toelichting	5
2. Sporten in groep	8
2.1. ...in niet-georganiseerd verband	8
2.2. ...in georganiseerd verband	8
3. Gedragscodes en protocollen ter ondersteuning van een verantwoorde heropstart ..	10
4. Besmettingsrisico beperken	11
4.1. Mondmaskers	11
4.2. Registratie bij sportactiviteiten	12
4.3. Procedure bij vaststelling van besmetting	12
Bijlage 1: overzicht sportspecifieke passages uit mb van 30 juni 2020	14

De bepalingen uit het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020, zijn de juridische basis voor het heropstarten van sportactiviteiten, onder de in dat besluit vermelde voorwaarden.

Inleiding

Sinds juni wordt er in de sportsector reeds gewerkt met protocollen die worden opgemaakt vanuit de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Deze protocollen volgden steeds de algemene coronamaatregelen die door de Nationale Veiligheidsraad werden vastgelegd in een federaal ministerieel besluit. De protocollen werden na elke update bekrachtigd door de Vlaamse minister van sport via een ministerieel besluit.

Vanaf 1 september willen we trachten om meer stabiliteit en een hogere mate van voorspelbaarheid te krijgen in de protocollen. Daarom werden in de zomer concrete scenario's uitgewerkt op basis van vier kleurcodes die de mate van dreiging van de epidemie weergeven.

NUL RISICO	GROEN	Er is een vaccin beschikbaar en/of er is groepsimmunitet. Alle contacten kunnen plaatsvinden. Handhygiëne (voor eten en na toiletbezoek) blijft noodzakelijk.
LAAG RISICO	GEEL	Er is een beperkte transmissie van besmettingen, waardoor verhoogde waakzaamheid is aangewezen. Contacten tussen mogelijke verspreiders worden beperkt. Functioneel noodzakelijke contacten kunnen doorgaan met inachtneming van de toepasselijke veiligheidsmaatregelen.
MATIG RISICO	ORANJE	Er is een systematische transmissie van besmettingen in de samenleving. Er zijn alleenstaande of geïsoleerde clusteruitbraken. Contacten tussen mogelijke verspreiders worden tot het essentiële beperkt en vinden plaats binnen een context waar risicofactoren zoveel mogelijk onder controle zijn gebracht.
HOOG RISICO	ROOD	Er zijn wijdverspreide besmettingen in de samenleving en er zijn nieuwe uitbraken en clusters. Contacten tussen mogelijke verspreiders moeten maximaal vermeden worden.

De groene code gaat uit van een situatie waarbij een vaccin, een medicijn of een groepsimmunitet aanwezig is en we terug naar een normale situatie kunnen schakelen. Hiervoor is logischerwijs geen scenario voor nodig. Voor de drie andere codes werd een concreet scenario uitgewerkt. Op die manier kunnen we afhankelijk van het dreigingsrisico schakelen tussen de respectievelijke scenario's. Dit maakt het voor de sector ook makkelijk om zich voor te bereiden op wat eventueel kan komen.

In elk van de drie mogelijke scenario's (geel, oranje, rood) gelden de negen onderstaande algemene principes:

1. De Begeleidingsmaatregelen Epidemie en Sport (BES) gelden voor alle Vlaamse steden en gemeenten. De Vlaamse Minister van Sport vraagt alle Vlaamse provincies en lokale besturen de BES toe te passen, m.a.w. om de betekenis van de kleurencodes als een vaste standaard te hanteren. Dat maakt het nog steeds mogelijk om als provinciaal of lokaal bestuur autonoom maatregelen te treffen, door een kleurencode uit te roepen die strenger is dan afgekondigd door een hoger beleidsniveau. Voor de burger maakt het de maatregelen overzichtelijk, ondubbelzinnig en duidelijk.
2. We maken qua mogelijkheden of beperkingen geen onderscheid tussen een individu, diens huisgenoten of de niet-huisgenoten die op een gegeven moment bij een sociale bubbel mogen horen.
3. De beperkingen gelden niet voor kinderen tot en met 12 jaar, tenzij nieuwe epidemiologische inzichten die worden bevestigd door de wetenschappers die de overheid adviseren deze beperkingen wél noodzakelijk maken.
4. Mensen moeten altijd alle vormen van sport kunnen blijven beoefenen die niet strijdig zijn met de veiligheidsmaatregelen.
5. Buiten de fase 'groen/1', wordt iedereen nadrukkelijk gevraagd:
 - a) met zo weinig mogelijk mensen samen te sporten;
 - b) om outdoor sporten zoveel mogelijk voorrang te geven op indoor sporten;
 - c) zich op weg naar een sportactiviteit niet in een auto of met het openbaar vervoer te verplaatsen in gezelschap van mensen buiten hun sociale bubbel, tenzij iedereen een mondkapje draagt en maximaal afstand houdt;
 - d) gedeeld sportmateriaal voor en na het sporten grondig schoon te maken;
 - e) om geen sportactiviteiten bij te wonen als toeschouwer, tenzij waar dit expliciet is toegelaten volgens het geldende protocol of waar dat nodig is om bv. jonge kinderen of mensen met een beperking te begeleiden;
6. Tijdens een belastende activiteit hoeven sporters geen mondkapje te dragen. Mede daarom moeten sporters drukte vermijden (zie 5a). Een sportactiviteit is belastend als je merkbaar sneller moet ademen.
7. Mensen mogen zonder doktersattest niet samen met anderen sporten in geval van symptomen die op een besmettelijke ziekte kunnen wijzen of in geval van een recent risicocontact met iemand die zulke symptomen had.¹
8. Een sportgroep bestaat uit het aantal personen dat is bepaald in het MB en in de 'Leidraad sport en corona'.

¹ Voor covid-19: een risicocontact binnen de periode tot 14 dagen geleden. Mogelijke symptomen van covid-19, griep of een andere besmettelijke ziekte zijn: abnormale vermoeidheid, algemeen ziektegevoel (energieverlies in combinatie met o.a. koude rillingen, slaperigheid, spierpijn of gebrek aan eetlust), onverklaarde pijn in meerdere spiergroepen, hoofdpijn die niet verdwijnt met 1 dosis paracetamol, droge hoest, ademhalingsmoeilijkheden, koorts (38°C of meer), keelpijn, verlies van smaak- of reukzin, lopende neus, meermaals per dag niezen (zonder allergie), overgeven en/of meermaals per dag diarree, al dan niet samen met buikpijn, misselijkheid, rommelende darmen, hoofdpijn, krampen of koorts.

9. Voor professionele sportbeoefening/topsport kunnen mits expliciete toestemming door de overheid uitzonderingen worden toegestaan.

Binnen een bepaalde kleurcode is het mogelijk dat de nationale veiligheidsraad beslist om de cijfers inzake bijeenkomsten en samenscholingen aan te passen in functie van kleinere wijzigingen in het dreigingsniveau, zonder daarom de inhoudelijke richtlijnen te veranderen. De onderstaand scenario voor de sportsector zijn dan ook enkel de termen voor bijeenkomsten en samenscholingen opgenomen, zonder de bijhorende cijfers. Op die manier kan het standaardscenario ongewijzigd blijven bij eventuele bijsturing van de cijfers. Deze cijfers worden in onderstaande tabel opgenomen. Deze tabel wordt steeds geüpdatet wanneer nodig.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie-/vriendenbijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

1. Code Geel – Wat is er mogelijk op het vlak van sportbeoefening?

1.1. Algemeen scenario code geel

Corona Kleur n codes Sport	Outdoor		Indoor		Zwembad indoor
	U12	12+	U12	12+	

Toelating	Toegelaten onder voorwaarden	Toegelaten onder voorwaarde n	Toegelaten onder voorwaarden	Toegelaten onder voorwaarde n	Toegelaten onder voorwaarde n
Densiteit	Onbeperkt	1/30m ² - 1/10m ² cfr leidraad	Onbeperkt	1/30m ² - 1/10m ² cfr leidraad	1/10m ²
Contact	Ja	Contact binnen en tussen sportgroepen	Ja	Contact binnen en tussen sportgroepen	Contact binnen en tussen sportgroepen
Kleedkamers / douches	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Publiek	conform het MB	conform het MB	conform het MB	conform het MB	conform het MB

Dit is het algemene scenario voor code geel, zoals vastgelegd in het document 'Kleurencodes in de sport'. Dit zijn de overkoepelende regels. De concrete interpretatie van deze regels wordt geduid in deze leidraad corona en sport en de bijhorende protocollen zoals vermeld in punt 3 van deze leidraad. De richtlijnen die in deze leidraad en de protocollen zijn opgenomen, moeten opgevolgd worden bij de invulling van dit scenario.

1.2. Concrete toelichting

- Alle sportactiviteiten zijn mogelijk voor alle leeftijden, zonder dat social distance hierbij moet toegepast worden tijdens de sportactiviteit. Binnen de sportgroep kan er dus contact gemaakt worden. Dit betekent niet dat men binnen zijn sportgroep iedereen zomaar kan beginnen knuffelen, maar wel dat men die contacten kan aangaan die noodzakelijk zijn voor het beoefenen van de sport. Hier moeten we dan ook bewust mee omgaan.
 - Contact binnen de eigen sportgroep is toegestaan en ook tussen sportgroepen is er onder voorwaarden contact mogelijk. De richtlijnen hierrond worden verder geduid onder punt 2 'Sporten in groep...' van deze leidraad.
- Kleedkamers en douches zijn toegankelijk. In het protocol voor beheerders van sportinfrastructuur kan je richtlijnen en adviezen daarover terugvinden (zie hiervoor de link onder punt 3 van deze leidraad). We adviseren om kleedkamers gesloten te

houden als ze niet echt noodzakelijk zijn. Hou hierbij rekening met het algemeen welzijn van de sporter.

- Als ze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke bubbel.
 - 2 groepen/teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per groep/team.
 - Voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging
 - Besteed extra aandacht aan contactoppervlakken (klinken, banken, doucheknoppen, lockers...)
 - Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de groep-/teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging
- Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel behoren. Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten.
 - Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche.
 - Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur(binnen- en buitenkant) /bij de ingang
 - Aanduidingen op de zitbanken of de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan.
 - Zorg voor een reinigingsschema dat voorziet in frequente reinigingen van de kleedkamers en douches met water en zeep of desinfectie.
 - Communiceer duidelijk over dit reinigingsschema naar gebruikers.
- Zwembaden zijn open. Het protocol voor zwembadexploitanten kan je online terugvinden (zie hiervoor de link onder punt 3 van deze leidraad).
- Sportwedstrijden kunnen plaatsvinden, ook bij die sporten waar de social distance niet kan gegarandeerd worden. Er geldt geen limiet op het aantal deelnemers aan een sportwedstrijd, tenzij het protocol van toepassing of de bevoegde gemeentelijke overheid dit expliciet voorziet. Wanneer een sportieve wedstrijd wordt georganiseerd voor meer deelnemers dan bepaald in de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel pagina 5*) of op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid vereist. Alvorens de aanvraag in te dienen vult de organisator de online toepassing Covid Event Risk Model (CERM) (www.covideventriskmodel.be) in en voegt het volledige verkregen certificaat toe aan het aanvraagdossier voor de bevoegde gemeentelijke overheid.
 - Bovendien zullen bij deze wedstrijden toeschouwers kunnen aanwezig zijn zoals bepaald door de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor'
 - (*Deze limieten zijn afhankelijk van de bepalingen in het federale ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen. Raadpleeg voor de juiste aantallen de tabel in de inleiding op pagina 5.*)
 - Het is mogelijk om onder strikte voorwaarden sportevenementen te organiseren. Organisatoren dienen zich te houden aan de voorwaarden en richtlijnen die bepaald worden in het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden (zie hiervoor de link onder punt 3

- van deze leidraad). De richtlijnen en adviezen zullen hen helpen bij de voorbereiding van hun organisatie.
- Vanaf 1 juli is het Covid Event Risk Model voor iedereen beschikbaar via een gratis online tool. Deze tool wordt best door elke organisator van een sportwedstrijd of sportevenement ingevuld. Meer duiding over dit CERM (hoe en door wie te gebruiken) vind je terug in het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden.
 - Wanneer een sportevenement of sportwedstrijd wordt georganiseerd voor een publieks- of deelnemersaantal boven de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel pagina 5*) of op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid vereist. Het CERM zal gebruikt worden bij de besluitvorming.
 - Voor de uitbaters van permanente infrastructures is er een mogelijkheid om bij de lokale besturen een toelating aan te vragen om een zittend publiek te ontvangen dat groter is dan het maximum aantal toegelaten toeschouwers zoals bepaald door de limiet voor 'publiek indoor' of 'publiek outdoor' (*zie tabel pagina 5*). De lokale burgemeester moet hun aanvraag goedkeuren in akkoord met de bevoegde minister en na raadpleging van een viroloog.
 - Sportkampen zijn mogelijk. Deze kampen moeten georganiseerd worden in vaste sportgroepen (*zie tabel pagina 5*). Sport Vlaanderen werkte samen met het Departement CJM en later ook met de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector een protocol uit voor sportkampen. Dat kan dienen als ondersteunend instrument voor organisatoren bij de planning en voorbereiding van hun kampen. Ook als ouder of jongere kan je hier extra informatie uithalen om een idee te krijgen over hoe je sportkamp er zal uitzien. (zie hiervoor de link onder punt 3 van deze leidraad).
 - Er geldt een registratieplicht voor
 - deelnemers aan sportlessen/-trainingen;
 - bezoekers van zwembaden;
 - professionals/medewerkers bij sportevenementen;
 - deelnemers aan sportevenementen.
 - publiek bij sportevenementen/sportwedstrijden.
 - Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.
 - De horeca kan open, onder strikte voorwaarden. Dit is eveneens van toepassing op kantines. Deze moeten dezelfde regels volgen als andere horecazaken. Deze regels vind je terug op de website van de FOD Economie en Horeca Vlaanderen. Voor kleinere sportkantines waar maar 1 iemand bestelt, kan de regel voor eenmanszaken toegepast worden en kan bediend worden aan de bar, steeds met respect voor de veilige afstand van 1,5 meter met en tussen de klanten.

In code geel kunnen de meeste sportactiviteiten min of meer normaal plaatsvinden, mits inachtnaam van de nodige veiligheidsrichtlijnen opgenomen in deze leidraad en de bijhorende protocollen.

De manier waarop je kan sporten in groep wordt hierna verduidelijkt en voorzien van bijkomende richtlijnen en adviezen vanuit de klankbordgroep. Voor meer specifieke vragen kan je ook steeds de FAQ op de website van Sport Vlaanderen raadplegen: <https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/corona-veelgestelde-vragen/>

2. Sporten in groep ...

2.1. ...in niet-georganiseerd verband

Sporten in niet-georganiseerd verband mag:

- met je eigen sociale bubbel met contact.
- Weet ook dat je maar met een beperkt aantal personen mag samen komen, zoals bepaald door de het maximaal toegelaten aantal personen voor vriendenbijeenkomsten (kinderen onder de 12 jaar worden niet meegerekend) zowel op privédomein als op openbaar domein.
- Dit maximaal toegelaten aantal personen voor vriendenbijeenkomsten is ook de limiet voor het aantal personen waarmee je in niet-georganiseerd verband kan sporten (kinderen onder de 12 jaar worden niet meegerekend). Hierbij moet je de afstands- en hygiënerichtlijnen respecteren met elke persoon buiten je sociale bubbel. Met deze personen kan je dus enkel sporten zonder contact.

(De aantallen voor de sociale bubbel of de limiet voor vriendenbijeenkomsten is afhankelijk van de bepalingen in het federale ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen. Raadpleeg voor de juiste aantallen de tabel in de inleiding op pagina 5).

Het onderscheid tussen sporten in niet-georganiseerd verband in groep en in georganiseerd verband in groep is vaak nauwelijks vast te stellen, zeker bij sporten in het openbaar domein. Daarom adviseert de klankbordgroep om je bij het sporten in een niet-georganiseerde context zo veel mogelijk te houden aan de richtlijnen zoals bepaald onder 2.2. voor sporten in groep in een georganiseerde context.

Concreet betekent dit dat je best iemand aanduidt die optreedt als verantwoordelijke van de groep die:

- extra aandacht heeft voor het naleven van de coronarichtlijnen (bv. hygiëne, niet mengen met andere bubbels, ...)
- tot twee weken na de activiteit een lijst bijhoudt van wie deelnam aan de niet-georganiseerde sportactiviteit (in functie van contact tracing)

2.2. ...in georganiseerd verband

Georganiseerde sportactiviteiten zijn toegelaten binnen een gelimiteerde sportgroep. Bij deze groep moet er verplicht een sportbegeleider aanwezig zijn, die meegerekend wordt in het maximumaantal toegelaten personen. Gedurende het verloop van de sportactiviteit blijft deze sportgroep vanzelfsprekend behouden. Tussen verschillende sportactiviteiten onderling kan je deel uitmaken van verschillende sportgroepen, maar wees verstandig en beperk je verschillende sportgroepen zo veel mogelijk.

(Het maximum aantal personen voor een sportgroep is afhankelijk van de bepalingen in het federale ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen. Raadpleeg voor de juiste aantallen de tabel in de inleiding op pagina 5).

Tijdens de sportactiviteiten moet de onderlinge afstand van 1,5 meter tussen sporters in de sportgroep niet langer worden gegarandeerd en is onderling contact opnieuw mogelijk. Dit betekent niet dat men binnen zijn sportgroep iedereen zomaar kan beginnen knuffelen, maar wel dat men die contacten kan aangaan die noodzakelijk zijn voor het beoefenen van de sport. Hier moeten we dan ook bewust mee omgaan.

Bij sportwedstrijden is er geen limiet op het aantal deelnemers, maar indien er meer deelnemers zijn dan bepaald in de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel pagina 5*) en voor activiteiten op de openbare weg moet je de toestemming vragen aan de lokale overheid. Alle wedstrijden en sportevenementen, moeten in deze periode aan de strikte richtlijnen van het protocol voor sportevenementen en sportwedstrijden voldoen (*zie hoofdstuk 3 in deze leidraad*).

Behalve het contact binnen de sportgroep is er onder bepaalde voorwaarden ook contact mogelijk tussen sportgroepen. Dit contact is echter enkel toegelaten in de context van sportwedstrijden. Zonder contact tussen sportgroepen zouden wedstrijden in vele sporten immers niet mogelijk zijn. Buiten deze context van sportwedstrijden moet het contact tussen sportgroepen echter maximaal vermeden worden.

Om niet noodzakelijk contact tussen sportgroepen buiten de wedstrijdcontext te beperken, moet we de overbevolking van een sportinfrastructuur steeds vermijden. Om dit voldoende te kunnen respecteren, worden densiteitsregels vastgelegd. Deze regels bepalen dat de totaal beschikbare sportinfrastructuur, dus niet noodzakelijk binnen de belijning van een sportterrein, minstens 30m² per deelnemer kan waarborgen. Dit komt overeen met een bezetting van 20 personen op een klassiek basketbalterrein. Op deze regel is een uitzondering mogelijk waarbij de totaal beschikbare sportinfrastructuur 10m² per deelnemer moet waarborgen.

De regel voor 30m² gaat uit van verplaatsingssporten waarbij er in normale omstandigheden, door de aard van de sport, een grote kans op onderlinge interactie is en waarbij men de anderhalve meter niet kan garanderen. Hier willen we dus extra veiligheid inbouwen ten opzichte van de reguliere anderhalve meter, zodat een sportzone niet (te) druk bezet kan worden. Dit is de standaardregel voor bezetting van sportinfrastructuur in code geel.

Voor sportactiviteiten waarbij er in normale omstandigheden geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact is een afwijking toegestaan waarbij de beschikbare sportinfrastructuur slechts 10m² per persoon moet waarborgen. Om van deze uitzondering te kunnen genieten moet een sportactiviteit aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het gaat om een activiteit binnen een afgebakende zone voor één persoon. Eventueel gezamenlijk materiaal of toestellen worden tussen opeenvolgende gebruikers gereinigd of ontsmet. Voorbeelden zijn een fitnesscentrum met fitnesstoestellen, toestelturnen, bepaalde individuele dansvormen, yoga, ...
- Het gaat om zwemmen in zwembaden of baantjeszwemmen.
- Het gaat om sporten waarbij het contact tijdens de sportactiviteit beperkt is tot één vaste partner die niet wijzigt tijdens de sportactiviteit en waarbij de afstandsregels met andere sporters dan de vaste partner te allen tijde worden gewaarborgd. Voorbeelden zijn koppeldans, gevechtssporten, ...

Deze densiteitsregels zijn niet van toepassing op sportactiviteiten voor jongeren tot en met 12 jaar.

In principe zijn alle sportactiviteiten toegelaten, mits de regels uit deze leidraad en bijhorende protocollen worden gerespecteerd.

Alle outdoor- en indoorsportinfrastructuur mag open, inclusief de horecafaciliteiten, douches en kleedkamers. Vrijwilligers die instaan voor het onderhoud van het sportmateriaal, het openstellen van de sportinfrastructuur en de horecafaciliteiten kunnen zich verplaatsen naar de club.

3. Gedragscodes en protocollen ter ondersteuning van een verantwoorde heropstart

Om een verantwoorde en veilige organisatie van de sportsector te kunnen waarborgen werkten we vanuit de klankbordgroep verschillende gedragscodes en protocollen uit. Waar nodig werden externe experts uitgenodigd, zoals bij de uitwerking van het protocol voor sportkampen of voor het protocol voor organisatoren van sportevenementen. Deze gedragscodes en protocollen werden opgemaakt op generiek niveau en kunnen integraal overgenomen worden door sportorganisaties, lokale besturen, infrastructuurbeheerders, ... of kunnen als leidraad dienen bij het uitwerken van de eigen specifieke gedragscodes en protocollen.

Om de boodschappen uit de gedragscodes ook visueel te kunnen ondersteunen, werden posters uitgewerkt. Deze kunnen worden gedownload of aangevraagd via de website van Sport Vlaanderen: <https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>. Kijk hiervoor in de rubriek gedragscodes en protocollen.

- [Gedragscode voor sporters](#)
- [Gedragscode voor G-sporters](#)
- [Gedragscode voor vrijwilligers](#)
- [Gedragscode voor bestuurders](#)
- [Gedragscode voor ouders](#)
- [Gedragscode voor trainers/sportbegeleiders](#)
- [Protocol voor gemeenten](#)
- [Protocol voor beheerders van sportinfrastructuur en openbare ruimtes](#)
- [Protocol voor zwembaden](#)
- [Protocol voor zwemzones in recreatiegebieden](#)
- [Protocol voor fitnesscentra](#)
- [Protocol voor sportkampen voor kinderen](#)
- [Protocol voor sportstages voor volwassenen en senioren](#)
- [Protocol voor sportklassen en sportdagen](#)
- [Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden](#)

De gedragscodes en protocollen zijn aanvullende documenten bij deze leidraad. Elke gedragscode of protocol bestaat uit een puntsgewijze opsomming van richtlijnen en adviezen per doelgroep of context. In het kader van goed bestuur wordt het aanbevolen om een sportspecifieke/context-specifieke doorvertaling te maken van deze protocollen. Concrete specificaties eigen aan de sport worden hierbij op een verantwoorde en gefundeerde wijze gemotiveerd. Een goede vertaling van deze generieke protocollen naar de lokale context verhoogd in grote mate de kwaliteit van de uitvoering van deze richtlijnen op het terrein.

De leidraad en protocollen worden steeds bekrachtigd door de minister van sport via een ministerieel besluit. Eventuele sport- of contextspecifieke doorvertalingen mogen vanzelfsprekend niet afwijken (in een soepelere richting) van de coronamaatregelen zoals bepaald in het federale en Vlaamse ministerieel besluit.

Met betrekking tot omgaan met ouderen in coronatijden verwijzen we naar het ouderencharter: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-ouderencharter-ee-leidraad-voor-ouderen-en-organisaties-die-met-ouderen-werken>

4. Besmettingsrisico beperken

4.1. Mondmaskers

Naast de gedragscodes en protocollen die je als bijlagen bij deze leidraad kan terugvinden, willen we in deze leidraad alvast nog enkele generieke regels meegeven die kunnen helpen om het besmettingsrisico te beperken.

Hierbij is het sowieso belangrijk om te verwijzen naar de zes gouden regels die vanuit de veiligheidsraad worden verspreid voor wat betreft het individuele gedrag. Je kan deze [hier](#) nalezen.

Vanaf 29 juli zijn mondmaskers veel meer dan vroeger een verplicht onderdeel in de strijd om het besmettingsrisico te beperken. Algemeen geldt dat je in openbare gebouwen voor de publiek toegankelijke delen een mondmasker moet dragen of wanneer de afstand van 1,5m niet gerespecteerd kan worden. Dat betekent ook in de openbare delen van een sporthal (inkom, gangen, toiletten, cafetaria wanneer je recht staat...).

Ook wanneer je als toeschouwer een sportwedstrijd -of evenement bijwoont, zowel outdoor als indoor, ben je verplicht om een mondmasker te dragen.

We raden ook aan om na het sporten altijd 1,5m afstand te houden in kleedkamers.

Vergeet zeker niet om mogelijke lokale restricties van jouw provincie of jouw gemeente na te kijken.

Een mondmasker is tijdens het sporten niet verplicht en we raden het tijdens intensief sporten zelfs af.

Hoewel een sportbegeleider meegerekend wordt in de bubbel van 50 personen, kan het zijn dat hij/zij meerdere groepen na elkaar begeleidt. De sportbegeleider dient dus zo veel mogelijk de afstandsregels te respecteren. In een sportcontext kunnen zich echter situaties voordoen waarbij de veiligheid van de sporter in het gedrang dreigt te komen en een interventie van een trainer noodzakelijk is. In dergelijke situaties kan de veiligheidsafstand niet gerespecteerd worden. Trainers die in dergelijke situaties kunnen terechtkomen moeten preventief een mondmasker dragen.

Bij de keuze van een juist mondmasker in deze context moet men er in de eerste plaats vanuit gaan dat dit dient om de andere te beschermen. In dat geval kiest men dus best voor de chirurgische of stoffen mondmaskers.

Naar analogie met de situatie in het kleuteronderwijs, is het dragen van een mondmasker door trainers die met kleuters (tot en met 6 jaar) omgaan niet nodig.

De regels inzake medewerkers en publiek bij [sportwedstrijden en evenementen](#) of inzake publiek en professionals/medewerkers in een sportinfrastructuur worden in het betreffende protocol verder gedefinieerd.

4.2. Registratie bij sportactiviteiten

Bij sportlessen, zwembaden en wellnesscentra geldt een registratiesysteem. Naam en telefoonnummer of e-mailadres dien je daar op te geven in functie van contactonderzoek. Verder moeten ook professionals/medewerkers bij sportevenementen, deelnemers aan sportevenementen en publiek bij sportevenementen/sportwedstrijden zicht verplicht registreren.

Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.

Bezoekers of deelnemers die dit weigeren, krijgen geen toegang.

Indien mogelijk wordt deze registratie best vereenvoudigd door te werken met een voorafgaande inschrijving.

De gegevens worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen. Die contactgegevens mogen enkel worden gebruikt voor de doeleinden van de strijd tegen COVID-19.

Ze moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen en de bezoekers of deelnemers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven.

4.3. Procedure bij vaststelling van besmetting

Wanneer je als sportorganisatie verneemt dat er een van jouw leden of deelnemers aan jouw sportactiviteiten besmet is met het coronavirus, volg je best volgende stappen op.

Stap 1: Schat het risico in

- Is de besmette persoon op een sportactiviteit geweest onder verantwoordelijkheid van jouw organisatie binnen een tijdspanne van 3 dagen voor het begin van de symptomen tot het einde van de besmettelijkheidsperiode (over het algemeen 7 dagen na het begin van de symptomen of langer als de symptomen aanhouden)?
 - Indien niet, hoeven de ander betrokkenen bij de activiteiten binnen jouw organisatie niet als contactpersoon te worden opgegeven voor contact tracing
 - Indien wel, dan start je best met de onderstaande stappen.
- Heeft de besmette persoon de afstandsregels en alle nodige voorzorgsmaatregelen, zoals je kan terugvinden in de gedragscode voor de sporter, gevolgd?
 - Indien wel, dan moeten de andere betrokkenen bij de activiteiten binnen jouw organisatie niet als contactpersoon worden opgegeven voor contact tracing
 - Indien niet, dan start je best met de onderstaande stappen.

Stap 2: Contactpersonen

- Hou contact met de besmette persoon om de situatie op te volgen.
- Help de besmette persoon met het opstellen van een lijst met contactpersonen, dit zijn personen die contact hebben gehad met een bevestigd COVID-19 geval.
- Volg op of de besmette persoon is gecontacteerd door het Covid-19 Contact Tracing Team of contacteer proactief het Covid-19 Contact Tracing Team.

Stap 3: Communicatie

- Maak nooit zomaar de medische gegevens van een lid bekend! In de regel communiceer je niet over de identiteit van de besmetter persoon en respecteer je

zijn/haar privacy, tenzij deze persoon bij overleg zelf aangeeft dat dit voor hem/haar ok is.

- Indien het Contact Tracing Team niet snel opstart, overleg dan met de besmette persoon om de leden met een direct risico, nl. mogelijke contactpersonen, samen te informeren. Vermeld duidelijk indien het over een hoog of laag risico gaat.
- Het is sowieso raadzaam om je eigen leden of deelnemers op de hoogte te brengen van een mogelijke besmetting en hen bij deze communicatie ook volgende folder te bezorgen met betrekking tot contactonderzoek: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Folder_contactonderzoek_NL.pdf . Op die manier is men ook beter voorbereid indien men wordt gecontacteerd in functie van contactonderzoek.
- Informeer de contactpersonen over de acties die je binnen de club hebt ondernomen.

Wat moet ik weten over contact tracing?

Via de deze link vind je nuttige informatie over contact tracing of contactonderzoek: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/contactonderzoek>

Bij contactonderzoek zal iemand die werkt in opdracht van de overheid je opbellen. In Vlaanderen werkt die persoon in opdracht van het Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse overheid. In Brussel is dat in opdracht van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Let hierbij zeker op het nummer. Dit is altijd via dit specifieke telefoonnummer 02 214 19 19 of 8811 in het geval van een sms. Deze info is belangrijk om de echte telefoons van deze van mogelijke fraudeurs te onderscheiden.

Bijlage 1: overzicht sportspecifieke passages uit mb van 30 juni 2020

De concrete passages uit het ministerieel besluit over de coronamaatregelen van **30 juni 2020, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus**, met betrekking tot sport zijn als volgt:

In de aanhef:

Overwegende dat deze gunstige evolutie het mogelijk maakt om de heropening toe te laten van wellnesscentra, met inbegrip van sauna's, van de voor het publiek toegankelijke zwembaden, van casino's en speelautomatenhallen, van pretparken en binnenspeeltuinen, van bioscopen en van kermissen; dat evenwel bepaalde restricties moeten worden voorzien om de risico's van besmetting en verspreiding van het virus te beperken;

In het besluit:

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

3° "protocol": het document bepaald door de bevoegde minister in overleg met de betrokken sector dat de regels bevat die de ondernemingen en verenigingen van de bedoelde sector dienen toe te passen bij de uitoefening van hun activiteiten.

Art. 11. § 1. Behoudens andersluidende bepaling voorzien door dit besluit, zijn samenscholingen van meer dan 10 personen, kinderen jonger dan 12 jaar niet meegeteld, enkel toegelaten onder de voorwaarden voorzien en voor de activiteiten toegelaten door dit artikel. [...]

§ 2. Een maximum van 50 personen mag de volgende activiteiten bijwonen:

- 1° de activiteiten in georganiseerd verband, in het bijzonder door een club of vereniging, steeds in aanwezigheid van een meerderjarige trainer, begeleider of toezichter;
- 2° de zomerkampen en -stages met naleving van de regels voorzien in artikel 15.

§ 4. Een publiek van maximum 200 personen mag evenementen, voorstellingen, gezeten recepties en banketten toegankelijk voor het publiek, lessen in auditoria en wedstrijden bijwonen, voor zover deze binnen worden georganiseerd met naleving van de modaliteiten voorzien in artikel 4, lid 2, of in het toepasselijke protocol, en onverminderd artikel 5.

Een publiek van maximum 400 personen mag evenementen, voorstellingen, gezeten recepties en banketten toegankelijk voor het publiek, en wedstrijden bijwonen, voor zover deze buiten worden georganiseerd met naleving van de modaliteiten voorzien in artikel 4, lid 2, of in het toepasselijke protocol, en onverminderd artikel 5.

Wanneer een evenement, voorstelling, gezeten receptie of banket toegankelijk voor het publiek, of wedstrijd wordt georganiseerd voor een publiek op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid overeenkomstig artikel 13 vereist.

§ 6. Onverminderd een eventueel protocol en onverminderd de richtlijnen en/of beperkingen bepaald door de bevoegde gemeentelijke overheid, mag eenieder deelnemen aan sportieve wedstrijden.

Wanneer een sportieve wedstrijd wordt georganiseerd voor meer dan 200 deelnemers of op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid overeenkomstig artikel 13 vereist.

Art. 12. De bevoegde gemeentelijke overheid kan de uitbaters van permanente infrastructures toelaten om een zittend publiek te ontvangen voor evenementen, voorstellingen of wedstrijden, dat groter is dan de aantallen personen bedoeld in artikel 11, §4, in akkoord met de bevoegde minister(s), na raadpleging van een viroloog en met inachtneming van het geldende protocol.

[...]

De aanvraag dient te worden gericht tot de bevoegde burgemeester.

Art. 13. De bevoegde gemeentelijke overheid gebruikt de matrix bedoeld door de Nationale Veiligheidsraad tijdens diens vergadering van 24 juni 2020, die haar daartoe ter beschikking wordt gesteld, wanneer ze een toelatingsbeslissing neemt met betrekking tot de organisatie van:

1° een evenement, voorstelling of wedstrijd bedoeld in artikel 11, § 5, lid 3;

2° een betoging bedoeld in artikel 11, § 6;

3° een sportieve wedstrijd bedoeld in artikel 11, § 7, lid 2.

De kermessen, de gezeten recepties en banketten bedoeld in artikel 11, § 3, de evenementen, voorstellingen en wedstrijden bedoeld in artikel 11, § 5, de betogingen bedoeld in artikel 11, § 6 en de sportieve wedstrijden bedoeld in artikel 11, § 7 mogen niet plaatsvinden tussen één uur 's nachts en zes uur 's morgens.

Art. 15. Zomerkampen en -stages met of zonder overnachting, alsook de speelpleinwerking zijn toegestaan, onder voorbehoud van de toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid.

Deze kampen, stages en activiteiten mogen georganiseerd worden voor één of meerdere groepen van maximum 50 personen bestaande uit de deelnemers en de begeleiders. De personen die samenkomen in het kader van deze kampen, stages en activiteiten moeten in eenzelfde groep blijven en mogen niet samen worden gezet met de personen van een andere groep.

De begeleiders en deelnemers ouder dan 12 jaar respecteren de regels van social distancing in de mate van het mogelijke, in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.

Art. 18. § 1. Niet essentiële reizen vanuit en naar België zijn verboden.

§ 2. In afwijking van de eerste paragraaf en onverminderd artikel 20 is het toegelaten om:

1° te reizen vanuit België naar alle landen van de Europese Unie, van de Schengenzone en naar het Verenigd Koninkrijk, en om vanuit deze landen naar België te reizen;

2° **zomerkampen te organiseren tot maximum 150 kilometer van de Belgische grenzen;**

3° te reizen vanuit België naar de landen die zijn opgenomen in de lijst bekendgemaakt op de website van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken en om te reizen naar België vanuit deze landen.

Art. 25. Het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, wordt opgeheven.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 2 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 2 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor beheerders van sportinfrastructuur en openbare ruimtes

Inhoud	
Inleiding	2
1. Openluchtinfrastructuur.....	4
1.1. Hoe dit protocol gebruiken?	4
Algemeen	4
Hygiëne.....	5
Afstand houden	7
1.2. Organisatie van wedstrijden en evenementen op je outdoor sportinfrastructuur ...	9
Algemeen	10
Afstand houden tussen supporters	10
Hygiëne in functie van supporters.....	12
2. Indoor sportinfrastructuur	14
2.1. Hoe dit protocol gebruiken?	14
2.2. Een veilige infrastructuur voor sporters	14
Algemeen	14
Afstand houden	15
Hygiëne.....	21
Samenscholing vermijden	24
Technische aandachtspunten	24
2.3. Een veilige werkplek voor personeel, trainers en medewerkers/vrijwilligers	25
Algemeen	25
Afstand houden	26
Hygiëne.....	27
2.4. Elke sportinfrastructuur moet een veilige plek zijn voor supporters	28
Algemeen	28
Afstand houden tussen supporters	29
Hygiëne in functie van supporters.....	31
Bijlage 1: Desinfectie	31

Inleiding

Dit protocol sluit aan bij de leidraad sport en corona – code geel. Hoewel outdoor sporten nog steeds aanbevolen blijft, is het toegelaten om zowel indoor als outdoor te sporten en de bijhorende infrastructuur open te stellen. Ook kleedkamers, douches en zwembaden mogen, onder voorwaarden worden opengesteld.

Indien niet noodzakelijk raden we wel nog aan om kleedkamers en douches gesloten te houden, maar hou daarbij rekening met het algemeen welzijn van de sporter.

Alle sportactiviteiten kunnen plaatsvinden. Contact is toegelaten tussen sporters van eenzelfde sportgroep (*limiet: zie tabel op pagina 3*), in de mate dat dit noodzakelijk is voor het beoefenen van de sport. Contact tussen sportgroepen onderling is enkel toegelaten voor zover dit noodzakelijk is binnen een wedstrijdcontext.

Om niet noodzakelijk contact tussen sportgroepen buiten de wedstrijdcontext te beperken, moet we de overbevolking van een sportinfrastructuur steeds vermijden. Om dit voldoende te kunnen respecteren, worden dichtheidsregels vastgelegd. Deze regels bepalen dat de totaal beschikbare sportinfrastructuur, dus niet noodzakelijk binnen de belijning van een sportterrein, minstens 30m² per deelnemer kan waarborgen. Dit komt overeen met een bezetting van 20 personen op een klassiek basketbalterrein. Op deze regel is een uitzondering mogelijk waarbij de totaal beschikbare sportinfrastructuur 10m² per deelnemer moet waarborgen.

De regel voor 30m² gaat uit van verplaatsingssporten waarbij er in normale omstandigheden, door de aard van de sport, een grote kans op onderlinge interactie is en waarbij men de anderhalve meter niet kan garanderen. Hier willen we dus extra veiligheid inbouwen ten opzichte van de reguliere anderhalve meter, zodat een sportzone niet (te) druk bezet kan worden. Dit is de standaardregel voor bezetting van sportinfrastructuur in code geel.

Voor sportactiviteiten waarbij er in normale omstandigheden geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact is een afwijking toegestaan waarbij de beschikbare sportinfrastructuur slechts 10m² per persoon moet waarborgen. Om van deze uitzondering te kunnen genieten moet een sportactiviteit aan de volgende voorwaarden voldoen.

- Het gaat om een activiteit binnen een afgebakende zone voor één persoon. Eventueel gezamenlijk materiaal of toestellen worden tussen opeenvolgende gebruikers gereinigd of ontsmet. Voorbeelden zijn een fitnesscentrum met fitnessstoestellen, toestelturnen, bepaalde individuele dansvormen, yoga, ...
- Het gaat om zwemmen in zwembaden of baantjeszwemmen.
- Het gaat om sporten waarbij het contact tijdens de sportactiviteit beperkt is tot één vaste partner die niet wijzigt tijdens de sportactiviteit en waarbij de afstandsregels met andere sporters dan de vaste partner te allen tijde worden gewaarborgd. Voorbeelden zijn koppeldans, gevechtssporten, ...

Deze dichtheidsregels zijn niet van toepassing op sportactiviteiten voor jongeren tot en met 12 jaar.

Bij wedstrijden en sportevenement zijn toeschouwers onder strikte voorwaarden toegelaten binnen de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor' (zie tabel op pagina 3).

Infrastructuur die open mag, moet nog niet open.

Beheerders beslissen wanneer zij klaar zijn om op een veilige en verantwoorde manier terug open te gaan.

De richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad moeten te allen tijde opgevolgd worden. Alle maximum aantallen van sporters en toeschouwers kunnen steeds bijgestuurd worden. Die richtlijnen primeren op wat in dit protocol beschreven wordt.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vriendenbijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

1. Openluchtinfrastructuur

1.1. Hoe dit protocol gebruiken?

- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en is bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport, via een ministerieel besluit.
- De eerste kolom geeft weer waarop de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.

Algemeen

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Communicatie	Zowel naar gebruikers als supporters blijft sensibilisering over de algemene afstand- en hygiënemaatregelen nodig.	Zorg voor affichering waar mogelijk. Maak hierbij gebruik van de <u>gedragscodes</u> zoals opgemaakt door de klankbordgroep of van een eigen vertaling hiervan naar uw specifieke context.
Beheer door clubs	Niet alleen gemeenten, maar ook clubs of privé-uitbaters moeten met de richtlijnen aan de slag.	Adviseer clubs om bij de betreffende federatie te informeren naar de juiste richtlijnen en communicatiemateriaal.
Horeca	Vanaf 8 juni mogen ook horecazaken open, dus ook die van de buitensportaccommodaties. Dit kan uiteraard alleen onder de voorwaarden die bepaald werden voor herstart van horeca. Hiervoor verwijzen we naar <u>Horeca Vlaanderen met de richtlijnen voor drinkgelegenheden</u> .	Het is aan te raden ook bij de clubs te vragen naar een plan van aanpak op basis van de richtlijnen die werden opgemaakt, of hen minstens te wijzen op hun verplichtingen.
Registratieplicht	De contactgegevens van één bezoeker of deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij deelname aan sportlessen of bij aankomst in een	<ul style="list-style-type: none"> • Je bent niet verplicht om met een reservatiesysteem te werken. Al is dat wel een handig instrument om de capaciteit in een

	<p>zwembad. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een emailadres. De gegevens moeten worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen.</p> <p>Bezoekers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Bezoekers of deelnemers die dit weigeren worden de toegang tot het de sportinfrastructuur bij aankomst ontzegd.</p> <p>Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.</p>	<p>sportinfrastructuur te beheersen en wachtrijen en teleurstellingen aan de kassa te vermijden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zo'n reservatiesysteem hoeft niet per se online, er zijn ook sportinfrastructuren waar er telefonisch gereserveerd kan worden. Werk je zonder reservatie, dan is het voor de bezoekers wel interessant om te weten wat de drukke en rustige momenten zijn. Er zijn ook sportinfrastructuren die op de website een teller hebben staan om aan te geven hoeveel plaats er nog is. Met kleurcodes werken is ook een mogelijkheid. • Je kan ook afspraken maken met clubs die gebruik maken van de infrastructuur om in te staan voor deze registratieplicht.
--	---	---

Hygiëne

<p>Toegangen</p>	<p>Neem maatregelen rond ontsmetting aan de toegangspoorten (waar van toepassing).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij infrastructuur in gemeentelijk/stedelijk beheer, lijkt het aangewezen om dat met eigen personeel op te volgen. Indien er sprake is van erfpacht, concessie ... (dus bij beheer door de club/derden) is het noodzakelijk te vragen naar afspraken met de betrokken club. Wie, wanneer, hoe ... • Zorg aan de toegang voor affichering van de algemene coronamaatregelen of voor aangepaste
-------------------------	--	--

		<p>communicatie vanuit de eigen sportfederatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar de accommodatie niet kan afgesloten worden, is de toegang geen probleem. Zorg toch dat er voldoende sensibilisering is voor gebruikers van de terreinen.
<p>Gebruik van materiaal (speren, tennisballen, voetballen, palletjes ...)</p>	<p>Het delen van sportmateriaal is toegelaten, maar het voorzichtigheidsprincipe moet hier toegepast worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmetten of reinigen met water en zeep voor en na een sportactiviteit is sterk aangeraden. Het is dus aan te raden aan elke sportclub te vragen hoe zij dit zien voor hun sport. • Vermoedelijk krijgen ze richtlijnen van hun federatie, maar niet elke vereniging is aangesloten bij een federatie, en niet alle federaties hebben richtlijnen klaar.
<p>Verantwoordelijkheid van de sporter</p>	<p>Leg de verantwoordelijkheid van hygiëne ook bij de sporter zelf.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geef dit signaal door aan de clubs. Een club kan materiaal voorzien, maar het is de sporter die ermee aan de slag moet om zijn materiaal en handen te ontsmetten.
<p>Kleedkamergebruik en douchegebruik</p>	<p>Kleedkamers openen op 1 juli.</p> <p>Als kleedkamers niet per se nodig zijn, dan kan je ook beslissen om ze gesloten te houden. Dit beperkt het kruisen van personen of vermindert mogelijke besmettingen via contactoppervlakken. Hou bij deze beslissing wel steeds rekening met het algemeen welzijn van de sporters</p>	<p>Indien gesloten, blijven volgende tips gelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporters komen in sportkledij naar de sportinfrastructuur. • Dit kan zelfs bij de start van het seizoen ook bij toernooien of matches (zeker bij aankomst). <p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie

	<p>Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien deze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke sportgroep. • Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>) behoren. Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten. 	<p>een duidelijk tijdslot per team.</p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (extra aandacht voor klinken, banken, doucheknoppen) • Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. • Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur (binnen- en buitenkant) • Aanduidingen op de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan.
--	--	---

Afstand houden

<p>Bepalen van de maximumcapaciteit op de terreinen - densiteitsregels</p>	<p>Het opgelegde maximum sporters wordt vastgelegd door de limiet voor een sportgroep (limiet: zie tabel op pagina 3). Daarnaast bepalen de densiteitsregels dat de totaal beschikbare sportinfrastructuur, dus niet noodzakelijk binnen de belijning van een sportterrein, minstens 30m² per deelnemer kan waarborgen. Dit komt overeen met een bezetting van 20 personen op een klassiek basketbalterrein. Op deze regel is een uitzondering</p>	
---	---	--

	<p>mogelijk waarbij de totaal beschikbare sportinfrastructuur 10m² per deelnemer moet waarborgen.</p> <p>De regel voor 30m² gaat uit van verplaatsingssporten waarbij er in normale omstandigheden, door de aard van de sport, een grote kans op onderlinge interactie is en waarbij men de anderhalve meter niet kan garanderen. Hier willen we dus extra veiligheid inbouwen ten opzichte van de reguliere anderhalve meter, zodat een sportzone niet (te) druk bezet kan worden. Dit is de standaardregel voor bezetting van sportinfrastructuur in code geel.</p> <p>Voor sportactiviteiten waarbij er in normale omstandigheden geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact is een afwijking toegestaan waarbij de beschikbare sportinfrastructuur slechts 10m² per persoon moet waarborgen. Om van deze uitzondering te kunnen genieten moet een sportactiviteit aan een van de volgende voorwaarden voldoen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Het gaat om een activiteit binnen een afgebakende zone voor één persoon. Eventueel gezamenlijk materiaal of toestellen worden tussen opeenvolgende gebruikers gereinigd of ontsmet. Voorbeelden zijn een fitnesscentrum met fitnessstoestellen, toestelturnen, bepaalde individuele dansvormen, yoga, ...• Het gaat om zwemmen in zwembaden of baantjeszwemmen.• Het gaat om sporten waarbij het contact tijdens de sportactiviteit beperkt is tot één vaste partner die niet wijzigt tijdens de sportactiviteit en waarbij de afstandsregels met andere sporters dan de vaste partner te	
--	---	--

	<p>allen tijde worden gewaarborgd. Voorbeelden zijn koppeldans, gevechtssporten, ...</p> <p>Deze densiteitsregels zijn niet van toepassing op sportactiviteiten voor jongeren tot en met 12 jaar.</p>	
--	---	--

Naast deze basisprincipes voor openluchtsportinfra vind je richtlijnen rond het openstellen voor sportpleintjes, speelterreinen en skateparken (opgesteld door Bataljong en partners).

1.2. Organisatie van wedstrijden en evenementen op je outdoor sportinfrastructuur

- Publiek is toegelaten bij sportwedstrijden en evenementen tot het aantal zoals bepaald in de limiet voor 'publiek outdoor' (*limiet: zie tabel op pagina 3*). Dit hoeft geen zittend publiek te zijn. Wie een evenement wil organiseren voor meer personen dan voorzien in de limiet voor een CERM-aanvraag (*limiet: zie tabel op pagina 3*) moet daarbij gebruik maken van het Covid Event Risk Model (CERM). Ook voor organisatoren van kleinere sportevenementen en sportwedstrijden raden we aan om deze tool in te vullen. Dit zal je helpen bij een veiligere organisatie.
- Binnen code geel is het mogelijk om als uitbater van een permanente infrastructuur voor zittend publiek bij de bevoegde gemeentelijke overheid een uitzondering aan te vragen om dit maximum aantal te overschrijden, indien u een uitbater bent van een permanente infrastructuur waar het publiek kan zitten. Denk hierbij aan grotere topsporthallen of voetbalstadions. De burgemeester beslist over de toelating, in akkoord met de bevoegde minister en na overleg met een viroloog. Deze aanvraag kan door het lokale bestuur worden ingediend via cirm@eventflanders.com om het advies van de bevoegde minister en een viroloog in te winnen.
- Voor de organisatie van sportieve activiteiten werd een Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden opgemaakt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Dit gebeurde in overleg met federaties en de evenementensector. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 'evenementen' en 'wedstrijden'. **Is er dus echt sprake van een wedstrijd of evenement in jouw infrastructuur los van de reguliere trainingen, dan verwijst je elke vereniging of organisator door naar dit protocol.** Let wel! Het is de organisator die moet in orde zijn met het protocol. Het is niet de beheerder die moet instaan voor deze hele organisatie van veiligheidsmaatregelen. De beheerder kan wel aangeven of er bepaalde aspecten zijn waar hij een rol kan in spelen, of waar de voorgestelde maatregelen niet haalbaar zijn. Lees dit deel van het protocol sowieso samen met het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden zodat je correct geïnformeerd bent.
- Het aanvragen van een uitzonderingsmaatregel om het maximaal toegelaten aantal toeschouwers te overschrijden valt wel onder de verantwoordelijkheid van de uitbater.

Algemeen

	Richtlijn	Mogelijke acties
CoronaGids (draaiboek) opgemaakt	Per 'evenement'/ sportieve activiteit wordt er een CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,..).	Zie Protocol voor sportevenementen en sportwedstrijden Zie Toolbox voor voorbeelden
Klassieke competitiewedstrijden met een repetitief karakter	Het volstaat indien er een standaard draaiboek (eventueel opgemaakt door de respectievelijke sportfederatie) ter beschikking is van een club, mits vertaald naar de lokale context. Trainingen voor sportgroepen tot de limiet zoals opgenomen in de tabel op pagina 3 zijn geen evenementen!	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om, ook voor kleinere wedstrijden, dit draaiboek te bekijken in functie van de lokale context, of om getroffen maatregelen te bespreken. • Niet enkel de beheerder, maar ook de sportpromotor of de sportclubondersteuner kan een rol opnemen om in overleg te gaan met de clubs.
Communicatie	Communiceer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers.	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer ook vooraf al naar toeschouwers en aar deelnemers over de maatregelen voor dit event. • Zorg aan de toegang van het gebouw voor mondelinge en schriftelijke ondersteuning van de maatregelen
Contact tracing	Registratie van publiek is verplicht (minimum 1 persoon per huishouden/sociale bubbel). Toeschouwers die dit weigeren worden de toegang tot de wedstrijd/het evenement ontzegd.	<ul style="list-style-type: none"> •

Afstand houden tussen supporters

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Scheiden van stromen	Zorg voor gescheiden stromen voor deelnemers en toeschouwers. Tracht duidelijke flows te voorzien voor toeschouwers bij de ingangen en uitgangen. Zorg waar mogelijk voor gescheiden in- en uitgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor duidelijke signalisatie bij de in- en uitgangen. • Markeer looprichtingen op de grond en plaats duidelijk zichtbare signalisatie over looprichtingen en flows voor publiek en toeschouwers. • Pas waar mogelijk eenrichtingsverkeer toe. • Zorg bij grote hoeveelheden toeschouwers waar mogelijk voor een opdeling in verschillende publiekszones en vermijd daarbij dat toeschouwers uit verschillende zones zich kunnen mengen. • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk.
Tribunes	De tribune kan in gebruik genomen worden in code geel voor een maximaal aantal personen zoals bepaald door de limiet 'publiek outdoor' (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels en dichtheidsregels (zoals bepaald via het CERM) • Bepaal een maximumcapaciteit (die minder kan zijn dan de geldende limiet voor 'publiek outdoor'). • Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan. • Zorg voor communicatie op uw website of andere

		beschikbare kanalen naar de toeschouwers toe.
	Supporterzones/tribunes worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen en binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan vakken maken waar aangegeven staat hoeveel personen in dat vak mogen. • Je kan staanplaatsen duidelijk markeren met spots op de grond, met voldoende afstand onderling • Voorzie flows voor bezoekers. Waar mogelijk voorzie je 'eenrichtingsverkeer'. • Probeer verplaatsingen op de tribune tijdens een match te vermijden. Geef dit ook zo aan bij het betreden van de tribune/zitplaatsen (of vooraf in de communicatie).
CoronaSafeTeam of CoronaSafe verantwoordelijke	Elke organisatie moet een CoronaSafeTeam hebben of een CoronaSafe Verantwoordelijke (bij minder dan 200 deelnemers)	<ul style="list-style-type: none"> • Maak een logboek met alle wedstrijden/evenementen die in je accommodaties zullen plaatsvinden en de respectievelijke CST of CSV. • Schrijf deze persoon ook aan met de richtlijnen die je als beheerder hebt opgesteld en waar een organisator rekening moet mee houden.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn verplicht voor publiek en medewerkers bij outdoor sportevenementen.	

Hygiëne in functie van supporters

Sanitair	De aanwezigheid van supporters vraagt om extra aandacht voor reiniging en ontsmetting van sanitair.	<ul style="list-style-type: none"> • Werk waar mogelijk met apart sanitair van deelnemers en toeschouwers. • Verhoog de intensiteit van de poetsbeurten van het sanitair.
Horeca	De aanwezigheid van supporters bij	<ul style="list-style-type: none"> • Maak afspraken met de cafetaria rond het aantal

	wedstrijden en evenementen heeft een impact op de horeca.	bezoekers, en wat wenselijk is rond cafetariagebruik. <ul style="list-style-type: none">• Bekijk of aparte in- en uitgangen van cafetaria mogelijk zijn bij smalle doorgangen.• Volg de regels zoals bepaald in de protocollen voor horeca: https://heropstarthoreca.be/
--	---	--

2. Indoor sportinfrastructuur

Dit protocol bevat richtlijnen en adviezen om je te helpen bij een verantwoorde en veilige openstelling van indoor infrastructuur. Onder code geel wordt wel geadviseerd om indien mogelijk buiten te sporten.

2.1. Hoe dit protocol gebruiken?

- De richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Die richtlijnen primeren op wat in dit protocol beschreven wordt.
- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport, zoals bepaald door het ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen van 26 juni 2020. De eerste kolom geeft weer op wat de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.
- Het eerste deel focust op de sporters, het tweede deel focust op de medewerkers, het derde deel op de supporters. Als algemene regel geldt dat er steeds aandacht moet zijn voor afstand houden, hygiëne en beperken van groepsvorming. Dit protocol is ook in die zin opgebouwd. We besteden ook aandacht aan enkele technische aandachtspunten.

2.2. Een veilige infrastructuur voor sporters

Algemeen

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Verantwoordelijk gedrag van de sporters en hun begeleiders	Vraag sporters alert te zijn voor hun eigen gezondheid <ul style="list-style-type: none"> • Gedragscode voor sporters • Gedragscode voor G-sporters • Gedragscode voor ouders • Gedragscode voor trainers 	De algemene maatregelen voor de bevolking in kader van Covid-19 gelden ook voor de sporters (www.info-coronavirus.be/nl/tips-om-jezelf-te-beschermen/)
	Sporters met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts komen niet sporten en kunnen de toegang tot de indoorsportinfrastructuur geweigerd worden.	

Veiligheidsadvies	Betrek je preventie-adviseur of dienst veiligheid van de gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Doe een rondgang • Bespreek het plan met looplijnen gekoppeld aan een voorstel van tijdrooster
Registratieplicht	<p>De contactgegevens van één bezoeker of deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij aankomst in een zwembad. Ook bij georganiseerde sportlessen (ook in sporthallen) geldt deze registratieplicht. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een emailadres. De gegevens moeten worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen.</p> <p>Bezoekers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Bezoekers of deelnemers die dit weigeren worden de toegang tot het zwembad bij aankomst ontzegd.</p> <p>Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je bent niet verplicht om met een reservatiesysteem te werken. Al is dat wel een handig instrument om de capaciteit in een zwembad/sporthal te beheersen en wachtrijen en teleurstellingen aan de kassa te vermijden. • Zo'n reservatiesysteem hoeft niet per se online, er zijn ook zwembaden/sporthallen waar er telefonisch gereserveerd kan worden. Werk je zonder reservatie, dan is het voor de bezoekers wel interessant om te weten wat de drukke en rustige momenten zijn. Er zijn ook zwembaden/sporthallen die op de website een teller hebben staan om aan te geven hoeveel plaats er nog is. • Je kan ook afspraken maken met clubs die gebruik maken van de infrastructuur om in te staan voor deze registratieplicht.
Mondmaskers	<p>Sporters moeten geen mondmasker dragen tijdens het sporten. Het dragen van een mondmasker is wel verplicht bij het betreden van de overige publiek toegankelijke delen van een sportinfrastructuur (gangen, toiletten, ...) wanneer men niet sport.</p> <p>Deze verplichting geldt niet voor jongeren tot en met 12 jaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor sensibilisering en treed ook controlerend op.

Afstand houden

Hou waar mogelijk rekening met geldende afstandsregels tussen elke persoon of tussen verschillende gezelschappen van personen die onder hetzelfde dak wonen.

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	Goede signalisatie moedigt aangepast gedrag van de aanwezigen aan en werkt ondersteunend	<ul style="list-style-type: none"> • Markeringen met de 1,5 meter veiligheidsafstanden op de grond maken het voor iedereen gemakkelijker om afstanden in te schatten • Signalisatie op ooghoogte kan veel duidelijk maken. • Sluit dingen visueel af (bv. niet alle wasbakken/ douches/ lockers/... in gebruik) • Hang duidelijke affiches op met de gedragsregels • ...
Doorstroming	Sporters moeten op een veilige afstand van elkaar kunnen rondlopen in je accommodatie. Maak een denkoefening voor de inkomhal, gangen, toegangen,	<ul style="list-style-type: none"> • Pas waar het kan éénrichtingsverkeer toe • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk. Rechts lopen op trappen en in gangen? • Nooddeuren die geen branddeuren zijn, kunnen open gezet worden om zo aparte in- en uitgangen te creëren. • Kan je de stroom aankomende en vertrekkende bezoekers scheiden? • Verwijder stoelen, banken, ... om rusttijden binnen te vermijden • Duidelijke signalisatie van de looprichtingen en wachtplaatsen • Verzoek de bezoekers om de accommodatie onmiddellijk te verlaten.

<p>Onthaal</p>	<p>De inkomhal kan geen verzamelplaats zijn voor sporters en niet-sporters.</p> <p>Mensen die vragen hebben of komen inschrijven voor activiteiten, moeten afstand houden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sporters en niet-sporters verzamelen niet in de inkomhal. Maak afspraken of ze buiten wachten en opgehaald worden door begeleiders, of echt stipt naar de training komen zodat wachttijden te vermijden zijn. • Ouders/begeleiders halen bij voorkeur buiten op, en komen zo weinig/kort mogelijk binnen in de sporthal of inkomhal • Vraag aan sporters om onmiddellijk na de training de sportinfrastructuur te verlaten. • Bij loket of open balie: buiten gearceerde kaders blijven (vb. 1,5 m afstand gewaarborgd via arcering op de vloer) • Communicatie uithangen
<p>Capaciteit bepalen sportzalen - densiteitsregels</p>	<p>Het opgelegde maximum sporters wordt vastgelegd door de limiet voor een sportgroep (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>). Daarnaast bepalen de densiteitsregels dat de totaal beschikbare sportinfrastructuur, dus niet noodzakelijk binnen de belijning van een sportterrein, minstens 30m² per deelnemer kan waarborgen. Dit komt overeen met een bezetting van 20 personen op een klassiek basketbalterrein. Op deze regel is een uitzondering mogelijk waarbij de totaal beschikbare sportinfrastructuur 10m² per deelnemer moet waarborgen. De regel voor 30m² gaat uit van verplaatsingssporten waarbij er in normale omstandigheden, door de aard van de sport, een grote kans op onderlinge interactie is en waarbij men de anderhalve meter niet kan garanderen. Hier willen we dus extra veiligheid inbouwen ten opzichte van de reguliere anderhalve meter, zodat een sportzone niet (te) druk bezet kan worden. Dit is de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bekijk met de clubs welke teams zij wensen te laten trainen, en wat de grootte is van de groepen. • Pas uw capaciteit aan aan deze densiteitsregels en communiceer deze maximumcapaciteit duidelijk bij de in- en uitgang van de specifieke infrastructuur.

	<p>standaardregel voor bezetting van sportinfrastructuur in code geel.</p> <p>Voor sportactiviteiten waarbij er in normale omstandigheden geen kans is op onderlinge interactie en lichamelijk contact is een afwijking toegestaan waarbij de beschikbare sportinfrastructuur slechts 10m² per persoon moet waarborgen. Om van deze uitzondering te kunnen genieten moet een sportactiviteit aan een van de volgende voorwaarden voldoen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Het gaat om een activiteit binnen een afgebakende zone voor één persoon. Eventueel gezamenlijk materiaal of toestellen worden tussen opeenvolgende gebruikers gereinigd of ontsmet. Voorbeelden zijn een fitnesscentrum met fitnessstoestellen, toestelturnen, bepaalde individuele dansvormen, yoga, ...• Het gaat om zwemmen in zwembaden of baantjeszwemmen.• Het gaat om sporten waarbij het contact tijdens de sportactiviteit beperkt is tot één vaste partner die niet wijzigt tijdens de sportactiviteit en waarbij de afstandsregels met andere sporters dan de vaste partner te allen tijde worden gewaarborgd. Voorbeelden zijn koppeldans, gevechtssporten, ... <p>Deze dichtheidsregels zijn niet van toepassing op sportactiviteiten voor jongeren tot en met 12 jaar.</p>	
--	---	--

<p>Kleedkamergeb ruik en douches</p>	<p>Kleedkamers en douches mogen open in code geel.</p> <p>Als kleedkamers niet per se nodig zijn, dan kan je ook beslissen om ze gesloten te houden. Dit beperkt het kruisen van personen of vermindert de risico's. Hou bij de beslissing wel steeds rekening met het algemeen welzijn van de sporter.</p> <p>Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien deze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke sportgroep. • Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>) behoren. Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten. 	<p>Indien kleedkamers en douches gesloten blijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporters komen in sportkledij naar de indoor sportinfrastructuur. • Eventueel (voldoende) ruimte voorzien om te wisselen van schoenen (outdoor/indoor) • Stimuleer clubs om te werken met rugzakjes per kind voor overkledij. <p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per team. • voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (extra aandacht voor klinken, banken, doucheknoppen) • Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. • Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur(binnen- en buitenkant) /bij de ingang • Aanduidingen op de zitbanken of de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan. • Zorg voor een reinigingsschema dat voorziet in frequente reinigingen van de kleedkamers en douches met water en zeep of desinfectie. • Communiceer duidelijk over dit reinigingsschema naar gebruikers toe.
<p>Toiletgebruik</p>	<p>Aandacht voor afstand aan de wastafels en piscines</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Neem niet alle piscines in gebruik.

		<ul style="list-style-type: none"> • Duid via signalisatie aan dat men afstand moet houden aan de wasbakken. • Duid aan waar mensen kunnen wachten, beperk het aantal mensen in de toiletruimte.
Vergaderzalen	Maximum capaciteit bepalen	<ul style="list-style-type: none"> • Gesloten laten voor externen • Voor intern gebruik: stoelen wegnemen • Communicatie aanbrengen
EHBO	EHBO moet ter beschikking zijn bij elke sportactiviteit	<ul style="list-style-type: none"> • Stel een EHBO-koffer ter beschikking in de sportzaal • Indien EHBO in EHBO-lokaal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Laat enkel de gekwetste naar binnen (in de mate van het mogelijke) ○ Draag als verzorgende een mondmasker. ○ Voorzie een mondmasker voor de gekwetste.
Berging materiaal	Vooraf bij gebruik door meerdere groepen of bij wissel van twee groepen	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor voldoende tijd tussen twee verschillende groepen en clubs indien ander materiaal nodig is voor de training
Tribunes	De tribune kan in gebruik genomen worden in code geel voor een maximaal aantal personen zoals bepaald door de limiet 'publiek indoor' (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Baken de tribune af. • Zorg voor communicatie. • Zie onder 2.4 voor verdere richtlijnen
Lift	De lift wordt bij voorkeur niet gebruikt, indien noodzakelijk door maximaal één persoon	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor communicatie
Parking	De parking is open voor auto's en fietsers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg vooral aan de ingang voor een scheiding van stromen. Zie ook doorstroming.
Fietsenstalling	Fietsenparkings zijn meestal dichter dan 1.5m op elkaar	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor signalisatie om afstand te houden
Wissel van groepen	Groepen mogen niet gemengd worden op de locatie	<ul style="list-style-type: none"> • Dit kan door bijvoorbeeld te werken met variabele timeslots, waarbij groepen op verschillende tijden wisselen. Zorg daarbij ook voor voldoende wisseltijd zodat de toevoer en afvoer van kinderen zo gedoseerd mogelijk kan verlopen.

Hygiëne

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	<p>Een virus heeft altijd een mens of dier nodig om 'in leven te blijven' en zich te kunnen delen. De kans dat je besmet wordt door het aanraken van materialen of oppervlak is klein, maar niet helemaal uitgesloten. Het is daarom belangrijk om je handen regelmatig te wassen met water en zeep of te desinfecteren met alcoholgel als er geen water beschikbaar is. Let erop dat je je gezicht zo weinig mogelijk aanraakt met je handen.</p> <p><i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i></p>	
Reiniging en desinfectie	<p>Reinigings- en desinfectie intensiveren, maar wel met aandacht en haalbaarheid voor de lange termijn.</p> <p>Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetschema. Afhankelijk van de gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels ... • Voorwerpen die niet goed gereinigd kunnen worden, kan men indien mogelijk best verwijderen. • Laat deuren zo veel mogelijk openstaan. Let op met brandveiligheid.
Onthaal	Besmetting in de accommodatie beperken	<ul style="list-style-type: none"> • Signalisatie aan gebouwen (ingang verboden voor mensen die ziektesymptomen hebben) • Hygiëncorner voorzien aan alle ingangen van de verschillende sporthallen met handgel, papieren zakdoekjes • Zorg dat vuilnisbakken niet kunnen gebruikt worden, open deksel hebben of enkel met de voet kunnen geopend worden
Kleedkamers en douches	Deze hygiënemaatregelen zijn aanvullende op het eerdere luik rond kleedkamers en douches (zie afstand houden).	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie in poetschema extra aandacht voor reinigen of ontsmetten van deurklinken,

	In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.	<p>banken en doucheknoppen/kranen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de kleedkamervloer volstaat het om goed te reinigen (meermaals per dag indien veelvuldig gebruikt). De vloer moet niet telkens gedesinfecteerd worden. • Hou in je poetsschema rekening met het onderscheid in gebruik door sporters in georganiseerd verband en individuele sporters. • Elke keer ontsmetten is niet nodig, maar sommige bezoekers zullen zich hier veiliger bij voelen. Om hier aan tegemoet te komen kan je ontsmettende spray en papieren wegwerpdoekjes voorzien zodat bezoekers die dat wensen bij aankomst zelf kunnen ontsmetten (dus als aanvulling op de regelmatige reiniging).
Vergaderzalen	Enkel voor intern gebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie ontsmettingsgel en doekjes in vergaderzaal • Poets high touch oppervlakten na gebruik (tafel, klinken, ...).
Sportmateriaal	Materiaal kan doorgegeven worden of door verschillende personen opgesteld.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om in hun coronaplan hierrond een actie te voorzien rond het ontsmetten van los materiaal na/voor gebruik. • Maak afspraken rond het opstellen van materiaal. • Neem deze zaken op in een coronadraaiboek en laat ook de clubs hierrond een engagement ondertekenen.
	Organisatoren van wedstrijden moeten toezien op het reinigen van gemeenschappelijk materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijk sportmateriaal (ballen, doelen,...) wordt steeds na elke opwarming, oefenpartij of wedstrijd gereinigd of ontsmet. • Persoonlijke benodigdheden (Bidons, handdoeken,...) worden gemarkeerd en strikt persoonlijk gehouden.
Sportzaal	Sporters moeten enkel voor hun sportmoment in de zaal zijn en beperkt in aanraking komen met alles.	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijder banken en stoelen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Elke speler eigen waterdrinkbus, geen grote waterflessen toestaan.
Lockers	In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmettende handgel voorzien bij de lockers • Lockers niet laten gebruiken? Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context
EHBO	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als voorzorgsreiniging is het reinigen van een EHBO-lokaal vergelijkbaar met lokalen die regelmatig gebruikt worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Wel kan er best een procedure/werkplan opgesteld worden ingeval van melding van een bevestigde of vermoedelijk COVID-19 besmetting van een bader/bezoeker.
	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als in het EHBO-lokaal (of andere ruimte) een persoon met een bevestigde of vermoedelijke COVID-19-besmetting aanwezig was, is het omwille van de 'mogelijke' overleving van het virus gedurende enkele dagen in het milieu, aanbevolen om bereikbare oppervlakken in deze locaties grondig te reinigen én te desinfecteren.	<ul style="list-style-type: none"> • In de procedure moet er aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels,...
Drankautomaten	Extra aandacht voor hygiëne gezien deze zijn gemaakt om te gebruiken door meerdere personen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie het nodige materiaal om veilig te kunnen gebruiken en voorzie communicatie (wattenstaafjes voor intikken code, ontsmettingsgel, doekjes)
Waterfonteintjes	Extra aandacht voor hygiëne is noodzakelijk, ook sterk afhankelijk van het type waterfontein	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik is enkel mogelijk voor het vullen van drinkbussen, niet om rechtstreeks van te drinken. • Voorzie het nodige materiaal om veilig te kunnen gebruiken en voorzie communicatie (ontsmettingsgel, doekjes) • Bekijk het advies van Agentschap Zorg en Gezondheid rond het gebruik van waterfonteinen

Samenschooling vermijden

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Cafetaria	Horeca mag openen vanaf 8 juni op basis van de heropstartprotocollen van de horecasector. Zorg dat iedereen op de hoogte is van de geldende richtlijnen en vermijdt dat dit een samenscholingsplek wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan uitbater of hij opnieuw zal opstarten en wanneer (heeft ook impact op gebruik sanitair en doorstroming) • Verwijs door naar Horeca Vlaanderen voor correcte aanpak • Cafetaria in handen van clubs – maak hen bewust dat ze ook onder deze regels vallen • Uitbating door de gemeente – stel een uitbatingsplan op volgens de regels • Gedeelde kantines van sportclubs vraagt om extra reinigingen na elke gebruiker en 1 afgestemd 'Corona'plan
Fietsenstalling	Het 'blijven hangen' na de training moet vermeden worden.	Voorzie sensibilisering aan de fietsenstalling

Technische aandachtspunten

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Doeltreffende desinfectie	Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel: een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel (0,1% natriumhypochloriet) of een alcoholoplossing (70% ethanol gebruiken) of producten gebruiken die antimicrobiële middelen bevatten waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen (EN14476-norm). Zie bijlage 1 voor meer info over correcte dosering en gebruik. (Bron: <i>Agentschap Zorg en Gezondheid</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het corona-virus. (Bron: <i>Agentschap Zorg en Gezondheid</i>)
Legionella	Door een verminderd waterverbruik ontstaat er stilstand in de leidingen, waardoor de kwaliteit van het drinkwater vaak terugloopt en het risico op legionellagroei kan toenemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Vóór ingebruikname moet de volledige installatie gedurende minstens 1 uur op 65°C gebracht worden en dient men ze daarna te spoelen met een minimaal spoelvolumen van 3 maal de leidinginhoud.

		<ul style="list-style-type: none"> • Belangrijk is dus na eventuele stilstand álle leidingen en tappunten overmatig te doorspoelen. Dus: alle wastafelkranen, toiletten, dubbeldienstkranen, douches en zeker ook koud water! • Warmwatercircuits dienen thermisch gedesinfecteerd te worden. Bijvoorbeeld: 15 meter leiding van ½ inch heeft een waterinhoud van 3 liter, 3 keer deze inhoud is 9 liter - Spaardouchekoppen van 6l/min vragen dus een spoeling op 65° C van 1 ½ min. • Aangeraden is om een week voor opening staalnames te laten doen zodat bij opening duidelijk is of de legionella normen zijn overschreden.
Veiligheid drinkwater	Zie info legionella	
Ventilatie	Het virus is minder actief in goed geventileerde ruimten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg waar mogelijk voor meer aanvoer van verse buitenlucht. • Laat buitendeuren niet openstaan om de ventilatiesystemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren (bij goed werkende systemen). • In slecht verluchte ruimten laat je zo veel mogelijk deuren en ramen open • Vermijd gebruik van airco.

2.3. Een veilige werkplek voor personeel, trainers en medewerkers/vrijwilligers

Algemeen

<ul style="list-style-type: none"> • Vraag je medewerkers alert te zijn voor hun eigen gezondheid op de werkplek en daarbuiten. • Een medewerker met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts komt beter niet naar de werkplek.
<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer de bijhorende <u>gedragscodes</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijf thuis, zeker als je ziek bent. ○ Was vaak je handen met water en zeep. ○ Hou minstens 1,5 meter afstand als je buiten bent. ○ Beperk je fysieke sociale contacten.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Draag een mondmasker op het openbaar vervoer en op drukke openbare plaatsen.
<ul style="list-style-type: none"> • De vereiste nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) kunnen per type medewerker verschillen (type mondmasker, plexischerm ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Bespreek ook met de medewerkers waar hun grootste vragen of bezorgdheden liggen, en zoek samen naar een oplossing.

Afstand houden

Hou steeds rekening met de geldende afstandsregels.

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Algemeen	Afstand houden tussen medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> • Laat medewerkers in verschillende ruimten werken of met voldoende afstand van elkaar • Er zal dus meer dan anders individueel gewerkt worden. • Bepaal de capaciteit van de refter met respect voor social distance
Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers beschermd zijn bij het onthaal	<ul style="list-style-type: none"> • Heb je een open balie, neem dan maatregelen (bv plexiglas) • Als mensen in een gesloten ruimte moeten komen (bv inschrijvingen kampen), vraag dan om een mondmasker te dragen en voorzie afstands aanduiding. Communiceer hierover vooraf.
Schoonmaak medewerkers	Zorg dat de medewerkers onderling de afstand en de afstand tot sporters kunnen respecteren.	<ul style="list-style-type: none"> • Het poetsen gebeurt zo veel mogelijk op het moment dat er niemand in de accommodatie is. • Laat wanneer er sporters aanwezig zijn in de accommodatie het poetspersoneel een mondmasker laten dragen
Toezichters	<p>Afspraken maken met de toezichter rond zijn aangepast coronatakenpakket</p> <p>Wat met zijn uurrooster? Bezetting beperkt maar toch aanwezig?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eerder wel of eerder niet opzetten van materialen? • Controle van de uitvoering van de maatregelen en aanspreken van de betrokken clubs en sporters

	Personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben volgen best ook een 'corona-bijbscholing'.	<ul style="list-style-type: none"> Bekijk de capaciteit van het zaalwachterslokaal
EHBO	Maak afspraken met de clubs rond gebruik van EHBO	<ul style="list-style-type: none"> Toedienen van EHBO enkel met een mondkapje op. Kijk de richtlijnen na zoals weergegeven op de website van <u>het Rode Kruis</u>
Pauzes	Maak afspraken waar pauzes kunnen genomen worden	<ul style="list-style-type: none"> Grootte van de keuken of eetplaats? Vergaderzaal inzetten? Pauzes apart nemen in deze periode of toch samen i.f.v. sociaal contact? Tracht hierbij steeds de afstandsregels te respecteren.

Hygiëne

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers beschermd zijn bij het onthaal.	<ul style="list-style-type: none"> Voorzie aan de balie ontsmettingsgel Bekijk de algemene richtlijnen voor kantoorinrichtingen
Schoonmaakmedewerkers	Zorg voor een hygiënische werkomgeving waarbij er aandacht is voor gedeeld werkmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> Aankoop van extra materiaal en producten nodig? Aparte poetskarren per persoon?
Toezichters	Toezichters moeten in een veilige omgeving kunnen werken	<ul style="list-style-type: none"> Bijvullen van de publieke ontsmettingsmiddelen, maar ook de eigen ontsmettingsmiddelen
EHBO	Het EHBO-materiaal moet ten allen tijde proper en bacterievrij zijn	<ul style="list-style-type: none"> Alles ontsmetten van materiaal wat is gebruikt De clubs geen vrij gebruik geven van EHBO koffers, ofwel x aantal koffertjes maken en ter beschikking stellen van elke club. Iedere club staat in voor z'n eigen koffertje. Voorzie op elke poetskar een set met mondkapje en handschoenen

2.4. Elke sportinfrastructuur moet een veilige plek zijn voor supporters

- Publiek is toegelaten bij sportwedstrijden en evenementen tot het aantal personen zoals bepaald in de limiet voor 'publiek indoor' (limiet: zie tabel op pagina 3). Dit hoeft geen zittend publiek te zijn. Wie een evenement wil organiseren voor meer personen dan voorzien in de limiet voor een CERM-aanvraag (limiet: zie tabel op pagina 3) moet daarbij gebruik maken van het Covid Event Risk Model (CERM). Ook voor organisatoren van kleinere sportevenementen en sportwedstrijden raden we aan om deze tool in te vullen. Dit zal je helpen bij een veiligere organisatie.
- Binnen code geel is het mogelijk om als uitbater van een permanente infrastructuur voor zittend publiek bij de bevoegde gemeentelijke overheid een uitzondering aan te vragen om dit maximum aantal toegelaten toeschouwers te overschrijden. Denk hierbij aan grotere topsporthallen of voetbalstadions. De burgemeester beslist over de toelating, in akkoord met de bevoegde minister en na overleg met een viroloog. Deze aanvraag kan door het lokale bestuur worden ingediend via cirm@eventflanders.com om het advies van de bevoegde minister en een viroloog in te winnen.
- Voor de organisatie van sportieve activiteiten werd een Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden opgemaakt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector. Dit gebeurde in overleg met federaties en de evenementensector. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 'evenementen' en 'wedstrijden'. Is er dus echt sprake van een *wedstrijd of evenement* in jouw infrastructuur los van de reguliere trainingen, dan verwijst je elke vereniging of organisator door naar dit protocol. Let wel! Het is de organisator die moet in orde zijn met het protocol. Het is niet de beheerder die moet instaan voor deze hele organisatie van veiligheidsmaatregelen. De beheerder kan wel aangeven of er bepaalde aspecten zijn waar hij een rol kan in spelen, of waar de voorgestelde maatregelen niet haalbaar zijn. Lees dit deel van het protocol sowieso samen met het protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden zodat je correct geïnformeerd bent.
- Het aanvragen van een uitzonderingsmaatregel om het maximaal toegelaten aantal toeschouwers te overschrijden valt wel onder de verantwoordelijkheid van de uitbater.

Algemeen

CoronaGids (draaiboek) opgemaakt	Per 'evenement'/ sportieve activiteit wordt er een CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,..).	Zie Protocol voor sportevenementen en sportwedstrijden Zie Toolbox voor voorbeelden
Klassieke competitiewedstrijden	Het volstaat indien er een standaard draaiboek (eventueel opgemaakt	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan de club om, ook voor kleinere wedstrijden, dit draaiboek te bekijken in

met een repetitief karakter	door de respectievelijke sportfederatie) ter beschikking is van een club. Trainingen voor groepen tot de limiet voor 'sportgroepen' (<i>limiet: zie bijlage pagina 3</i>) zijn geen evenementen!	functie van de lokale context, of om getroffen maatregelen te bespreken. <ul style="list-style-type: none"> • Niet enkel de beheerder, maar ook de sportpromotor of de sportclubondersteuner kan een rol opnemen om in overleg te gaan met de clubs.
Communicatie	Communiqueer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers.	<ul style="list-style-type: none"> • Communiqueer ook vooraf al naar toeschouwers en naar deelnemers over de maatregelen voor dit event. • Zorg aan de toegang van het gebouw voor mondelinge en schriftelijke ondersteuning van de maatregelen

Afstand houden tussen supporters

	Richtlijn	Voorbeelden van mogelijke acties of meer info
Scheiden van stromen	Zorg voor gescheiden stromen voor deelnemers en toeschouwers. Tracht duidelijke flows te voorzien voor toeschouwers bij de ingangen en uitgangen. Zorg waar mogelijk voor gescheiden in- en uitgangen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor duidelijke signalisatie bij de in- en uitgangen. • Markeer looprichtingen op de grond en plaats duidelijk zichtbare signalisatie over looprichtingen en flows voor publiek en toeschouwers. • Pas waar mogelijk eenrichtingsverkeer toe. • Zorg bij grote hoeveelheden toeschouwers waar mogelijk voor een opdeling in verschillende publiekszones en vermijd daarbij dat toeschouwers uit verschillende zones zich kunnen mengen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk. Rechts lopen op trappen en in gangen?
Tribunes	<p>Publiek is toegelaten tot het maximaal aantal personen zoals bepaald door de limiet voor 'publiek indoor' (<i>limiet: ziet tabel pagina 3</i>).</p> <p>Uitbaters van een permanente infrastructuur kunnen voor een zitten publiek een uitzondering aanvragen op de limiet voor 'publiek indoor' bij het lokale bestuur, in akkoord met de bevoegde minister en na advies van een viroloog.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels en densiteitsregels (zoals bepaald via het CERM) • Bepaal een maximumcapaciteit (die minder kan zijn dan de limiet 'publiek indoor'. • Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan. • Zorg voor communicatie op uw website of andere beschikbare kanalen naar de toeschouwers toe.
	<p>Supporterzones/tribunes worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen en binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan vakken maken waar aangegeven staat hoeveel personen in dat vak mogen. • Je kan staanplaatsen duidelijk markeren met spots op de grond, met voldoende afstand onderling • Voorzie flows voor bezoekers. Waar mogelijk voorzie je 'eenrichtingsverkeer'. • Probeer verplaatsingen op de tribune tijdens een match te vermijden. Geef dit ook zo aan bij het betreden van de

		tribune/zitplaatsen (of vooraf in de communicatie).
CoronaSafeTeam of CoronaSafe verantwoordelijke	Elke organisatie moet een CoronaSafeTeam hebben of een CoronaSafeVerantwoordelijk (minder dan 200 deelnemers)	<ul style="list-style-type: none"> • Maak een logboek met alle wedstrijden/evenementen die in je accommodaties zullen plaatsvinden en de respectievelijke CST of CSV. • Schrijf deze persoon ook aan met de richtlijnen die je als beheerder hebt opgemaakt en waar een organisator rekening moet mee houden.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn verplicht voor publiek en medewerkers indoor en outdoor.	

Hygiëne in functie van supporters

Sanitair	De aanwezigheid van supporters vraagt om extra aandacht voor reiniging en ontsmetting van sanitair.	<ul style="list-style-type: none"> • Werk waar mogelijk met apart sanitair van deelnemers en toeschouwers. • Bekijk samen met de cafetaria het spreidingsplan – het programma en de bijhorende pauzes, en reiniging van het sanitair nabij de cafetaria. • Maak afspraken rond reiniging van het sanitair wanneer de sportfaciliteiten gesloten zijn, maar de cafetaria/horecafaciliteit open blijft. • Verhoog de intensiteit van de poetsbeurten van het sanitair.
Horeca	De aanwezigheid van supporters bij wedstrijden en evenementen heeft een impact op de horeca.	<ul style="list-style-type: none"> • Maak afspraken met de cafetaria rond het aantal bezoekers, en wat wenselijk is rond cafetariagebruik. • Bekijk of aparte in- en uitgangen van cafetaria mogelijk zijn bij smalle doorgangen. • Volg de regels zoals bepaald in de protocollen voor horeca: https://heropstarthoreca.be/

Bijlage 1: Desinfectie

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Mogelijkheden voor desinfectie, naargelang het oppervlak, zijn:

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel **een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel** gebruiken (0,1% natriumhypochloriet)

- Chlooroplossing 1000 ppm wordt vers aangemaakt met chloortabletten of met bleekwater:
- Chloortabletten (natriumdichloorisocyanuraat of NaDCC) oplossen in handwarm water, aan een concentratie van 1000 ppm. Hoeveel tabletten hiervoor nodig zijn, hangt af van het gewicht van de tabletten en van het percentage actieve chloor aanwezig in de tablet.
- Bleekwater moet verdund worden in koud water:

Commerciële concentratie chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing
chlooroplossing 10°	32 ml per liter water	160 ml per 5 liter water
chlooroplossing 12°	26 ml per liter water	130 ml per 5 liter water
chlooroplossing 15°	20 ml per liter water	100 ml per 5 liter water
chlooroplossing 20°	16 ml per liter water	80 ml per 5 liter water

Opm. 1° = 1 chlorimetrische (Franse) graad = 3,17 g/L = 3170 ppm

- De chlooroplossing minimaal 5 minuten laten inwerken.
- Naspoelen met proper water.

!! Aandachtspunt: Meng nooit huishoudelijk bleekmiddel met ammoniak of een andere reiniger omdat er dan chloordampen kunnen ontstaan!!

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel een **alcoholoplossing** gebruiken (70% ethanol)

!! Aandachtspunt: Ethanol (70%) kan worden gebruikt voor desinfectie van kleine oppervlakken (max. 0,5 m²), zoals deurklinken of lichtknoppen. Bemerk: alcohol mag niet gebruikt worden voor grote oppervlakten omwille van de brandbaarheid van het product en het risico op bedwelmings!!

Producten gebruiken **die antimicrobiële middelen bevatten** waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen.

Deze dienen te voldoen aan volgende voorwaarden):

- actief tegen Vacciniavirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> actief tegen enveloppe virussen)

of

- actief tegen Poliovirus + Adenovirus + Norovirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> volledige virucidie).

Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het coronavirus.

Of bepaalde producten aan deze vereiste voldoen wordt best besproken met de leverancier.

Hou er rekening mee dat EN14476 enkel betrekking heeft op virussen; maar natuurlijk ook de andere soorten micro-organismen belangrijk zijn bij ontsmetting. Daarvoor gelden volgende normen:

- Oppervlakteontsmetting (sprays/concentraten):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
 - Gisten: : EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
- Oppervlakteontsmetting (wipes):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 16615 (2015)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 16615 (2015)
- Ontsmetting door onderdompeling:
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 14561 (2006)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 14562 (2006)

Bespreek met de leverancier van de producten of deze aan bovenstaande eisen voldoen.

!!Aandachtspunt: Volg de toepassingsinstructies van de fabrikant!!

Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 3 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 4 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor beheerders van fitnesscentra

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Algemene richtlijnen	3
1.1. Voor de ondernemer/manager	3
1.2. Voor de medewerker	4
1.3. Voor de fitnessbeoefenaar/klant.....	4
1.4. Voor leveranciers	4
2. Logistiek en organisatie.....	5
2.1. Startpakket per medewerker	5
2.2. Circulatieplan en inrichting zaal.....	5
2.3. Gebruik van kleedkamers en douches	8
2.4. Afspraken met klanten omtrent de trainingen	9
2.5. Afspraken omtrent de trainingen zelf	9
2.6. Intensifiëring van de reiniging.....	10
3. Veiligheid medewerkers.....	10
4. Trainen buiten het fitnesscentrum	11
5. Wellness	11
Bijlagen.....	12
Bijlage 1: Standaard checklist ondernemer	13
Bijlage 2: Standaard checklist medewerker	14
Bijlage 3: Praktijkvoorbeeld van een poster met veiligheidsinformatie	15
Bijlage 4: Praktijkvoorbeeld van inrichting fitnesscentrum	16

Inleiding

Dit protocol voor fitnessuitbaters – code geel, is aanvullend bij de leidraad corona en sport – code geel. Het protocol is opgemaakt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector in overleg met DeFitnessOrganisatie en Fitness.be. Dit generiek protocol is een nuttige aanvulling bij het generieke protocol voor infrastructuurbeheerders dat eerder werd uitgewerkt door de klankbordgroep. Dit kan als basis dienen voor de fitnessondernemingen om op hun beurt een eigen, meer specifieke coronagids op te stellen.

Fitnessfaciliteiten zijn goed geplaatst om snel een veilige omgeving te creëren waarbij beoefenaars ook met de 1.5 m-regel vrij en veilig kunnen sporten en bewegen. Toestelfitness omvat activiteiten waarbij er **geen contact** is tussen fitnessbeoefenaars onderling, trainers en medewerkers. Fitnessprofessionals zijn gewend om instructie omtrent veiligheid en uitvoering te geven. Trainers zorgen voor een aanbod en opvolging, zowel binnen als buiten de muren van de club.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum personen	aantal	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5		Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vrienden- bijeenkomst	10		Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50		Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200		Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400		Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM- aanvraag	200		Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers

of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

We wijzen erop dat elke richtdatum en alle maximum aantallen onder voorbehoud zijn van de evolutie van de epidemiologische curve en nieuwe beslissingen van de veiligheidsraad. Houd er ook rekening mee dat lokale overheden strengere restricties kunnen opleggen.

1. Algemene richtlijnen

Via deze algemene richtlijnen verzamelen we concrete adviezen en richtlijnen voor specifieke doelgroepen die betrokken zijn bij de werking van een fitnesscentrum. Het betreft hier de managers, de medewerkers, de fitnessbeoefenaars en de leveranciers. Bijkomende inspiratie kan je ook terugvinden in de [gedragscodes en bijhorende posters](#) die werden uitgewerkt door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector.

1.1. Voor de ondernemer/manager

- Stel een eigen coronagids op voor jouw centrum
- Hang algemene en bijzondere hygiënemaatregelen uit bij de ingang van de fitnessaccommodatie. Herhaal deze binnen en communiceer dit ook via de eigen website.
- Maak een duidelijk circulatieplan op voor je eigen centrum. Verderop in dit protocol vind je enkele handige tips en voorbeeldfoto's. Een veilige afstand (1.5m) tussen mensen moet voorzien worden. Zorg er ook voor dat de beschikbare sportoppervlakte 10m² garandeert per sporter. Werk indien nodig met een beperking van het aantal bezoekers en deelnemers of het toestelgebruik. Voor groepsfitness wordt aanbevolen om 30m² per sporter te garanderen, tenzij men kan garanderen dat de sporter een afgebakende zone van 10m² niet verlaat tijdens de activiteit. Deze densiteitsregels zijn niet van toepassing op jongeren tot en met 12 jaar.
- Organiseer groepsessies indien mogelijk in de buitenlucht. Wanneer dit niet mogelijk is zorg je voor zoveel mogelijk aanvoer van verse lucht.
- Maak een ventilatieplan op. Aanvoer van verse buitenlucht is hierbij cruciaal.
- Specifieke medewerkers, welke hun prestaties ook van thuis uit kunnen leveren, blijven dit doen.
- Zorg voor noodzakelijk beschermingsmateriaal zoals wegwerp handschoenen (bijvoorbeeld latex of nitril), mondkmaskers voor de medewerkers, ontsmettende handgel en bijhorende flyers met richtlijnen.
- Zorg voor maximale hygiëne via strikte schoonmaakprocedures en regelmatige reiniging en desinfectering van o.a. alle contactoppervlakten welke kunnen worden aangeraakt door medewerkers en bezoekers.
- Geef je medewerkers duidelijke richtlijnen omtrent waakzaamheid voor Covid-19 symptomen en hoe er mee om te gaan.
- Stel een corona veiligheidsverantwoordelijke aan.
- Maak een specifiek communicatieplan op omtrent de maatregelen voor de medewerkers, de beoefenaars en indien van toepassing leveranciers.
- Zorg voor regelmatig overleg met de medewerkers omtrent het oplossen van problemen, handhaving van de regels en eventuele updates.
- Voorzie een startpakket met veiligheidsmateriaal voor de medewerkers
- Stem je eigen horecavoorzieningen af op de richtlijnen die voorzien worden vanuit Horeca Vlaanderen. Je vindt de richtlijnen en protocollen hiervoor op <https://heropstarthoreca.be/>

1.2. Voor de medewerker

- Indien de taken dit toestaan blijft thuiswerk aanbevolen.
- Respecteer een veilige afstand (1.5m) tussen collega's en klanten.
- Nies of hoest in de elleboog of in een papieren zakdoek welke meteen wordt weggegooid.
- Was je handen regelmatig met water en zeep. Handen worden altijd gewassen na hoesten, niezen of snuiten van de neus, na toiletbezoek of schoonmaken en voor het eten.
- Gebruik indien mogelijk eigen materiaal of zorg na gebruik steeds voor een goede reiniging of ontsmetting van gemeenschappelijk (sport)materiaal. Gebruik steeds je eigen drinkbus en handdoek.
- Blijf thuis als je symptomen hebt die op Covid-19 kunnen wijzen, zoals een griepig gevoel, koorts, hoesten, kortademigheid, neusloop of ongewone vermoeidheid. Raadpleeg een arts als de symptomen verergeren. Ga pas weer sporten als het mag van je arts.
- Blijf ook thuis als een huisgenoot symptomen heeft of positief testte op het virus.

1.3. Voor de fitnessbeoefenaar/klant

- Hou afstand (1.5m). Maak geen contact met medewerkers en andere fitnessbeoefenaars/klanten.
- Maak steeds een afspraak/reservatie vooraleer je gaat trainen.
- Train zoveel mogelijk individueel.
- Groepstrainingen kunnen voor groepen tot de limiet bepaald voor een sportgroep (*zie tabel pagina 3*), inclusief de begeleider.
- Respecteer de afgesproken trainingstijd.
- Blijf thuis als je symptomen hebt die op Covid-19 kunnen wijzen, zoals een griepig gevoel, koorts, hoesten, kortademigheid, neusloop of ongewone vermoeidheid. Raadpleeg een arts als de symptomen verergeren. Ga pas weer sporten als het mag van je arts.
- Blijf ook thuis als een huisgenoot symptomen heeft of positief testte op het virus.
- Volg de richtlijnen op die de medewerkers geven.
- Was regelmatig je handen en zeker bij aankomst en vertrek in de club.
- Gebruik steeds je eigen drinkbus en handdoek.
- Gebruik de aanwezige reinigingsmiddelen om na gebruik de aangeraakte onderdelen van het gemeenschappelijk sportmateriaal te reinigen.
- Betaal contactloos.
- Verlaat na het sporten direct de sportfaciliteiten. Indien je nadien gebruik maakt van de horecafaciliteiten, respecteer dan de geldende horecaregels.

1.4. Voor leveranciers

- Hou afstand (1.5m).
- Meld je aankomst 15 minuten vooraf.
- Draag (wegwerp) handschoenen.
- Draag een mondmasker (type chirurgisch masker of stoffen masker).
- Spreek vooraf af waar het geleverde materiaal mag worden geplaatst.
- Lever indien mogelijk tot aan de deur.

2. Logistiek en organisatie

Hieronder worden concrete tips en adviezen weergegeven in functie van het operationele aspect van een veilige opstart van een fitnesscentrum.

2.1. Startpakket per medewerker

Zorg ervoor dat iedere medewerker een startpakket ontvangt met minstens volgende zaken

- Coronagids van het eigen centrum met richtlijnen
- Ontsmettende handgel
- wegwerp handschoenen (bijvoorbeeld latex of nitril)
- Mondmaskers die verspreiding kunnen tegenhouden (type chirurgisch mondmasker of stoffen masker)
- Meldpunt Preventiedienst in functie van professionele medewerkers

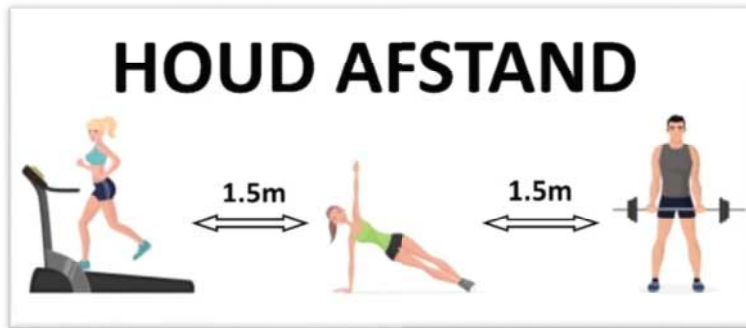
2.2. Circulatieplan en inrichting zaal

Het doel van een circulatieplan is om een veilige afstand voor, na en tijdens het sporten te kunnen garanderen. Stel je zelf de vraag of sporters op een veilige afstand van elkaar kunnen rondlopen in je accommodatie. Hou hierbij rekening met volgende adviezen:

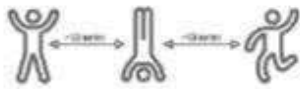
- Elke fitnessclub is verschillend ingericht. Bij sommige centra staan verschillende soorten toestellen in aparte zones en is er sowieso al een veilige afstand voorzien gezien de omvang van de toestellen en de inrichting van de ruimte.
- Indien dit niet het geval is, bijvoorbeeld bij verschillende loopbanden naast mekaar, kan veiligheid gegarandeerd worden door één op twee toestellen buiten gebruik te plaatsen.
- Vermijd kruisingen in de gangen en laat iedereen rechts aanhouden
- Zorg indien mogelijk voor eenrichtingsverkeer in de gangen tussen de toestellen door. Indien eenrichtingsverkeer op een bepaalde plaats niet mogelijk is, zorg dan voor opgesplitste looprichtingen met paaltjes en lint of duidelijke vloermarkeringen
- Bekijk de stroom van de aankomende bezoekers en die van de vertrekkende bezoekers. Kan je ze scheiden? Of kan je sportzalen tijdelijk aparte ingangen geven? Let altijd op de bestaande brandveiligheid- en evacuatieplannen.
- Volg de richtlijnen van Horeca Vlaanderen voor het openstellen van je eigen horecavoorzieningen. Je vindt de richtlijnen en protocollen hiervoor op <https://heropstarthoreca.be/>

Hieronder vind je een voorbeeld van een circulatieplan en enkele voorbeeldafbeeldingen en -foto's. Meer voorbeeldfoto's vind je ook terug in bijlage 4 bij dit protocol.

HAPPY & HEALTHY TRAINING

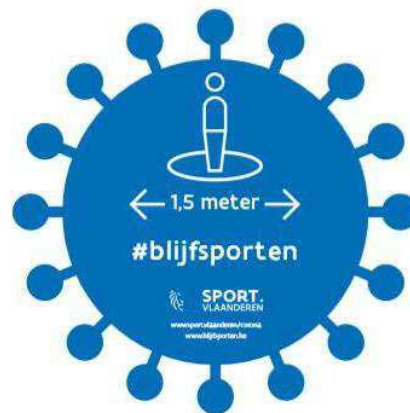

**TIJDELIJK
BUITEN GEBRUIK**

WE WILLEN DE RICHTLIJNEN VAN DE NATIONALE VEILIGHEIDSRAD EN
DOEN ONZ BESTE OM EEN GEZONDE TRAININGSOMGEVING TE CREËREN.

DEZ BETEKENT ONDER ANDERE 1,5 METER AFSTAND WERDEN
TUSSEN PERSONEN EN DAAROM KUNNEN SOMMIGE APPARATEN
NIET WORDEN GEBRUIKT.

BRONNET VOOR JE BEGRIP!

Inrichting onthaal

Toestellen

Oefenzalen

2.3. Gebruik van kleedkamers en douches

Kleedkamers en douches mogen opengesteld worden binnen code geel. Als kleedkamers niet per se nodig zijn, dan kan je ook beslissen om ze gesloten te houden. Dit beperkt het kruisen van personen of vermindert de risico's. Hou bij je beslissing wel rekening met het algemeen welzijn van de sporters.

Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:

- Indien deze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke sportgroep.
 - 2 groepen/teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per groep/team.
 - Voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging
 - Besteed extra aandacht aan contactoppervlakken (klinken, banken, doucheknoppen, lockers...)
 - Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de groep-/teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging
- Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel behoren. Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten.
 - Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche.
 - Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur(binnen- en buitenkant) /bij de ingang
 - Aanduidingen op de zitbanken of de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan.

- Zorg voor een reinigingsschema dat voorziet in frequente reinigingen van de kleedkamers en douches met water en zeep of desinfectie.
- Communiceer duidelijk over dit reinigingsschema naar gebruikers toe.

2.4. Afspraken met klanten omtrent de trainingen

- Reservatie is verplicht zodat er niet meer mensen kunnen binnen zijn dan toegestaan.
- Voor de ruimtes waar men individueel gebruik maakt van toestellen volstaat het dat de beschikbare sportoppervlakte 10m² per sporter garandeert. Voor groepsessies wordt aanbevolen dat de beschikbare sportoppervlakte 30m² per sporter garandeert, tenzij men kan garanderen dat de sporter een afgebakende zone van 10m² niet verlaat tijdens de activiteit. Deze densiteitsregels zijn belangrijk om overbevolking bij indoorinfrastructuur te vermijden. Deze densiteitsregels zijn niet van toepassing voor jongeren tot en met 12 jaar.
- Iedere beoefenaar meldt zich aan zodat er niet meer mensen dan toegestaan aanwezig zijn.
- De klant zorgt dat hij op de hoogte is van de hygiënemaatregelen en de trainingsafspraken. Hij kan hierover informatie vinden via de website van het fitnesscentrum en via goed zichtbare informatieborden/-posters op de sportlocatie.
- Iedere fitnessbeoefenaar zorgt ervoor dat hij binnen de afgesproken trainingstijd het centrum betreedt, traint en weer vertrekt.
- Aankomst in de club vindt niet eerder plaats dan het afgesproken uur en na afloop van de training vertrekt men zo snel mogelijk.
- Toiletten worden slechts door één persoon tegelijkertijd gebruikt en na het gebruik direct gereinigd.
- Activiteiten vinden enkel plaats wanneer de onderlinge afstand tussen beoefenaars onderling en tussen trainers en beoefenaars van 1.5m gegarandeerd is.
- Slechts één persoon per kracht- of cardiotoestel zodat de social distancing (1.5m) gewaarborgd blijft.
- Beoefenaars zijn verplicht hun eigen handdoek en drinkbus mee te brengen.
- Bij binnenkomen gebruikmaken van desinfecterende gel of zeep.
- Wie ziek is, ziekteverschijnselen vertoont of de afgelopen 72 uur ziek was blijft thuis.
- Lichamelijk contact is opnieuw toegelaten tijdens de sportbeoefening binnen de sportgroep (*zie tabel op pagina 3*) in georganiseerd verband. Dit is vooral indien dit noodzakelijk is om een sport te kunnen beoefenen. Indien dit niet noodzakelijk is, trachten we de veiligheidsafstand van 1,5m zo veel mogelijk te bewaren.
- Eigen afval wordt bij voorkeur terug meegenomen naar huis.

2.5. Afspraken omtrent de trainingen zelf

- De clubverantwoordelijke en/of de medewerkers weten wie aanwezig is in de club.
- Voor de ruimtes waar men individueel gebruik maakt van toestellen volstaat het dat de beschikbare sportoppervlakte 10m² per sporter garandeert. Voor groepsessies wordt aanbevolen dat de beschikbare sportoppervlakte 30m² per sporter garandeert, tenzij men kan garanderen dat de sporter een afgebakende zone van 10m² niet verlaat tijdens de activiteit. Deze densiteitsregels zijn belangrijk om overbevolking bij indoorinfrastructuur te vermijden. Deze densiteitsregels zijn niet van toepassing op jongeren tot en met 12 jaar.

- Het fitnesscentrum hanteert een controlesysteem om te veel aanwezigen te vermijden.
- Bij het binnenkomen worden sporters geïnformeerd over de hygiënemaatregelen en de trainingsafspraken via duidelijke infoborden, posters,
- In de club is een circulatieplan uitgewerkt. Via looproutes en afbakening is aangegeven binnen welke zone mag getraind worden en waar 1 persoon mag aanwezig zijn zodat de 1.5m wordt gerespecteerd.
- Deuren blijven open om aantal contactpunten te minimaliseren.
- Bij persoonlijke begeleiding wordt rekening gehouden met de social distancing.
- Groepslessen en groepsactiviteiten gaan pas door wanneer de regels van social distancing (1.5m) tussen de sportgroepen onderling en tussen de lesgever en de beoefenaars kunnen worden gegarandeerd. Lichamelijk contact is opnieuw toegelaten tijdens de sportbeoefening binnen de sportgroep (*limiet: zie tabel pagina 3*) in georganiseerd verband. Dit is vooral indien dit noodzakelijk is om een sport te kunnen beoefenen. Indien dit niet noodzakelijk is, trachten we de veiligheidsafstand van 1,5m zo veel mogelijk te bewaren.
- Slechts één persoon per kracht- of cardiotoestel zodat de social distancing (1.5m) gewaarborgd blijft.

2.6. Intensifiëring van de reiniging

- Op strategische plaatsen worden reinigings- en desinfecteringsmiddelen geplaatst.
- Vuilnisemmers worden regelmatig geledigd.
-
- Er wordt gezorgd voor voortdurende reiniging of desinfectering van de apparatuur en de frequentie wordt bijgehouden.
- Beoefenaars reinigen of desinfecteren apparaten na gebruik.
- Klanten zijn verplicht hun eigen handdoek mee te brengen.
- Bij binnen komen gebruiken klanten een desinfecterende gel of zeep.
- De luchtcirculatie wordt geoptimaliseerd. Via een duidelijk ventilatieplan wordt de maximale aanvoer van verse lucht verzekerd.
- Let bij het reinigen of ontsmetten van kleedkamers en douches op de volgende richtlijnen
 - In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.
 - Voorzie in het poetsschema extra aandacht voor reinigen of ontsmetten van deurklinken, banken en doucheknoppen/kranen.
 - Voor de kleedkamervloer volstaat het om goed te reinigen (meermaals per dag indien veelvuldig gebruikt). De vloer moet niet telkens gedesinfecteerd worden.
 - Hou in je poetsschema rekening met het onderscheid in gebruik door sporters in georganiseerd verband en individuele sporters.
 - Elke keer ontsmetten is niet nodig, maar sommige bezoekers zullen zich hier veiliger bij voelen. Om hier aan tegemoet te komen voorzie je ontsmettende spray en papieren wegwerpdoekjes zodat bezoekers die dat wensen zelf kunnen ontsmetten (dus als aanvulling op de regelmatige reiniging).

3. Veiligheid medewerkers

De veiligheid van de medewerkers moet maximaal gewaarborgd worden.

- Medewerkers moeten in eerste instantie de hoger vermelde richtlijnen voor medewerkers correct opvolgen.
- Medewerkers moeten een zeer goede briefing krijgen voor de heropstart. Verder moeten zij ook op regelmatige tijdstippen veiligheidsupdates krijgen. Adequate informatieverstrekking is noodzakelijk om de veiligheid van de medewerkers en de klanten te garanderen.
- Indien thuiswerk mogelijk is, blijft dit aanbevolen.
- Pauzetijden op locatie worden gespreid.
- Aantal aanwezigen op eenzelfde locatie wordt beperkt zodat social distancing steeds mogelijk blijft.
- Zitplaatsen in sociale ruimtes worden zo georganiseerd dat social distancing gerespecteerd blijft.
- Extra reiniging van de sociale ruimtes.
- Onthaalmedewerkers houden voldoende afstand met de klanten en voeren geen transacties uit behalve contactloos.
- Herkenbare kledij en handschoenen ter beschikking.

4. Trainen buiten het fitnesscentrum

Een van de 6 gouden regels is om activiteiten bij voorkeur nog steeds buiten te beoefenen. Indien dit niet mogelijk zou zijn, moet men voor voldoende ventilatie (aanvoer verse buitenlucht) zorgen. Vanuit deze regel blijft het dus aanbevolen om waar mogelijk ook fitnessactiviteiten in de buitenlucht te beoefenen. Dit geldt in het bijzonder voor groepsfitness: maak indien mogelijk gebruik van outdoor-accommodaties. Personal coaches kunnen hier zeker creatieve oplossingen voor bedenken.

Ook hier gelden de algemene hygiëne- en veiligheidsmaatregelen

- De activiteiten buiten bestaan uit personal training met inachtneming van de afstand 1.5m tussen de beoefenaars en de personal trainer.
- Groepslessen en groepsactiviteiten gaan pas door wanneer de regels van social distancing (1.5m) tussen de sportgroepen onderling en tussen de lesgever en de beoefenaars en tussen eventuele passanten of derden kunnen worden gegarandeerd. Lichamelijk contact is opnieuw toegelaten tijdens de sportbeoefening binnen de sportgroep (*limiet: zie tabel pagina 3*) in georganiseerd verband. Dit is vooral indien dit noodzakelijk is om een sport te kunnen beoefenen. Indien dit niet noodzakelijk is, trachten we de veiligheidsafstand van 1,5m zo veel mogelijk te bewaren.
- De trainer(s) weten wie aanwezig zal zijn op training.
- Beoefenaars zijn verplicht om te reserveren. Niet meer mensen toegelaten dan toegestaan.
- Aankomst op training niet vroeger dan de afgesproken starttijd.
- Na afloop wordt de sportlocatie onmiddellijk verlaten.
- De ondernemer en/of trainer nemen een voorbeeldrol op. Ze zien toe op en zijn verantwoordelijk voor het naleven van de protocolafspraken.

5. Wellness

- In een fitnesscentrum kan men soms ook gebruik maken van een sauna, of andere gelijkaardige faciliteiten. Deze mogen opengesteld worden onder strikte voorwaarden. Deze faciliteiten vallen echter buiten het beleidsveld sport. Voor richtlijnen rond sauna's verwijzen we door naar [de sectorgids 'heropening publieke thermen en privésauna's'](#)

Bijlagen

In de bijlagen vind je enkele nuttige tools die werden uitgewerkt door de sectororganisatie Fitness.be. Deze tools kunnen een ondersteuning bieden bij het uitwerken van de eigen heropstart.

- Bijlage 1: standaard checklist voor de ondernemer/uitbater
- Bijlage 2: standaard checklist voor de medewerker
- Bijlage 3: praktijkvoorbeeld van een poster met veiligheidsinformatie
- Bijlage 4: praktijkvoorbeeld van een inrichting van een fitnesscentrum

Bijlage 1: Standaard checklist ondernemer

Taken	Datum
☐ Corona Safe verantwoordelijke	
☐ Opmaak duidelijk schema schoonmaak	
☐ Veiligheidsinstructies handschoenen aantrekken, uittrekken en wegwerpen	
☐ Veiligheidsinstructies mondmaskers opzetten, afnemen en wegwerpen	
☐ Overleg medewerkers omtrent de social distancing regels binnen de club of studio	
☐ Overleg medewerkers omtrent de nieuwe regels reservatiesysteem klanten	
☐ Overleg medewerkers omtrent de taken van de Corona Safe verantwoordelijke	
☐ Communicatie naar de klanten omtrent de Corona maatregelen (reservatiesysteem, handen wassen, reiniging van toestel, contactloos betalen, ...)	
☐ Ophangen van infofiches Corona, infofiche voorzorgmaatregelen coronavirus	
☐ Ter beschikking stellen van voldoende zeep, ontsmettingsmiddel, papieren doekjes, ... voor klanten en medewerkers	
☐ Ter beschikking stellen van voldoende mondmaskers en wegwerp handschoenen (bijvoorbeeld latex of nitril) voor medewerkers	
☐ Opmaak en verspreiden van een draaiboek met sectorale corona richtlijnen voor iedere werknemer	

Bijlage 2: Standaard checklist medewerker

Taken	Datum
☐ Corona Safe verantwoordelijke is mij gekend	
☐ Ik ken het schema van de schoonmaak en weet dat ik deze moet aftekenen bij grondige schoonmaak	
☐ Ik ken de veiligheidsinstructies omtrent handschoenen aantrekken, uittrekken en wegwerpen	
☐ Ik ken de veiligheidsinstructies mondmaskers opzetten, afnemen en wegwerpen	
☐ Ik ken de social distancing regels binnen de club of studio	
☐ Ik kende nieuwe regels reservatiesysteem klanten	
☐ Ik ken de taken van de Corona Safe verantwoordelijke en weet dat ik bij hem of haar terecht kan voor specifieke vragen omtrent de Corona maatregelen	
☐ Ik heb het draaiboek met sectorale Corona richtlijnen ontvangen en gelezen	
☐ Ik weet dat ik de klanten op infofiches Corona en infofiche voorzorgmaatregelen coronavirus moet wijzen indien nodig.	
☐ Ik weet dat ik de klanten moet wijzen op ontsmettingsmaatregelen en andere hygiënische maatregelen indien nodig	
☐ Ik heb mondmaskers ontvangen van mijn werkgever en weet dat ik dit tijdens mijn werkuren moet opzetten.	
☐ ik heb wegwerp handschoenen (bijvoorbeeld latex of nitril) ontvangen van mijn werkgever en weet dat ik deze tijdens mijn werkuren moet dragen	
☐ Ik ben op de hoogte van alle afspraken omtrent het geven van trainingen aan klanten vb. 1 klant per 10 m ² bruto vloeroppervlak.	

Bijlage 3: Praktijkvoorbeeld van een poster met veiligheidsinformatie

FITNESS.BE
WELLNESS & HEALTH

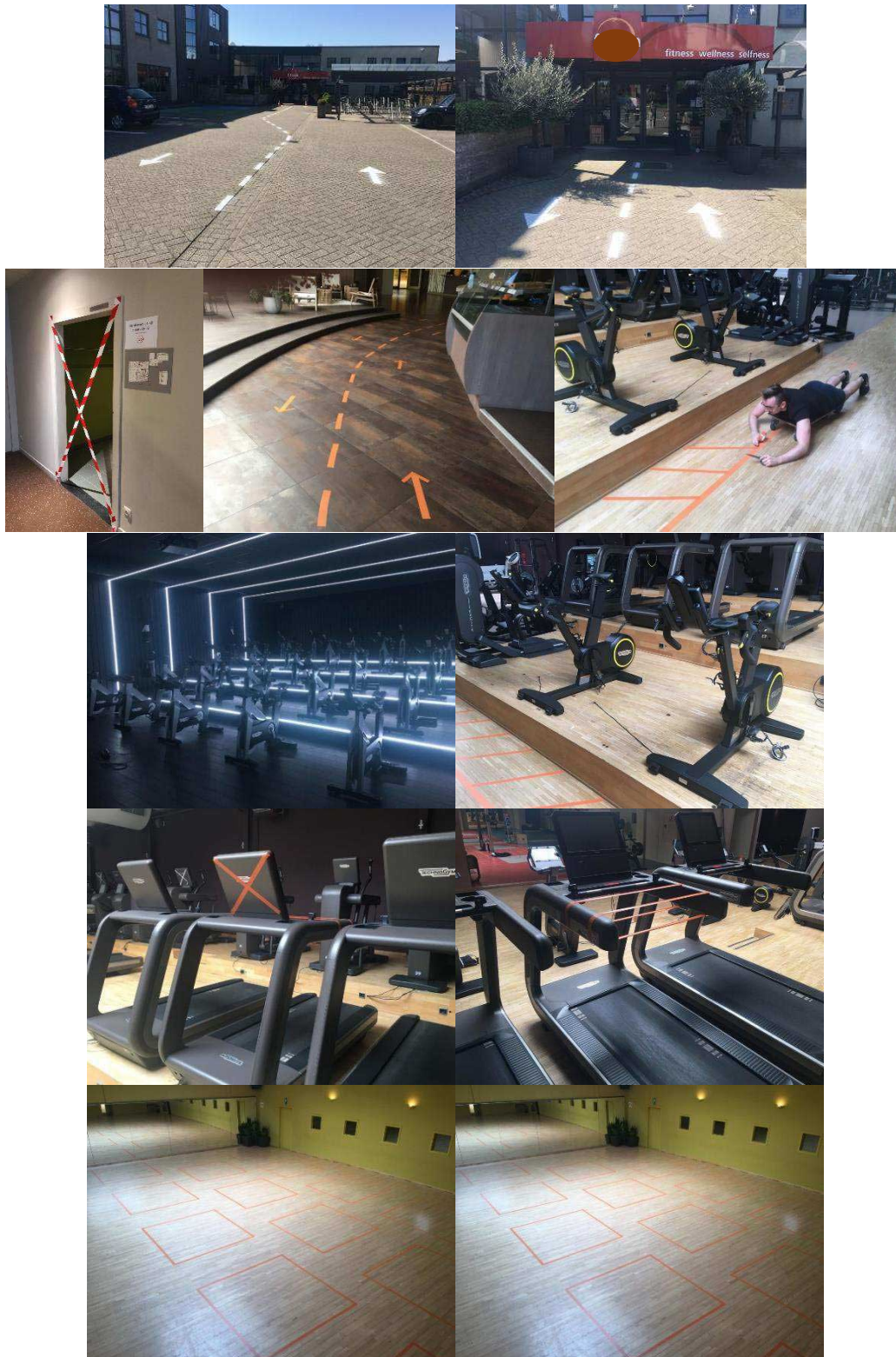
VOORZORGSMAATREGELEN CORONAVIRUS

			
Bij binnenkomen verplicht gebruik van de desinfecterende gel/zeep of handen wassen.	Maak gebruik van uw handdoek tijdens het sporten.	Houd minimaal 1.5 meter afstand met andere sporters en met onze professionals.	Fysiek contact is te allen tijde verboden.
			
U kunt alleen bij ons terecht binnen het door u gereserveerde tijdsblok.	Na afloop dient u direct ons centrum te verlaten, zodat iemand anders weer kan sporten.	Reinig en desinfecteer de apparatuur voordat u aan de oefening begint en stopt.	Reinig en desinfecteer ook het losmateriaal voor en na gebruik.
			
1 PERSOON De toiletgroepen mogen door maximaal 1 persoon tegelijkertijd worden gebruikt.	Het is niet mogelijk om gebruik te maken van onze kleedkamers, douches, sauna's, zwembad en andere faciliteiten met gelijke strekking.	Ons horecagedeelte is gesloten.	U mag zelf een bidon met water/sportdrank meenemen en die tijdens de training nuttigen, niet na afloop in onze horeca.
			
Houd ook bij het betreden en verlaten van onze club voldoende afstand tot andere sporters.	Betalingen zijn alleen mogelijk via een pintransactie of automatische incasso.	Volg de instructies van onze professionals te allen tijde op.	Kom niet trainen wanneer u zich ziek voelt.

Als we ons samen aan deze voorzorgsmaatregelen houden, kan iedereen bij ons veilig en verantwoord sporten en kunnen wij u veilig begeleiden. Samen letten we op onze gezondheid.

DANK VOOR UW BEGRIP EN UW MEDEWERKING!

Bijlage 4: Praktijkvoorbeeld van inrichting fitnesscentrum

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 4 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 5 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor sportkampen – kinderen en jongeren

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Algemeen basisprotocol	4
2.1	Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?	5
2.1.1	Inclusieve werking	5
2.1.2	Risicogroepen en zieke kinderen/jongeren	5
2.1.3	Persoons- en corona-tracing-gegevens in maximale mate verzamelen en bijhouden (zowel op voorhand, bij inschrijven, als tijdens de activiteit)	5
2.2	Organisatorische maatregelen	6
2.2.1	Organiseren van en visualiseren sportgroepen kinderen, jongeren en vaste begeleiding	6
2.2.2	Noodprocedures en permanentie/contactstelsel	6
2.2.3	Communicatie over maatregelen	7
2.3	Hygiëne-maatregelen	7
2.3.1	Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)	7
2.3.2	Hygiëne infrastructuur.....	7
2.3.3	Hygiëne materiaal	7
2.4	Specifieke maatregelen in functie van sportdiscipline	8
2.4.1	Indooractiviteiten	8
2.4.2	Outdooractiviteiten	8
2.4.3	Fysiek contact.....	8
2.4.4	Uitstappen	9
2.4.5	Externen	9
2.4.6	Voldoende rust inbouwen.....	9
3	Vorbereiding van een kamp	9
3.1	Hoe organiseer je je kamp deze zomer?	9
3.1.1	Sportgroepen	9
3.1.2	Infrastructuur	10
3.1.3	Materiaal	11
3.1.4	Vervoer van, naar en tijdens	11
3.2	Noodprocedures en permanentiesysteem.....	11
3.3	Communicatie	12
3.3.1	Aan de ouders.....	12
3.3.2	<i>Aan de lesgevers/begeleiders</i>	<i>13</i>

3.4	Hoe zit dat met hygiëne?	13
3.4.1	Persoonlijke hygiëne	13
3.4.2	Infrastructuur, planning en materiaal worden maximaal afgestemd op handhygiëne.	14
3.4.3	Mondmaskers.....	14
3.4.4	Hoesten en zakdoeken	14
3.4.5	Voorzie extra hygiënisch materiaal.....	14
3.4.6	Extra hygiënische opleidingen	14
3.5	De infrastructuur	14
3.6	Het materiaal	15
3.7	Welke activiteiten mag je doen.....	15
3.7.1	Openluchtactiviteiten	15
3.7.2	Indooractiviteiten	15
3.8	Uitstappen	16
3.9	Externen.....	16
3.10	Rust.....	17
4	Tijdens het zomerkamp	18
4.1	Wie mag deelnemen	18
4.1.1	Risicogroepen en ziek zijn.....	18
4.1.2	Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing	18
4.2	Hoe organiseer je kamp op locatie?.....	18
4.2.1	Sportgroepen	18
4.2.2	Infrastructuur	19
4.2.3	Materiaal	19
4.2.4	Verplaatsingen	19
4.3	Noodprocedures en permanentiesysteem.....	20
4.4	Communicatie	20
4.4.1	Naar de ouders.....	20
4.4.2	Naar de deelnemers.....	20
4.4.3	Naar lesgevers/ begeleiders	20
4.5	Hoe zit het met de hygiëne op je kamp?	20
4.5.1	Persoonlijke hygiëne	20
4.5.2	De infrastructuur	21
4.5.3	Het materiaal	21
4.6	Welke activiteiten mag je doen tijdens het kamp?.....	22
4.6.1	sportactiviteiten en avondanimatie	22
4.6.2	Uitstappen	22
4.6.3	Externen	23
4.6.4	Rust.....	23
5	Na het kamp	23
5.1	Nazorg t.a.v. (zieke) deelnemers	23
5.1.1	Zieke deelnemer(s) tijdens het kamp	23
5.1.2	Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing	23

5.2	Organiseer ook de terugkeer en (eventuele) nazorg	23
5.2.1	Sportgroepen	23
5.2.2	Noodprocedures en permanentiesysteem.....	24
5.2.3	Communicatie	24
5.3	Hoe zit dat met hygiëne op het einde van en na het kamp?	24
5.3.1	Persoonlijke hygiëne	24
5.3.2	De infrastructuur	24
5.3.3	Het materiaal	24
5.3.4	Voldoende rust inbouwen.....	24
5.4	Administratie	24
6	Internationale sportstages	25
7	Addendum bij het protocol voor sportkampen – kinderen en jongeren: noodplan sportkampen	26

1 Inleiding

Dit protocol is zo veel mogelijk gealigneerd op de plannen van jeugd om maximale overeenkomst te bekomen. Binnen dit protocol wordt wel extra aandacht besteed aan sportspecifieke zaken die van toepassing zijn in de organisatie van sportkampen en minder van toepassing zijn in de zuivere jeugdkampen.

Dit protocol werd opgemaakt in overleg met de sportsector en specifiek vanuit de ervaring van zowel organisatoren van sportkampen als organisaties die deze sportkampen hosten. Dit protocol is een aanvullend document bij de leidraad corona en sport – code geel.

Het protocol kan je gebruiken als je werking valt onder activiteiten of een kamp met overnachting (internaat) en zonder overnachting (externaat). Daaronder vallen activiteiten, sportkampen, sportstages georganiseerd door overheden, sportorganisaties, sportfederaties en sportverenigingen.

Het is met opzet breed gedefinieerd omdat er heel veel verschillende organisaties sportactiviteiten aanbieden voor kinderen, jongeren, volwassenen en senioren.

Dit protocol bevat zowel verplichte richtlijnen als adviezen (te volgen indien mogelijk) en heeft als doel om zo goed mogelijk alle elementen binnen de organisatie of de hosting van een sportkamp in kaart te brengen, zodat iedere organisatie hier goed geïnformeerd aan de slag kan gaan. Kom je een situatie tegen waarop je niet meteen een antwoord hebt, vertrek dan vanuit het algemeen basisprotocol bij het bedenken van een oplossing of vraag hulp bij jouw federatie, lokaal bestuur,.... Uiteraard zijn de maatregelen, opgelegd door de federale overheid, verplichte maatregelen en dienen zij hoe dan ook gevolgd te worden.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vrienden- bijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

2 Algemeen basisprotocol

De topics die worden besproken binnen dit protocol vind je hieronder terug:

Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?

- Inclusieve werking
- Risicogroepen en zieke kinderen/jongeren
- Persoons- en corona-tracing-gegevens in maximale mate van het mogelijke verzamelen en bijhouden

Organisatorische maatregelen

- Sportgroepen kinderen, jongeren en begeleiding
- Noodprocedures en permanentie/contact-systeem

- Communicatie over maatregelen en aanbevelingen

Hygiëne-maatregelen

- Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)
- Hygiëne infrastructuur
- Hygiëne materiaal

Specifieke maatregelen in functie van de sportdiscipline

- Indoor
- Outdoor
- Fysiek contact
- Uitstappen
- Externe lesgevers

2.1 Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?

2.1.1 Inclusieve werking

We gaan uit van het principe: iedereen kan mee, tenzij men ziek is of was of geen toestemming krijgt wanneer men tot een risicogroep behoort. Net als andere jaren staan het aanbod, de activiteiten en de kampen dus open voor alle kinderen en jongeren als de draagkracht van de begeleidingsploeg dit aankan.

Maak bij kinderen en jongeren met specifieke ondersteuningsnoden samen met hen en/of hun ouders en eventueel de huisarts proactief de afweging op welke manier alle maatregelen gevolgd kunnen worden. Werk daarvoor indien nodig redelijke aanpassingen uit, eventueel met een vaste begeleider voor de dagelijkse noden (van sanitaire hulp tot zonnecrème smeren).

Ouders en opvoedingsverantwoordelijken zitten vaak vol ideeën voor oplossingen voor mogelijke drempels. Maak ook afspraken met ouders over proactief informeren over de veranderingen én een eventueel vroegtijdig vertrek als dat nodig zou kunnen zijn.

In sommige situaties zal voor de hieronder volgende maatregelen extra aandacht nodig zijn voor kinderen en jongeren met bijzondere noden (bv. wat intensief contact of hygiëne betreft) en er zullen soms uitzonderingen nodig zijn. Ga hiervoor steeds in overleg met de huisarts, ouders en deelnemers zelf om de situatie en mogelijkheden in te schatten. Er is veel mogelijk binnen de veiligheidsmaatregelen, de deelnemers staan altijd centraal binnen het sportaanbod. Raadpleeg de website van je organisatie voor eventuele extra informatie of adviezen als je werkt met deelnemers met extra ondersteuningsnoden

2.1.2 Risicogroepen en zieke kinderen/jongeren

Verplichte maatregelen:

Voorzie een medische fiche met daarin: persoonsgegevens, contactgegevens ouders, gegevens huisarts, specifieke/noodzakelijke info over de gezondheid kind/jongere en eventuele toestemming van de arts als de deelnemer tot een risicogroep behoort, maar toch mee mag.

Bezorg alle ouders van kinderen, jongeren en begeleiding de nodige informatie over risicogroepen en geef aan dat ze indien nodig bij de huisarts terecht kunnen om te kijken of deelname mogelijk is.

Kinderen, jongeren of begeleiders die ziek zijn of waren (o.a. symptomen in de voorbije vijf dagen) kunnen niet deelnemen aan het aanbod.

2.1.3 Persoons- en corona-tracing-gegevens in maximale mate verzamelen en bijhouden (zowel op voorhand, bij inschrijven, als tijdens de activiteit)

Verplichte maatregelen:

- Verplichting tot het bijhouden van medische fiche met extra aandacht voor contactgegevens ifv corona tracing

- De medische fiche van een deelnemer of een begeleider moet snel beschikbaar zijn als die nodig zou zijn bij een medische interventie
- In het kader van het vlot beschikbaar zijn van persoonsgegevens voor de tracing wordt vooraf duidelijk en nominatief afgebakend welke sportkampen/begeleiders/... behoren tot 1 sportgroep

2.2 Organisatorische maatregelen

2.2.1 Organiseren van en visualiseren sportgroepen kinderen, jongeren en vaste begeleiding

Verplichte maatregelen:

- Alle activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd in sportgroepen (*limiet: zie tabel pagina 5*). Zorg ervoor dat deze opdeling duidelijk is voor iedereen, voor elke leeftijd en elk niveau van betrokkenheid. Dit geldt voor vervoer, eten, slapen, wassen, gebruik van (klein) materiaal en alle andere activiteiten.
- Een kamp/activiteit kan bestaan uit meerdere sportgroepen tegelijk. Er is geen maximum aantal voor de totaliteit van een kamp/activiteit.
- Binnen een sportgroep geldt geen social distancing.
- Elke sportgroep heeft zijn eigen vaste begeleiding.
- Ophalen en brengen van kinderen gebeurt meteen bij de sportgroep waarin het kind terechtkomt en met volledige inachtneming van sociale afstand om virusoverdracht tussen ouders onderling of tussen ouders en begeleiding te vermijden. Specifieke richtlijnen voor ouders zijn opgenomen in een *gedragscode voor ouders*.
- Contact met externen (buiten de sportgroepen) wordt vermeden. Als contact toch nodig is, worden voor de +12-jarige de regels m.b.t het gebruik van een mondkapje en 1,5m afstand gerespecteerd en wordt het contact tussen de sportgroep en de externen beperkt tot het absolute minimum.

Aanbevelingen:

- Aan de deelnemers wordt gevraagd om tot slechts 1 sportgroep per kamperiode toe te treden (vooral belangrijk bij externe kampen of bij initiatieven die zich beperken tot enkele dagen).
- Herinner je deelnemers door gebruik van affiches of symbolen aan hun eigen verantwoordelijkheid om erop toe te zien dat ze maar 1 activiteit/sportgroep per week volgen.
- Waar mogelijk wordt geadviseerd om de sportgroepen samen te stellen onder of boven de leeftijdsgrens van 12 jaar.
- Maak voor de dagelijkse routine een loopschema voor elke sportgroep met duidelijke tijdsslots, eventueel eenrichtingsverkeer in bepaalde gangen, .. spreek deze vooraf door met alle begeleiders.
- Lesgevers/kampleiding worden toegewezen per sportgroep. Dat betekent dat ze bij hun dagelijkse briefings ook de social distancing-regels volgen.
- Bij internaatskampen houd je er rekening mee dat de slaapplekken worden toegewezen binnen éénzelfde sportgroep.
- Werk met kleurpictogrammen en gekleurde armbandjes om de sportgroepen visueel te maken.
- Pas de lesvoorbereiding aan in functie van beschikbaar materiaal en tijdsslots.
- Pas de kalender van avondactiviteiten aan bij internaatskampen.

2.2.2 Noodprocedures en permanentie/contactsysteem

Er is een standaard generieke noodprocedure voor alle organisatoren, die als minimum geldt (quarantaine bij ziekte, arts en testing, activiteit verlaten, ziekte van een gezinslid, enz.).

Verplichte maatregelen:

- De organisator voorziet een plek om zieke kinderen/jongeren/begeleiding in "isolatie" te plaatsen. Het is belangrijk om dit op een zachte, veilige en kindvriendelijke manier te organiseren.

- Elke organisatie voorziet een noodprocedure (o.a. ouders komen kind halen op kamp/activiteit bij ziekte, ...).
- Elke organisatie heeft een ondersteuningspermanentie bij een eventuele besmettingsuitbraak, in samenwerking met medische professionals en op basis van het persoons- en contactgegevensregister en/of de medische fiches.

2.2.3 Communicatie over maatregelen

Standaard-pictogrammen zijn beschikbaar op de website van De Ambrassade of op de website van VSF, waar ook heel wat federaties al gepersonaliseerde pictogrammen hebben opgemaakt.

Verplichte maatregelen:

- Alle deelnemers, vrijwilligers, begeleiders en niet-begeleiders die rechtstreeks betrokken zijn bij de activiteiten, worden geïnformeerd en gevormd over risico's en maatregelen.
- De pictogrammen maken deel uit van elk zomerkamp, activiteit, ...
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt met deelnemers, begeleiders, ouders, mogelijke externen, veiligheidsdiensten ...

2.3 Hygiëne-maatregelen

2.3.1 Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)

Verplichte maatregelen:

- Handen reinigen gebeurt minimaal bij de start en bij het einde van de activiteit, voor en na de maaltijden en voor en na een toiletbezoek.
- Infrastructuur, planning en materiaal worden maximaal afgestemd op handhygiëne.
- Hoesten in de elleboog, enkelvoudig gebruik van zakdoeken en voorzien van gesloten vuilnisbakken op publieke gemeenschappelijke plaatsen.
- Als het niet anders kan: in contact met externen door +12-jarigen mondmaskers dragen.

2.3.2 Hygiëne infrastructuur

Verplichte maatregelen:

- Reiniging en desinfectie intensiveren met extra aandacht voor oppervlakken die regelmatig worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtsakelaars, enz.
- Sporthal, gemeenschappelijke ruimten, kleedkamers en slaapruintes worden regelmatige verlucht.

Aanbevelingen

- Zet zo veel mogelijk de deuren open.
- Laat voldoende tijd tussen het gebruik van een ruimte door verschillende sportgroepen. Voorzie dit in de planning. Je kan deze tijd opvullen door een desinfecterende reiniging in te lassen.

2.3.3 Hygiëne materiaal

Verplichte maatregelen:

- Het materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep. Als materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat, worden de contactoppervlakken ontsmet.
- Bij gebruik van sportmateriaal aangeboden door externen moet men erop toezien dat deze worden aangeboden en/of geleverd binnen de hygiënische maatregelen.

2.4 Specifieke maatregelen in functie van sportdiscipline

2.4.1 Indooractiviteiten

Outdooractiviteiten krijgen de voorkeur. Zo kunnen ook typische indoorsportdisciplines mits creatieve invulling outdoor georganiseerd worden.

Aanbevelingen:

- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie.
- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit.
- Verlucht gelmatig de sportaccommodatie.
- Voorzie regelmatig een pauze en verplaats de sportgroep naar buiten of naar een ruimte die zeer goed verlucht is.
- Tracht je sanitaire voorzieningen te organiseren per sportgroep. Als dat niet mogelijk is, maak dan duidelijke afspraken over reinigen en desinfecteren.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Als dat niet mogelijk is, maak dan duidelijke afspraken over reinigen en desinfecteren.
- Werken met variabele tijdsslots en goede signalisatie kunnen de druk op bepaalde gemeenschappelijke punten ontlasten vb inkomhal, gangen, ...
- Werk steeds met outdoor-afspreekplaatsen
- Voorzie een basis EHBO-set per sportgroep
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal. Als dat niet mogelijk is, zorg dan voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie in eigen drinkbussen per deelnemer of laat deelnemers ze zelf meebrengen.
- Externe deelnemers komen bij voorkeur in gepaste sportkledij naar de activiteit.
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep.

2.4.2 Outdooractiviteiten

Aanbevelingen:

- Bescherm de kinderen tegen de zon.
- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie.
- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit.
- Voorzie regelmatige pauzes.
- Organiseer je sanitaire voorzieningen per sportgroep. Als dat niet mogelijk is, maak dan duidelijke afspraken om te reinigen en desinfecteren.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Als dat niet mogelijk is, maak dan duidelijke afspraken om te reinigen en desinfecteren.
- Voorzie een basis EHBO-set per sportgroep.
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal, als dat niet mogelijk is, zorg je voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie in eigen drinkbussen per deelnemer of laat deelnemers ze zelf meebrengen.
- Externe deelnemers komen bij voorkeur in gepaste sportkledij naar de activiteit.
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep.

2.4.3 Fysiek contact

Fysiek contact is vaak een wezenlijk onderdeel van heel wat sporten en is ook mogelijk binnen de structuur van de sportgroep.

Dit protocol voorziet twee soorten van fysiek contact. We maken een onderscheid tussen occasioneel fysiek contact en een continu fysiek contact.

Verplichte maatregelen (occasioneel fysiek contact)

- Zorg voor activiteiten/oefeningen/spelvormen waar dit contact occasioneel blijft.
- Zorg voor afwisseling in de oefeningen waar activiteiten met occasioneel fysiek contact regelmatig afgewisseld worden met oefeningen zonder fysiek contact.
- Zorg voor een sterke fysieke afscheiding tussen de sportvelden wanneer meerdere sportgroepen aanwezig zijn in dezelfde accommodatie.

Verplichte maatregelen (continu fysiek contact)

- Social distance moet niet meer gehandhaafd worden tijdens de sportactiviteiten vanaf 1 juli, maar beperk vanuit een voorzichtigheidsprincipe, waar mogelijk, deze contacten bij kinderen boven de 12 jaar.

2.4.4 Uitstappen

Verplichte maatregelen:

Bij uitstappen volgen groepen de maatregelen m.b.t. contact met anderen:

- De sportgroep blijft behouden, je laat geen externen toe.
- Wanneer je in contact komt met anderen in de openbare ruimte (bossen, sport/speelertjes, stadspaleizen, straten,...) houd je voldoende afstand t.a.v. degene die niet tot de sportgroep behoren. Als dat niet mogelijk is, verplaats je de activiteit of dragen de +12-jarigen een mondkap.
- Bij verplaatsingen met het openbaar vervoer (en eventueel de privé-bus) worden de veiligheids- en hygiënevoorschriften t.a.v. andere passagiers en de chauffeur opgevolgd.

Aanbevelingen:

- Activiteiten worden zo veel mogelijk op de eigen locatie gehouden.
- Uitstappen naar recreatieplaatsen (andere sportaccommodatie) kunnen enkel binnen de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving.

2.4.5 Externen

Verplichte maatregelen:

- Als contact met externen noodzakelijk is ifv een activiteit zoals bv. de huur van mountainbikes, begeleiding touwenparcours,... gelden de veiligheids- en hygiënevoorschriften zoals die voor individuen in de samenleving gelden of bijzondere maatregelen die zijn genomen (vb. specifieke opleiding).

Aanbevelingen:

- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door personen buiten de sportgroep worden vermeden. Tenzij dat kan binnen de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving.

2.4.6 Voldoende rust inbouwen

Aanbeveling:

- Voorzie regelmatig rustpauzes. Je kan deze opvangen door:
 - Een versnapering te organiseren.
 - Hand-was-sessie te voorzien.
 - Sanitaire stop te voorzien.
- Voor aanbod met overnachting wordt een evenwichtig programma met voldoende nachtrust voorzien om de kans op ziekte door uitputting te vermijden.

3 Voorbereiding van een kamp

Er zijn drie fasen bij de organisatie van een kamp: de voorbereiding van een kamp, zaken die moeten gebeuren tijdens het kamp en de nazorg van een kamp.

3.1 Hoe organiseer je je kamp deze zomer?

3.1.1 Sportgroepen

De sportgroepen zijn groepen die een vaste samenstelling hebben (*limiet: zie tabel pagina 5*). Binnen deze sportgroep is contact mogelijk, tussen sportgroepen wordt contact gemeden. Een kamp kan dus uit meerdere sportgroepen bestaan maar die sportgroepen hebben geen contact met elkaar.

De opdeling van jouw kamp in 1 of meerdere sportgroepen zal een eerste stap zijn. Houd daarbij rekening met kinderen en jongeren, de begeleiders, omkadering, programma,

bestaande groepen, (zoals kookploeg, materiaalbeheerders...), en eventuele lotgenoten in kwetsbare situaties.

Concreet worden sportgroepen best als volgt ingedeeld:

- De sportgroepen hebben een max. grootte zoals bepaald door het federale ministerieel besluit (*limiet: zie tabel pagina 5*), houd hierbij rekening met alle deelnemers (leden, leiding, ondersteuners, technische ploeg, ...).
- Binnen één sportgroep kan je kleinere groepen samenstellen die aparte en gezamenlijke activiteiten organiseren.
- Een opdeling naar leeftijd m.b.t. hygiëne?
Vanaf de leeftijd van 12 jaar is er meer kans op besmetting, dus gelden er ook strengere maatregelen voor hygiëne bv. m.b.t. intensief contact (= te mijden) of strikt gebruik van mondmaskers bij contact met externen. Je hoeft in je sportgroepen geen rekening te houden met deze strikte leeftijdsscheiding, maar het is wel aan te raden om een hele sportgroep op dezelfde manier te 'behandelen' en dus volgens de strengste maatregelen.
- In functie van bepaalde intensieve contactsporten is het aangewezen om dergelijke groepen in te delen in sportgroepen in functie van de leeftijd. Voor andere sporten gelden deze regels niet en kan de sportgroep gemixt worden.

Samenstelling sportgroepen, wat met:

- Broers en zussen: je hoeft broers en zussen niet in dezelfde sportgroep te steken, beschouw hen als twee aparte deelnemers.
- Liefjes: Ook hen beschouw je als twee aparte deelnemers.
- Spreek dit zeker vooraf door om problemen te vermijden, dit kan emotioneel zwaar zijn voor sommige jongeren. Hou daar rekening mee.
- Bedenk vooraf hoe je de logistieke medewerkers, kookploeg en materiaalmeesters (en hun eventuele gezin) opdeelt. Zij kunnen enkel contact hebben met de eigen sportgroep. Als ze buiten de sportgroep treden bij bijvoorbeeld het uitdelen van eten of materiaal moet er voldoende afstand zijn en met mondmaskers gewerkt worden.
- Voorzie per sportgroep aparte op- en afhaalpunten en/of tijdsslots voor de kinderen van waar en wanneer ze worden verzameld.
- Bij internaatskampen: Voorzie voldoende tijd om binnen een sportgroep de kamer slaapklaar te maken (dit gebeurt meestal samen met de ouders voor de kleintjes maar dit kan niet meer).

Communiceer duidelijk (visueel en mondeling) over deze sportgroepen en hoe jullie deze gaan opdelen, wat de praktische maatregelen zullen zijn enz.

- Hoe zal dit verlopen tijdens het kamp, wie zit in welke sportgroep (bv. broer en zus ouders weten dat best voor aparte bagage etc.).
- Welke gevolgen heeft dit voor de voorbereidingen: inschrijvingen, brengen van bagage/fietsen, ...
- Wees zeer duidelijk: alle maatregelen gelden ook voor de begeleiding, ook 's avonds.

Houd rekening met de sportgroepen bij de voorbereiding van je kamp

- Laat de leiding voorbereiden met de medeleiding en vermijd daarbij een mix van sportgroepen.
- Hanteer maatregelen zoals het gebruik van mondmaskers/handschoenen, belang van handhygiëne, opdelen van de taken tussen de sportgroepen om de afstand tussen sportgroepen te bewaren wanneer je met de hele ploeg aanwezig moet zijn voor voorbereidende taken.
- Laat deelnemers bagage afleveren in een tijdslot per sportgroep om mixen te voorkomen, visualiseer ook door bv. stickers met kleurcode/symbolen om bij uitladen makkelijk rekening mee te houden.

3.1.2 Infrastructuur

- Werk maximaal samen met de eigenaar in de organisatie van het kamp. Vraag plannen op van jullie gebouw/terrein/locatie via de eigenaar. Luister ook zeker eens of deze al heeft nagedacht over mogelijk opdeling in het gebouwen en op het terrein.
- Bij een gebouw bekijk je hoe je de sportgroepen praktisch kan gescheiden houden, houd hierbij rekening met:

- Afzonderlijke slaapzalen, die ook afzonderlijk toegankelijk zijn.
- In een ideaal scenario heeft elke sportgroep eigen eet- en speelruimtes. Als dat niet lukt, kan je deze ruimte delen tussen sportgroepen en je kan tussen het gebruik van de infrastructuur door de verschillende sportgroepen minimaal de contactoppervlaktes reinigen (tafels, stoelen, klinken, handvaten..., die zaken die we veelvuldig aanraken). Het kan ook volstaan om in de ruimte een goede scheiding te maken, bv. tussen 2 sportgroepen die eten in dezelfde refter een gangpad van min. 2 meter te voorzien en ervoor te zorgen dat er niet gemixt wordt bij het buffet, het halen van eten, en bij binnen- en buitenkomen.
- Signalisatie is een handig hulpmiddel.
- Sanitair is het best gescheiden, je kan bv. duidelijk aanduiden welke toiletten door de verschillende sportgroepen gebruikt worden, idem met wastafels en douches. Ook hier kan men kiezen voor gebruik in shiften maar het zal ook nodig zijn om te reinigen tussen gebruik van 2 sportgroepen.
- Gezamenlijke douches (1 grote ruimte, geen gescheiden cabines) / wastafels met meerdere 'koppen' moeten altijd gereinigd worden tussen sportgroepen wanneer ze niet op te delen zijn.
- Denk na over hoe je je gebouw en/of terrein zo efficiënt mogelijk kan gebruiken zodat de sportgroepen goed gescheiden van elkaar volop kunnen spelen.
- Houd in je voorbereiding ook rekening met een noodweerplan, welke ruimtes kan je innemen per sportgroep bij noodweer.
- Maak visueel, en indien noodzakelijk fysiek, heel duidelijk welke delen van het gebouw door welke sportgroep worden gebruikt door bv een kleurcode of door bepaalde symbolen te hangen waarin de kinderen en jongeren zichzelf herkennen (laat deze code bv. terugkomen in een armband). Je kan aan de slag met pijlen, symbolen, ... om looprichtingen/stromen in je gebouw te regelen als dat ervoor kan zorgen dat sportgroepen niet in contact komen met elkaar.
- Bij een tentenkamp bekijk je ook hoe je de sportgroepen praktisch gescheiden kan houden, houd rekening met:
 - Afzonderlijke slaaptenten per sportgroep.
 - Probeer de sportgroepen echt fysiek te scheiden van elkaar door een duidelijke opdeling van het terrein bv in zones.
 - Voorzie per sportgroep gescheiden toilet(ten).
 - Douches kunnen gedeeld worden tussen sportgroepen indien ook hier de contactoppervlaktes minimaal worden gereinigd.
 - Noodweerplannen worden vooraf goed uitgedacht. Vb. waar kan elke sportgroep bij regenweer spelen?
 - Heb je extra tenten nodig om dit mogelijk te maken, dan zal je daar misschien voor moeten aankloppen bij anderen.
- Ook voor wie een kamp heeft waarbij gebouw en tenten worden gecombineerd zal vooraf de lokalen/tenten moeten indelen al naargelang de sportgroepen. Houd daarbij rekening met alle bovenstaande adviezen.

3.1.3 Materiaal

- Maak de materiaalkisten voor vertrek.
- Maak duidelijk wat voor welke sportgroep bestemd is met kleurcodes of symbolen, zodat er ter plaatse ook geen verwarring kan ontstaan.

3.1.4 Vervoer van, naar en tijdens

- Plan je vervoer al naargelang de sportgroepen.
- Maak je gebruik van het openbaar vervoer (De Lijn, MIVB, NMBS, TEC) kijk dan goed na welke maatregelen van toepassing zijn voor groepen tijdens de zomer.
- Wordt er gekozen voor privaat vervoer, auto's/bus, bewaak dan de sportgroepen en houd rekening met hygiënemaatregelen t.a.v. de chauffeur(s). Maak goede afspraken vooraf.

3.2 Noodprocedures en permanentiesysteem

Vertrek vanuit dit stappenplan.

Belangrijk daarbij is dat je een aantal zaken voorbereidt:

- Duid bij voorkeur 1 persoon aan binnen elke sportgroep die bij vermoeden van besmetting de taak op zich neemt om zich over de zieke te ontfermen en de nodige stappen te ondernemen. Zorg voor gepast beschermingsmateriaal voor deze persoon.
- Communiceer duidelijk aan de ouders wat je van hen verwacht. Maak afspraken over bijvoorbeeld een vervroegde stopzetting van het kamp en eventuele maatregelen tijdens en na het kamp of de activiteit.
- Bekijk welke huisarts(en) in de buurt je kan contacteren wanneer je vermoedt dat er een besmetting is. Neem alle contactgegevens op in je stappenplan. Neem al eens contact op met hen om te kijken wat kan tijdens het kamp.
- Breid de EHBO uit met volgende zaken:
 - MUST HAVES: handschoenen, alcoholgel, koortsthermometer + ontsmettingsmiddel, mondmaskers (hier wegwerp) steeds 1 voor de zieke en 1 voor de verzorger
 - AAN TE RADEN: face shields/veiligheidsbril (aan te raden bij +12-jarigen) contactloze thermometer, afzonderlijke EHBO-koffers per sportgroep.
- Voorzie een kind- en jongerenvriendelijke quarantaineruimte.
 - Gebouw: bekijk vooraf hoe je het gebouw zal gebruiken en indelen en denk hierbij ook aan een quarantaineruimte. Ga hierover in gesprek met je uitbater.
 - Terrein: bekijk vooraf hoe je je terrein gaat gebruiken, deel je tenten goed in en voorzie hierbij ook een quarantaineruimte.
- Externe en interne communicatie, wanneer je een vermoedelijke besmetting op je kamp hebt, ben je het best ook voorbereid m.b.t. communicatie:
 - Hoe ga je op een integere manier om met vragen vanuit de groep?
 - Welke informatie vertrekt naar de gemeente waar je kamp plaatsvindt?
 - Hoe communiceer je met ouders op het thuisfront?
 - Hoe communiceer je met de overkoepelende organisatie?
 - Informeer je leidingsploeg over het stappenplan.
 - Bespreek vooraf met de leidingsploeg hoe je omgaat met de vragen van andere kinderen en jongeren wanneer een eventuele besmetting wordt vastgesteld. Bespreek hoe je hen hiervan op de hoogte brengt, bereid antwoorden voor op hun vragen...
 - Weet dat je altijd terecht kan bij de kamppermanentie van de organisatie bij vragen, twijfels...
 - Bewaak bij communicatie steeds de aandacht voor privacy en geef dit ook op voorhand mee aan ouders.

3.3 Communicatie

Het is belangrijk dat alle deelnemers aan het kamp en ook alle betrokken actoren, zoals ouders of opvoedingsverantwoordelijken goed weten welke maatregelen van toepassing zijn op kampen, wat dit inhoudt voor hen, voor hun kinderen, ...

Communicatie voor, maar ook tijdens en na zal dus heel belangrijk zijn, als dat nodig is in meerdere talen.

Voor de uitbouw van de maatregelen werd er niet over één nacht ijs gegaan, er is intensief samengewerkt met virologen en medische experts, het is belangrijk dat we alle betrokken partijen daar goed over informeren, zodat we duidelijk kunnen aantonen dat we dit doen op een onderbouwde manier.

Je bent alvast goed bezig om jezelf te informeren wanneer je dit protocol in handen hebt, verwacht niet van de hele begeleidingsploeg dat ze dit protocol in handen nemen. Zorg voor een duidelijke communicatie van deze regels via het KISS-principe (keep it simple but smart) om de verschillende partijen vooraf in te lichten over de maatregelen:

- Deelnemers
- Ouders
- Begeleiders

3.3.1 Aan de ouders

- Informeer zowel je leiding, deelnemers als ouders over de deelnamevoorwaarden (Risicogroepen en ziek zijn).

- Bezorg alle ouders van kinderen, deelnemers en begeleiding de nodige informatie over risicogroepen en geef aan dat ze indien nodig bij de huisarts terecht kunnen om te kijken of er deelname mogelijk is.
- Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om, als hun kind tot de risicogroepen behoort, dit zo aan te geven in de medische fiche en in te schatten of hun risico mits medicatie onder controle is, of hier een extra inschatting van de huisarts nodig is. Zie infra en de bijlage 'medische fiche' voor meer informatie over de medische fiche.
- Neem in de kampcommunicatie duidelijk op dat elke ouder/volwassene deelnemer mee verantwoordelijk is om geen zieke kinderen of jongeren mee te laten gaan op kamp. Dit geldt uiteraard niet voor alle chronisch zieken, wie een chronische ziekte met medicatie onder controle heeft, kan mee, bij twijfel raadpleegt de ouder een arts. Zorg ook voor communicatie aan deelnemers zelfs degene die niet mee kunnen.
- Informeer deelnemers en de ouders over het stappenplan bij ziekte. Enerzijds is het belangrijk om dit ter informatie mee te geven. Anderzijds wil je ook hun rol hierin duidelijk maken. Ouders worden bv. gevraagd om hun kind/jongere op te halen op kamp bij ziekte.
- Benadruk in de communicatie aan ouders dat het belangrijk is om nieuwe besmettingen te melden aan de overheid. Zo kunnen de coronatracers hun werk doen: ook nadat het kamp van start is gegaan en na thuiskomst (of bij deelname aan andere activiteiten).
- Ouders wordt geadviseerd geen spreiding van verschillende activiteiten te plannen in dezelfde kamperiode. Jongeren wordt gevraagd binnen dezelfde sportgroep te blijven voor de volledige kamperiode. Communiceer dit advies maximaal aan de ouders en jongeren.
- Ouders worden geadviseerd om zelf donsdeken of slaapzak mee te brengen voor interne kampen

3.3.2 *Aan de lesgevers/begeleiders*

- Communiceer de genomen maatregelen en wijs hen op de mogelijke impact op hun les/training/programma.
- Geef aan in welke tijdsslots ze hun lessen kunnen organiseren.
- Eventuele restricties in functie van ruimte en materiaal.
- Werkwijze algemene briefing en afstand ten aanzien van andere begeleiders uit een andere sportgroep.
- Nadruk op routine en discipline hygiënische maatregelen.

Neem daarnaast ook de pictogrammen op in je communicatie om zaken duidelijk te maken. Vanuit je organisatie en overheid zal er tal van ondersteuningsmateriaal voorzien worden: ga hiermee aan de slag en/of vraag hulp aan andere organisaties.

Maak goede afspraken met de eigenaar van het gebouw over de uitrol van de maatregelen ter plaatse. Ook voor de Vlaamse verblijven werd een protocol opgesteld.

3.4 Hoe zit dat met hygiëne?

3.4.1 Persoonlijke hygiëne

Hygiëne en sport zijn niet altijd de beste combinatie. Maar dit jaar is het noodzakelijk. Hieronder verstaan we handhygiëne, hoesten in de elleboog, het eenmalige gebruik van zakdoeken en weggooiën ervan en het gebruik van mondkapjes en handschoenen. Deze maatregelen zorgen ervoor dat besmetting vermeden wordt, en zijn dus cruciaal.

- Bouw een vaste routine in waarbij handen gewassen worden voor en na iedere activiteit(enblok), voor en na elke maaltijd, inclusief tussendoortjes, bij het gebruik van materialen, bij externe activiteiten en bij thuiskomst, bij niezen/hoesten en na elk toiletbezoek.
- Het installeren van deze vaste routine zal voor velen wel wat extra moeite vragen, het kan hierbij helpen je leidingsploeg te informeren bv. Aan de hand van een filmpje of vooraf mét richtlijnen over hoe je handen kunt wassen. Uiteraard houdt dit bij de kleine kinderen ook contact in om de handen goed te wassen, dit kan binnen de sportgroep.
- Het kan helpen om een verantwoordelijke aan te duiden die extra aandacht vestigt op alle hygiënemaatregelen binnen één sportgroep.
- Zorg zeker voor voldoende communicatie over alle maatregelen via de pictogrammen, gebruik het aangeboden materiaal.

- Zorg voor communicatie naar ouders over de maatregelen en welk materiaal door jullie voorzien zal zijn, en waarvoor ze zelf moeten zorgen. Breng ouders ook op de hoogte van de hygiënemaatregelen die worden getroffen en hoe zij hun kind/jongere daar eventueel ook op kunnen voorbereiden.
- 3.4.2 Infrastructuur, planning en materiaal worden maximaal afgestemd op handhygiëne.
- Zorg eventueel voor extra plaatsen om de handen te wassen zodat dit zo vlot mogelijk verloopt.
 - Voorzie voor het binnengaan van sanitaire ruimtes, bij de eetruimtes en in de buurt van activiteiten dat handen gewassen of gereinigd kunnen worden om besmetten van contactoppervlaktes te vermijden. Water en zeep zijn in principe voldoende. Voorzie dit zeker op de plekken waar je stromend water ter beschikking hebt. Je kan ook gebruikmaken van stilstaand water (bv. in een kuipje) indien dit, na het gebruiken door de verschillende aanwezige kinderen, ververs wordt tussen elke wasbeurt in. Laat dit dus niet staan om later opnieuw te gebruiken.
 - Goed inzepen is het belangrijkste bij handen wassen, en afdrogen met wegwerpdoekjes of papier. Geen handdoeken dus.
- 3.4.3 Mondmaskers
- Voorzie een instructiemoment over hoe je correct een mondmasker kunt gebruiken voor zowel leidingsploeg als deelnemers.
- 3.4.4 Hoesten en zakdoeken
- Voorzie gesloten vuilnisbakken (liefst te openen zonder 'handcontact') voor de vuile zakdoeken. Spreek hiervoor eventueel goed af met de uitbater van een verblijf/terrein die hier mogelijks ook reeds op heeft ingezet. Voorzie zelf voldoende papieren zakdoeken of laat deelnemers dit zelf voorzien MAAR zorg er vooral voor dat deze steeds ter beschikking zijn per sportgroep.
- 3.4.5 Voorzie extra hygiënisch materiaal
- Maak voor je kamp of activiteit een overzicht van de materialen die nodig zullen zijn en door wie ze voorzien worden. Je vindt hiervan een voorbeeld in de bijlage 'benodigd (hygiënisch) materiaal'. Bekijk vooraf goed welke materialen je zelf voorziet als organisatie, wat je aan ouders vraagt en luister ook eens bij de eigenaar van het gebouw wat deze al heeft voorzien.
 - Handgels en zeep
 - Papieren zakdoeken + afgesloten vuilnisbakken
 - Mondmaskers
 - Enerzijds heb je de persoonlijke maskers voor +12: stel voor dat de 12+'ers een pakketje van bv 5 mondmaskers hebben (reken uit i.f.v. activiteiten die je zal doen, verplaatsing...). Wijs hier bij voorkeur op herbruikbare maskers, die dus ook eventueel gereinigd kunnen worden tijdens het kamp
 - Daarnaast kunnen we extra maskers voorzien (soort van reserve) bv ook voor EHBO, kinderen die geen maskers (meer) hebben. Vraag aan ouders wie eventueel maskers kan maken ook voor andere kinderen.
 - Papieren handdoeken.
 - Reinigingsproducten.
 - Handschoenen.
- 3.4.6 Extra hygiënische opleidingen
- De Vlaamse reddersfederatie heeft een specifieke coronabijscholing voorzien voor redders. Meer info vind je hier: <https://www.redfed.be/index.php/nieuws>.
- 3.5 De infrastructuur
- Niet alleen de persoonlijke hygiëne, maar ook die m.b.t. tenten en infrastructuur is van belang om besmetting te voorkomen, focus hierbij altijd op contactoppervlakken.
- Zeker in het geval van gebruik van een gebouw al dan niet in combinatie met tenten is het heel belangrijk te overleggen wie instaat voor het poetsen tijdens en na het kamp of de vakantie. Maak daarbij goede afspraken over frequentie, aandachtspunten, ... en doe dit zeker ook met de eigenaar van het gebouw. Dit kan een impact hebben op je programma en dus ook op aankomst en vertrek.

- Zorg voor afspraken met uitbaters, poetspersoneel en begeleiding over ventilatie van ruimtes en het verdelen van sanitaire ruimtes per sportgroep (poetsen infrastructuur).
- Zorg voor voldoende communicatie over alle maatregelen via de pictogrammen, maak gebruik van het bestaande materiaal en hang dit zichtbaar op.
- Voorzie de nodige middelen om te kunnen reinigen. Houd hierbij rekening met wegwerp en/of mogelijkheid om de materialen etc. na gebruik te wassen en/of koken i.f.v. reiniging.

3.6 Het materiaal

Naast de hygiënische persoonlijke en infrastructurele maatregelen, gaan we in op die voor materiaal. Als je materiaal doorgeeft, houdt dit een risico op besmetting in. Zorg dan ook voor aandacht voor het reinigen van al het materiaal waarvan jullie gebruik maken op basis van 'poetsen materialen'

- Voorzie met je organisatie - indien mogelijk - dat materiaal niet tussen sportgroepen moet worden uitgewisseld. Dat geldt voor sportmateriaal, materiaalcoffers, kajaks, klimgerief enz. Waar je alles binnen één sportgroep kunt houden, mag materiaal door verschillende kinderen gebruikt worden.
- Als materiaal door verschillende sportgroepen gebruikt wordt, dan heb je twee opties:
 - Je reinigt de contactoppervlakken na gebruik na elke sessie.
 - Na gebruik laat je het materiaal drie volledige dagen staan voor de volgende sportgroep ermee aan de slag gaan. Ook deze methode volstaat.
- Maak visueel duidelijk welk materiaal voor welke sportgroep is. Doe dit door kleuren of symbolen aan te brengen en hou hier ook rekening mee bij het laden van bv. de camion zodat zaken op een correcte manier in- en uitgeladen kunnen worden. Ofwel door de eigen sportgroep, maar dit kan evengoed door anderen mits rekening wordt gehouden met voorschriften zoals handschoenen, mondkmasker, ...
- Tenten en/of andere ontleend materiaal ophalen:
 - Doe dit vanuit de sportgroepen. Dat wil niet zeggen dat iemand van de ene sportgroep zijn materiaal ophaalt en iemand van de andere sportgroep eveneens zijn materiaal ophaalt, wel betekent het dat je geen begeleiding uit sportgroepen mixt om samen op pad te gaan. Dus je mag met mensen uit sportgroep 1 tenten halen voor sportgroep 1 en sportgroep 2 maar dan dien je deze tenten wel te reinigen of minstens 3 dagen uit omloop te houden voor sportgroep 2 deze mag opzetten.
 - Houd rekening met voorschriften zoals het gebruik van handschoenen, mondkmaskers en social distancing t.a.v. de aanbieder.

3.7 Welke activiteiten mag je doen

3.7.1 Openluchtactiviteiten

- Activiteiten worden zoveel mogelijk in de buitenlucht georganiseerd.
 - Zwemmen in de openlucht kan, maar zorg bij gebruik van omkleedruimtes en onderweg voor het bewaken van de geldende regels.
 - Bespreek met de eigenaar van je terrein of uitbater of er extra speelweides of bos gebruikt kan worden om maximaal gebruik te maken van de ruimte.
 - Bespreek met je uitbater of er extra overdekte buitenruimte gecreëerd kan worden door tenten (indien mogelijk openstaand) of shelters, ook bij regenweer, in te zetten.
 - Pas je programma van activiteiten in de mate van het mogelijke aan om zoveel mogelijk in de openlucht te doen en informeer ouders en deelnemers hiervan zodat ze zich hierop kunnen voorbereiden.
- De maximale capaciteit van terrein, infrastructuur en locatie wordt ingezet.
 - Stem vooraf af met je uitbater wat de mogelijkheden zijn om je sportgroepen onder te brengen in de infrastructuur. Hoe sanitaire ruimtes, buitenruimte enz. verdeeld kunnen worden én hoe deze visueel duidelijk gemerkt kunnen worden (zie ook hierboven).

3.7.2 Indooractiviteiten

Aanbevelingen:

- Bescherm de kinderen tegen de zon.
- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie.

- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit.
- Voorzie dat je regelmatig een pauze neemt en verplaats de sportgroep naar buiten of naar een ruimte die zeer goed verlucht is.
- Tracht je sanitaire voorzieningen te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken.
- Werken met variabele tijdsslots en goede signalisatie kan de druk op bepaalde gemeenschappelijke punten ontlasten vb inkomhal, gangen, ...
- Werk steeds met outdoor-afspreekplaatsen.
- Voorzie een basis EHBO-set per sportgroep.
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal, indien dat niet mogelijk is, zorg je voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie of laat deelnemers elk hun eigen drinkbus/drank meebrengen.
- Externe deelnemers komen in gepaste sportkledij naar de activiteit, geen kleedruimte.
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep.

3.8 Uitstappen

- Activiteiten worden zo veel mogelijk op de eigen locatie gehouden.
 - Zoek vooraf, met je leidingsploeg, naar alternatieven voor activiteiten die niet op de locatie zelf kunnen plaatsvinden (zoals gaan zwemmen, ...) binnen de beleving van je activiteit.
- Als je uitstappen onderneemt, houdt de hele sportgroep zich aan de geldende samenlevingsregels m.b.t. mondkmaskers, afstand, hygiënemaatregelen.
 - Dit geldt in elke situatie waarin je in contact kunt komen met mensen die niet in je sportgroep zitten en waarbij afstand houden niet gegarandeerd kan worden (dus ook bij wandelingen of natuuruitstappen in drukker gebieden). Ga na welke maatregelen van toepassing zijn bij een uitstap naar een bepaalde locatie.
 - Zorg ervoor dat de deelnemers weten dat ze bepaalde voorzorgsmaatregelen zullen moeten nemen bij het verlaten van het kampterrein en bepaal wat ze daarvoor nodig hebben en wie dit voorziet.
 - Overleg ook vooraf met externe partners (aanbieders van activiteiten maar ook bv. vervoersmaatschappijen) hoe aan alle maatregelen voldaan kan worden.
 - Overleg vooraf met de vervoersmaatschappij waarmee je je verplaatsing voor, tijdens en na het kamp doet.
 - Neem in communicatie met ouders en begeleiding informatie op over hoe de eigen wagen indien nodig gereinigd moet worden, welke hygiënemaatregelen nodig zullen zijn (mondmasker bij +12, handhygiëne,...) en wanneer dit verwacht wordt (bv. kookouder vervoert naar ziekenhuis na val).

3.9 Externen

- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door en voor personen buiten de sportgroep worden vermeden.
- Zorg voor een alternatief voor toon-, bezoek-, contactmomenten met mensen die geen deel uitmaken van de sportgroep. Zet hiervoor de creativiteit van je leidingsploeg en deelnemers zelf in.
- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door personen buiten de sportgroep worden vermeden. Tenzij dit kan binnen de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving. Digitaal aanbod kan hier een oplossing zijn. Of onder voorwaarden m.b.t. mondkmaskers, social distancing t.a.v. externen,...
- Indien contact met externen noodzakelijk is i.f.v. een activiteit zoals bv. huur mountainbikes, begeleiding touwenparcours, en de afstand niet gegarandeerd kan worden, worden de veiligheids- en hygiënevoorschriften zoals voor individuen in de samenleving gevolgd.
- Neem in de communicatie voor ouders vooraf op op welke manier mondkmaskers geregeld worden (benodigd (hygiënisch) materiaal).
- Neem in de communicatie voor ouders vooraf ook op dat de postbedeling mogelijk door maatregelen bij leveringen en contacten met externen beperkter kan zijn dan normaal. Maak over leveringen ook duidelijke afspraken met je uitbater.

3.10 Rust

De verspreiding van dit virus heeft meer kans bij mensen die heel vermoeid zijn. Het is dan ook belangrijk bij de organisatie van je kamp of activiteit rekening te houden met de vermoeidheid van je deelnemers én de leidingsploeg.

- Voor activiteiten met overnachting wordt een evenwichtig programma met voldoende nachtrust voorzien om de kans op ziekte om uitputting te vermijden.
- Plan op voorhand voldoende rustmomenten (ook overdag) in en voorzie elke nacht voldoende slaap (afgestemd op leeftijd enz.), zodat kinderen, jongeren én begeleiding niet oververmoeid raken.
- Zorg voor voldoende communicatie hierover met je leidingsploeg en benadruk ook het belang van hun eigen nachtrust.

4 Tijdens het zomerkamp

Investeer in de eerste dagen van je kamp in het wegwijs maken in de sportkampregels. Doe een rondleiding in de gebouwen, terreinen en toon wat er waar verwacht wordt. Onderstreep het belang van hygiëne en vertel alle deelnemers waarom dat belangrijk is. Informeer hen, praat met hen. Doe dat steeds op maat van kinderen en jongeren. Maak het speels, experimenteel, avontuurlijk, creatief,... Focus op spelen, sporten en de activiteiten. Geef ruimte aan kinderen en jongeren, zodat ze niet te veel hinder ondervinden van de sportgroepen. Richt de aandacht naar de sportgroep zelf, want in de sportgroep mag je samen sporten, spelen, eten, slapen en hoef je geen afstand te houden.

4.1 Wie mag deelnemen

4.1.1 Risicogroepen en ziek zijn

- De symptomen die kunnen wijzen op corona zijn koorts, hoesten, moeilijk ademen, keelpijn, verstopte neus, diarree. Maak deze symptomen visueel zichtbaar voor de begeleiding om op terug te vallen bij twijfel.
- Zorg dat het stappenplan 'wat doen bij zieke deelnemer' duidelijk zichtbaar is ter plaatse voor de leidingsploeg. Hang het op bij de EHBO, in een leidingslokaal/tent...
- Bij vermoeden van besmetting of opmerken van een of meerdere van de symptomen, start je onmiddellijk het stappenplan op zoals vooraf besproken.
- Zieke kinderen horen niet thuis op het kamp, ongeacht of het corona betreft of niet. De deelnamevoorwaarden blijven dus ook van toepassing tijdens het kamp.
- Maak een onderscheid tussen een gewone EHBO-tussenkoms bij kwetsuur, ongeval, medicatie en de te ondernemen stappen bij vermoedelijke besmetting. Voorzie daarom in elke sportgroep iemand die basis EHBO-handelingen (en indien van toepassing dagelijkse verzorging en ondersteuning) kan toepassen zoals schaafwonde, brandwonde, snijwonde... zodat hiervoor geen sportgroepen dienen te worden doorbroken. Zorg voor de nodige hygiënemaatregelen (beschermingsmateriaal: handschoenen, mondkapje of faceshield zeker bij +12) en reinig het materiaal na elk gebruik.
- Indien je uitbater of terreinverantwoordelijke zelf behoort tot de risicogroepen, beperk je de contacten tot het minimum en neem je de geldende veiligheidsmaatregelen in acht (mondmasker, hygiëne, afstand houden).

4.1.2 Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing

- Goed bijhouden van aanwezigheidsregisters en contactenlogboek per sportgroep en over volledige kamp heen. Elk contact wordt in kaart gebracht. (zie het puntje contact-tracing bij vooraf.)
- Spreek als groepsleiding/kampverantwoordelijke de verantwoordelijke per sportgroep hier bv. dagelijks op aan: hebben jullie contact gehad met externe mensen, met wie, wat was de situatie, staat het in het logboek, ...

4.2 Hoe organiseer je kamp op locatie?

4.2.1 Sportgroepen

Het is cruciaal dat de sportgroepen tijdens het kamp niet met elkaar in contact komen.

- Maak goede afspraken met de deelnemers van het kamp, informeer hen goed over de manier waarop je sportgroepen hebt ingedeeld en in stand wil houden m.b.t. infrastructuur, materiaal, contact met andere sportgroepen.
- Zorg voor vaste begeleiding per sportgroep. Is overleg nodig? Neem dan voorzorgsmaatregelen door afstand te bewaren en eventueel maskers te gebruiken of zorg voor 1 afgevaardigde per sportgroep die overlegt mits voorzorgsmaatregelen. Zorg ook dat er geen af- en aanloop is van begeleiders. Noteer dit in het logboek.
- Organiseer geen activiteiten met fysiek contact tussen sportgroepen zoals massaspelen, talentenjacht, ... misschien kan je hier wel creatief mee omgaan: een spel over de sportgroepen heen maar zonder dat contact tussen de sportgroepen nodig is.
- Speel ook geen spelen waarbij materiaal (al dan niet al spelend) van de ene naar de andere sportgroep of samen wordt gebruikt. Dit kan ook niet als de sportgroepen gescheiden staan: wedstrijdje tussen twee sportgroepen ...
- Vermijd de aanwezigheid van externen tijdens het kamp. Organiseer geen bezoekdagen of bijvoorbeeld bezoekjes van oud-leiding.

- Contact met externen (buiten de sportgroep) wordt vermeden. Indien toch nodig (bv. levering van voedsel, arts op terrein voor wonde/ziekenhuisbezoek,...) hou dan rekening met voorzorgsmaatregelen, hanteer mondkapje en hou 1,5 meter afstand, bouw extra handhygiëne moment in.
- Spreek goed af hoe de deelnemers die vooral instaan voor omkadering: materiaal/eten... zich verhouden in of t.a.v. de sportgroepen en welke maatregelen gevolgd worden op welke momenten.
- Voor sportkampen met overnachting, vraag aan sportbegeleiders om ook 's avonds na de dagwerking in de sportgroep te blijven. Als je als begeleider niet kan blijven overnachten beperk dan je contacten

4.2.2 Infrastructuur

- Visualiseer je plan omtrent gebruik van ruimtes/toiletten/sanitair/overnachtingsaccommodatie... door kleuren of symbolen op te hangen. Maak het voor de deelnemers heel eenvoudig om te weten waar ze wel en niet mogen komen en wat de afspraken zijn wanneer ruimtes worden gedeeld.
- Worden ruimtes/sanitair gedeeld tijdens het verblijf zorg dan zeker ook voor een goed hygiëneplan en stel hier verantwoordelijken voor aan (zie het punt rond hygiëne infrastructuur).

4.2.3 Materiaal

- Ook voor materiaal is het belangrijk dat het duidelijk visueel zichtbaar is welk materiaal aan welke sportgroep toebehoort. Label je materiaal, steek het steeds in eenzelfde bak, berg het op dezelfde plaats op, ...
- Reinig het materiaal (focus op contactoppervlakken) steeds als dit door meerdere sportgroepen wordt gebruikt.
- Elke deelnemers gebruikt zijn eigen drinkbus en handdoek
- Elke deelnemer gebruikt bij voorkeur zoveel mogelijk eigen of toegewezen sportmateriaal : fiets, bal, racket, bat , hesje, ...

4.2.4 Verplaatsingen

- Bij verplaatsen van, naar en tijdens het kamp worden de regels m.b.t. veiligheid t.a.v. externen gerespecteerd. Dit zowel voor gebruik van private bussen als bij gebruik van openbaar vervoer. Respecteer de sportgroepen door bv. verschillende bussen in te schakelen of door op een verschillend tijdstip de trein/bus te nemen. Bescherm de chauffeur door social distancing en gebruik van mondkapjes bij +12.

4.3 Noodprocedures en permanentiesysteem

- Start in geval van vermoeden van besmetting de noodprocedure op. Je staat hierin niet alleen, de kamppermanentie vanuit je organisatie staat klaar om jullie hierbij te ondersteunen.
- Zoals aangegeven bij 'voor' doe je er goed aan om ter plaatse op zoek te gaan naar één of meerdere huisartsen die jullie kunnen bijstaan bij twijfel, vragen etc. Spreek af dat je met hen contact opneemt wanneer jullie met twijfels en/of vragen zitten en aarzel niet hen te bellen.
- Bekijk ook welke communicatie met de andere leden en leiding nodig is. Neem de nodige tijd om dit in de groep te bespreken om te informeren, te luisteren, ...
- Houd steeds het welbevinden van alle leiding en leden hier mee in het oog – zorg ervoor dat iedereen de ruimte heeft om hierover te praten, ventileren indien nodig.
- Belangrijk onderdeel van je stappenplan is de externe communicatie wanneer je een vermoeden van besmetting hebt en/of een jongere naar huis stuurt van een kamp. Rol deze ook uit, eventueel samen met je koepel en in overeenstemming met de kamppermanentie.
- Indien er een besmetting was tijdens het kamp raad je de deelnemers van het kamp aan om na het kamp gedurende minimum 1 week geen bezoek te brengen aan mensen uit de risicogroep.

4.4 Communicatie

Maak gebruik van de pictogrammen tijdens je kamp om zaken duidelijk te maken voor alle deelnemers.

Visualiseer het sportgroepgegeven m.b.t. infrastructuur en materiaal door gebruik van kleuren, symbolen (zie ook sportgroepen/infrastructuur).

Gebruik bestaande visuele ondersteuning zoals onderstaande om zaken op locatie duidelijk te maken:

- Handjes wassen met Handige Hans: hoe en wanneer
- Ziektesymptomen
- ...

4.4.1 Naar de ouders

- Enkel communicatie in functie van noodwendigheden, ongeval, besmetting.

4.4.2 Naar de deelnemers

- Duidelijke briefing van de "spelregels" en "afspraken" in het begin van het sportkamp.
- Visuele hulp bij samenstellen sportgroep, werken met kleuren.
- Looplijnen effectief doorlopen.

4.4.3 Naar lesgevers/ begeleiders

- Dagelijkse briefing.
- Aandacht voor de logboeken.

4.5 Hoe zit het met de hygiëne op je kamp?

4.5.1 Persoonlijke hygiëne

- Handen wassen
 - Herhaal tijdens je dagprogramma regelmatig de vaste routine van de handhygiëne, installeer een gewoonte.
 - Benadruk binnen de begeleiding dat dit ook geldt voor hen, ook tijdens avondmomenten, niet alleen in contact met kinderen.

- Gebruik de communicatie van Handige Hans om aan deelnemers duidelijk te maken hoe en wanneer ze handen wassen.
- Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal afgestemd op handhygiëne.
 - Voorzie indien mogelijk afzonderlijke wasplaatsen voor verschillende sportgroepen.
 - Zijn verschillende wastafels/teiltjes niet mogelijk per sportgroep? Voorzie dan in afstemming met je activiteitenprogramma, geschrinkt gebruik van infrastructuur en materiaal.
 - Meer over het reinigen van de infrastructuur vind je onder 4.3.2.
- Hygiëne bij intens contact
 - Vermijd waar mogelijk het aanraken van het gezicht van kinderen, zeker bij +12-jarigen.
 - In functie van wondverzorging is het belangrijk voorzorgsmaatregelen te nemen m.b.t. handhygiëne zowel bij patiënt als verzorger en bij +12 ook mondmasker te gebruiken (beide partijen).
 - Uiteraard kan aanraken indien nodig in noodsituaties.
- Hoesten en zakdoekengebruik
 - Leer deelnemers (indien nog nodig) hoe ze correct kunnen hoesten/niezen in de elleboog of eventueel door gebruik van een papieren zakdoek die meteen wordt weggegooid.
- Hygiëne bij maaltijden
 - Over het algemeen wordt het virus niet overgedragen via voedsel maar, handhygiëne blijft cruciaal om de risico's te beperken.
 - Als de kookploeg voor verschillende sportgroepen eten maakt, focus dan zeker op handhygiëne, en gebruik handschoenen en mondmaskers bij intensief kookwerk en bij het aanraken van de potten/pannen/schotels die naar een andere sportgroep moeten worden gebracht.

4.5.2 De infrastructuur

- Reinig contactoppervlakken regelmatig volgens de voorschriften.
 - Maak afspraken over het poetsen van alle infrastructuur, lokalen, zalen, eetruimtes, tenten, overnachtingsaccommodatie... Focus op contactoppervlakken, sanitaire blokken en materiaal (zie hieronder). Maak hiervoor gebruik van 'poetsen infrastructuur'.
 - Laat veelgebruikte deuren in de infrastructuur open staan om te vermijden dat deze voortdurend aangeraakt worden. Hou hierbij rekening met brandveiligheid (branddeuren mogen niet openstaan) doe het in overleg met de eigenaar van het verblijf.
 - Richt de gebruikte infrastructuur in op een manier dat je vlot kan poetsen. Denk bijvoorbeeld na over waar je de bagage plaatst.
- Maak duidelijke afspraken over het gebruik van de lift indien deze beschikbaar is (alleen wanneer noodzakelijk) en vergeet het poetsen van de contactoppervlakken hierin niet op te nemen in de afspraken. Verlucht regelmatig de gebruikte lokalen, tenten, overnachtingsaccommodatie ... volgens de instructies.

4.5.3 Het materiaal

- Maak een checklist voor het reinigen van materialen aan de hand van de richtlijnen 'poetsen materialen'.
- Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep, indien materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat, worden contactoppervlakken gereinigd of drie volledige dagen buiten omloop gelaten en niet aangeraakt.
- Deelnemers mogen nog steeds samen afwassen in een kuip met warm/heet water en afwasmiddel. Indien mogelijk droogt alles in de buitenlucht, indien onmogelijk

met een persoonlijke keukenhanddoek voor deelnemers. Belangrijk is dat eetgerief niet wisselt tussen sportgroepen.

- Voorzie dat keukenhanddoeken voor kookploeg dagelijks gewassen of vervangen worden.
- Als deelnemers behoefte hebben aan extra kledij of slaapzakken, kunnen deze voorzien worden als ze voor en na gebruik gewassen zijn/worden. Voor hergebruik zeker op de maximale temperatuur wassen.
- Spelen met water kan en houdt geen extra risico's in, uiteraard in afstemming met eventuele waterschaarste: het jeugdwerk werkt duurzaam.
- Respecteer de voorschriften bij materiaal van externen en reinig dit materiaal voor gebruik. Bij gebruik van materiaal aangeboden/geleverd door externen moet men erop toezien dat deze worden aangeboden en/of geleverd binnen de hygiënische maatregelen en indien mogelijk gereinigd worden. Uitsluitende de begeleiding haalt deze op. Bv paintball, kajak...

4.6 Welke activiteiten mag je doen tijdens het kamp?

4.6.1 sportactiviteiten en avondanimatie

- Zet maximaal in op het gebruik van de overdekte en niet-overdekte buitenruimte, maak gebruik van je creativiteit om oplossingen te vinden.
- Bewaak een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie.
- Maak steeds de bedenking of indooraccommodatie nodig is, sommige indoorsporten kunnen ook perfect outdoor. Outdooractiviteiten hebben de voorkeur.
- Maak goede afspraken met deelnemers: ifv schoeisel, kledij, materiaal, zodat onnodige circulatie doorheen de infrastructuur vermeden wordt.
- Voorzie indien nodig tijd om sportgroepen te laten wisselen en evt vast materiaal te ontsmetten (vb gymnastiekmateriaal, volleybalpalen, ...).
- Tracht frequente intense fysieke contacten te vermijden. Zorg voor afwisseling in de oefeningen ...
- Zorg bij indooraccommodatie voor een fysiek scheiding als 2 sportgroepen in een zelfde indoor sportaccommodatie sporten (vb scheidingswand, scheidingsnetten, ...). Werk met variabele tijdslots om de druk op bepaalde accommodaties te ontlasten. Zorg voor een verluchting van de zaal na het sporten en bewaak dat deelnemers niet blijven hangen in de indooraccommodatie. Ont ruim de indooraccommodatie onmiddellijk na de activiteit.
- Bewaak ook een fysieke scheiding van de sportgroepen tijdens avondactiviteiten. Pas je programmatie hier op aan.
- Bespreek steeds goed met de leidingsploeg uit andere sportgroepen welke ruimtes/locaties jullie wanneer gaan gebruiken om contact te vermijden.

4.6.2 Uitstappen

- Als je uitstappen onderneemt (naar het bos, park, stadspan, provinciaal domein, pretpark, dierentuin, zwembad...,) houdt je hele sportgroep zich aan de geldende samenlevingsregels m.b.t. mondmaskers, afstand, hygiënemaatregelen.
 - Dit geldt in elke situatie waarin je zelf toevallig in contact kunt komen met mensen die niet in je sportgroep zitten en waarbij afstand houden niet gegarandeerd kan worden (dus ook bij wandelingen of natuuruitstappen in drukke gebieden). Wees steeds voorzien op een mondmasker bij dergelijke uitstappen en/of hou voldoende afstand. Hou steeds rekening met de van kracht zijnde maatregelen.
 - Gaat het echt over uitstappen waar externen sowieso deel van uitmaken: een museum, pretpark, ... dan volg je de maatregelen zoals deze voor elke individuele bezoeker zijn opgelegd.

4.6.3 Externen

- Als tijdens je activiteit externe personen voor leveringen (bv. van eten of materiaal) op locatie komen, worden alle maatregelen gevolgd die in de samenleving gelden (mondmaskers, hygiëne, enz.).
- Als je uitbater of verantwoordelijke van je locatie tot de risicogroepen behoort, beperk je je contacten met deze persoon in de mate van het mogelijke en volg je de geldende maatregelen.
- Indien het noodzakelijk is om zelf naar de winkel te gaan tijdens je activiteit, kies je er bij voorkeur voor dit door dezelfde personen te laten doen en worden alle geldende maatregelen gevolgd. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van leveringen.
- Als externe personen, ook als deze van je eigen organisatie zijn, op de locatie komen, i.k.v. een coaching, vorming, workshop, enz. worden alle geldende maatregelen gevolgd.

4.6.4 Rust

- Merk je tijdens je kamp of activiteit dat leden of leidingsploeg zeer vermoeid raakt, las dan regelmatig extra rustmomenten in.
- Wijs iedereen op zijn/haar verantwoordelijkheid hieromtrent. Geef het virus geen kans.

5 Na het kamp

Het sportkamp zit er (bijna) op. Hou rekening met een aantal laatste aanbevelingen om een veilige terugkeer en thuiskomst te garanderen: zowel voor de kinderen, de leidingsploeg, ouders en dichte omgeving.

5.1 Nazorg t.a.v. (zieke) deelnemers

5.1.1 Zieke deelnemer(s) tijdens het kamp

- Indien iemand ziek werd op jullie kamp en dit bleek corona te zijn, dan word je waarschijnlijk door de overheid gecontacteerd vanuit het tracing centrum en zal gevraagd worden om aan te geven wie met de zieke in contact kwam. Werk steeds goed mee aan deze coronatracing en hou jullie gegevens goed bij, meer hierover in het puntje over persoons- en coronatracing.
- Was er een persoon met corona aanwezig op kamp. Dan kan je hierover best ook informeren aan de ouders. Duid daarbij op de genomen stappen en wat de mogelijke volgende stappen kunnen zijn (zat een kind in de sportgroep, kan contact vanuit tracingcentrum volgen, ...). Hou hierbij steeds rekening met de privacy van de persoon/personen in kwestie.

5.1.2 Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing

- Bewaar het contactenlogboek tot minstens 1 maand na de activiteit. Als een deelnemer na het kamp corona heeft, kan jouw organisatie gecontacteerd worden om je logboek te delen.

5.2 Organiseer ook de terugkeer en (eventuele) nazorg

5.2.1 Sportgroepen

- Maak goede afspraken met ouders omtrent het afhalen van deelnemers:
 - Spreiding van terugkeer in tijd bv. verschillende bussen per sportgroep komen aan met 30 min verschil zodat de sportgroepen gesplitst blijven.
 - Als spreiding in tijd niet mogelijk is, zorg dan voor spreiding bij aankomst. Bv. sportgroep 1 verlaat als eerste perron naar ouders, vervolgens verlaat sportgroep 2 perron. Bij private bus laat je de bussen aankomen op een grote openbare plaats waar de spreiding mogelijk is.

- Vraag ouders om ook t.a.v. elkaar voldoende rekening te houden met maatregelen m.b.t. social distance. Vraag hen ook begrip en tijd om dit mogelijk te maken want het zal anders verlopen dan normaal: rustiger en meer tijd in beslag nemen.
- Adviseer ouders om geen spreiding van verschillend jeugdaanbod te plannen in dezelfde week. Jongeren wordt gevraagd vooral naar dezelfde jeugdwerking te gaan. Communiceer dit advies maximaal naar de ouders.

5.2.2 Noodprocedures en permanentiesysteem

- Als een deelnemer tijdens of na het kamp besmet blijkt met corona zal het belangrijk zijn dat je het contactlogboek (zie het punt over tracing) kan voorleggen op vraag van de corona speurders, hou de gegevens dus heel goed bij.
- Indien er een besmetting was tijdens het kamp raad je de deelnemers van het kamp aan om na het kamp gedurende minimum 1 week geen bezoek te brengen aan mensen uit de risicogroep.
- Indien dit niet het geval was, zijn er geen bijkomende maatregelen nodig. Communiceer dit aan ouders en andere opvoedingssituaties.

5.2.3 Communicatie

- Naar de ouders: Herinnering naar ouders in geval van symptomen wie te contacteren.

5.3 Hoe zit dat met hygiëne op het einde van en na het kamp?

5.3.1 Persoonlijke hygiëne

- Zorg na het kamp of activiteit voor communicatie naar ouders. Gewoonlijke wasbeurten zijn voldoende. Materiaal wassen met water en zeep volstaat.

5.3.2 De infrastructuur

- Spreek met de uitbater van je verblijf of je begeleiding af op welke manier gepoetst zal worden bij afloop van je activiteit op basis de richtlijnen 'poetsen infrastructuur'. Doe dit indien mogelijk wanneer de kinderen/jongeren buiten of vertrokken zijn.

5.3.3 Het materiaal

Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep, indien materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat, of als de sportgroep afgesloten wordt bij het einde van het kamp, worden contactoppervlakken gereinigd.

- Als materiaal (dus ook bv. tenten) na afloop van de activiteit naar een andere sportgroep gaan, moeten deze 3 dagen buiten omloop zijn of gereinigd worden.
- Tenten en/of andere ontleend materiaal terugbrengen: Doe dit vanuit de sportgroepen. Dat wil niet zeggen dat iemand van de ene sportgroep zijn materiaal terugbrengt en iemand van de andere sportgroep hetzelfde doet. Het betekent wél dat je geen begeleiding uit sportgroepen mixt om de tenten terug te brengen en dat je ervoor zorgt dat tenten en/of materiaal ofwel gereinigd werden ofwel 3 dagen uit omloop waren.
- Hou rekening met voorschriften zoals gebruik van handschoenen, mondmaskers, social distancing t.a.v. degene bij wie je dit terugbrengt.

5.3.4 Voldoende rust inbouwen

- Communiceer dit ook goed naar ouders zodat hier na het kamp ook rekening mee wordt gehouden.

5.4 Administratie

Medische fiches (met eventueel de toestemming tot deelname door ouders en/of huisarts) worden centraal bijgehouden op een locatie waar ze snel kan geraadpleegd worden. Medische fiches worden vooraf opgevraagd en doorgestuurd (niet ter plekke).

Contactlogboeken die de contacten tussen deelnemers met externen weergeeft. In normale omstandigheden hou je waarschijnlijk geen contactlogboek bij. Dit is dus extra. Binnen elke sportgroep (uitleg sportgroep, zie verderop) wordt verantwoordelijke aangeduid om het contactlogboek bij te houden. (Kampl leider)

Een goed contactlogboek ziet er als volgt uit:

- Een overzicht van de leden per sportgroep.
- Een overzicht van contacten met personen van buiten de sportgroep en welke voorzorgsmaatregelen hierbij genomen worden. bv. wegloper uit bepaalde sportgroep, begeleider die moet invallen voor een zieke begeleider, contact met externen i.f.v. activiteiten, leveringen...
- Als je met meerdere sportgroepen op hetzelfde kamp zit, zorg dan voor een duidelijk overzicht van de maatregelen die je nam om het contact tussen de sportgroepen te mijden. Het geeft aan hoe elke sportgroep zich verhoudt t.a.v. de andere sportgroepen. Bv.: er wordt op verschillende plekken gegeten of in verschillende shiften in dezelfde ruimte (mits reiniging),
- de begeleiders uit diverse sportgroepen die 's avonds verslag uitbrengen bij elkaar waarborgen de regels rond social distancing, ...
- de begeleiders brengen eventuele calamiteiten in kaart inzake het doorbreken van de sportgroepen en stuurt bij waar nodig

6 Internationale sportstages

Sportstages of sportkampen die in het buitenland zouden plaatsvinden kunnen nog steeds de principes van dit protocol toepassen maar moeten rekening houden met de coronaregels die van toepassing zijn in dat land en de locatie waar men verblijft. De locatie van deze kampen kan echter niet meer dan 150 km in vogelvlucht verwijderd zijn van onze grens.

Eveneens moet men toestemming hebben om het land te verlaten en in het gastland te verblijven.

Raadpleeg voor het vertrek steeds de [website van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse zaken](#) met betrekking tot het reisadvies over de betrokken regio. Op deze website wordt de situatie in de landen waar je naartoe kan reizen gemonitord en het reisadvies wordt steeds bijgestuurd volgens de meest actuele informatie.

Neem voor vertrek ook contact op met de verzekeraar, zodat je voldoende verzekerd bent voor eventuele noodsituaties die zich kunnen voordoen ten gevolge van het coronavirus.

Sportstages voor topsporters vallen buiten de scope van dit protocol en vallen onder de bestaande specifieke topsportmaatregelen.

7 Addendum bij het protocol voor sportkampen – kinderen en jongeren: noodplan sportkampen

De toelating om zomersportkampen (en sportstages) te organiseren met overnachting, maakt deel uit van een nationale aanpak die gericht is op het herstel van het psychosociale welzijn van kinderen en jongeren die uit 'lockdown' komen.

De onderstaande richtlijn is tot stand gekomen uit overleg tussen de Paediatric Task Force, Ambassade, huisartsenverenigingen Domus Medica en SSMG, artsensyndicaten AADM, BVAS en KARTEL, Sciensano....en gebaseerd op de bestaande wetenschappelijke kennis van dit ogenblik.

We onderscheiden 3 fases:

1. Voor de start van het sportkamp/sportstage
2. Tijdens het sportkamp/sportstage
3. Na het sportkamp/sportstage

1. Voor de start van het sportkamp/sportstage

1.1. Noodzakelijke documenten:

1.1.1. Medische fiche met minimum volgende vermeldingen (geldt voor minderjarige deelnemers):

- Schriftelijk akkoord van de ouders om hun kind zo nodig 7/7 - 24/24 te komen ophalen tijdens het kamp/stage (ouders zelf of een andere volwassene van de sportgroep van het kind).
- Schriftelijk akkoord van de ouders dat de deelnemer 1 dosis paracetamol mag krijgen in geval van pijn of koorts zonder ouderlijk/medisch advies.
- Schriftelijk akkoord dat de deelnemer moet gezien worden door een arts in geval van symptomen die verdacht zijn voor COVID19 (ook wanneer de ziekte niet ernstig is) – engagement van de ouders om het kind, als het dient opgehaald te worden op het sportkamp/sportstage omwille van ziekte, binnen de 24 u bij een arts te laten onderzoeken en zo nodig te laten testen.
- Schriftelijk akkoord van de ouders, dat indien het kind ziek wordt en een corona-test aangewezen is, het resultaat (zo snel mogelijk) zal meegedeeld worden aan de kampleider/stagebegeleider van de sportgroep.
- Voor een deelnemer met een chronische ziekte: een attest dat de deelnemer "medisch geschikt is om aan het kamp deel te nemen" van zijn/haar huisarts of kinderarts.

1.2. Medische toestand van het kind/deelnemer

1.2.1. Het kind/deelnemer was ziek in de dagen voorafgaand aan het kamp/stage

- a. Deelnemer was COVID19-positief: hij/zij mag mee op kamp/stage, indien minstens 7 dagen na de start van de ziekte en op voorwaarde dat hij/zij 3 dagen symptoomvrij is.
- b. Deelnemer was ziek, COVID19 negatief of test was niet noodzakelijk: hij/zij kan deelnemen als hij/zij 3 dagen symptoomvrij is.
- c. Een lid van de primaire sportgroep van de deelnemer had onlangs COVID19: hij/zij kan deelnemen aan het kamp/stage 14 dagen na het laatste hoog risico contact of 14 dagen nadat het COVID19-positieve familielid de thuisisolatie kon stoppen - (in het geval van een positieve test kan 7 dagen na de test en 3 dagen symptoomvrij, wel opnieuw deelgenomen worden).

2. Tijdens het sportkamp/sportstage

2.1. Standaard met betrekking tot maskers:

Geen maskers voor de deelnemers aan de sportgroep.

2.2. Standaard met betrekking tot social distancing:

Geen afstand tussen de leden van de sportgroep.

De sociale afstand van 1m50 en het dragen van een masker voor deelnemers >12 jaar moeten worden gerespecteerd in geval van onvermijdelijk contact tussen de leden van 2 sportgroepen.

2.3. Standaard controle en registratie van de lichaamstemperatuur:

NIET aanbevolen - het veroorzaakt stress en angst en levert geen extra voordeel op.

2.4. Het aantal personen in een sportgroep:

Deze limiet wordt bepaald door het geldende federale ministerieel besluit (limiet: zie tabel pagina 5).

Verskillende sportgroepen kunnen op dezelfde kampplaats/stageplaats verblijven, op voorwaarde dat ze de restricties/afstanden tussen de sportgroepen respecteren.

2.5. Hygiëne:

Handen wassen voor en na het eten en na het toiletbezoek is verplicht.

2.6. Activiteiten:

De activiteiten dienen zoveel mogelijk buiten plaats te vinden. Overnachtingen op andere locaties dan de kampplaats/stageplaats zijn niet toegestaan.

2.7. Bezoek:

Het verkeer van mensen in en uit het kamp/stage moet worden beperkt tot het minimum, zoals ook het ontmoeten van personen buiten het kamp/stage (bijvoorbeeld ouders die hun kinderen brengen en ophalen, vrienden, een 'familie-bezoekdag' is niet toegestaan).

2.8. Als een deelnemer ziek wordt:

De deelnemer die ziek wordt en die voldoet aan de criteria suspect voor COVID19 (ernstige hoest, ademhalingsmoeilijkheden, pijn in de borststreek, verlies van reuk- of smaakzin,...) wordt

in quarantaine geplaatst met een chirurgisch masker (> 12 jaar oud of jonger indien mogelijk).

De kampleider/stagebegeleider verwittigt de ouders/contactpersoon dat het kind/deelnemer naar de dokter moet en mogelijks getest moet worden. Aan de ouders/contactpersoon wordt gevraagd het kind/deelnemer op te halen en binnen de 24u een arts te consulteren.

Indien de kampleider/stagebegeleider twijfelt of ongerust is in de algemene toestand van het zieke kind/deelnemer, zal hij/zij eerst contact opnemen met een arts en pas na dit medisch advies naar huis vertrekken indien nodig.

Tot het testresultaat van de zieke deelnemer bekend is, verlaten de andere deelnemers de kamplocatie niet meer!

In de tijd dat de ouders/contactpersoon het kind/deelnemer komen ophalen, mag het kind/deelnemer 1 dosis paracetamol krijgen in geval van pijn of koorts (schriftelijk akkoord voor minderjarigen ook op medische kaart).

In geval van nood neemt de kampleider/stagebegeleider contact op met 112 of gaat met het kind/deelnemer naar de spoedafdeling van het dichtstbijzijnde ziekenhuis. In geval van een trauma of andere niet-besmettelijke problemen, zal men op de gebruikelijke manier contact opnemen met de plaatselijke huisarts (of "wachtpost" of 1733) of gaat men naar het ziekenhuis (zoals het ook gebruikelijk was voor 2020).

2.9. Indien de deelnemer positief blijkt voor COVID19:

Deze sportgroep stopt.

Als het gaat om de voorlaatste dag, mag worden overwogen om het kamp/stage de dag erna te stoppen.

Elke deelnemer gaat naar huis in quarantaine en moet zich laten testen.

Hij/zij kan gedurende 14 dagen na het laatste hoog risico contact niet meer deelnemen aan een andere sportgroep. (in het geval van een positieve test kan 7 dagen na de test en 3 dagen symptoomvrij, wel opnieuw deelgenomen worden).

2.10. Als de zieke persoon negatief wordt getest voor COVID19:

De persoon blijft thuis (kan niet meer terugkomen). Het kamp/stage gaat door.

2.11. Het testen van de leden van de sportgroep:

De arts die de test voorschrijft, vult het elektronisch formulier in en vermeldt daarbij dat de patiënt deel uitmaakt van een collectiviteit ("andere" -> zomerkamp/stage invullen).

Een positief testresultaat wordt door het labo dat de test uitvoerde aan Sciensano gemeld. Het testen en traceren zal starten.

Dienst contact tracing zal contact opnemen met de kampleider/stagebegeleider van de sportgroep en checken of de contactgegevens van de deelnemers en contacten van het kamp/stage volledig zijn. Als dit gecheckt is en in orde blijkt, kan het kamp/stage ontbonden worden en zullen de deelnemers thuis getest worden. Indien geen volledige gegevens beschikbaar zijn, zal overwogen worden een field agent ter plaatse te sturen.

2.12. Aanvullende maatregelen:

Zorg voor een ruimte die kan worden ingericht als quarantaine plek zo nodig: chirurgische maskers beschikbaar, goed geventileerde ruimte, spelletjes beschikbaar volgens leeftijd (die gemakkelijk kunnen worden gedesinfecteerd), slaapruiimte, benoem vooraf een persoon die hiervoor verantwoordelijk zal zijn.

Elke sportgroep heeft een kampleider/stagebegeleider die fungeert als contactpersoon voor de huisarts, ouders, contactpersoon, andere leden van het kamp/stage. De kampleider/stage-begeleider moet zich bewust zijn van de gezondheidstoestand van de "sportgroep" bij het begin van het kamp/stage.

De kampleider/stagebegeleider beschikt over de coördinaten van de lesgevers, de lijst van deelnemers, de contactnummers van de personen die verantwoordelijk zijn voor de deelnemer en zijn/haar verwijzende arts, contactgegevens van lokale medische post (huisarts - 1733 of wachtpost) en de spoeddienst van het dichtstbijzijnde ziekenhuis bij het kamp/stage.

De kampleider/stagebegeleider moet een dagboek bijhouden van alle nauwe contacten met personen buiten de sportgroep (oa face to face contact > 15') en hun

contactgegevens (inclusief telefoonnummer - indien contact tracering noodzakelijk zou zijn naderhand). De nauwe contacten buiten de sportgroep dienen uiteraard tot het absoluut noodzakelijke beperkt te worden.

3. Na het sportkamp

3.1. Een deelnemer ontwikkelt COVID19 in de 2 dagen (dag van terugkeer naar huis = dag "0") volgend op dit kamp:

Elk lid van de sportgroep gaat in quarantaine, moet getest worden en kan niet deelnemen aan een andere groep/kamp/stage gedurende maximum 14 dagen na het einde van dit kamp/stage. (mogelijks eerder afhankelijk van testing: als testing positief blijkt, dan kan na 7 dagen en 3 dagen symptoomvrij terug aan een nieuwe sportgroep deelgenomen worden).

3.2. Het veranderen van de ene "grote sportgroep" naar een andere:

Sommige kinderen/jong volwassenen willen/moeten deelnemen aan verschillende kampen/stages deze zomer, met of zonder overnachting.

Meest veilig is een periode van 14 dagen aan te houden tussen deelname aan opeenvolgende grote sportgroepen, deze periode maakt het bij een eventuele outbreak duidelijk om te traceren en correct te testen.

Per uitzondering kan een minimale periode van 2 dagen bestaan tussen de deelname aan 2 grote sportgroepen.

De ouders/contactpersonen moeten er zich ook van bewust zijn dat het van cruciaal belang is dat thuis in de primaire sportgroep het maximum aantal personen gerespecteerd moet blijven.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 5 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 6 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor sportstages – volwassenen en senioren

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Algemeen basisprotocol	4
2.1	Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?	5
2.1.1	Inclusieve werking	5
2.1.2	Risicogroepen	5
2.1.3	Persoons- en Corona-tracing-gegevens in maximale mate verzamelen en bijhouden (zowel op voorhand bij inschrijven, zowel tijdens de activiteit)	5
2.2	Organisatorische maatregelen	6
2.2.1	Organiseren van en visualiseren sportgroepen voor volwassene en vaste begeleiding	6
2.2.2	Noodprocedures en permanentie/contact-systeem	6
2.2.3	Communicatie over maatregelen	7
2.3	Hygiëne-maatregelen	7
2.3.1	Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)	7
2.3.2	Hygiëne infrastructuur.....	7
2.3.3	Hygiëne materiaal	7
2.4	Specifieke maatregelen in functie van sportdiscipline	7
2.4.1	Indoor activiteiten	7
2.4.2	Outdoor activiteiten	8
2.4.3	Fysiek contact	8
2.4.4	Uitstappen	8
2.4.5	Externen	9
2.4.6	Voldoende rust inbouwen.....	9
3	Vorbereiding van een stage	9
3.1	Hoe organiseer je je stage deze zomer?	9
3.1.1	Sportgroepen	9
3.1.2	Infrastructuur	10
3.1.3	Materiaal	11
3.1.4	Vervoer van, naar en tijdens	11
3.2	Noodprocedures en permanentiesysteem.....	11
3.3	Communicatie	12
3.3.1	Naar de deelnemers.....	12
3.3.2	<i>Naar de lesgevers/begeleiders.....</i>	13

3.4	Hoe zit dat met hygiëne?	13
3.4.1	Persoonlijke hygiëne	13
3.4.2	Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal afgestemd op handhygiëne. 13	
3.4.3	Mondmaskers.....	14
3.4.4	Hoesten en zakdoeken	14
3.4.5	Voorzie extra hygiënisch materiaal.....	14
3.4.6	Extra hygiënische opleidingen	14
3.5	De infrastructuur	14
3.6	Het materiaal	14
3.7	Welke activiteiten mag je doen.....	15
3.7.1	Openluchtactiviteiten	15
3.7.2	Indooractiviteiten	15
3.8	Uitstappen	16
3.9	Externen.....	16
3.10	Rust.....	16
4	Tijdens de zomerstage.....	17
4.1	Wie mag deelnemen	17
4.1.1	Risicogroepen en ziek zijn.....	17
4.1.2	Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing	17
4.2	Hoe organiseer je stage op locatie?.....	17
4.2.1	Sportgroepen	17
4.2.2	Infrastructuur	18
4.2.3	Materiaal	18
4.2.4	Verplaatsingen	18
4.3	Noodprocedures en permanentiesysteem.....	19
4.4	Communicatie	19
4.4.1	Naar de deelnemers.....	19
4.4.2	Naar lesgevers/ begeleiders	19
4.5	Hoe zit het met hygiëne op je stage?	19
4.5.1	Persoonlijke hygiëne	19
4.5.2	De infrastructuur	20
4.5.3	Het materiaal.....	20
4.6	Welke activiteiten mag je doen tijdens de stage?	21
4.6.1	sportactiviteiten en avondanimatie	21
4.6.2	Uitstappen	21
4.6.3	Externen	21
4.6.4	Rust.....	22
5	Na de stage	22
5.1	Nazorg t.a.v. (zieke) deelnemers	22
5.1.1	Zieke deelnemer(s) tijdens de stage	22
5.1.2	Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing	22
5.2	Organiseer ook de terugkeer en (eventuele) nazorg	22

5.2.1	Sportgroepen	22
5.2.2	Communicatie	23
5.3	Hoe zit dat met hygiëne op het einde van en na de stage?	23
5.3.1	Persoonlijke hygiëne	23
5.3.2	De infrastructuur	23
5.3.3	Het materiaal	23
5.3.4	Voldoende rust inbouwen.....	23
5.4	Administratie	23
6	Internationale sportstages	24

1 Inleiding

Dit protocol is zo veel mogelijk gealigneerd op de plannen van jeugd om maximale overeenkomst te bekomen. Binnen dit protocol wordt wel extra aandacht besteed aan sportspecifieke zaken die van toepassing zijn in de organisatie van sportkampen en minder van toepassing zijn in de zuivere jeugdkampen.

Dit protocol werd opgemaakt in overleg met de sportsector en specifiek vanuit de ervaring van zowel organisatoren van sportkampen als organisaties die deze sportkampen hosten. Dit protocol is een aanvullend document bij de leidraad corona en sport – code geel. Het protocol kan je gebruiken als je werking valt onder activiteiten of een kamp met overnachting (internaat) en zonder overnachting (externaat). Daaronder vallen activiteiten, sportkampen, sportstages georganiseerd door overheden, sportorganisaties, sportfederaties en sportverenigingen.

Het is met opzet breed gedefinieerd omdat er heel veel verschillende organisaties sportactiviteiten aanbieden voor kinderen, jongeren, volwassenen en senioren.

Dit protocol bevat zowel verplichte richtlijnen als adviezen (te volgen indien mogelijk) en heeft als doel om zo goed mogelijk alle elementen binnen de organisatie of de hosting van een sportkamp in kaart te brengen, zodat iedere organisatie hier goed geïnformeerd aan de slag kan gaan. Kom je een situatie tegen waarop je niet meteen een antwoord hebt, vertrek dan vanuit het algemeen basisprotocol bij het bedenken van een oplossing of vraag hulp bij jouw federatie, lokaal bestuur,.... Uiteraard zijn de maatregelen, opgelegd door de federale overheid, verplichte maatregelen en dienen zij hoe dan ook gevolgd te worden.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze sportgroep mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vrienden- bijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

2 Algemeen basisprotocol

De topics die worden besproken binnen dit protocol vind je hieronder terug:

Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?

- Inclusieve werking
- Risicogroepen en zieke kinderen/jongeren
- Persoons- en Corona-tracing-gegevens in maximale mate van het mogelijke verzamelen en bijhouden

Organisatorische maatregelen

- Sportgroepen kinderen, jongeren en begeleiding
- Noodprocedures en permanentie/contact-systeem
- Communicatie over maatregelen en aanbevelingen

Hygiëne-maatregelen

- Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)
- Hygiëne infrastructuur
- Hygiëne Materiaal

Specifieke maatregelen in functie van de sportdiscipline

- Indoor
- Outdoor
- Fysiek contact
- Uitstappen
- Externe lesgevers

2.1 Wie kan aanwezig zijn of deelnemen?**2.1.1 Inclusieve werking**

We gaan uit van het principe: iedereen kan mee, tenzij men ziek is of was of geen toestemming krijgt wanneer men tot een risicogroep behoort. Net als andere jaren staan het aanbod, de activiteiten en de stages dus open voor alle volwassenen en senioren indien de draagkracht van de begeleidingsploeg dit aan kan.

Maak met volwassenen en senioren met specifieke ondersteuningsnoden samen met hen en eventueel de huisarts proactief de afweging op welke manier alle maatregelen gevolgd kunnen worden. Werk hiervoor indien nodig redelijke aanpassingen uit, eventueel met een vaste begeleider voor de dagelijkse noden (van sanitaire hulp tot zonnecrème smeren).. Maak ook afspraken over proactief informeren over de veranderingen én een eventueel vroegtijdig naar huis komen als dat nodig zou kunnen zijn.

In sommige situaties zal voor de hieronder volgende maatregelen extra aandacht nodig zijn voor volwassenen en senioren met bijzondere noden (bv. wat intensief contact of hygiëne betreft) en er zullen soms uitzonderingen nodig zijn. Ga hiervoor steeds in overleg met de huisarts, n deelnemers zelf om de situatie en mogelijkheden in te schatten. Er is veel mogelijk binnen de veiligheidsmaatregelen, de deelnemers staan steeds centraal binnen het sportaanbod.

Raadpleeg de website van je organisatie voor eventuele extra informatie of adviezen als je werkt met deelnemers met extra ondersteuningsnoden

2.1.2 Risicogroepen**Verplichte maatregelen:**

Voorzie een medische fiche met daarin: persoonsgegevens, contactgegevens ouders, gegevens huisarts, specifieke/noodzakelijke info over de gezondheid deelnemer en indien nodig toestemming van de arts indien men deel uitmaakt van risicogroep en mag deelnemen.

Bezorg alle volwassenen, senioren en begeleiding de nodige informatie over risicogroepen en geef aan dat ze indien nodig bij de huisarts terecht kunnen om te kijken of er deelname mogelijk is

Volwassenen, senioren of begeleiders die ziek zijn of waren (o.a. symptomen in de voorbije vijf dagen) kunnen niet deelnemen aan het aanbod.

2.1.3 Persoons- en Corona-tracing-gegevens in maximale mate verzamelen en bijhouden (zowel op voorhand bij inschrijven, zowel tijdens de activiteit)**Verplichte maatregelen:**

- Verplichting tot het bijhouden van medische fiche met extra aandacht voor contactgegevens ifv corona tracing
- De medische fiche van een deelnemer of begeleider moet snel beschikbaar zijn in het geval deze nodig is bij een medische interventie

- In het kader van het vlot beschikbaar zijn van persoonsgegevens voor de tracing wordt vooraf duidelijk en nominatief afgebakend welke sportstages/begeleiders/... behoren tot 1 sportgroep

2.2 Organisatorische maatregelen

2.2.1 Organiseren van en visualiseren sportgroepen voor volwassene en vaste begeleiding

Verplichte maatregelen:

- Alle activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd in sportgroepen (*limiet: zie tabel op pagina 3*). Zorg ervoor dat deze opdeling duidelijk is voor iedereen, voor elke leeftijd en elk niveau van betrokkenheid. Dit geldt voor vervoer, eten, slapen, wassen, gebruik van (klein) materiaal en alle andere activiteiten.
- Een stage/activiteit kan bestaan uit meerdere sportgroepen tegelijk. Er is geen maximum aantal voor de totaliteit van een stage/activiteit.
- Binnen een sportgroep geldt geen social distancing.
- Elke sportgroep heeft zijn eigen vaste begeleiding.
- Ophalen en brengen gebeurt meteen bij de sportgroep waarin de deelnemer terecht komt en met volledige inachtneming van sociale afstand om virusoverdracht tussen externen en begeleiding te vermijden.
- Contact met externen (buiten de sportgroepen) wordt vermeden. Indien dit toch nodig is worden regels m.b.t gebruik van mondmasker en 1,5m afstand gerespecteerd en wordt het contact tussen de sportgroep en de externen beperkt tot het absolute minimum.

Aanbevelingen:

- Aan de deelnemers wordt gevraagd om tot slechts 1 sportgroep per stageperiode toe te treden (vooral belangrijk bij externe stages of bij initiatieven die zich beperken tot enkele dagen)
- herinner je deelnemers door gebruik van affiches of symbolen aan hun eigen verantwoordelijkheid om er op toe te zien dat ze maar 1 activiteit/sportgroep per week volgen
- Maak voor de dagelijkse routine een loopschema voor elke sportgroep met duidelijke tijdslots, eventueel eenrichtingsverkeer in bepaalde gangen, .. . spreek deze ook vooraf door met alle begeleiders
- Lesgevers/stageleiding worden toegewezen per sportgroep. Concreet betekent dit dat ze bij hun dagelijkse briefings ook de social distance regels volgen.
- Bij internaatsstages hou je rekening met het toekennen van de slaapplekken binnen éénzelfde sportgroep
- Werken met kleurpictogrammen en gekleurde armbandjes om de sportgroepen visueel te maken
- Aanpassen lesvoorbereiding in functie van beschikbaar materiaal en tijdslots
- Aanpassen kalender avondactiviteiten bij internaatsstages

2.2.2 Noodprocedures en permanentie/contact-systeem

Er zijn standaard generieke noodprocedure voor alle organisatoren, die als minimum geldt. (quarantaine bij ziekte, arts en testing, activiteit verlaten, wat bij ziektemelding van een gezinslid, enz.)

Verplichte maatregelen:

- De organisator voorziet een plek om zieke deelnemers/begeleiding in "isolatie" te plaatsen.
- Elke organisatie voorziet een noodprocedure (ophalen op stage/activiteit bij ziekte, ...).
- Elke organisatie heeft een ondersteuningspermanentie bij een eventuele besmettingsuitbraak, in samenwerking met medische professionals en op basis van het persoons- en contactgegevensregister en/of de medische fiches.

2.2.3 Communicatie over maatregelen

Standaard pictogrammen zijn beschikbaar op website ambassade of de website van VSF waar ook diverse federaties reeds gepersonaliseerde pictogrammen hebben opgemaakt.

Verplichte maatregelen:

- Alle deelnemers, vrijwilligers, begeleiders en niet-begeleiders die rechtstreeks betrokken zijn bij de activiteiten, worden geïnformeerd en gevormd over risico's en maatregelen.
- De pictogrammen maken deel uit van elk zomerstage, activiteit, ...
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt met deelnemers, begeleiders, ouders, mogelijke externen, veiligheidsdiensten ...

2.3 Hygiëne-maatregelen

2.3.1 Persoonlijke hygiëne (handhygiëne, hoesten, zakdoeken, mondmaskers)

Verplichte maatregelen:

- Handen reinigen gebeurt minimaal bij start en einde activiteit, voor en na maaltijden en voor en na toiletbezoek.
- Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal afgestemd op handhygiëne.
- Hoesten in de elleboog, enkelvoudig gebruik van zakdoeken en voorzien van gesloten vuilnisbakken op publieke gemeenschappelijke plaatsen.
- Indien het niet anders kan: in contact met externen door +12-jarigen mondmaskers dragen.

2.3.2 Hygiëne infrastructuur

Verplichte maatregelen:

- Reiniging en desinfectie intensiveren met extra aandacht voor oppervlakken die regelmatig worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtsakelaars, enz.
- Sporthal, gemeenschappelijke ruimten, kleedkamers en slaapruintes worden regelmatige verlucht

Aanbevelingen

- Werk waar mogelijk zoveel mogelijk met open deuren
- Laat voldoende tijd tussen het gebruik van een ruimte door verschillende sportgroepen. Voorzie dit in de planning. Je kan deze tijd opvullen door een desinfecterende reiniging in te lassen.

2.3.3 Hygiëne materiaal

Verplichte maatregelen:

- Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep, indien materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat worden contactoppervlakken ontsmet.
- Bij gebruik van sportmateriaal aangeboden door externen moet men erop toezien dat deze worden aangeboden en/of geleverd binnen de hygiënische maatregelen.

2.4 Specifieke maatregelen in functie van sportdiscipline

2.4.1 Indoor activiteiten

Outdooractiviteiten hebben de voorkeur. Zo kunnen ook typische indoorsportdisciplines mits creatieve invulling outdoor georganiseerd worden.

Aanbevelingen:

- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie
- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit
- Voorzie regelmatig verluchting in de sportaccommodatie
- Voorzie dat je regelmatig een pauze neemt en verplaats de sportgroep naar buiten of naar een ruimte die zeer goed verlucht is.

- Tracht je sanitaire voorzieningen te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken in functie van reiniging en desinfecteren.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken in functie van reiniging en desinfecteren.
- Werken met variabele tijdslots en goede signalisatie kan de druk op bepaalde gemeenschappelijke punten ontlasten vb inkomhal, gangen, ...
- Werk steeds met outdoor afspreekplaatsen
- Voorzie een basis EHBO set per sportgroep
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal, indien niet mogelijk is zorg je voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie of laat deelnemers elk hun eigen drinkbus/drank meebrengen
- Externe deelnemers komen bij voorkeur in gepaste sportkledij naar de activiteit.
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep

2.4.2 Outdoor activiteiten

Aanbevelingen:

- Bescherm deelnemers tegen de zon
- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie
- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit
- Voorzie dat je regelmatig een pauze neemt
- Tracht je sanitaire voorzieningen te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken in functie van reiniging en desinfecteren.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken in functie van reiniging en desinfecteren.
- Voorzie een basis EHBO set per sportgroep
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal, indien niet mogelijk is zorg je voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie of laat deelnemers elk hun eigen drinkbus/drank meebrengen
- Externe deelnemers komen bij voorkeur in gepaste sportkledij naar de activiteit.
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep

2.4.3 Fysiek contact

Fysiek contact is vaak een wezenlijk onderdeel van heel wat sporten en is ook mogelijk binnen de structuur van de sportgroep.

Dit protocol voorziet twee soorten van fysiek contact. We maken een onderscheid maken tussen occasioneel fysiek contact en een continu fysiek contact.

Verplichte maatregelen (occasioneel fysiek contact)

- Zorg voor activiteiten/oefeningen/spelvormen waar dit contact occasioneel blijft.
- Zorg voor afwisseling in de oefeningen waar activiteiten met occasioneel fysiek contact regelmatig afgewisseld wordt met oefeningen zonder fysiek contact
- Zorg voor een sterke fysieke afscheiding tussen de sportvelden wanneer meerdere sportgroepen aanwezig zijn in dezelfde accommodatie

Verplichte maatregelen (continu fysiek contact)

- Social distance moet niet meer gehandhaafd worden tijdens de sportactiviteiten vanaf 1 juli, maar beperk vanuit een voorzichtigheidsprincipe, waar mogelijk, deze contacten.

2.4.4 Uitstappen

Verplichte maatregelen:

Bij uitstappen volgen groepen de maatregelen m.b.t. contact met anderen:

- De sportgroep blijft behouden, men laat geen externen toe.

- Wanneer men in contact komt met anderen in de openbare ruimte (bossen, sport/speelsterreintjes, stadsploegen, straten,...) houdt men voldoende afstand t.a.v. degene die niet tot de sportgroep behoren. Indien dit niet mogelijk is verplaatst men de activiteit of dragen de +12 jarigen een mondkapje.
- Bij verplaatsingen met openbaar vervoer (en eventueel ook privébus) worden de veiligheids- en hygiënevoorschriften t.a.v. andere passagiers en de chauffeur opgevolgd.

Aanbevelingen:

- Activiteiten worden zo veel mogelijk op de eigen locatie gehouden.
- Uitstappen naar recreatieplaatsen (andere sportaccommodatie) kunnen enkel onder de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving.

2.4.5 Externen

Verplichte maatregelen:

- Indien contact met externen noodzakelijk is ivm een activiteit zoals bv. huur mountainbikes, begeleiding touwenparcours,... worden de veiligheids- en hygiënevoorschriften zoals voor individuen in de samenleving gevolgd of indien bijzondere maatregelen zijn genomen (vb. specifieke opleiding).

Aanbevelingen:

- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door personen buiten de sportgroep worden vermeden. Tenzij dit kan binnen de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving.

2.4.6 Voldoende rust inbouwen

Aanbeveling:

- Voorzie regelmatig rustpauzes. Je kan deze opvangen door:
 - Een versnapering te organiseren
 - Hand-was-sessie te voorzien
 - Sanitaire stop te voorzien
- Voor aanbod met overnachting wordt een evenwichtig programma met voldoende nachtrust voorzien om de kans op ziekte omwille van uitputting te vermijden.

3 Voorbereiding van een stage

Er zijn drie fasen bij de organisatie van een stage: de voorbereiding van een stage, zaken die moeten gebeuren tijdens het stage en de nazorg van een stage.

3.1 Hoe organiseer je je stage deze zomer?

3.1.1 Sportgroepen

De sportgroepen zijn groepen die een vaste samenstelling hebben (*limiet: zie tabel op pagina 3*). Binnen deze sportgroep is contact mogelijk, tussen sportgroepen wordt contact gemedend. Een stage kan dus uit meerdere sportgroepen bestaan maar die sportgroepen hebben geen contact met elkaar.

De opdeling van jouw stage in 1 of meerdere sportgroepen zal een eerste stap zijn. Hou hierbij rekening met kinderen en jongeren, de begeleiders, omkadering, programma, bestaande groepen, (zoals kookploeg, materiaalbeheerders...), en eventuele lotgenoten in kwetsbare situaties.

Concreet worden sportgroepen best als volgt ingedeeld:

- De sportgroepen hebben een max. grootte zoals bepaald in het geldende federale ministerieel besluit (*limiet: zie tabel op pagina 3*), hou hierbij rekening met alle deelnemers (leden, leiding, ondersteuners, technische ploeg, ...)
- Binnen één sportgroep kan je kleinere groepen samenstellen die aparte en gezamenlijke activiteiten organiseren.
- Een opdeling naar leeftijd m.b.t. hygiëne?

Vanaf de leeftijd van 12 jaar is er meer kans op doorgeven van het virus dus worden strengere maatregelen rond hygiëne opgelegd bv. m.b.t. intensief contact (= te mijden) of strikt gebruik van mondklappers bij contact met externen. Je hoeft in je sportgroepen geen rekening te houden met deze strikte leeftijdsscheiding, maar het is wel aan te raden om een hele sportgroep op dezelfde manier te 'behandelen' en dus volgens de strengste maatregelen.

- In functie van bepaalde intensieve contactsporten is het aangewezen om dergelijke groepen in te delen in sportgroepen in functie van de leeftijd. Voor andere sporten gelden deze regels niet en kan de sportgroep gemixt worden

Samenstelling sportgroepen, wat met:

- Broers en zussen: je hoeft broers en zussen niet in dezelfde sportgroep te steken, beschouw hen als twee aparte deelnemers.
- Liefjes: Ook hen beschouw je als twee aparte deelnemers.
- Spreek dit zeker vooraf door om hieromtrent problemen te vermijden, dit kan emotioneel zwaar zijn voor sommige jongeren. Hou hier rekening mee.
- Bedenk vooraf hoe je de logistieke medewerkers, kookploeg en materiaalmeesters (en hun eventuele gezin) opdeelt. Zij kunnen enkel contact hebben met de eigen sportgroep. Als ze buiten de sportgroep treden bij bijvoorbeeld het uitdelen van eten of materiaal moet er voldoende afstand zijn en met mondklappers gewerkt worden.
- Voorzie per sportgroep aparte op- en afhaalpunten en/of tijdslots voor de deelnemers van waar en wanneer ze worden verzameld.

Communiceer duidelijk (visueel en mondeling) over deze sportgroepen en hoe jullie deze gaan opdelen, wat de praktische maatregelen zullen zijn enz.

- Hoe zal dit verlopen tijdens de stage, wie zit in welke sportgroep (bv. broer en zus ouders weten dat best voor aparte bagage etc.).
- Welke gevolgen heeft dit voor de voorbereidingen: inschrijvingen, brengen van bagage/fietsen, ...
- Wees zeer duidelijk: alle maatregelen gelden ook voor de begeleiding, ook 's avonds.

Hou rekening met de sportgroepen bij de voorbereiding van je stage

- Laat leiding voorbereiden met hun medeleiding en vermijd daarbij een mix van sportgroepen.
- Hanteer maatregelen zoals het gebruik van mondklappers/handschoenen, belang van handhygiëne, opdelen van de taken tussen de sportgroepen om de afstand tussen sportgroepen te bewaren wanneer je met de hele ploeg aanwezig moet zijn voor voorbereidende taken.
- Laat deelnemers bagage afleveren in een tijdslot per sportgroep om mixen te voorkomen, visualiseer ook door bv. stickers met kleurcode/symbolen om bij uitladen makkelijk rekening mee te houden.

3.1.2 Infrastructuur

- Werk maximaal samen met de eigenaar in de organisatie van de stage. Vraag plannen op van jullie gebouw/terrein/locatie via de eigenaar. Luister ook zeker eens of deze al heeft nagedacht over mogelijk opdeling in het gebouwen en op het terrein.
- Bij een gebouw bekijk je hoe je de sportgroepen praktisch kan gescheiden houden, hou hierbij rekening met:
 - Afzonderlijke slaapzalen, die ook afzonderlijk toegankelijk zijn.
 - In een ideaal scenario heeft elke sportgroep eigen eet- en speelruimtes. Als dit niet lukt, kan je deze ruimte delen tussen sportgroepen als tussen het gebruik van de infrastructuur door de verschillende sportgroepen minimaal een reiniging van contactoppervlaktes (tafels, stoelen, klinken, handvaten..., die zaken die we veelvuldig aanraken) plaatsvindt of het volstaat ook om binnen de ruimte indien mogelijk een goede scheiding te maken, dit wil zeggen bv. tussen 2 sportgroepen die eten in dezelfde refter een gangpad van min. 2 meter en geen mix bij het buffet of het halen van eten, of bij binnen en buitenkomen.
 - Signalisatie is een handig hulpmiddel
 - Sanitair is ook best gescheiden, je kan bv. duidelijk aanduiden welke toiletten door de verschillende sportgroepen gebruikt worden, idem met wastafels en douches.

- Ook hier kan men kiezen voor gebruik in shiften maar dit zal ook reiniging vragen tussen gebruik van 2 sportgroepen en is mogelijks niet haalbaar.
- Gezamenlijke douches (1 grote ruimte, geen gescheiden cabines) / wastafels met meerdere 'koppen' dienen steeds gereinigd te worden tussen sportgroepen wanneer deze niet op te delen zijn.
 - Denk na over hoe je je gebouw en/of terrein zo efficiënt mogelijk kan gebruiken zodat de sportgroepen goed gescheiden van elkaar volop kunnen sporten
 - Hou in je voorbereiding ook rekening met een noodweerplan, welke ruimtes kan je innemen per sportgroep bij noodweer.
 - Maak visueel, en indien noodzakelijk fysiek, heel duidelijk welke delen van het gebouw door welke sportgroep worden gebruikt door bv een kleurcode of door bepaalde symbolen te hangen waarin deelnemers zichzelf herkennen (laat deze code bv. terugkomen in een armband). Je kan aan de slag met pijlen, symbolen, ... om looprichtingen/stromen in je gebouw te regelen indien dit er kan voor zorgen dat sportgroepen niet in contact komen met elkaar.
- Bij een tentenstage bekijk je ook hoe je de sportgroepen praktisch kan gescheiden houden, hou hierbij rekening met:
 - Afzonderlijke slaaptenten per sportgroep.
 - Probeer de sportgroepen echt fysiek te scheiden van elkaar door een duidelijke opdeling van het terrein bv in zones.
 - Voorzie per sportgroep gescheiden toilet(ten).
 - Douches kunnen gedeeld worden tussen sportgroepen indien ook hier minimaal de contactoppervlakken worden gereinigd.
 - Noodweerplannen worden vooraf goed uitgedacht. Vb. waar kan elke sportgroep bij regenweer spelen?
 - Heb je extra tenten nodig om dit mogelijk te maken dan zal je hier mogelijks voor moeten aankloppen bij anderen
 - Ook voor wie een stage heeft waarbij gebouw en tenten worden gecombineerd wordt het een oefening vooraf om de lokalen/tenten in te delen naargelang de sportgroepen. Hou daarbij rekening met alle bovenstaande adviezen.

3.1.3 Materiaal

- Maak de materiaalkisten voor vertrek.
- Maak duidelijk wat voor welke sportgroep bestemd is met kleurcodes of symbolen zodat er ter plaatse ook geen verwarring kan ontstaan.

3.1.4 Vervoer van, naar en tijdens

- Plan je vervoer ook naargelang de sportgroepen.
- Maak je gebruik van het openbaar vervoer (De Lijn, MIVB, NMBS, TEC) kijk dan goed na welke maatregelen van toepassing zijn voor groepen tijdens de zomer.
- Wordt gekozen voor privaat vervoer auto's/bus bewaak dan het behoudt van de sportgroepen en hou rekening met hygiëne maatregelen t.a.v. de chauffeur(s). Maak goede afspraken vooraf.

3.2 Noodprocedures en permanentiesysteem

Vertrek vanuit dit stappenplan.

Belangrijk daarbij dat je een aantal zaken reeds voorbereidt:

- Duid bij voorkeur 1 persoon aan binnen elke sportgroep die in geval van vermoeden van besmetting de taak op zich neemt om zich over de zieke te ontfermen en de nodige stappen te ondernemen. Zorg voor gepast beschermingsmateriaal voor deze persoon.
- Communiceer duidelijk naar de deelnemers wat je van hen verwacht. Maak afspraken over bijvoorbeeld een vervroegde stopzetting van de stage en eventuele maatregelen tijdens en na de stage of de activiteit.
- Bekijk welke huisarts(en) in de buurt je kan contacteren wanneer je vermoeden hebt van een besmetting. Neem de contactgegevens reeds op in je stappenplan. Neem al eens contact op met hen om te kijken wat kan tijdens de stage.
- Breid de EHBO uit met volgende zaken:

- MUST HAVES: handschoenen, alcoholgel, koortsthermometer + ontsmettingsmiddel, mondmaskers (hier wegwerp) steeds 1 voor de zieke en 1 voor de verzorger
- AAN TE RADEN: face shields/veiligheidsbril (aan te raden bij +12) contactloze thermometer, afzonderlijke EHBO koffers per sportgroep
- Voorzie een quarantaineruimte.
 - Gebouw: bekijk vooraf hoe je het gebouw zal gebruiken, indelen en denk hierbij ook aan een quarantaine ruimte. Ga hierover in gesprek met je uitbater.
 - Terrein: bekijk vooraf hoe je je terrein gaat gebruiken, deel je tenten goed in en voorzie hierbij ook een quarantaine ruimte.
- Externe en interne communicatie, wanneer je een vermoedelijke besmetting op je stage hebt, ben je best ook voorbereid m.b.t. communicatie:
 - Hoe ga je op een integere manier om met vragen vanuit de groep?
 - Welke informatie vertrekt naar de gemeente waar je stage plaatsvindt?
 - Hoe communiceer je naar het thuisfront?
 - Hoe communiceer je naar de overkoepelende organisatie?
 - Informeer je leidingploeg over het stappenplan.
 - Bespreek vooraf met de leidingploeg hoe je omgaat met de vragen van andere wanneer een eventuele besmetting wordt vastgesteld. Bespreek hoe je hen hiervan op de hoogte brengt, bereid antwoorden voor of hun vragen...
 - Weet dat je altijd terecht kan bij de stagepermanentie van de organisatie bij vragen, twijfels...
 - Bewaak bij communicatie steeds de aandacht voor privacy en geef dit ook op voorhand mee aan ouders.

3.3 Communicatie

Het is belangrijk dat alle deelnemers aan de stage en ook alle betrokken actoren goed weten welke maatregelen van toepassing zijn op stages, wat dit inhoudt voor hen, , ...

Communicatie voor, maar ook tijdens en na zal dus heel belangrijk zijn hierin, indien nodig in verschillende talen.

Voor de uitbouw van de maatregelen werd er niet over 1 nacht ijs gegaan, er is intensief samengewerkt met virologen en medische experts, het is belangrijk dat we alle betrokken partijen daar goed over informeren zodat we duidelijk kunnen aantonen dat we dit doen op een onderbouwde manier.

Je bent alvast goed bezig om jezelf te informeren wanneer je dit protocol in handen hebt, verwacht niet van de hele begeleidingploeg dat ze dit protocol in handen nemen. Zorg voor een duidelijke communicatie van deze regels via het KISS-principe (keep it simple but smart) om de verschillende partijen vooraf in te lichten over de maatregelen:

- Deelnemers
- Lesgevers
- Begeleiders

3.3.1 Naar de deelnemers

- Informeer zowel je leiding, deelnemers over de deelnamevoorwaarden (Risicogroepen en ziek zijn).
- Bezorg alle deelnemers en begeleiding de nodige informatie over risicogroepen en geef aan dat ze indien nodig bij de huisarts terecht kunnen om te kijken of er deelname mogelijk is.
- Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemer om, als ze tot de risicogroepen behoren, dit zo aan te geven in de medische fiche en in te schatten of hun risico mits medicatie onder controle is, of hier een extra inschatting van de huisarts nodig is. Zie infra en de bijlage 'medische fiche' voor meer informatie over de medische fiche.
- Neem in de stagecommunicatie duidelijk op dat elke deelnemer mee verantwoordelijk is om geen zieke deelnemers mee te laten gaan op stage. Dit geldt uiteraard niet voor alle chronisch zieken, wie een chronische ziekte met medicatie onder controle heeft kan mee,

bij twijfel raadpleegt deelnemer een arts. Zorg ook voor communicatie aan deelnemers zelf die niet mee kunnen.

- Informeer deelnemers over het stappenplan bij ziekte. Enerzijds is het belangrijk om dit ter informatie mee te geven. Anderzijds wil je ook hun rol hierin duidelijk maken.
- Benadruk in de communicatie aan deelnemers dat het belangrijk is om nieuwe besmettingen te melden aan de overheid. Zo kunnen de coronatracers hun werk doen: ook nadat de stage van start is gegaan en na thuiskomst (of bij deelname aan andere activiteiten).
- Deelnemers wordt geadviseerd geen spreiding van verschillende activiteiten te plannen in dezelfde week en binnen dezelfde sportgroep te blijven voor de ganse stageperiode. Communiceer dit advies maximaal
- Deelnemers worden geadviseerd om zelf een donsdeken of slaapzak mee te brengen voor interne stages

3.3.2 *Naar de lesgevers/begeleiders*

- Communiceer de genomen maatregelen en duidt hun op de mogelijke impact op hun les/training/programma
- Geef aan in welke tijdslots ze hun lessen kunnen organiseren
- Eventuele restricties in functie van ruimte en materiaal
- Werkwijze algemene briefing en afstand ten overstaande van andere begeleiders uit een andere sportgroep
- Nadruk op routine en discipline hygiënische maatregelen

Neem daarnaast ook de pictogrammen op in je communicatie om zaken duidelijk te maken. Vanuit jullie organisatie en overheid zal er tal van ondersteuningsmateriaal voorzien worden ga hiermee aan de slag en/of vraag hulp via andere organisaties.

Maak goede afspraken met de eigenaar van het gebouw over de uitrol van de maatregelen ter plaatse. Ook voor de Vlaamse verblijven werd een protocol opgesteld

3.4 Hoe zit dat met hygiëne?

3.4.1 Persoonlijke hygiëne

Hygiëne en sport is niet altijd de beste combinatie. Maar dit jaar is het noodzakelijk. Hieronder verstaan we handhygiëne, hoesten in de elleboog, het eenmalige gebruik van zakdoeken en weggooien ervan en het gebruik van mondkapjes en handschoenen. Deze maatregelen zorgen ervoor dat besmetting vermeden wordt, en zijn dus cruciaal.

- Bouw een vaste routine in waarbij handen gewassen worden voor en na iedere activiteit(enblok), voor en na elke maaltijd, inclusief tussendoortjes, bij het gebruik van materialen, bij externe activiteiten en bij thuiskomst, bij niezen/hoesten en na elk toiletbezoek.
- Het installeren van deze vaste routine zal voor velen wel wat extra moeite vragen, het kan hierbij helpen je leidingsploeg te informeren bv. Aan de hand van een filmpje of vooraf mét richtlijnen over hoe je handen kunt wassen.
- Het kan helpen om een verantwoordelijke aan te duiden die extra aandacht vestigt op alle
- hygiënemaatregelen binnen één sportgroep.
- Zorg zeker voor voldoende communicatie over alle maatregelen via de pictogrammen, gebruik het aangeboden materiaal.
- Zorg voor communicatie naar deelnemers over de maatregelen en welk materiaal door jullie voorzien zal zijn, en waarvoor ze zelf moeten zorgen. Breng deelnemers ook op de hoogte van de hygiënemaatregelen die worden getroffen en hoe zij zich daar eventueel ook kunnen op voorbereiden.

3.4.2 Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal afgestemd op handhygiëne.

- Zorg eventueel voor extra plaatsen om de handen te wassen zodat dit zo vlot mogelijk verloopt.
- Voorzie voor het binnengaan van sanitaire ruimtes, bij de eetruimtes en in de buurt van activiteiten dat handen gewassen of gereinigd kunnen worden om besmetten van contactoppervlaktes te vermijden. Water en zeep is in principe voldoende. Voorzie dit zeker op de plekken waar je stromend water tot beschikking hebt. Je kan ook gebruik maken van stilstaand water (bv. in een kuipje) indien dit, na het gebruiken door de

verschillende aanwezige deelnemers, ververst wordt tussen elke wasbeurt in. Laat dit dus niet staan om later opnieuw te gebruiken.

- Goed inzeppen is het belangrijkste bij handen wassen, en afdrogen met wegwerpdoekjes of papier. Geen handdoeken dus.

3.4.3 Mondmaskers

- Voorzie een moment over hoe je correct een mondmasker kunt gebruiken voor zowel leidingsploeg als deelnemers.

3.4.4 Hoesten en zakdoeken

- Voorzie gesloten vuilnisbakken (liefst te openen zonder 'handcontact') voor de vuile zakdoeken. Spreek hiervoor eventueel goed af met de uitbater van een verblijf/terrein die hier mogelijks ook reeds op heeft ingezet. Voorzie zelf voldoende papieren zakdoeken of laat deelnemers dit zelf voorzien MAAR zorg er vooral voor dat deze steeds ter beschikking zijn per sportgroep.

3.4.5 Voorzie extra hygiënisch materiaal

- Maak voor je stage of activiteit een overzicht van de materialen die nodig zullen zijn en door wie ze voorzien worden. Je vindt hiervan een voorbeeld in de bijlage 'benodigd (hygiënisch) materiaal'. Bekijk vooraf goed welke materialen je zelf voorziet als organisatie, wat je aan ouders vraagt en luister ook eens bij de eigenaar van het gebouw wat deze al heeft voorzien.
 - Handgels en zeep
 - Papieren zakdoeken + afgesloten vuilnisbakken
 - Mondmaskers
 - Enerzijds heb je de persoonlijke maskers voor +12: stel voor dat de 12+'ers een pakketje van bv 5 mondmaskers hebben (reken uit i.f.v. activiteiten die je zal doen, verplaatsing...). Wijs hier bij voorkeur op herbruikbare maskers, die dus ook eventueel gereinigd kunnen worden tijdens de stages
 - Daarnaast kunnen we extra maskers voorzien (soort van reserve) bv ook voor EHBO, Deelnemers die geen maskers (meer) hebben. Vraag aan deelnemers wie eventueel maskers kan maken ook voor andere deelnemers.
 - Papieren handdoeken
 - Reinigingsproducten
 - Handschoenen

3.4.6 Extra hygiënische opleidingen

- De Vlaamse reddersfederatie heeft een specifieke coronabijscholing voorzien voor redders. Meer info vind je hier.

3.5 De infrastructuur

Niet alleen de persoonlijke hygiëne, ook die m.b.t. tenten en infrastructuur is van belang om besmetting te voorkomen, neem hierbij altijd de focus op contactoppervlakken.

- Zeker in het geval van gebruik van een gebouw al dan niet in combinatie met tenten is het heel belangrijk te overleggen wie instaat voor het poetsen tijdens en na de stage of de vakantie. Maak daarbij goede afspraken over frequentie, aandachtspunten, ... en doe dit zeker ook met de eigenaar van het gebouw. Dit kan een impact hebben op je programma en dus ook op aankomst en vertrek.
- Zorg voor afspraken met uitbaters, poetspersoneel en begeleiding over ventilatie van ruimtes en het verdelen van sanitaire ruimtes per sportgroep (poetsen infrastructuur).
- Zorg voor voldoende communicatie over alle maatregelen via de pictogrammen, maak gebruik van het bestaande materiaal en hang dit zichtbaar op.
- Voorzie de nodige middelen om te kunnen reinigen. Hou hierbij rekening met wegwerp en/of mogelijkheid om de materialen etc. na gebruik te wassen en/of koken i.f.v. reiniging.

3.6 Het materiaal

Naast de hygiënische persoonlijke en infrastructurele maatregelen, gaan we in op die voor materiaal. Als je materiaal doorgeeft, houdt dit een risico op besmetting in. Zorg dan ook voor aandacht voor het reinigen van al het materiaal waarvan jullie gebruik maken op basis van 'poetsen materialen'

- Voorzie met je organisatie - indien mogelijk - dat materiaal niet tussen sportgroepen moet worden uitgewisseld. Dit geldt voor sportmateriaal, materiaalkoffers, kayaks, klimgerief enz. Waar je alles binnen één sportgroep kunt houden, mag materiaal door verschillende deelnemers gebruikt worden.
- Als materiaal door verschillende sportgroepen gebruikt worden, dan heb je twee opties:
 - Je reinigt de contactoppervlakken na gebruik na elke sessie .
 - Na gebruik laat je het materiaal drie volledige dagen staan voor de volgende sportgroep ermee aan de slag gaan. Ook deze methode volstaat.
- Maak visueel duidelijk welk materiaal voor welke sportgroep is. Doe dit door kleuren of symbolen aan te brengen en hou hier ook rekening mee bij het laden van bv. de camion zodat zaken op een correcte manier in- en uitgeladen kunnen worden. Ofwel door de eigen sportgroep, maar dit kan evengoed door anderen mits rekening wordt gehouden met voorschriften zoals handschoenen, mondmasker, ...
- Tenten en/of andere ontleend materiaal ophalen:
 - Doe dit vanuit de sportgroepen. Dat wil niet zeggen dat iemand van de ene sportgroep om zijn materiaal en iemand van de andere sportgroep om hun materiaal gaat. Wel dat je geen begeleiding uit sportgroepen mixt om samen op pad te gaan. Dus je mag met mensen uit sportgroep 1 tenten halen voor sportgroep 1 en sportgroep 2 maar dan dien je deze tenten wel te reinigen of minstens 3 dagen uit omloop te houden voor sportgroep 2 deze mag opzetten.
 - Hou rekening met voorschriften zoals gebruik van handschoenen, mondmaskers, social distancing t.a.v. de aanbieder.

3.7 Welke activiteiten mag je doen

3.7.1 Openluchtactiviteiten

- Activiteiten worden zoveel mogelijk in de buitenlucht georganiseerd.
 - Zwemmen in open lucht kan, maar zorg bij gebruik van omkleedruimtes en onderweg voor het bewaken van de geldende regels.
 - Bespreek met de eigenaar van je terrein of uitbater of er extra speelweides of bos gebruikt kan worden om maximaal gebruik te maken van de ruimte.
 - Bespreek met je uitbater of er extra overdekte buitenruimte gecreëerd kan worden door tenten (indien mogelijk openstaand) of shelters, ook bij regenweer, in te zetten.
 - Pas je programma van activiteiten in de mate van het mogelijke aan om zoveel mogelijk in de openlucht te doen en informeer ouders en deelnemers hiervan zodat ze zich hierop kunnen voorbereiden.
- De maximale capaciteit van terrein, infrastructuur en locatie wordt ingezet.
 - Stem vooraf af met je uitbater wat de mogelijkheden zijn om je sportgroepen onder te brengen in de infrastructuur. Hoe sanitaire ruimtes, buitenruimte enz. verdeeld kunnen worden én hoe deze visueel duidelijk gemerkt kunnen worden (zie ook hierboven).

3.7.2 Indooractiviteiten

Aanbevelingen:

- Bescherm deelnemers tegen de zon
- Voorzie een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie
- Gebruik maximaal de beschikbare ruimte voor je activiteit
- Voorzie dat je regelmatig een pauze neemt en verplaats de sportgroep naar buiten of naar een ruimte die zeer goed verlucht is.
- Tracht je sanitaire voorzieningen te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken.
- Tracht je omkleedruimtes te organiseren per sportgroep. Indien dit niet mogelijk is, maak hierover duidelijke afspraken.
- Werken met variabele tijdslots en goede signalisatie kan de druk op bepaalde gemeenschappelijke punten ontlasten vb inkomhal, gangen, ...
- Werk steeds met outdoor afspreekplaatsen
- Voorzie een basis EHBO set per sportgroep
- Gebruik hetzelfde lesmateriaal, indien niet mogelijk is zorg je voor een tussenreiniging/ontsmetting vooraleer de andere sportgroep dit materiaal gebruikt.
- Voorzie of laat deelnemers elk hun eigen drinkbus/drank meebrengen

- Externe deelnemers komen in gepaste sportkledij naar de activiteit, geen kleedruimte
- Voorzie regelmatig een handen-was-sessie met de sportgroep

3.8 Uitstappen

- Activiteiten worden zo veel mogelijk op de eigen locatie gehouden.
 - Zoek vooraf, met je leidingsploeg, naar alternatieven voor activiteiten die niet op de locatie zelf kunnen doorgaan (zoals gaan zwemmen, ...) binnen de beleving van je activiteit.
- Als je uitstappen onderneemt houdt de hele sportgroep zich aan de geldende samenlevingsregels m.b.t. mondkmaskers, afstand, hygiënemaatregelen.
 - Dit geldt in elke situatie waarin je in contact kunt komen met mensen die niet in je sportgroep zitten en waarbij afstand houden niet gegarandeerd kan worden (dus ook bij wandelingen of natuuruitstappen in drukke gebieden). Ga na welke maatregelen van toepassing zijn bij een uitstap naar een bepaalde locatie.
 - Zorg ervoor dat de deelnemers weten dat ze bepaalde voorzorgsmaatregelen zullen moeten nemen bij het verlaten van het stageterrein en bepaal wat ze daarvoor nodig hebben en wie dit voorziet.
 - Overleg ook vooraf met externe partners (aanbieders van activiteiten maar ook bv. vervoersmaatschappijen) hoe aan alle maatregelen voldaan kan worden.
 - Overleg vooraf met de maatschappij waarmee je je verplaatsing voor, tijdens en na de stage
 - Neem in communicatie met ouders en begeleiding informatie op over hoe de eigen wagen indien nodig gereinigd moet worden, welke hygiënemaatregelen nodig zullen zijn (mondmasker bij +12, handhygiëne,...) en wanneer dit verwacht wordt (bv. kookouder vervoert naar ziekenhuis na val).

3.9 Externen

- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door en voor personen buiten de sportgroep worden vermeden.
- Zorg voor een alternatief voor toon-, bezoek-, contactmomenten met mensen die geen deel uitmaken van de sportgroep. Zet hiervoor de creativiteit van je leidingsploeg en deelnemers zelf in.
- Activiteiten, vormingen, workshops georganiseerd door personen buiten de sportgroep worden vermeden. Tenzij dit kan binnen de maatregelen die op dat moment gelden voor de samenleving. Digitaal aanbod kan hier een oplossing zijn. Of onder voorwaarden m.b.t. mondkmaskers, social distancing t.a.v. externen,...
- Indien contact met externen noodzakelijk is i.f.v. een activiteit zoals bv. huur mountainbikes, begeleiding touwenparcours, en de afstand niet gegarandeerd kan worden, worden de veiligheids- en hygiënevoorschriften zoals voor individuen in de samenleving gevolgd.
- Neem in de communicatie voor ouders vooraf op op welke manier mondkmaskers geregeld worden (benodigd (hygiënisch) materiaal).
- Neem in de communicatie voor ouders vooraf ook op dat de postbedeling mogelijk door maatregelen bij leveringen en contacten met externen beperkter kan zijn dan normaal. Maak over leveringen ook duidelijke afspraken met je uitbater.

3.10 Rust

De verspreiding van dit virus heeft meer kans bij mensen die heel vermoeid zijn. Het is dan ook belangrijk bij de organisatie van je stage of activiteit rekening te houden met de vermoeidheid van je deelnemers én leidingsploeg.

- Voor activiteiten met overnachting wordt een evenwichtig programma met voldoende nachtrust voorzien om de kans op ziekte omwille van uitputting te vermijden.
- Plan op voorhand voldoende rustmomenten (ook overdag) in en voorzie elke nacht voldoende slaap (afgestemd op leeftijd enz.) zodat de deelnemers én begeleiding niet oververmoeid raken.
- Zorg voor voldoende communicatie hierover naar je leidingsploeg en benadruk ook het belang van hun eigen nachtrust.

4 Tijdens de zomerstage

Investeer in de eerste dagen van je stage in het wegwijs maken in de sportstageregels. Doe een rondleiding in de gebouwen, terreinen en toon wat er waar verwacht wordt. Onderstreep het belang van hygiëne en vertel hen waarom dat belangrijk is. Informeer hen, praat met hen.. Maak het speels, experimenteel, avontuurlijk, creatief,... Richt de aandacht naar de sportgroep zelf, want in de sportgroep mag je samen sporten, spelen, eten, slapen en hoef je geen afstand te houden.

4.1 Wie mag deelnemen

4.1.1 Risicogroepen en ziek zijn

- De symptomen die kunnen wijzen op corona zijn koorts, hoesten, moeilijk ademen, keelpijn, verstopte neus, diarree. Maak deze symptomen visueel zichtbaar voor de begeleiding om op terug te vallen bij twijfel.
- Zorg dat het stappenplan 'wat doen bij zieke deelnemer' duidelijk zichtbaar is ter plaatse voor de leidingsploeg. Hang het op bij de EHBO, in een leidingslokaal/tent...
- Bij vermoeden van besmetting of opmerken van een of meerdere van de symptomen, start je onmiddellijk het stappenplan op zoals vooraf besproken.
- Zieke deelnemers horen niet thuis op de stage, ongeacht of het corona betreft of niet. De deelnamevoorwaarden blijven dus ook van toepassing tijdens de stage.
- Maak een onderscheid tussen een gewone EHBO-tussenkoms bij kwetsuur, ongeval, medicatie en de te ondernemen stappen bij vermoedelijke besmetting. Voorzie daarom in elke sportgroep iemand die basis EHBO-handelingen (en indien van toepassing dagelijkse verzorging en ondersteuning) kan toepassen zoals schaafwonde, brandwonde, snijwonde... zodat hiervoor geen sportgroepen dienen te worden doorbroken. Zorg voor de nodige hygiënemaatregelen (beschermingsmateriaal: handschoenen, mondmasker of faceshield zeker bij +12) en reinig het materiaal na elk gebruik.
- Indien je uitbater of terreinverantwoordelijke zelf behoort tot de risicogroepen, beperk je de contacten tot het minimum en neem je de geldende veiligheidsmaatregelen in acht (mondmasker, hygiëne, afstand houden).

4.1.2 Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing

- Goed bijhouden van aanwezigheidsregisters en contactenlogboek per sportgroep en over volledige stage heen. Elk contact wordt in kaart gebracht. (zie het puntje contact-tracing bij vooraf.)
- Spreek als groepsleiding/stageverantwoordelijke de verantwoordelijke per sportgroep hier bv. dagelijks op aan: hebben jullie contact gehad met externe mensen, met wie, wat was de situatie, staat het in het logboek, ...

4.2 Hoe organiseer je stage op locatie?

4.2.1 Sportgroepen

Het is cruciaal dat de sportgroepen tijdens de stage niet met elkaar in contact komen.

- Maak goede afspraken met de deelnemers van de stage, informeer hen goed over de manier waarop je sportgroepen hebt ingedeeld en in stand wil houden m.b.t. infrastructuur, materiaal, contact met andere sportgroepen
- Zorg voor vaste begeleiding per sportgroep. Is overleg nodig? Neem dan voorzorgsmaatregelen door afstand te bewaren en eventueel maskers te gebruiken of zorg voor 1 afgevaardigde per sportgroep die overlegt mits voorzorgsmaatregelen. Zorg ook dat er geen af- en aanloop is van begeleiders. Noteer dit in het logboek.
- Organiseer geen activiteiten met fysiek contact tussen sportgroepen zoals massaspelen, talentenjacht, ... misschien kan je hier wel creatief mee omgaan: een spel over de sportgroepen heen maar zonder dat contact tussen de sportgroepen nodig is.
- Speel ook geen spelen waarbij materiaal (al dan niet al spelend) van de ene naar de andere sportgroep of samen wordt gebruikt. Dit kan ook niet als de sportgroepen gescheiden staan: wedstrijdje tussen twee sportgroepen ...
- Vermijd de aanwezigheid van externen tijdens de stage. Organiseer geen bezoeken of bijvoorbeeld bezoekjes van oud-leiding.
- Contact met externen (buiten de sportgroep) wordt vermeden. Indien toch nodig (bv. levering van voedsel, arts op terrein voor wonde/ziekenhuisbezoek,...) hou dan rekening

met voorzorgsmaatregelen, hanteer mondmasker en hou 1,5 meter afstand, bouw extra handhygiëne moment in.

- Spreek goed af hoe de deelnemers die vooral instaan voor omkadering: materiaal/eten... zich verhouden in of t.a.v. de sportgroepen en welke maatregelen gevolgd worden op welke momenten.
- Voor sportstages met overnachting, vraag aan sportbegeleiders om ook 's avonds na de dagwerking in de sportgroep te blijven. Als je als begeleider niet kan blijven overnachten beperk dan je contacten

4.2.2 Infrastructuur

- Visualiseer je plan omtrent gebruik van ruimtes/toiletten/sanitair/overnachtingsaccommodatie... door kleuren of symbolen op te hangen. Maak het voor de deelnemers heel eenvoudig om te weten waar ze wel en niet mogen komen en wat de afspraken zijn wanneer ruimtes worden gedeeld.
- Worden ruimtes/sanitair gedeeld tijdens het verblijf zorg dan zeker ook voor een goed hygiëneplan en stel hier verantwoordelijken voor aan (zie het punt rond hygiëne infrastructuur).

4.2.3 Materiaal

- Ook voor materiaal is het belangrijk dat het duidelijk visueel zichtbaar is welk materiaal aan welke sportgroep toebehoort. Label je materiaal, steek het steeds in eenzelfde bak, berg het op dezelfde plaats op, ...
- Reinig het materiaal (focus op contactoppervlakken) steeds als dit door meerdere sportgroepen wordt gebruikt.
- Elke deelnemers gebruikt zijn eigen drinkbus en handdoek
- Elke deelnemer gebruikt bij voorkeur zoveel mogelijk eigen of toegewezen sportmateriaal : fiets, bal, racket, bat , hesje, ...

4.2.4 Verplaatsingen

- Bij verplaatsen van, naar en tijdens de stage worden de regels m.b.t. veiligheid t.a.v. externen gerespecteerd. Dit zowel voor gebruik van private bussen als bij gebruik van openbaar vervoer. Respecteer de sportgroepen door bv. verschillende bussen in te schakelen of door op een verschillend tijdstip de trein/bus te nemen. Bescherm de chauffeur via social distancing en gebruik van mondmaskers bij +12.

4.3 Noodprocedures en permanentiesysteem

- Start in geval van vermoeden van besmetting de noodprocedure op. Je staat hierin niet alleen, de stagepermanentie vanuit jullie organisatie staat klaar om jullie hierbij te ondersteunen.
- Zoals aangegeven bij 'voor' doe je er goed aan om ter plaatse op zoek te gaan naar één of meerdere huisartsen die jullie kunnen bijstaan bij twijfel, vragen etc. Spreek af dat je met hen contact opneemt wanneer jullie met twijfels en/of vragen zitten en durf ook gerust contact opnemen.
- Bekijk ook welke communicatie naar de andere leden, leiding nodig is. Neem de nodige tijd om dit in de groep te bespreken om te informeren, te luisteren, ...
- Hou steeds welbevinden van alle leiding en leden hier mee in het oog – zorg ervoor dat iedereen de ruimte heeft om hierover te praten, ventileren indien nodig.
- Belangrijk onderdeel van je stappenplan is de externe communicatie wanneer je een vermoeden van besmetting hebt en/of een deelnemer naar huis stuurt van een stage. Rol deze ook uit, eventueel samen met je koepel en in overeenstemming met de stagepermanentie.
- Indien er een besmetting was tijdens de stage raad je de deelnemers van de stage aan om na de stage gedurende minimum 1 week geen bezoek te brengen aan mensen uit de risicogroep.

4.4 Communicatie

Maak gebruik van de pictogrammen tijdens je stage om zaken duidelijk te maken voor alle deelnemers.

Visualiseer het sportgroepgegeven m.b.t. infrastructuur en materiaal door gebruik van kleuren, symbolen (zie ook sportgroepen/infrastructuur).

4.4.1 Naar de deelnemers

- Duidelijke briefing van de "spelregels" en "afspraken" in het begin van het sportstage.
- Visuele hulp bij samenstellen sportgroep, werken met kleuren
- Looplijnen effectief doorlopen

4.4.2 Naar lesgevers/ begeleiders

- Dagelijkse briefing
- Aandacht voor de logboeken

4.5 Hoe zit het met hygiëne op je stage?

4.5.1 Persoonlijke hygiëne

- Handen wassen
 - Herhaal tijdens je dagprogramma regelmatig de vaste routine van de handhygiëne, installeer een gewoonte.
 - Benadruk binnen de begeleiding dat dit ook geldt voor hen, ook tijdens avondmomenten,.
 - Gebruik de communicatie van Handige Hans om aan deelnemers duidelijk te maken hoe en wanneer ze handen wassen.
- Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal afgestemd op handhygiëne.
 - Voorzie indien mogelijk afzonderlijke wasplaatsen voor verschillende sportgroepen.
 - Zijn verschillende wastafels/teiltjes niet mogelijk per sportgroep? Voorzie dan in afstemming met je activiteitenprogramma, geschrinkt gebruik van infrastructuur en materiaal.
 - Meer over het reinigen van de infrastructuur vind je onder 4.3.2.
- Hygiëne bij intens contact
 - Vermijd waar mogelijk het aanraken van het gezicht van anderen, zeker bij +12-jarigen.

- In functie van wondverzorging is het belangrijk voorzorgsmaatregelen te nemen m.b.t. handhygiëne zowel bij patiënt als verzorger en bij +12 ook mondmasker te gebruiken (beide partijen).
 - Uiteraard kan aanraken indien nodig in noodsituaties.
- Hoesten en zakdoekengebruik
 - Leer deelnemers (indien nog nodig) hoe ze correct kunnen hoesten/niezen in de elleboog of eventueel door gebruik van een papieren zakdoek die meteen wordt weggegooid.
- Hygiëne bij maaltijden
 - Over het algemeen wordt het virus niet overgedragen via voedsel maar, handhygiëne blijft cruciaal om de risico's te beperken.
 - Als de kookploeg voor verschillende sportgroepen eten maakt, focus dan zeker op handhygiëne, en gebruik handschoenen en mondmaskers bij intensief kookwerk en bij het aanraken van de potten/pannen/ schotels die naar een andere sportgroep moeten worden gebracht.

4.5.2 De infrastructuur

- Reinig contactoppervlakken regelmatig volgens de voorschriften.
 - Maak afspraken over het poetsen van alle infrastructuur, lokalen, zalen, eetruimtes, tenten, overnachtingsaccommodatie... Focus op contactoppervlakken, sanitaire blokken en materiaal (zie hieronder). Maak hiervoor gebruik van 'poetsen infrastructuur'.
 - Laat veelgebruikte deuren in de infrastructuur open staan om te vermijden dat deze voortdurend aangeraakt worden. Hou hierbij rekening met brandveiligheid (branddeuren mogen niet openstaan) doe het in overleg met de eigenaar van het verblijf.
 - Richt de gebruikte infrastructuur in op een manier dat je vlot kan poetsen. Denk bijvoorbeeld na over waar je de bagage plaatst.
- Maak duidelijke afspraken over het gebruik van de lift indien deze beschikbaar is (alleen wanneer noodzakelijk) en vergeet het poetsen van de contactoppervlakken hierin niet op te nemen in de afspraken. Verlucht regelmatig de gebruikte lokalen, tenten, overnachtingsaccommodatie ... volgens de instructies.

4.5.3 Het materiaal

- Maak een checklist voor het reinigen van materialen aan de hand van de richtlijnen 'poetsen materialen'.
- Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep, indien materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat, worden contactoppervlakken gereinigd of drie volledige dagen buiten omloop gelaten en niet aangeraakt.
- Deelnemers mogen nog steeds samen afwassen in een kuip met warm/heet water en afwasmiddel. (geen excuses dus;-)) Indien mogelijk droogt alles in de buitenlucht, indien onmogelijk met een persoonlijke keukenhanddoek voor deelnemers. Belangrijk is dat eetgerief niet wisselt tussen sportgroepen.
- Voorzie dat keukenhanddoeken voor kookploeg dagelijks gewassen of vervangen worden.
- Als deelnemers behoefte hebben aan extra kledij of slaapzakken, kunnen deze voorzien worden als ze voor en na gebruik gewassen zijn/worden. Voor hergebruik zeker op de maximale temperatuur wassen.
- Spelen met water kan en houdt geen extra risico's in, uiteraard in afstemming met eventuele waterschaarste: het jeugdwerk werkt duurzaam.
- Respecteer de voorschriften bij materiaal van externen en reinig dit materiaal voor gebruik. Bij gebruik van materiaal aangeboden/geleverd door externen moet men erop toezien dat deze worden aangeboden en/of geleverd binnen de hygiënische

maatregelen en indien mogelijk gereinigd worden. Uitsluitende de begeleiding haalt deze op. Bv paintball, Kajak...

4.6 Welke activiteiten mag je doen tijdens de stage?

4.6.1 sportactiviteiten en avondanimatie

- Zet maximaal in op het gebruik van de overdekte en niet-overdekte buitenruimte, maak gebruik van je creativiteit om oplossingen te vinden.
- Bewaak een maximale spreiding van de deelnemers in de sportaccommodatie
- Maak steeds de bedenking of indooraccommodatie nodig is, sommige indoorsporten kunnen ook perfect outdoor. Outdooractiviteiten hebben de voorkeur.
- Maak goede afspraken met deelnemers: ifv schoeisel, kledij, materiaal, zodat onnodige circulatie doorheen de infrastructuur vermeden wordt
- Voorzie indien nodig tijd om groepen/sportgroepen te laten wisselen en evtu vaste materiaal te ontsmetten (vb gymnastiekmateriaal, volleybalpalen, ...)
- Tracht frequente intense fysieke contacten te vermijden. Zorg voor afwisseling in de oefeningen ...
- Zorg bij indooraccommodatie voor een fysiek scheiding indien 2 sportgroepen in een zelfde indoor sportaccommodatie sporten (vb scheidingswand, scheidingsnetten, ...). Werk met variabele tijdslots om de druk op bepaalde accommodaties te ontlasten. Zorg voor een verluchting van de zaal na het sporten en bewaak dat deelnemers niet blijven hangen in de indooraccommodatie. Ontruim de indooraccommodatie onmiddellijk na de activiteit.
- Bewaak ook een fysieke scheiding van de sportgroepen tijdens avondactiviteiten. Pas je programmatie hier op aan.
- Bespreek steeds goed met de leidingsploeg uit andere sportgroepen welke ruimtes/locaties jullie wanneer gaan gebruiken om contact te vermijden.

4.6.2 Uitstappen

- Als je uitstappen onderneemt (naar het bos, park, stadsplein, provinciaal domein, pretpark, dierentuin, zwembad...,) houdt je hele sportgroep zich aan de geldende samenlevingsregels m.b.t. mondkmaskers, afstand, hygiënemaatregelen.
 - Dit geldt in elke situatie waarin je zelf toevallig in contact kunt komen met mensen die niet in je sportgroep zitten en waarbij afstand houden niet gegarandeerd kan worden (dus ook bij wandelingen of natuuruitstappen in drukkere gebieden). Wees steeds voorzien op een mondkmasker bij dergelijke uitstappen en/of hou voldoende afstand. Hou steeds rekening met de van kracht zijnde maatregelen.
 - Gaat het echt over uitstappen waar externen sowieso deel van uitmaken: een museum, pretpark, ... dan volg je de maatregelen zoals deze voor elke individuele bezoeker zijn opgelegd.

4.6.3 Externen

- Als tijdens je activiteit externe personen voor leveringen (bv. van eten of materiaal) op locatie komen, worden alle maatregelen gevolgd die in de samenleving gelden (mondmaskers, hygiëne, enz.).
- Als je uitbater of verantwoordelijke van je locatie tot de risicogroepen behoort, beperk je je contacten met deze persoon in de mate van het mogelijke en volg je de geldende maatregelen.
- Indien het noodzakelijk is om zelf naar de winkel te gaan tijdens je activiteit, kies je er bij voorkeur voor dit door dezelfde personen te laten doen en worden alle geldende maatregelen gevolgd. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van leveringen.

- Als externe personen, ook als deze van je eigen organisatie zijn, op de locatie komen, i.k.v. een coaching, vorming, workshop, enz. worden alle geldende maatregelen gevolgd.

4.6.4 Rust

- Merk je tijdens je stage of activiteit dat leden of leidingsploeg zeer vermoeid raakt, las dan regelmatig extra rustmomenten in.
- Wijs iedereen op zijn/haar verantwoordelijkheid hieromtrent. Geef het virus geen kans.

5 Na de stage

Het sportstage zit er (bijna) op. Hou rekening met een aantal laatste aanbevelingen om een veilige terugkeer en thuiskomst te garanderen voor de deelnemers en dichte omgeving.

5.1 Nazorg t.a.v. (zieke) deelnemers

5.1.1 Zieke deelnemer(s) tijdens de stage

- Indien iemand ziek werd op jullie stage en dit bleek corona te zijn, dan word je waarschijnlijk door de overheid gecontacteerd vanuit het tracing centrum en zal gevraagd worden om aan te geven wie met de zieke in contact kwam. Werk steeds goed mee aan deze coronatracing en hou jullie gegevens goed bij, meer hierover in het puntje over persoons- en coronatracing.
- Was er een persoon met corona aanwezig op stage. Dan kan je hierover best ook informeren aan de ouders. Duid daarbij op de genomen stappen en wat de mogelijke volgende stappen kunnen zijn (zat deelnemer in de sportgroep, kan contact vanuit tracingcentrum volgen, ...). Hou hierbij steeds rekening met de privacy van de persoon/personen in kwestie.

5.1.2 Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing

- Bewaar het contactenlogboek tot minstens 1 maand na de activiteit. Als een deelnemer na de stage corona heeft, kan jouw organisatie gecontacteerd worden om je logboek te delen.

5.2 Organiseer ook de terugkeer en (eventuele) nazorg

5.2.1 Sportgroepen

- Maak goede afspraken met ouders omtrent het afhalen van deelnemers:
 - Spreiding van terugkeer in tijd bv. verschillende bussen per sportgroep komen aan met 30 min verschil zodat de sportgroepen gesplitst blijven
 - Als spreiding in tijd niet mogelijk is, zorg dan voor spreiding bij aankomst. Bv. sportgroep 1 verlaat als eerste perron, vervolgens verlaat sportgroep 2 perron. Bij private bus laat je de bussen aankomen op een grote openbare plaats waar de spreiding mogelijk is
 - Vraag externen die deelnemers komen ophalen om ook t.a.v. elkaar voldoende rekening te houden met maatregelen m.b.t. social distance. Vraag hen ook begrip en tijd om dit mogelijk te maken want het zal anders verlopen dan normaal: rustiger en meer tijd in beslag nemen.
 - Adviseer deelnemers om geen spreiding van verschillend jeugd aanbod te plannen in dezelfde week. Noodprocedures en permanentiesysteem
- Als een deelnemer tijdens of na de stage besmet blijkt met corona zal het belangrijk zijn dat je het contactlogboek (zie het punt over tracing) kan voorleggen op vraag van de corona speurders, hou de gegevens dus heel goed bij.
- Indien er een besmetting was tijdens de stage raad je de deelnemers van de stage aan om na de stage gedurende minimum 1 week geen bezoek te brengen aan mensen uit de risicogroep.

- Indien dit niet het geval was, zijn er geen bijkomende maatregelen nodig. Communiceer dit aan ouders en andere opvoedingssituaties.

5.2.2 Communicatie

- Naar de ouders: Herinnering naar ouders in geval van symptomen wie te contacteren

5.3 Hoe zit dat met hygiëne op het einde van en na de stage?

5.3.1 Persoonlijke hygiëne

- Zorg na de stage of activiteit voor communicatie naar ouders. Gewoonlijke wasbeurten zijn voldoende. Materiaal wassen met water en zeep volstaat.

5.3.2 De infrastructuur

- Spreek met de uitbater van je verblijf of je begeleiding af op welke manier gepoetst zal worden bij afloop van je activiteit op basis de richtlijnen 'poetsen infrastructuur'. Doe dit indien mogelijk wanneer de kinderen/jongeren buiten of vertrokken zijn.

5.3.3 Het materiaal

Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de sportgroep, indien materiaal toch van de ene naar de andere sportgroep gaat, of als de sportgroep afgesloten wordt bij het einde van de stage, worden contactoppervlakken gereinigd.

- Als materiaal (dus ook bv. tenten) na afloop van de activiteit naar een andere sportgroep gaan, moeten deze 3 dagen buiten omloop zijn of gereinigd worden.
- Tenten en/of andere ontleend materiaal terugbrengen: Doe dit vanuit de sportgroepen. Dat wil niet zeggen dat iemand van de ene sportgroep zijn materiaal terugbrengt en iemand van de andere sportgroep hetzelfde doet. Het betekent wél dat je geen begeleiding uit sportgroepen mixt om de tenten terug te brengen en dat je ervoor zorgt dat tenten en/of materiaal ofwel gereinigd werden ofwel 3 dagen uit omloop waren.
- Hou rekening met voorschriften zoals gebruik van handschoenen, mondmaskers, social distancing t.a.v. degene bij wie je dit terugbrengt.

5.3.4 Voldoende rust inbouwen

- Communiceer dit ook goed naar ouders zodat hier na de stage ook rekening mee wordt gehouden

5.4 Administratie

Medische fiches (met eventueel de toestemming tot deelname door ouders en/of huisarts) worden centraal bijgehouden op een locatie waar ze snel kan geraadpleegd worden. Medische fiches worden vooraf opgevraagd en doorgestuurd. (niet ter plekke) Contactlogboeken die de contacten tussen deelnemers met externen weergeeft. In normale omstandigheden hou je waarschijnlijk geen contactlogboek bij. Dit is dus extra. Binnen elke sportgroep (uitleg sportgroep, zie verderop) wordt verantwoordelijke aangeduid om het contactlogboek bij te houden. (stageleider)

Een goed contactlogboek ziet er als volgt uit:

- Een overzicht van de leden per sportgroep.
- Een overzicht van contacten met personen van buiten de sportgroep en welke voorzorgsmaatregelen hierbij genomen worden. bv. wegloper uit bepaalde sportgroep, begeleider die moet invallen voor een zieke begeleider, contact met externen i.f.v. activiteiten, leveringen...
- Als je met meerdere sportgroepen op dezelfde stage zit, zorg dan voor een duidelijk overzicht van de maatregelen die je nam om het contact tussen de sportgroepen te mijden. Het geeft aan hoe elke sportgroep zich verhoudt t.a.v. de andere

sportgroepen. Bv.: er wordt op verschillende plekken gegeten of in verschillende shiften in dezelfde ruimte (mits reiniging),

- de begeleiders uit diverse sportgroepen die 's avonds verslag uitbrengen bij elkaar waarborgen de regels rond social distancing, ...
- de begeleiders brengen eventuele calamiteiten in kaart inzake het doorbreken van de sportgroepen en stuurt bij waar nodig

6 Internationale sportstages

Sportstages die in het buitenland zouden plaatsvinden kunnen nog steeds de principes van dit protocol toepassen maar moeten rekening houden met de coronaregels die van toepassing zijn in dat land en de locatie waar men verblijft.

Eveneens moet men toestemming hebben om het land te verlaten en in het gastland te verblijven.

Raadpleeg voor het vertrek steeds de [website van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse zaken](#) met betrekking tot het reisadvies over de betrokken regio. Op deze website wordt de situatie in de landen waar je naartoe kan reizen gemonitord en het reisadvies wordt steeds bijgestuurd volgens de meest actuele informatie.

Neem voor vertrek ook contact op met de verzekeraar, zodat je voldoende verzekerd bent voor eventuele noodsituaties die zich kunnen voordoen ten gevolge van het coronavirus.

Sportstages voor topsporters vallen buiten de scope van dit protocol en vallen onder de bestaande specifieke topsportmaatregelen.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 6 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 7 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor organisatoren van sportevenementen en sportwedstrijden

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Algemeen basisprotocol sportevenementen	4
2.1. Gezond Sporten	5
2.2. Communicatie	6
2.3. Mens	7
2.4. Infrastructuur	7
2.5. Omgeving	9
2.6. Product.....	10
3. Algemeen basisprotocol sportwedstrijden	11
3.1. Gezond Sporten	12
3.2. Communicatie	13
3.3. Mens	13
3.4. Infrastructuur	14
3.5. Omgeving	16
3.6. Product.....	17
4. Covid Event Risk Model (CERM)	18
4.1. Wat is het CERM?.....	18
4.2. Hoe kan het Covid Event Risk Model in het gunningsbeleid van een stad of gemeente worden geïmplementeerd?	18
5. Toolbox.....	19

1. Inleiding

Dit protocol geeft de richtlijnen weer voor de organisatie van sportevenementen en sportwedstrijden binnen het scenario voor code geel in de sportsector. Dit protocol is aanvullend bij de leidraad corona en sport – code geel.

Het onderscheid tussen een sportwedstrijd en een sportevenement is niet altijd makkelijk te maken. In het licht van de huidige regelgeving gaan we uit van volgende aanname. Een competitiewedstrijd is een competitieve sportactiviteit in georganiseerd verband waarbij deelnemers strijden voor de overwinning. Hierbij is niet noodzakelijk publiek aanwezig. Een sportevenement houdt in dat er op de sportactiviteit een mix is van (een groot aantal) competitieve en/of recreatieve deelnemers en een groot aantal toeschouwers. Bovendien heeft een evenement meestal een eenmalig of jaarlijks karakter. Dit protocol is van toepassing op beide organisatievormen en biedt richtlijnen en adviezen om sportwedstrijden en sportevenementen op een veilige en verantwoorde manier te laten plaatsvinden.

Sportactiviteiten waarbij maximaal 50 personen betrokken zijn, vallen buiten de scope van dit protocol. Zij kunnen beschouwd worden als een reguliere sportactiviteit in georganiseerd verband en moeten voldoen aan de generieke voorwaarden zoals bepaald in de leidraad sport en corona – code geel.

Tijdens code geel kunnen alle sportactiviteiten plaatsvinden. De afstandsregels hoeven tijdens de sportactiviteiten niet te worden toegepast. Sportwedstrijden kunnen worden georganiseerd voor alle sporten. Er is geen limiet op het aantal deelnemers tijdens deze wedstrijden. Bovendien mag er in deze fase een beperkt aantal toeschouwers aanwezig zijn (zie verder). **Deze combinatie van deelnemers en publiek maakt dus dat het mogelijk is om (kleinschalige) sportevenementen te organiseren. Het feit dat er geen limiet is bepaald voor het aantal deelnemers aan een sportwedstrijd betekent echter niet dat alle veiligheidsmaatregelen kunnen genegeerd worden.** Dit protocol biedt richtlijnen en adviezen om deze activiteiten op een verantwoorde manier te organiseren.

Sportwedstrijden en sportevenementen kregen elk hun eigen basisprotocol. Dit basisprotocol kan als generieke leidraad dienen voor de organisatoren.

Op de website van Sport Vlaanderen vind je verder ook een toolbox met concrete eventcases en wedstrijdcases die meer in detail zijn uitgewerkt en die als inspiratie kunnen dienen voor organisatoren van een gelijkaardig eventtype. Deze toolbox zal regelmatig worden aangevuld met nieuwe goede praktijken.

We erkennen de diversiteit binnen de verschillende sportevenementen en -wedstrijden en hun bijhorende maatschappelijke rol. Eén globale benadering en aanpak voor alle sportevenementen en -wedstrijden is niet realistisch. Daarom werken we met een basisprotocol waarmee organisatoren verder aan de slag kunnen gaan. Organisatoren van sportevenementen kunnen voortbouwen op dit basisprotocol en specifieke maatregelen en richtlijnen op praktisch niveau toevoegen, rekening houdend met de sportspecifieke en lokale eigenschappen.

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vriendenbijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

We wijzen erop dat elke richtdatum en alle maximum aantallen onder voorbehoud zijn van de evolutie van de epidemiologische curve en nieuwe beslissingen van de veiligheidsraad. Houd er ook rekening mee dat lokale overheden strengere restricties kunnen opleggen.

2. Algemeen basisprotocol sportevenementen

(Sport-)Evenementen en de bijhorende organisaties zijn in essentie zeer flexibele gebeurtenissen waarbij veiligheid in het algemeen steeds een primordiale rol speelt. In het kader van Covid-19 komen er op dit niveau nieuwe uitdagingen op onze sector en activiteiten af.

Hoewel er geen limiet is bepaald voor het aantal deelnemers, legt dit protocol wel beperkende maatregelen op om evenementen zo veilig mogelijk te kunnen organiseren.

Vanuit de Karel De Grote Hogeschool werd in opdracht van Toerisme Vlaanderen en in samenwerking met de eventensector het Covid Event Risk Model (CERM) ontwikkeld, samen met een bijhorende code of conduct. Deze tool dient om de risico's in het kader van Covid-19 bij de organisatie van een evenement op voorhand af te toetsen. Dit instrument en hoe een organisator hier moet mee omgaan wordt verder in deze nota, onder hoofdstuk 5, uitgebreid toegelicht. Bij de uitwerking van dit protocol houden we maximaal rekening met de verschillende parameters die opgenomen zijn in het CERM en trachten we telkens bijhorende adviezen en richtlijnen mee te geven voor een veilige organisatie.

Het CERM zal ook de tool zijn die een gemeentelijke overheid zal gebruiken bij het al dan niet verlenen van een toelating voor organisatoren van evenementen met meer deelnemers of toeschouwers boven de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel op pagina 4*). In dergelijk geval moet een organisator immers toelating vragen bij deze overheid.

Wanneer een sportevenement wordt georganiseerd voor meer deelnemers dan bepaald door de limiet voor de CERM-aanvraag of op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid vereist. Alvorens de aanvraag in te dienen moet de organisator de online toepassing Covid Event Risk Model (CERM) (www.covideventriskmodel.be) invullen. Hij moet het volledige verkregen CERM-certificaat toevoegen aan het aanvraagdossier voor de bevoegde gemeentelijke overheid.

Wat betreft het publiek geldt een maximum aantal toeschouwers zoals bepaald door de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor' (*zie tabel pagina 4*).

Het maximum aantal toeschouwers bij een sportevenement dat plaatsvindt op een parcours wordt in de aankomst- en vertrekzone telkens bepaald door de limieten voor 'publiek indoor' of 'publiek outdoor'.

Langs de rest van het parcours op de openbare weg zijn samenscholingen beperkt tot het aantal personen zoals bepaald door de limiet voor familie- of vriendenbijeenkomst (*zie tabel pagina 4*). Bij dergelijke samenscholingen moet de veiligheidsafstand bewaard worden, tenzij dit met personen van de sociale bubbel is. Wanneer er georganiseerde initiatieven plaatsvinden langs het parcours, zoals afgebakende publiekszones of VIP tenten, vallen deze per site apart onder de evenementenregeling.

Om zo adequaat mogelijk te (re)ageren op de huidige uitdagingen dient een organisator een **toegewijd CoronaSafe-Team** samen te stellen. Dit kan ook een CoronaSafe-verantwoordelijke zijn bij kleinere evenementen met minder dan 200 betrokkenen (deelnemers + toeschouwers). Dit team wordt belast met de samenstelling van een evenement-specifiek draaiboek met te nemen maatregelen, controle over de uitvoering, bewaking van de naleving ervan en correctie bij tekorten binnen de diverse evenementen en hun verloop.

Dit basisprotocol dient om dit CoronaSafe-team (of verantwoordelijke) duidelijke handvaten te geven bij de opmaak van een evenement-specifiek draaiboek.

Bij het uitwerken van concrete maatregelen die ingevoerd worden bij de organisatie van evenementen om de veiligheid in tijden van het coronavirus zo goed mogelijk te garanderen, moet men steeds de principes van het **basisprotocol** nastreven. Social distancing waar mogelijk, faciliteiten om handen te wassen en voorzien van handgel ter ontsmetting, net zoals het ter beschikking stellen van mondklappers zijn de meest evidente principes. Verder groeperen we de maatregelen op 6 niveaus:

- **Gezond sporten:** adviezen en richtlijnen rond gezond en veilig sporten in coronatijden
- **Communicatie:** Informatieverspreiding m.b.t. omgang met Corona
- **Mens:** Maatregelen met weerslag op deelnemers, medewerkers, leveranciers en andere stakeholders
- **Infrastructuur:** Specifieke voorzieningen en ingrepen op en rond de evenementsite ter facilitering van de voorgestelde maatregelen
- **Omgeving:** Specificaties & richtlijnen m.b.t. capaciteiten en flows op en rond het evenement
- **Product:** Specificaties en amendementen m.b.t. de diverse categorieën van evenementen & sporten

In het basisprotocol trachten we ook richtlijnen en adviezen mee te geven om te kunnen inspelen op de parameters die opgenomen zijn in het CERM. Deze parameters zijn gebundeld in de volgende vier clusters:

- **Plaats/locatie:** waar vindt het evenement plaats en wat zijn de specificaties van de evenementlocatie;
- **Plan:** hoe gaat men organisatorisch om met de aanwezigen op het evenement (toegang, hygiëne, ...);
- **Mensen:** wie zijn de toeschouwers en deelnemers en hoe is de veiligheidscommunicatie georganiseerd;
- **Programma:** wat staat er op het programma van het evenement, hoe gedragen de toeschouwers en deelnemers zich, is er drank- of voedingsdistributie en hoe is die georganiseerd, ... ?

Vanuit dit basisprotocol adviseren we organisatoren van sportevenementen om minstens volgende concrete maatregelen te nemen en verder uit te werken op maat van het eigen evenement.

2.1. Gezond Sporten

- Organisatoren van (recreatieve) sportevenementen moeten er zich in deze tijden van bewust zijn dat intensief en langdurig sporten de immuniteit gedurende ongeveer 14 dagen kan verzwakken. Zolang er geen vaccin of medicijn is, blijft het aanbevolen om matig te sporten, zowel qua duur als qua intensiteit.
- Als organisator moet je hierover sensibiliserend optreden naar je deelnemers toe.
- Wijs je deelnemers ook nadrukkelijk op het belang van een goede conditionele voorbereiding in de aanloop naar het evenement.
- Niet-geofende kandidaat-deelnemers moeten minstens 8 weken de tijd nemen om zich rustig, op een verantwoorde wijze te kunnen voorbereiden. Biedt als organisator verschillende voorbereidingsprogramma's/trainingsschema's aan op maat van verschillende doelgroepen.
- Moedig de deelnemers tijdens het evenement aan om op geen enkel moment buiten hun comfortzone te gaan, ongeacht hun conditioneel niveau. Zorg ervoor dat de inrichting van de evenementsite uitnodigt tot het nemen van rustmomenten voor zij die buiten adem dreigen te raken.
- Vermijd grote samscholingen en werk waar mogelijk met flows van deelnemers in aparte tijdslots.
- Wijs de deelnemers erop dat het in deze tijden niet de bedoeling is om toptijden/topprestaties neer te zetten.

- Deze boodschap wordt ook ondersteund door een brede groep sportorganisaties, sportartsen en sportwetenschappers die het [#blijfsporten](#) initiatief opzetten.

2.2. Communicatie

- Naast directe communicatie omtrent maatregelen in functie van het coronavirus Covid 19, dient er evenzeer aandacht besteed te worden aan de boodschap inzake gezond sporten, zoals weergegeven onder het eerste niveau van dit basisprotocol.
- Verwijs in uw communicatie naar de deelnemers duidelijk naar tips inzake gezond sporten, zoals weergegeven in het eerste thema en op www.gezondsporten.be en www.sportkeuring.be.
- Neem deze boodschappen inzake gezond sporten mee naar je deelnemers (bij inschrijving, tijdens de voorbereiding, ...) via de kanalen die je als organisator ter beschikking hebt (mailings, website, social media, ...).
- Per evenement wordt er een CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,..). Binnen deze coronagids worden er op de 6 niveaus maatregelen genomen, rekening houdende met de sport- en wedstrijdspecifieke eigenschappen. In de aanvullende toolbox bij dit basisprotocol, die je kan terugvinden bij de gedragscodes en protocollen op de website van [Sport Vlaanderen](http://www.sport.vlaanderen) (<https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>), worden concreet uitgewerkte goede praktijkvoorbeelden gedeeld ter inspiratie van organisatoren.
- Communiceer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers. Wijs hen op hun verantwoordelijkheid. Hiervoor kan men zich baseren op de gedragscode voor sporters die je kan terugvinden op de website van Sport Vlaanderen: <https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>
- Wanneer men werkt met concrete inschrijvingen per wedstrijd kan een verplichte instemming gevraagd worden met de geldende gedragscodes.
- Op de wedstrijd-site worden geldende gedragscodes gecommuniceerd en gefaciliteerd door duidelijk opgestelde infographics en sensibiliseringsboodschappen (vb. vloerstickers).
- Voor sportevenementen gericht op actieve participatie: Neem op voorhand via gerichte communicatie (bv. via website of bevestigingsmail na inschrijving) contact op met je actieve deelnemers om hen te wijzen op de noodzaak van een goede voorbereiding, zodat men op een sportmedisch verantwoorde manier aan het evenement kan deelnemen. Een goede persoonlijke voorbereiding is hierbij immers cruciaal.
- In theorie is er geen limiet voor het aantal deelnemers, maar stel als organisator een maximumaantal deelnemers voorop in het draaiboek van uw evenement. Zorg er daarbij voor dat alle veiligheidsvoorschriften uit dit protocol kunnen nageleefd worden.
- Indien je als organisator mikt op meer dan 200 deelnemers moet je ook de drie onderstaande richtlijnen opvolgen.
 - Communiceer het vooropgestelde maximum aantal deelnemers duidelijk naar jouw gemeentebestuur of voeg dit toe in je vergunningsaanvraag indien van toepassing.
 - Communiceer deze maximumcapaciteit duidelijk naar de deelnemers in de communicatie over de inschrijvingsmogelijkheden. Informeer de deelnemers hierbij ook over de gehanteerde flows en voorziene tijdslots (zie verder onder 2.4).
 - Stop de inschrijvingen onmiddellijk van zodra dit maximum aantal is bereikt (daginschrijvingen zijn sowieso niet mogelijk, zie verder onder 2.4)

2.3. Mens

- Op een evenement kan je meestal drie types van aanwezigen terugvinden (deelnemers, publiek en professionals).
- Het begrip publiek omvat niet de sporters (deelnemers) en de professionals (omkadering van deelnemers en organisatiemedewerkers van het evenement).
- Professionals trachten de afstandsregels (1,5m) maximaal te respecteren. Zie dienen te allen tijde een mondk masker te dragen.
- De regels voor de sociale afstand moeten worden gerespecteerd bij het publiek, behalve voor mensen uit dezelfde sociale bubbel (*zie tabel pagina 4*) of gezinsbubbel.
- Het publiek moet verplicht een mondk masker dragen, zowel bij indoor- als outdoor evenementen.
- Publiek, deelnemers en professionals worden tijdens het evenement maximaal van elkaar gescheiden in eigen zones en via aparte flows. De organisator maakt een spreidingsplan op en voorziet in een duidelijk afgebakende wedstrijdzone, publiekszone en technische zone.
- Publiek, deelnemers en professionals worden duidelijk van elkaar onderscheiden (bv. door bandjes met een aparte kleur).
- Indien een deelnemer of een professional zich na het evenement in de publiekszone wil begeven moet hij zich als publiek gedragen (bv. ticket kopen) en zich aan de regels voor het publiek houden. Zij worden daarbij ook meegeteld in de maximumaantallen voor publiek.
- Indien er geen publiekscapaciteit meer over is, vertrekt men als deelnemer of professional na de eigen wedstrijd naar huis.
- Medewerkers ontvangen een **basiskit** met ontsmettingsdoekjes, handgel en een mondk masker.
- Registratie is verplicht voor het publiek, de deelnemers en de professionals. Een uitzondering hierop geldt voor deelnemers aan een reguliere competitiewedstrijd, aangezien zij geregistreerd worden via het wedstrijdblad.
- Een **toegewijd controleteam** staat in voor de sensibilisering op evenement en controle op naleving van het gedragscharter waaronder social distancing en crowd control. Bij niet-naleving wordt er ingegrepen en bijgestuurd.
- **Risicodoelgroepen** worden afgeraden om deel te nemen aan of aanwezig te zijn op een evenement.
- Doelgroepen die zich in de laatste periode ziek voelden, worden gevraagd thuis te blijven en niet te participeren. **Symptomen** voor selectie zijn o.a.. Koorts, droge hoest, keelpijn, hoofdpijn, vermoeidheid, kortademigheid en een griepig gevoel.
- **Deelnemers** worden zoveel mogelijk aangemoedigd om zichzelf vooraf te controleren door middel van **testing**.
- Bij internationale profsporters en topsportdeelnemers is voorgaande testing een vereiste.
- Raadpleeg voor het toelaten van internationaal publiek en deelnemers de richtlijnen van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken. Wie vanuit een onveilige regio komt wordt in een eerste fase geweigerd, tenzij de persoon een expliciete goedkeuring heeft ontvangen in functie van het uitoefenen van profsport/topsport.
- **Verplichte aanwezigheid van EHBO-team** met kennis van zaken betreffende procedures bij COVID19-verdachte deelnemer.

2.4. Infrastructuur

- Op een sportevenement zijn mondk maskers verplicht voor publiek en professionals. Deze moeten dan ook worden aangeboden. Verder worden faciliteiten om **handen te wassen** vergroot en is **handgel** op diverse strategische plaatsen beschikbaar. Sanitaire punten worden op regelmatige basis gereinigd of gedesinfecteerd door mobiele teams.

- Organisatoren treden sensibiliserend en controlerend op naar toeschouwers met betrekking tot het dragen van een mondkapje.
- Potentiële contactpunten worden afgeschermd met **plexiglas**, die op regelmatige basis worden gereinigd en gedesinfecteerd.
- Voor kleedkamers en douches neemt de organisator extra voorzorgsmaatregelen en werkt hij een concreet plan uit voor het ter beschikking stellen van douches en kleedkamers (beperken van aantal personen, reinigingsschema, ...).
- **Gemeenschappelijk sportmateriaal** (ballen, doelen,...) wordt steeds na elke opwarming, oefenpartij of wedstrijd gereinigd of ontsmet. Persoonlijke benodigdheden (Bidons, handdoeken,...) worden gemarkeerd en strikt persoonlijk gehouden.
- **Cashvrij betalen** wordt de norm & **inschrijvingen ter plaatse** zijn niet mogelijk. Het administratieve luik rond inschrijvingen dient vooraf te gebeuren (online, telefonisch, per mail, ...) en aanmelding ter plaatse verloopt met contactloze check-in. Ook betalingen gebeuren bij voorkeur vooraf. Indien niet mogelijk bij bijvoorbeeld kleinschalige evenementen voorziet men ter plaatse een cash- en contactloze betaallooptie (bv. Payconiq).
- **Outdoorfaciliteiten** worden gemaximaliseerd en spreiding in ruimte en dichtheid wordt optimaal gefaciliteerd door actieve crowd control.
- Zorg er steeds voor dat de groepen van deelnemers, toeschouwers en professionals maximaal van elkaar gescheiden zijn. Zorg ervoor dat de nodige maatregelen hiervoor zijn opgenomen in je spreidingsplan en zie er extra op toe via crowd control.
- **Vergroot sportzones en eventuele start- en aankomstzones zo veel mogelijk** om meer spreiding te creëren: toegelaten capaciteiten worden bepaald op het beschikbare aantal sportoppervlakte in respect met social distancing. Voor sportactiviteiten moet de beschikbare sportoppervlakte per deelnemer 30m² (of 10m² indien de individuele sporter zich binnen een individueel afgebakende zone bevindt) waarborgen (zie leidraad sport en corona – code geel).
- Baseer je voor spreiding van toeschouwers op de richtlijnen inzake densiteit zoals bepaald in het CERM.
- Vermijd samenscholingen en werk waar mogelijk met aparte flows van deelnemers en toeschouwers.
- Aanvullend op vorige richtlijn, zijn volgende bepalingen ook verplicht voor organisatoren van evenementen met meer dan 200 deelnemers
 - Deel de deelnemers op in groepen tot maximaal de limiet van een 'sportgroep' (zie tabel op pagina 4), die een eigen tijdslot krijgen toegewezen om te starten aan het evenement.
 - Bij evenementen in parcoursvorm moet de organisator ervoor zorgen dat in de startzone de onderlinge veiligheidsafstand (minimum 1,5m) tussen deze sportgroepen onderling steeds kan gewaarborgd worden. Zorg hierbij ook voor zo veel mogelijk ruimte tussen de sporters binnen deze groep.
 - Zorg voor veilige intervallen tussen het vertrek van de sportgroepen, beperk het risico op bottlenecks voor, tijdens en na het evenement tot een minimum en vermijd zo veel mogelijk het risico op vermenging van de groepen.
 - Organisatoren van een evenement in parcoursvorm duiden zoveel mogelijk de flows onderweg aan door indicaties van zones voor snelle en trage sporters. Bij nauwe passages kan waar nodig een inhaalverbod ingesteld worden.
- **Supporterszones/tribunes** worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen en binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.
 - Zorg voor de **regelmatige schoonmaak** van de key-elementen binnen de wedstrijdorganisatie waaronder vb. sanitair, onthaal, gebruikte sportmaterialen etc.

- Binnen code geel zijn de toeschouwers beperkt volgens de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor'. Deze toeschouwers kunnen zowel staand als zittend zijn.
- Deze maximumaantallen kunnen bijgesteld worden door nieuwe beslissingen van de veiligheidsraad. Deze beslissing primeren op hier vermelde maximumaantallen.
- Binnen code geel kan de bevoegde gemeentelijke overheid de uitbaters van permanente infrastructures toelaten om een zittend publiek te ontvangen voor een evenement of wedstrijd, dat groter is dan het hoger vermelde aantal personen, in akkoord met de bevoegde minister(s), na raadpleging van een viroloog en met inachtneming van het geldende protocol. Dergelijke aanvraag dient te worden gericht tot de bevoegde burgemeester. Meer informatie over deze procedure vind je hier terug: <https://www.covideventriskmodel.be/>.
- Voor sportevenementen die op een parcours worden georganiseerd gelden de hoger vermelde aantallen per afgebakende eventensite. Zo kunnen de start-, aankomst- en eventuele VIP-zones telkens als een apart evenement beschouwd worden.
- Langs het parcours op de openbare weg, moeten samenscholingen van toeschouwers beperkt blijven tot maximaal de limiet voor familie- en vriendenbijeenkomsten (*zie tabel pagina 4*). Zij moeten onderling de regels voor social distancing toepassen, behalve met mensen uit hun sociale bubbel.
- Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels en densiteitsregels (zoals bepaald via het CERM)
- Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan.
- Indien er een staand publiek aanwezig is moeten de genomen maatregelen om de afstands- en densiteitsregels te waarborgen in detail worden opgenomen in het spreidingsplan voor de toeschouwers. Dit kan bijvoorbeeld door staanplaatsen duidelijk te markeren met spots op de grond, met voldoende afstand tussenin, waar eventuele toeschouwers verplicht op moeten plaatsnemen.
- Vanuit virologisch oogpunt verhoogt luidkeels roepen of zingen het verspreidingsrisico van het Covid-19 virus. Treed als organisator sensibiliserend op en ontmoedig zangkoren door toeschouwers. Ga op zoek naar innovatieve alternatieven om het aanmoedigen door toeschouwers invulling te geven.
- Indien je als organisator zelf instaat voor de inrichting van de supporterszones/tribunes moet je ook de richtlijnen opvolgen die zijn opgenomen in het protocol voor beheerders van sportinfrastructuur (voor wat betreft de bepalingen over supporters onder 1.2 en 2.4 van dit protocol).

2.5. Omgeving

- **Social distance** wordt waar mogelijk maximaal gefaciliteerd. Dit wordt onder meer ondersteund door waar mogelijk duidelijke routings aan te duiden binnen het evenement. Eénrichtingsflows worden geoptimaliseerd en drukke punten worden hertekend met het oog op het bewaren van de aanbevolen afstand (1,5m), net zoals parkings verruimd worden om mensen veilig te laten uitstappen.
- Stewards of een beveiligingsdienst worden ingezet met oog op **crowd control**: bewaking van capaciteiten binnen bepaalde zones en bijhorende flows / routings.
- **Cateringfaciliteiten & VIP** zullen de gangbare maatregelen voor restaurants en horeca in het algemeen volgen.

- **Bij bevoorradingen** worden enkel gesloten verpakkingen meegegeven door medewerkers in beschermingsoutfit en volgens vooraf bepaalde en gefaciliteerde flows. Dit geldt zowel voor food als drinks.

2.6. Product

- Bij sommige sporten spreek je over fysiek contact bij deelnemers, waardoor social distancing van 1.5m niet altijd haalbaar is. Hoewel contact is toegestaan tijdens het sporten in code geel, moet dit beperkt blijven tot die contacten die noodzakelijk zijn om de sport te kunnen beoefenen.
- Elk type evenement heeft verder zijn **specifieke aandachtspunten en vereiste amendementen** die opgenomen worden in de CoronaGids van dit specifieke evenement.
- In functie van geldende en lopende maatregelen, kunnen de verschillende producten worden bijgestuurd in functie van de meest recente coronamaatregelen. Internationale deelnemers kunnen in een eerste fase geweerd worden, internationaal publiek kan geweigerd worden, of indien nodig publiek in het algemeen.
- **Niet-sportieve ceremonies** en contactpunten worden geweerd, waaronder oa. handtekeningssessies etc.
- Podiumceremonies zijn mogelijk mits naleven van volgende veiligheidsvoorschriften
 - Vermijd samenscholingen voor het podium
 - Organiseer deze indien mogelijk outdoor
 - Laat de ceremonie zo kort mogelijk op de wedstrijd zelf aansluiten
 - Plaats de podiumdelen voldoende (1,5m) uit elkaar
 - Leg medailles/bekers/bloemen op een veilige manier vooraf klaar voor de sporters (draag handschoenen)
 - Atleten dragen een mondmasker tijdens de hele podiumceremonie
 - Atleten hangen zelf hun medaille rond hun nek en nemen beker/bloemen mee naar het podium
 - Hou de ceremonies kort
 - VIPs en hostessen mogen geen deel uitmaken van de ceremonie. Slechts 1 persoon is naast de atleten toegelaten op het podium. Deze persoon leidt de ceremonie in goede banen. Hij/zij bewaart zo veel mogelijk de veilige afstand van 1,5 meter en draagt verplicht een mondmasker.
- Indien er aanvullend op het sportevenement een extra-sportieve activiteit wordt aangeboden, moet de organisator voor dit gedeelte van het evenement het protocol (sectorgids) voor professionele kunsten volgen. Je vindt dit protocol de terug op deze website: <https://sectorgidscultuur.be/>. Indien deze extra-sportieve activiteit zich beperkt tot een horeca gelegenheid, dan zijn enkel de richtlijnen voor de horecasector van toepassing: <https://heropstarthoreca.be>

3. Algemeen basisprotocol sportwedstrijden

Sportwedstrijden zijn in essentie zeer flexibele gebeurtenissen waarbij veiligheid in het algemeen steeds een primordiale rol speelt. Wanneer hierbij grote aantallen deelnemers of publiek bij betrokken zijn wordt dit ook een complexere organisatie. In het kader van Covid-19 komen er op dit niveau nieuwe uitdagingen op onze sector en activiteiten af.

Hoewel er geen limiet is bepaald voor het aantal deelnemers, legt dit protocol wel beperkende maatregelen op om sportwedstrijden zo veilig mogelijk te kunnen organiseren.

Vanuit de Karel De Grote Hogeschool werd in opdracht van Toerisme Vlaanderen en in samenwerking met de eventsector het Covid Event Risk Model (CERM) ontwikkeld, samen met een bijhorende code of conduct. Deze tool dient om de risico's in het kader van Covid-19 bij de organisatie van een wedstrijd op voorhand af te toetsen. Dit instrument en hoe een organisator hier mee omgaan wordt verder in deze nota, onder hoofdstuk 5, uitgebreid toegelicht. Bij de uitwerking van dit protocol houden we maximaal rekening met de verschillende parameters die opgenomen zijn in het CERM en trachten we telkens bijhorende adviezen en richtlijnen mee te geven voor een veilige organisatie.

Het CERM zal ook de tool zijn die een gemeentelijke overheid zal gebruiken bij het al dan niet verlenen van een toelating voor organisatoren van wedstrijden met meer deelnemers of toeschouwers boven de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel op pagina 4*). In dergelijk geval moet een organisator immers toelating vragen bij deze overheid.

Wanneer een sportwedstijd wordt georganiseerd voor meer deelnemers dan bepaald door de limiet voor de CERM-aanvraag of op de openbare weg, is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid vereist. Alvorens de aanvraag in te dienen moet de organisator de online toepassing Covid Event Risk Model (CERM) (www.covideventriskmodel.be) invullen. Hij moet het volledige verkregen CERM-certificaat toevoegen aan het aanvraagdossier voor de bevoegde gemeentelijke overheid.

Wat betreft het publiek geldt een maximum aantal toeschouwers zoals bepaald door de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor' (*zie tabel pagina 4*).

Het maximum aantal toeschouwers bij een sportwedstrijd die plaatsvindt op een parcours wordt in de aankomst- en vertrekzone telkens bepaald door de limieten voor 'publiek indoor' of 'publiek outdoor'.

Langs de rest van het parcours op de openbare weg zijn samenscholingen beperkt tot het aantal personen zoals bepaald door de limiet voor familie- of vriendenbijeenkomst (*zie tabel pagina 4*). Bij dergelijke samenscholingen moet de veiligheidsafstand bewaard worden, tenzij dit met personen van de sociale bubbel is. Wanneer er georganiseerde initiatieven plaatsvinden langs het parcours, zoals afgebakende publiekszones of VIP tenten, vallen deze per site apart onder de evenementenregeling.

Om zo adequaat mogelijk te (re)ageren dient een organisator een **toegewijd CoronaSafe-Team** samen te stellen. Bij kleinere wedstrijdorganisaties (minder dan 200 toeschouwers) volstaat het om een CoronaSafe-verantwoordelijke aan te stellen. Dit team wordt belast met de samenstelling van een wedstrijd-specifiek draaiboek met te nemen maatregelen, controle over de uitvoering, bewaking van de naleving ervan en correctie bij tekorten binnen de diverse wedstrijden en hun verloop. Bij klassieke competitiewedstrijden met een repetitief karakter volstaat het indien er een standaard draaiboek, aangepast aan de lokale context, ter beschikking is van een club.

Het basisprotocol dient om dit CoronaSafe-team of de verantwoordelijke duidelijke handvaten te geven bij de opmaak van een wedstrijd-specifiek draaiboek.

Bij het uitwerken van concrete maatregelen die ingevoerd worden bij de organisatie van wedstrijden om de veiligheid in tijden van het coronavirus zo goed mogelijk te garanderen, moet men steeds de basisprincipes van het **basisprotocol** nastreven. Social distancing waar mogelijk, faciliteiten om handen te wassen en voorzien van handgel ter ontsmetting, net zoals het ter beschikking stellen van mondkapen zijn de meest evidente principes. Verder groeperen we de maatregelen op 6 niveaus:

- **Gezond sporten:** adviezen en richtlijnen rond gezond en veilig sporten in coronatijden
- **Communicatie:** Informatieverspreiding m.b.t. omgang met Corona
- **Mens:** Maatregelen met weerslag op deelnemers, medewerkers, leveranciers en andere stakeholders
- **Infrastructuur:** Specifieke voorzieningen en ingrepen op en rond de wedstrijdlocatie ter facilitering van de voorgestelde maatregelen
- **Omgeving:** Specificaties & richtlijnen m.b.t. capaciteiten en flows op en rond de wedstrijd
- **Product:** Specificaties en amendementen m.b.t. de diverse categorieën van wedstrijden & sporten

In het basisprotocol trachten we ook richtlijnen en adviezen mee te geven om te kunnen inspelen op de parameters die opgenomen zijn in het CERM. Deze parameters zijn gebundeld in de volgende vier clusters:

- **Plaats/locatie:** waar vindt de wedstrijd plaats en wat zijn de specificaties van de wedstrijdlocatie;
- **Plan:** hoe gaat men organisatorisch om met de aanwezigen op de wedstrijd (toegang, hygiëne, ...);
- **Mensen:** wie zijn de toeschouwers en deelnemers en hoe is de veiligheidscommunicatie georganiseerd;
- **Programma:** wat staat er op het programma van de wedstrijd(en), hoe gedragen de toeschouwers en deelnemers zich, is er drank- of voedingsdistributie en hoe is die georganiseerd, ... ?

Vanuit dit basisprotocol adviseren we organisatoren van sportwedstrijden om minstens volgende concrete maatregelen te nemen en verder uit te werken op maat van de eigen wedstrijd(en).

3.1. Gezond Sporten

- Organisatoren van (recreatieve) sportwedstrijden moeten er zich in deze tijden van bewust zijn dat intensief en langdurig sporten de immuniteit gedurende ongeveer 14 dagen kan verzwakken. Zolang er geen vaccin of medicijn is, blijft het aanbevolen om matig te sporten, zowel qua duur als qua intensiteit.
- Als organisator moet je hierover sensibiliserend optreden naar je deelnemers toe.
- Wijs je deelnemers ook nadrukkelijk op het belang van een goede conditionele voorbereiding in de aanloop naar de wedstrijd/competitie.
- Moedig de deelnemers tijdens de wedstrijd(en) aan om zo weinig mogelijk buiten hun comfortzone te gaan, ongeacht hun conditioneel niveau. Zorg ervoor dat de inrichting van de site of de organisatie van de wedstrijd uitnodigt tot het nemen van rustmomenten.
- Wijs de deelnemers bij individuele recreatieve wedstrijden erop dat het in deze tijden niet de bedoeling is om toptijden/topprestaties neer te zetten.
- Deze boodschap wordt ook ondersteund door een brede groep sportorganisaties, sportartsen en sportwetenschappers die het #blijfsporten initiatief opzetten.

3.2. Communicatie

- Naast directe communicatie omtrent maatregelen in functie van het coronavirus Covid-19, dient er evenzeer aandacht besteed te worden aan de boodschap inzake gezond sporten, zoals weergegeven onder het eerste niveau van dit basisprotocol.
- Verwijs in uw communicatie naar de deelnemers duidelijk naar tips inzake gezond sporten, zoals weergegeven in het eerste thema en op www.gezondsporten.be en op www.sportkeuring.be.
- Neem deze boodschappen inzake gezond sporten mee naar je deelnemers (bij inschrijving, tijdens de voorbereiding, ...) via de kanalen die je als organisator ter beschikking hebt (mailings, website, social media, ...).
- Per wedstrijdorganisatie wordt er een CoronaGids (draaiboek) opgemaakt dat de genomen en gecommuniceerde maatregelen bundelt en toelicht ter verspreiding naar betrokkenen (deelnemers, partners, medewerkers,...). Binnen deze coronagids worden er op de 6 niveaus maatregelen genomen, rekening houdende met de sport- en wedstrijdspecifieke eigenschappen. In de aanvullende toolbox bij dit basisprotocol, die je kan terugvinden bij de gedragscodes en protocollen op de website van [Sport Vlaanderen](https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/) (<https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>), worden concreet uitgewerkte goede praktijkvoorbeelden gedeeld ter inspiratie van organisatoren.
- Bij klassieke competitiewedstrijden met een lokaal, repetitief karakter volstaat het indien er een standaard draaiboek, aangepast aan de lokale context, ter beschikking is van een club.
- Communiceer de geldende gedragsregels aan je deelnemers en toeschouwers. Wijs hen op hun verantwoordelijkheid. Hiervoor kan men zich baseren op de gedragscode voor sporters die je kan terugvinden op de website van Sport Vlaanderen: <https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>
- Wanneer men werkt met concrete inschrijvingen per wedstrijd kan een verplichte instemming gevraagd worden met de geldende gedragscodes.
- Op de wedstrijdsite worden geldende gedragscodes gecommuniceerd en gefaciliteerd door duidelijk opgestelde infographics en sensibiliseringsboodschappen (vb. vloerstickers).
- Neem op voorhand via gerichte communicatie (bv. via website of bevestigingsmail na inschrijving) contact op met (de teamverantwoordelijken van) je actieve deelnemers om hen te wijzen op de noodzaak van een goede voorbereiding, zodat men op een sportmedisch verantwoorde manier aan de wedstrijd kan deelnemen. Een goede persoonlijke voorbereiding is hierbij immers cruciaal.
- In theorie is er geen limiet voor het aantal deelnemers, maar stel als organisator een maximumaantal deelnemers voorop in het draaiboek van uw wedstrijd. Zorg er daarbij voor dat alle veiligheidsvoorschriften uit dit protocol kunnen nageleefd worden.
- Indien je als organisator mikt op meer dan 200 deelnemers moet je ook de drie onderstaande richtlijnen opvolgen.
 - Communiceer het vooropgestelde maximum aantal deelnemers duidelijk naar jouw gemeentebestuur of voeg dit toe in je vergunningsaanvraag indien van toepassing.
 - Communiceer deze maximumcapaciteit duidelijk naar de deelnemers in de communicatie over de inschrijvingsmogelijkheden. Informeer de deelnemers hierbij ook over de gehanteerde flows en voorziene tijdslots (zie verder onder 3.4).
 - Stop de inschrijvingen onmiddellijk van zodra dit maximum aantal is bereikt (daginschrijvingen zijn sowieso niet mogelijk, zie verder onder 3.4)

3.3. Mens

- Op een sportwedstrijd kan je meestal drie types van aanwezigen terugvinden (deelnemers, publiek en professionals).

- Het begrip publiek omvat niet de sporters (deelnemers) en de professionals (omkadering van deelnemers en organisatiemedewerkers van de wedstrijd).
 - Professionals trachten de afstandsregels (1,5m) maximaal te respecteren. Zie dienen te allen tijde een mondkmasker te dragen.
 - De regels voor de sociale afstand moeten worden gerespecteerd bij het publiek, behalve voor mensen uit dezelfde sociale bubbel (*zie tabel pagina 4*) of gezinsbubbel.
 - Het publiek moet verplicht een mondkmasker dragen, zowel bij indoor- als outdoorwedstrijden.
 - Publiek, deelnemers en professionals worden tijdens de wedstrijd maximaal van elkaar gescheiden in eigen zones en via aparte flows. De organisator maakt een spreidingsplan op en voorziet in een duidelijk afgebakende wedstrijdzone, publiekszone en technische zone.
 - Publiek, deelnemers en professionals worden duidelijk van elkaar onderscheiden (bv. door bandjes met een aparte kleur).
 - Indien een deelnemer of een professional zich na de eigen wedstrijd in de publiekszone wil begeven om een volgende wedstrijd te bekijken moet hij zich als publiek gedragen (bv. ticket kopen) en zich aan de regels voor het publiek houden. Zij worden daarbij ook meegeteld in de maximumaantallen voor publiek.
 - Indien er geen publiekscapaciteit meer over is, vertrekt men als deelnemer of professional na de eigen wedstrijd naar huis.
 - Medewerkers ontvangen een **basiskit** met ontsmettingsdoekjes, handgel en een mondkmasker.
 - Registratie is verplicht voor het publiek, de deelnemers en de professionals. Een uitzondering hierop geldt voor deelnemers aan een reguliere competitiewedstrijd, aangezien zij geregistreerd worden via het wedstrijdblad.
 - Een **toegewijd controleteam** (kan ook 1 persoon zijn bij wedstrijden met een beperkt aantal deelnemers en toeschouwers) staat in voor de sensibilisering omtrent en controle op naleving van het gedragscharter waaronder social distancing en crowd control. Bij niet-naleving wordt er ingegrepen en bijgestuurd.
 - **Risicodoelgroepen** worden afgeraden om deel te nemen aan een wedstrijd.
 - Doelgroepen die zich in de laatste periode ziek voelden, worden gevraagd thuis te blijven en niet te participeren. **Symptomen** voor selectie zijn o.a.. Koorts, droge hoest, keelpijn, hoofdpijn, vermoeidheid, kortademigheid en een griepig gevoel.
 - **Deelnemers** worden zoveel mogelijk aangemoedigd om zichzelf vooraf te controleren door middel van **testing**.
 - Bij internationale profsporters en topsportdeelnemers is voorgaande testing een vereiste.
 - Raadpleeg voor het toelaten van internationaal publiek en deelnemers de richtlijnen van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken. Wie vanuit een onveilige regio komt wordt in een eerste fase geweigerd, tenzij de persoon een expliciete goedkeuring heeft ontvangen in functie van het uitoefenen van profsport/topsport.
 - **Verplichte aanwezigheid van EHBO-team** met kennis van zaken betreffende procedures bij COVID19-verdachte deelnemer.
- 3.4. Infrastructuur
- Op een wedstrijd zijn mondkmaskers verplicht voor publiek en professionals. Deze moeten dan ook worden aangeboden. Verder worden faciliteiten om **handen te wassen** vergroot en is **handgel** op diverse strategische plaatsen beschikbaar. Sanitaire punten worden op regelmatige basis gereinigd of gedesinfecteerd door mobiele teams.
 - Organisatoren treden sensibiliserend en controlerend op naar toeschouwers met betrekking tot het dragen van een mondkmasker.
 - Potentiële contactpunten worden afgeschermd met **plexiglas**, die op regelmatige basis worden gereinigd en gedesinfecteerd.

- Voor kleedkamers en douches neemt de organisator extra voorzorgsmaatregelen en werkt hij een concreet plan uit voor het ter beschikking stellen van douches en kleedkamers (beperken van aantal personen, reinigingsschema, ...).
- **Gemeenschappelijk sportmateriaal** (ballen, doelen,...) wordt steeds na elke opwarming, oefenpartij of wedstrijd gereinigd of ontsmet. Persoonlijke benodigdheden (Bidons, handdoeken,...) worden gemarkeerd en strikt persoonlijk gehouden.
- **Cashvrij betalen** wordt de norm & **inschrijvingen ter plaatse** zijn niet mogelijk. Het administratieve luik rond inschrijvingen dient vooraf te gebeuren (online, telefonisch, per mail, ...) en aanmelding ter plaatse verloopt met contactloze check-in. Ook betalingen gebeuren bij voorkeur vooraf. Indien niet mogelijk bij kleinschalige wedstrijden voorziet men ter plaatse een cash- en contactloze betaallooptie (bv. Payconiq).
- **Outdoorfaciliteiten** worden gemaximaliseerd en spreiding in ruimte en dichtheid wordt optimaal gefaciliteerd door actieve crowd control.
- Zorg er steeds voor dat de groepen van deelnemers, toeschouwers en professionals maximaal van elkaar gescheiden zijn. Zorg ervoor dat de nodige maatregelen hiervoor zijn opgenomen in je spreidingsplan en zie er extra op toe via crowd control.
- **Vergroot sportzones en eventuele start- en aankomstzones zo veel mogelijk** om meer spreiding te creëren: toegelaten capaciteiten worden bepaald op het beschikbare aantal sportoppervlakte in respect met social distancing. Voor sportactiviteiten moet de beschikbare sportoppervlakte per deelnemer 30m² (of 10m² indien de individuele sporter zich binnen een individueel afgebakende zone bevindt) waarborgen (zie leidraad sport en corona – code geel).
- Baseer je voor spreiding van toeschouwers op de densiteitsregels volgens het CERM.
- Vermijd grote samscholingen en werk waar mogelijk met aparte flows van deelnemers en toeschouwers.
- Aanvullend op vorige richtlijn, zijn volgende richtlijnen ook verplicht voor organisatoren van wedstrijden met meer dan 200 deelnemers
 - Deel de deelnemers op in groepen tot maximaal de limiet van een 'sportgroep' (zie tabel op pagina 4), die een eigen tijdslot krijgen toegewezen om te starten aan het evenement.
 - Bij wedstrijden in parcoursvorm moet de organisator ervoor zorgen dat in de startzone de onderlinge veiligheidsafstand (minimum 1,5m) tussen deze sportgroepen onderling steeds kan gewaarborgd worden. Zorg hierbij ook voor zo veel mogelijk ruimte tussen de sporters binnen deze groep.
 - Zorg voor veilige intervallen tussen het vertrek van de sportgroepen, beperk het risico op bottlenecks voor, tijdens en na de wedstrijd tot een minimum en vermijd zo veel mogelijk het risico op vermenging van de sportgroepen.
 - Organisatoren van een wedstrijd in parcoursvorm duiden zoveel mogelijk de flows onderweg aan door indicaties van zones voor snelle en trage sporters. Bij nauwe passages kan waar nodig een inhaalverbod ingesteld worden.
- Wanneer bij een wedstrijd toeschouwers aanwezig zijn, dient men hiervoor ook de nodige maatregelen te nemen. **Supporterszones/tribunes** worden gefaciliteerd met respect voor de geldende maatregelen binnen de beschikbare & realistische mogelijkheden, oa. door ter beschikking stelling van beschermingsmateriaal, datacapturing en uitgetekende flows.
 - Zorg voor de **regelmatige schoonmaak** van de sleutelementen binnen de wedstrijdorganisatie waaronder vb. sanitair, onthaal, gebruikte sportmaterialen etc.
 - Binnen code geel zijn de toeschouwers beperkt volgens de limieten voor 'publiek indoor' en 'publiek outdoor'. Deze toeschouwers kunnen zowel staand als zittend zijn.

- Deze maximaantallen kunnen bijgesteld worden door nieuwe beslissingen van de veiligheidsraad. Deze beslissing primieren op hier vermelde maximaantallen.
- Binnen code geel kan de bevoegde gemeentelijke overheid de uitbaters van permanente infrastructures toelaten om een zittend publiek te ontvangen voor een evenement of wedstrijd, dat groter is dan het hoger vermelde aantal personen, in akkoord met de bevoegde minister(s), na raadpleging van een viroloog en met inachtneming van het geldende protocol. Dergelijke aanvraag dient te worden gericht tot de bevoegde burgemeester. Meer info over deze procedure vind je hier terug: <https://www.covideventriskmodel.be/> .
- Voor sportevenementen die op een parcours worden georganiseerd gelden de hoger vermelde aantallen per afgebakende eventensite. Zo kunnen de start-, aankomst- en eventuele VIP-zones telkens als een apart evenement beschouwd worden.
- Langs het parcours op de openbare weg, moeten samenscholingen van toeschouwers beperkt blijven tot maximaal de limiet voor familie- en vriendenbijeenkomsten (*zie tabel pagina 4*). Zij moeten onderling de regels voor social distancing toepassen, behalve met mensen uit hun sociale bubbel.
- Zorg steeds voor een uitgewerkt spreidingsplan van de beschikbare plaatsen voor het publiek volgens de geldende afstandsregels en densiteitsregels (zoals bepaald via het CERM).
- Ongeacht eventuele nieuwe maximum aantallen, zal de toepassing van het spreidingsplan voor de toeschouwers steeds de toets van het CERM moeten doorstaan.
- Indien er een staand publiek aanwezig is, moeten de genomen maatregelen om de afstands- en densiteitsregels te waarborgen in detail worden opgenomen in het spreidingsplan voor de toeschouwers. Dit kan door staanplaatsen duidelijk te markeren met spots op de grond, met voldoende afstand onderling, waar eventuele toeschouwers verplicht op moeten plaatsnemen.
- Vanuit virologisch oogpunt verhoogt luidkeels roepen of zingen het verspreidingsrisico van het Covid-19 virus. Treed als organisator sensibiliserend op en ontmoedig zangkoren door toeschouwers. Ga op zoek naar innovatieve alternatieven om het aanmoedigen door toeschouwers invulling te geven.
- Indien je als organisator zelf instaat voor de inrichting van de supporterszones/tribunes moet je ook de richtlijnen opvolgen die zijn opgenomen in het protocol voor beheerders van sportinfrastructuur (voor wat betreft de bepalingen over supporters onder 1.2 en 2.4 van dat protocol).

3.5. Omgeving

- **Social distance** wordt waar mogelijk maximaal gefaciliteerd. Dit wordt onder meer ondersteund door waar mogelijk duidelijke routings aan te duiden binnen de wedstrijdsite. Eénrichtingflows worden geoptimaliseerd en drukke punten worden hertekend met het oog op het bewaren van de aanbevolen afstand (1,5m), net zoals parkings verruimd worden om mensen veilig te laten uitstappen.
- Stewards of een beveiligingsdienst worden ingezet met oog op **crowd control**: bewaking van capaciteiten binnen bepaalde zones en bijhorende flows / routings.
- **Cateringfaciliteiten & VIP** zullen de gangbare maatregelen voor restaurants en horeca in het algemeen volgen. Hiervoor kan je terecht bij de website van horeca Vlaanderen: <https://heropstarthoreca.be/>
- **Bij bevoorradingen** worden enkel gesloten verpakkingen meegegeven door medewerkers in beschermingsoutfit en volgens vooraf bepaalde en gefaciliteerde flows. Dit geldt zowel voor food als drinks.

3.6. Product

- Bij sommige sporten spreek je over fysiek contact bij deelnemers, waardoor social distancing van 1.5m niet altijd haalbaar is. Hoewel contact is toegestaan tijdens het sporten in code geel, moet dit beperkt blijven tot die contacten die noodzakelijk zijn om de sport te kunnen beoefenen.
- Elk type wedstrijd heeft verder zijn **specifieke aandachtspunten en vereiste amendementen** die opgenomen worden in de CoronaGids (draaiboek) van dit specifieke wedstrijdtype.
- In functie van geldende en lopende maatregelen, kunnen de verschillende producten worden bijgestuurd in functie van de meest recente coronamaatregelen. Internationale deelnemers kunnen in een eerste fase geweerd worden, internationaal publiek kan geweigerd worden, of indien nodig publiek in het algemeen.
- **Niet-sportieve ceremonies** en contactpunten worden geweerd, waaronder o.a. handtekeningsessies etc.
- Podiumceremonies zijn mogelijk mits naleven van volgende veiligheidsvoorschriften
 - Vermijd samenscholingen voor het podium
 - Organiseer deze indien mogelijk outdoor
 - Laat de ceremonie zo kort mogelijk op de wedstrijd zelf aansluiten
 - Plaats de podiumdelen voldoende (1,5m) uit elkaar
 - Leg medailles/bekers/bloemen op een veilige manier vooraf klaar voor de sporters (draag handschoenen)
 - Atleten dragen een mondmasker tijdens de hele podiumceremonie
 - Atleten hangen zelf hun medaille rond hun nek en nemen beker/bloemen mee naar het podium
 - Hou de ceremonies kort
 - VIPs en hostessen mogen geen deel uitmaken van de ceremonie. Slechts 1 persoon is naast de atleten toegelaten op het podium. Deze persoon leidt de ceremonie in goede banen. Hij/zij bewaart zo veel mogelijk de veilige afstand van 1,5 meter en draagt verplicht een mondmasker.
- Indien er aanvullend op de sportwedstrijd een extra-sportieve activiteit wordt aangeboden, moet de organisator voor dit gedeelte van het evenement het protocol (sectorgids) voor professionele kunsten volgen. Je vindt dit protocol terug op deze website: <https://sectorgidscultuur.be/>. Indien deze extra-sportieve activiteit zich beperkt tot een horeca gelegenheid, dan zijn enkel de richtlijnen voor de horecasector van toepassing: <https://heropstarthoreca.be>

4. Covid Event Risk Model (CERM)

4.1. Wat is het CERM?

Vanuit de Karel De Grote Hogeschool werd in opdracht van Toerisme Vlaanderen en in samenwerking met de evenementensector het Covid Event Risk Model (CERM) ontwikkeld. Deze tool dient om de risico's in het kader van Covid-19 bij de organisatie van een evenement op voorhand af te toetsen.

Het wordt mee ingediend bij de vergunnende overheid (zie 4.2.), samen met de vergunningsaanvraag indien nodig. Dit is een verplichting op basis van het ministerieel besluit van 30 juni over de coronamaatregelen voor organisatoren van sportevenementen en -wedstrijden die meer toeschouwers of deelnemers beogen dan de limiet voor de CERM-aanvraag (*zie tabel op pagina 4*).

Vanuit de klankbordgroep adviseren wij echter aan alle organisatoren van sportevenementen en wedstrijden om het CERM in te vullen. Wij adviseren alle organisatoren om na het invullen van dit CERM in overleg te gaan met het lokaal bestuur/de lokale besturen waar hun evenement doorgaat over de toepassing van dit CERM. In functie van een eerste screening kunnen in overleg bijstellingen gebeuren, zodat de veiligheid van de organisatie optimaal op punt wordt gesteld en het risico op verspreiding van het virus zoveel als mogelijk wordt uitgesloten.

Dit protocol biedt alvast een houvast bij de voorbereiding van een evenement om eventuele risico's zo veel als mogelijk uit te sluiten. Bij de uitwerking van dit protocol houden we maximaal rekening met de verschillende parameters die opgenomen zijn in het CERM en trachten we telkens bijhorende adviezen en richtlijnen mee te geven voor een veilige organisatie.

Het CERM is via een handige online tool gratis ter beschikking van elke evenement- en wedstrijdorganisator.

4.2. Hoe kan het Covid Event Risk Model in het gunningsbeleid van een stad of gemeente worden geïmplementeerd?

Een evenement met impact op de publieke ruimte moest pre-Covid 19 **gegunnd** worden. Dit blijft uiteraard gelden. De organisator neemt het CERM formulier mee op in het volledige dossier dat aan de stad/gemeente bezorgd wordt, de burgemeester neemt de finale beslissing tot gunning, gebaseerd op zijn/haar bestaande criteria, zoals bv PRIMA (aangevuld met de Covid 19 parameters). Dit is een verplichting voor wedstrijden en evenementen die de limiet voor de CERM-aanvraag overschrijden (*zie tabel op pagina 4*).

Een event dat plaatsvindt in een vergunde ruimte en geen invloed heeft op de publieke ruimte, moest pre-Covid 19 **niet vergund** worden. Op basis van bovenstaande verplichting moet dit nu wel als men het vooropgestelde aantal deelnemers of toeschouwers overschrijdt.

Aangezien alle organisatoren van een wedstrijd/evenement aanraden om het Covid Event Risk Model te gebruiken, is het ook voor kleinere organisaties aanbevolen om het CERM formulier met groene score te bewaren in het wedstrijd- of evenementsecretariaat. Zo kan men dit eenvoudig voorleggen indien nodig (bijvoorbeeld bij een controle ter plaatse).

Het is ook in het belang van de transparantie van een organisatie indien de organisator de eindscore van zijn evenement in het CERM publiek maakt. De organisator blijft steeds verantwoordelijk voor het naleven van de gevraagde maatregelen.

5. Toolbox

Om organisatoren van competitiewedstrijden en sportevenementen nog beter te ondersteunen zal er aanvullend op dit protocol ook een toolbox worden aangeboden via de website van Sport Vlaanderen: <https://www.sport.vlaanderen/corona-en-sportbeoefening-in-vlaanderen/>.

In deze toolbox kan men ter aanvulling van het basisprotocol sportspecifieke tips en verschillende concrete testcases terugvinden. Dit zijn detailuitwerkingen van dit basisprotocol in functie van de specifieke context van een bepaald sportevenement of een bepaalde sportwedstrijd. De testcases kunnen gebruikt worden ter inspiratie bij het opstellen van een eigen draaiboek door organisatoren.

Deze testcases zijn gebaseerd op een aantal voorbeeldevenementen en -wedstrijden waarvan we de organisatie in coronatijden hebben geanalyseerd en afgetoetst aan belangrijke parameters die cruciaal zijn in de omgang met de huidige pandemie. Deze testcases zullen op regelmatige basis worden aangevuld.

Hierbij stelden we ons onder andere volgende vragen:

- Kunnen de deelnemers waar mogelijk de social distance maatregel naleven binnen de evenementcontext?
- Kan het publiek de social distance maatregel naleven binnen de evenementcontext?
- Trekt het evenement nationale en/of internationale deelnemers?
- Trekt het evenement nationaal en/of internationaal publiek?
- Over welk type sport spreken we: contactsport of niet?
- Wat is de grootorde van het evenement?
- Vindt het evenement in- of outdoor plaats?

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 7 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 8 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor zwembadexploitanten

Inhoud	
Inleiding	2
1. Hoe dit protocol gebruiken?	3
2. Elk zwembad moet een veilige infrastructuur zijn voor de bezoekers	4
2.1. Algemeen	4
2.2. Afstand houden	5
2.3. Hygiëne	12
2.4. Samenscholing vermijden	17
2.5. Technische/organisatorische aandachtspunten	18
3. Elk zwembad moet een veilige werkplek zijn	21
3.1. Algemeen	21
3.2. Afstand houden	21
3.3. Hygiëne	22
4. Afsluitende bemerkingen	24
Bijlage 1 // Desinfectie	25

Inleiding

In code geel mogen de zwembaden opengesteld worden. Dit protocol sluit aan bij de 'leidraad sport en corona – code geel' en bevat de richtlijnen en adviezen om zwembaden op een verantwoorde en veilige manier te kunnen openstellen in.

Aan de basis van dit protocol liggen de **principes afstand houden waar mogelijk**, persoonlijke en algemene **hygiënische maatregelen**, het **voorkomen van samenscholingen** en de **burgerzin van de zwemmer**.

De richtlijnen uit de leidraad sport en corona -code geel zijn ook van toepassing in zwembaden. De limieten voor het aantal personen die mogen samenkomen in het kader van sportactiviteiten zijn opgenomen in onderstaande tabel. De social distance moet niet langer toegepast worden door sporters binnen een sportgroep. Tussen sportgroepen onderling is dit wel nog nodig, behalve in een wedstrijdcontext indien dit noodzakelijk is door de aard van de sport. Afstandsregels en densiteitsregels zijn ook in een zwembad niet van toepassing op kinderen tot en met 12 jaar.

Kleedkamers en douches zijn toegankelijk. Jacuzzi's, stoomcabines en hammams blijven gesloten (zie onder 2.4 voor meer info).

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie-/vrienden-bijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf

dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

1. Hoe dit protocol gebruiken?

- De **bepalingen uit het federale mb dat de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad** bekrachtigd, moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Zij vormen ook de basis voor de richtlijnen in dit protocol.
- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en is bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport. De eerste kolom geeft weer waarop de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.
- Het eerste deel focust op de zwembadbezoekers, het tweede deel focust op de medewerkers van het zwembad. Als algemene regel geldt dat er steeds aandacht moet zijn voor afstand houden, hygiëne en beperken van groepsvorming. Dit protocol is ook in die zin opgebouwd. We besteden ook aandacht aan enkele technische aandachtspunten.
- Raadpleeg ook het protocol voor lokale besturen dat een afwegingskader bevat voor het heropenen van sportinfrastructuur op basis van 5 leidende vragen.
- Voor de zwemgelegenheden (openluchtwembad of zwembad met ligweide of strandzone) in recreatiedomeinen die werken in een context van dag- en/of verblijfsrecreatie werd een apart protocol uitgewerkt.

2. Elk zwembad moet een veilige infrastructuur zijn voor de bezoekers

2.1. Algemeen

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
<p>Verantwoordelijk gedrag van de sporters en hun begeleiders (burgerzin)</p> <p>Zie hiervoor ook:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedragscode voor sporters • Gedragscode voor G-sporters • Gedragscode voor ouders • Gedragscode voor trainers 	<p>Vraag zwemmers en hun begeleiders alert te zijn voor hun eigen gezondheid en zich te gedragen naar de genomen maatregelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • een passage hierover in het reglement van interne orde • de regels omtrent zwembadbezoek duidelijk (affiches, rol-up banners, sociale media, website zwembad, animatiefilmpje, ...) communiceren en op de relevante plaatsen herhalen. • de regels actief naar specifieke gebruikersgroepen communiceren • Ben je een G-zwemmer, dan kan een begeleider mee in het zwembad gaan, op voorwaarde dat dit een huisgenoot of je vaste persoonlijke assistent is
	<p>Zwemmers met ziektesymptomen zoals griepig gevoel, koorts, hoest, kortademigheid, neusloop en ongewone vermoeidheid komen niet sporten en kunnen de toegang tot het zwembad geweigerd worden.</p> <p>De algemene maatregelen voor de bevolking in kader van Covid-19 gelden ook voor de sporters (www.info-coronavirus.be/nl/tips-om-jezelf-te-beschermen/)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het reglement van interne orde biedt de mogelijkheid de toegang te verbieden aan elke persoon die een gevaar blijkt op te leveren voor de veiligheid en de gezondheid van de aanwezigen (VLAREM). Deze algemene regel kan verder gepreciseerd worden, dus ook Corona-specifieke items kunnen hier in opgenomen worden. • Werk je met een reservatiesysteem dan kan je bij vraag tot reservatie vooraf de uitsluitingsmaatregelen voor deelname doorgeven. • Bij de praktische mededelingen aan het onthaal kan je een aantal corona-aandachtspunten toevoegen.
	<p>Verantwoordelijk gedrag ondersteunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met communicatie, signalisatie en organisatorische maatregelen kan je verantwoordelijk gedrag aanmoedigen en de aandachtspunten belichten: affiches, markeringen, routing, ...

Registratieplicht	De contactgegevens van één bezoeker of deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij aankomst in het zwembad. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een emailadres. De gegevens moeten worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen. Bezoekers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Bezoekers of deelnemers die dit weigeren worden de toegang tot het zwembad bij aankomst ontzegd. Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Je bent niet verplicht om met een reservatiesysteem te werken. Al is dat wel een handig instrument om de capaciteit in het zwembad te beheersen en wachtrijen en teleurstellingen aan de kassa te vermijden. • Zo'n reservatiesysteem hoeft niet per se online, er zijn ook zwembaden waar er telefonisch gereserveerd kan worden. Werk je zonder reservatie, dan is het voor de bezoekers wel interessant om te weten wat de drukke en rustige momenten zijn. Er zijn ook zwembaden die op de website een teller hebben staan om aan te geven hoeveel plaats er nog is. Met kleurcodes werken is ook een mogelijkheid.
--------------------------	---	--

2.2. Afstand houden

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	Faciliteer de toepassing van de afstandsregels. Voorkom dat er te veel bezoekers voor de beschikbare ruimte zijn. Dit doe je door het aantal bezoekers te doseren (gespreid in tijd en aangepaste maximum capaciteit) en je routing slim aan te pakken. Kinderen tot en met 12 jaar moeten onderling de afstandsregels niet respecteren.	

	Goede signalisatie moedigt aangepast gedrag van de aanwezigen aan en werkt ondersteunend	<ul style="list-style-type: none"> • Markeringen met de 1,5 meter afstanden op de grond maken het voor iedereen gemakkelijker om afstanden in te schatten • Signalisatie op ooghoogte kan veel duidelijk maken. • Sluit dingen visueel af (bv. niet alle wasbakken/ douches/ lockers/... in gebruik) • Hang duidelijke affiches op met de gedragsregels • ...
	Van de bezoekers mag enige burgerzin verwacht worden, maar zie in de mate van het mogelijke toe op het respecteren van de afstandsregels en reageer wanneer nodig.	<ul style="list-style-type: none"> • Alle medewerkers hebben de taak toe te zien op het respecteren van de afstandsregels. Afhankelijk van de lokale afspraken spreken ze zelf bezoekers aan of verwittigen ze iemand die kan ingrijpen. • Zorg voor goede afspraken met de lokale politie voor het geval de situatie escaleert.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn verplicht voor alle bezoekers bij het betreden van het zwembad tot aan de omkleedcabines, en omgekeerd van de omkleedcabines tot de uitgang van het zwembad. Deze regel geldt niet voor kinderen onder de 12 jaar.	<ul style="list-style-type: none"> • Treed als exploitant zowel sensibiliserend als controlerend op.
Capaciteit	<p>Evalueer je maximale capaciteit i.f.v. van het basisprincipe '1,5 m afstand houden' op de verschillende locaties in het zwembadgebouw (inkom, kleedkamers, zwemhal en -baden,...) om een vermenigvuldiging van contacten te voorkomen.</p> <p>Een dosering van het aantal bezoekers is belangrijk om piekmomenten en/of wachtrijen te voorkomen.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Capaciteit bepalen • 1,5 m afstand houden moet mogelijk zijn • De richtlijn is 1 persoon per 10m² (densiteitsregel), waarbij de wateroppervlakte en de oppervlakte van de kades (zwemhal) in rekening gebracht kunnen worden, dus niet de oppervlakte van de kleedkamers, inkom, 	Natuurlijk ook rekening houden met de VLAREM-voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> ○ max. 1 bader/3 m² wateroppervlakte ○ max. aantal toegelaten bezoekers = max. aantal baders + max. 1 persoon/2,4 m² kadeoppervlakte i.f.v. de beschikbare evacuatiewegen

	<p>Capaciteit beheersen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg ervoor dat je goed weet hoeveel zwemmers er aanwezig zijn: fysiek tellen automatische toegangscontrole, ... • Een (online) reservatiesysteem zorgt ervoor dat je continu zicht hebt op de bezettingsgraad. Het kan je ook helpen om de drukte in de inkom en /of kleedkamers onder controle te houden. • Als je niet met reservatie werkt kan je online (met kleuren) aangeven hoe ver je van je maximale capaciteit zit en/of de piek- en dalmomenten communiceren. • De zwemduur per zwemmer beperken. • 'Blokzwemmen' toepassen. Hierbij kan je er ook voor kiezen om bepaalde tijdsblokken voor bepaalde doelgroepen te voorzien: baantjeszwemmen, recreatief zwemmen voor gezinnen met kinderen < 12 jaar, recreatief zwemmen vanaf 12 jaar, ... • Met aankomstslots van bv. een half uur werken voorkomt pieken in inkom/kleedkamers/douches.
<p>Routing</p>	<p>De verplaatsingsstromen / flow goed organiseren werkt afstand houden in de hand. Kunnen de aanwezigen op een veilige afstand van elkaar van en naar de zwemhal gaan? Maak een denkoefening voor de inkomhal, gangen, toegangen, ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pas waar het kan éénrichtingsverkeer toe • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen, indien dit niet mogelijk is communiceer op die plaatsen dan de 'voorrangsregels' • Voorzie looplijnen waar wenselijk. Rechts lopen op trappen en in gangen? • Nooddeuren die geen branddeuren zijn, kunnen open gezet worden om zo aparte in- en uitgangen te creëren. • Kan je de stroom aankomende en vertrekkende bezoekers scheiden? • Verwijder stoelen, banken, ... om rusttijden binnen te vermijden • Duidelijke signalisatie van de looprichtingen en wachtplaatsen • Verzoek de bezoekers om de accommodatie onmiddellijk te verlaten.
	<p>Verlies bij het aanpassen van je routing het behouden van een</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan feedback vragen aan de brandweer

	veilige evacuatie-route en de brandveiligheid niet uit het oog.	
Onthaal	De inkomhal kan geen verzamelplaats zijn voor sporters en niet-sporters	<ul style="list-style-type: none"> • Door maximaal met online tickets en betalingen te werken, voorkom je wachtrijen. • Sporters en niet-sporters verzamelen niet in de inkomhal. Maak afspraken of ze buiten wachten (verspreid! / voorkom samenscholing) en opgehaald worden door begeleiders, of echt stipt naar de training of gereserveerd moment komen om wachttijden te vermijden. • Vraag zwemmers om na hun zwemmoment onmiddellijk te vertrekken.
	Afstand tussen bezoekers en personeel wordt gerespecteerd	<ul style="list-style-type: none"> • Buiten gearceerde kaders blijven (vb. 1,5 m afstand gewaarborgd via arcering op de vloer of door een tafel extra afstand creëren) • Fysieke afscheiding (bv. plexiglas)
Omkleedcabines / kleedkamers en douches	<p>Kleedkamers en douches mogen openen op 1 juli.</p> <p>Indien kleedkamers en douches opengaan moet je rekening houden met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien deze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke sportgroep. • Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel behoren (<i>limiet: zie tabel op pagina 3</i>). Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet 	<p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per team. • voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (extra aandacht voor klinken, banken, doucheknoppen) • Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan voor de reiniging <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. • Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur (binnen- en buitenkant) • Aanduidingen op de zitbanken/grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan. • Als je blokzwemmen toepast, kan je afhankelijk van de kenmerken van je accommodatie (verhouding aantal bezoekers tot

	een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten.	capaciteit omkleedcabines etc.) overwegen om een de kleedhokjes te nummeren en de bezoekers bij aankomst een nummer voor kleedhokje toe te wijzen (en een overeenkomstig nummer voor de locker).
Lockers		<ul style="list-style-type: none"> • Sluit een aantal lockers af bv. om de x lockers 1 locker open of werk met zones lockers per tijdslot • Het afsluiten van bepaalde delen van de lockerruimte kan je ook helpen bij het sturen van de doorstroming/routing van de bezoekers. • Lockers niet laten gebruiken? Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context (controle mogelijkheden, al dan geen diefstalproblematiek, kleine lockers voor waardevolle spullen in de zwemhal, ...)
Sanitair	Aandacht voor afstand aan de wastafels en piscines	<ul style="list-style-type: none"> • Neem niet alle piscines in gebruik. • Duid via signalisatie aan dat men afstand moet houden aan de wasbakken. • Duid aan waar mensen kunnen wachten, beperk het aantal mensen in de toiletruimte.

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Zwemhal / zwembad	<p>Capaciteit: 1 persoon per 10 m²</p> <p>Deze dichtheidsregel is niet van toepassing voor sportactiviteiten voor jongeren tot en met 12 jaar.</p> <p>1,5 m afstand houden faciliteren</p> <p>Burgerzin/verantwoordelijkheid van de zwemmers is essentieel</p> <p>Kinderen tot en met 12 jaar moeten onderling de afstandsregels niet respecteren.</p> <p>Georganiseerde activiteiten: de sportgroep is beperkt volgens de limiet voor een sportgroep, bepaald door het federale mb (<i>zie tabel op pagina 3</i>). Tijdens het sporten is onderling contact mogelijk in functie van de noodzaak voor de beoefening van de sport. Zie ook de protocollen van de federaties (zie verder).</p> <p>Zomer/sportkampen: <u>zie hiervoor het specifieke protocol hieromtrent</u> – aandachtspunt hierbij is om deze sportgroep volledig te scheiden van andere sportgroepen of publieke zwemmers. (<i>limiet: ziet tabel pagina 3</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De maximale bezetting per bassin communiceren. Het respecteren ervan is mee de verantwoordelijkheid van de bezoekers. De redders kunnen er dan naar verwijzen als ze vaststellen dat het er toch te druk wordt. • Baantjeszwemmen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zwembanen leggen ○ het aantal zwemmers per baan beperken zodat er aan de kant geen opstoppingen ontstaan ○ 'kanthangen' voorkomen: niet samen stilstaan in de banen • Recreatie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zwemmers sensibiliseren en wijzen op hun verantwoordelijkheid ○ Markeringen aanbrengen ○ Werken met tijdslots ○ Toezicht op respecteren afstand ○ Familieglijbaan/attracties per 'sociale bubbel' (<i>limiet: ziet tabel pagina 3</i>) ○ Capaciteit aanduiden ○ Wachtrijen in goede banen leiden ○ ... • Zwemlessen: <ul style="list-style-type: none"> ○ zie <u>gedragscode trainers</u> ○ zie informatie van de betrokken federaties ○ naar analogie met het kleuteronderwijs is, het dragen van een mondkapje door trainers die met kleuters (tot 6 jaar) omgaan niet nodig ○ voor bv. watergewenning of beginnende groepjes kan ervoor geopteerd worden om aan de ouders te vragen mee in het water te gaan om de oefeningen te begeleiden. Afstand tussen ouder-kind koppels onderling en de lesgever moet ook gerespecteerd worden. Weeg dit goed af tegen het principe 'niet

		meer mensen binnen brengen dan nodig is'.
EHBO	Pas de <u>aangepaste EHBO- en reanimatierichtlijnen</u> toe en voorzie de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen voor zowel de verzorger als het slachtoffer. Voorzie in elk geval ook mondkmaskers voor de gekwetste.	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van de aard en de ernst van de EHBO-interventie kan je overwegen om eenvoudige handelingen door (iemand uit de sociale bubbel van) de gekwetste te laten uitvoeren.
Ligweide	Beperk en beheers ook de capaciteit zodat de afstandsregels gerespecteerd kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Zie protocol/leidraad zwemgelegenheid in recreatiedomeinen</u>
Aanbod		<ul style="list-style-type: none"> • Moedig het gebruik van eigen materiaal aan en beperk het uitlenen van materiaal. • Organiseer het uitlenen van materiaal zo dat de afstand gerespecteerd blijft.
Tribunes	<p>Enkel tijdens wedstrijden mogen toeschouwers aanwezig zijn volgens de limiet voor 'publiek indoor' voor een binnenzwembad of 'publiek outdoor' voor een buitenzwembad. Op andere momenten blijft de tribune voorlopig gesloten.</p> <p>Voor de uitbaters van permanente infrastructuur is er een mogelijkheid om bij de lokale besturen een toelating aan te vragen om een zittend publiek te ontvangen dat groter is dan het maximum aantal toegelaten toeschouwers zoals bepaald voor de limiet voor 'publiek indoor' of 'publiek outdoor' (<i>limiet: zie tabel pagina 3</i>). De lokale burgemeester moet hun aanvraag goedkeuren in akkoord met de bevoegde minister en na raadpleging van een viroloog.</p> <p>Wanneer een sportieve wedstrijd wordt georganiseerd voor meer toeschouwers dan bepaald door de limiet voor een CERM-aanvraag (<i>limiet: zie tabel pagina 3</i>), is de voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid vereist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Baken de tribune af wanneer er geen wedstrijden zijn. • Zorg voor communicatie. • Raadpleeg het <u>protocol voor infrastructuurbeheerders</u> voor verdere richtlijnen. • Mondmaskers zijn verplicht voor publiek indoor en outdoor.

Lift	De lift wordt bij voorkeur niet gebruikt. Indien noodzakelijk door maximum 1 persoon en zo nodig een begeleider	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor communicatie
Parking	De parking is open voor auto's en fietsers	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg vooral aan de ingang van een scheiding van stromen.
Fietsenstalling	Fietsenparkings zijn meestal dichter dan 1,5 m bij elkaar.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor signalisatie die bezoekers eraan herinnert om afstand te houden en eventjes te wachten om iemand voorrang te geven.

2.3. Hygiëne

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	<p>Een virus heeft altijd een mens of dier nodig om 'in leven te blijven' en zich te kunnen delen. De kans dat je besmet wordt door het aanraken van materialen of oppervlak is klein, maar niet helemaal uitgesloten. Het is daarom belangrijk om je handen regelmatig te wassen met water en zeep of te desinfecteren met alcogel als er geen water beschikbaar is. Let erop dat je je gezicht zo weinig mogelijk aanraakt met je handen. (Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van reminders
	<p>Pas je poetsschema's aan om extra reinigings- en desinfectiemomenten te voorzien. Besteed extra aandacht aan voorwerpen die vaak aangeraakt worden.</p>	<p>Advies Agentschap Zorg en Gezondheid: In de procedure moet er extra aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels, de bankjes/hendels om de omkleedcabines te sluiten, deurtjes van de lockers, ... Voorwerpen die niet goed gereinigd kunnen worden, kan men indien mogelijk best verwijderen.</p>
	<p>Strikte toepassing van de schoonmaak-protocollen. Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor de nodige opleiding en communicatie: informeer de medewerkers waarom bepaalde handelingen/maatregelen nodig zijn. • Zorg ervoor dat de vereiste PBM beschikbaar zijn

	Stel richtlijnen voor zwemmers op. Zie ' <u>gedragscode voor sporters</u> '	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer de hygiëneregels duidelijk. Hang ze op aan het onthaal en op de relevante plaatsen.
Routing	Beperk aanrakingen met deuren e.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Binnendeuren maximaal open laten staan (branddeuren niet!) • Automatische deuren • Buitendeuren niet open laten staan om de ventilatiesystemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren.
Onthaal	Beperk aanrakingen met oppervlakken en voorwerpen die vaak aangeraakt worden	<ul style="list-style-type: none"> • Geef de voorkeur aan cashloos en contactloos betalen (bancontact(app)), maar verlies ook niet uit het oog dat dit voor sommige doelgroepen een drempel is of niet kan. • Voorzie evt. wattenstaafjes voor de betaalterminal of ontsmettende handgel • Zet in op online reservaties en betalingen • De zwemmer ontvangt bij reservatie een QR-code die hem toegang tot het zwembad geeft • Zorg dat vuilnisbakken niet kunnen gebruikt worden, open deksel hebben of enkel met de voet kunnen geopend worden.
	Zet in op een goede handhygiëne en voorzie minstens bij de ingang en de uitgang ontsmettende handgel voor de bezoekers.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie ontsmettende handgel bij de ingang/kassa/... • Voorzie hygiëncorners met handgel, papieren zakdoekjes, ...
	Extra aandacht voor reiniging van oppervlakken en voorwerpen die regelmatig aangeraakt worden	<ul style="list-style-type: none"> • Betaalautomaten (onbemande kassa) - bancontact apparaten: regelmatig ontsmetten, ontsmettende handgel voorzien en over het verwachte gebruik ervan communiceren
	Dit is dé plaats voor het communiceren van de gedragsregels en het toegangsverbod voor mensen met ziektesymptomen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie duidelijke visuele communicatie (ingang verboden voor mensen die ziektesymptomen hebben) • Herhaal de basisinformatie aan de balie

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Omkleedcabines / kleedkamers en douches	<p>Deze mogen open. Deze hygiënemaatregelen zijn aanvullende op het eerdere luik rond kleedkamers en douches (zie afstand houden).</p> <p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie in poetschema extra aandacht voor reinigen of ontsmetten van deurklinken, banken en doucheknoppen/kranen. • Voor de kleedkamervloer volstaat het om goed te reinigen (meermaals per dag indien veelvuldig gebruikt). De vloer moet niet telkens gedesinfecteerd worden. • Hou in je poetschema rekening met het onderscheid in gebruik door sporters in georganiseerd verband en individuele sporters. • Door te kiezen om de ene kant voor de 'inkomende' bezoekers en de andere kant voor de 'uitgaande' bezoekers te gebruiken hebben de poetsmedewerkers tijd om een bepaalde kant te reinigen. • Elke keer ontsmetten is niet nodig, maar sommige bezoekers zullen zich hier veiliger bij voelen. Om hier aan tegemoet te komen kan je ontsmettende spray en papieren wegwerpdoekjes voorzien zodat bezoekers die dat wensen bij aankomst zelf kunnen ontsmetten (dus als aanvulling op de regelmatige reiniging). • Om het reinigen van kleedkamers en douches tussen sportgroepen door praktisch haalbaar te houden, kunnen er vanuit het principe 'gedeelde verantwoordelijkheid' afspraken gemaakt worden met de sportgroep die mee kan instaan voor de reiniging.
	Schakel haardrogers uit	
Ligweide	<p>Minimaal 1,5m afstand bewaren en een goede handhygiëne zijn de belangrijkste maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Het vernevelen of sproeien van reinigings-of</p>	

	ontsmettingsmiddelen over een groot oppervlak op openbare terreinen is weinig zinvol en wordt ontraden. (Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)	
Lockers	In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging. Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetsschema. Afhankelijk van de gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen. Besteed extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmettende handgel voorzien bij de lockers • Lockers niet laten gebruiken? Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context (controlemogelijkheden, al dan geen diefstalproblematiek, kleine lockers voor waardevolle spullen in de zwemhal, ...)
	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
EHBO-lokaal	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als voorzorgsreiniging is het reinigen van een EHBO-lokaal vergelijkbaar met lokalen die regelmatig gebruikt worden. Wel kan er best een procedure /werkplan opgesteld worden ingeval van melding van een bevestigde of vermoedelijk COVID-19 besmetting van een bader/bezoeker.	
	Agentschap Zorg en Gezondheid: Als in het EHBO-lokaal (of andere ruimte) een persoon met een bevestigde of vermoedelijke COVID-19-besmetting aanwezig was, is het omwille van de 'mogelijke' overleving van het virus gedurende enkele dagen in het milieu, aanbevolen om	

	<p>bereikbare oppervlakken in deze locaties grondig te reinigen én te desinfecteren.</p> <p>In de procedure moet er aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels,...</p>	
Sanitair	<p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p> <p>Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetschema. Afhankelijk van de gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen.</p> <p>Besteed extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt.</p>	
Materiaal		<ul style="list-style-type: none"> • Moedig het gebruik van eigen materiaal aan. • Laat het uitlenen van materiaal via een zwembadmedewerker verlopen. • Los spelmateriaal zoals plankjes, noodles, banden, ... die in het water liggen tijdens speel-/recreatief zwemmen kunnen hier in blijven liggen en moeten niet tussentijds ontsmet worden aangezien ze continu in gechloreerd water liggen
Drankautomaten / waterfonteintjes	Sluit waterfonteintjes tijdelijk af	
	Drankautomaten zijn toegelaten, maar besteed extra aandacht aan hygiëne	<ul style="list-style-type: none"> • Reinig de plaatsen die regelmatig aangeraakt worden op frequente basis. • Voorzie ontsmettende handgel en sensibiliserende boodschappen aan de automaten.

2.4. Samenschooling vermijden

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Cafetaria	Horeca mag openen vanaf 8 juni op basis van de heropstartprotocollen van de horecasector. Zorg dat iedereen op de hoogte is van de geldende richtlijnen en vermijdt dat dit een samenscholingsplek wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan uitbater of hij opnieuw zal opstarten en wanneer (heeft ook impact op gebruik sanitair en doorstroming) • Verwijs door naar Horeca Vlaanderen voor correcte aanpak • Cafetaria in handen van clubs – maak hen bewust dat ze ook onder deze regels vallen • Uitbating door de gemeente – stel een uitbatingsplan op volgens de regels Gedeelde kantines van sportclubs vraagt om extra reinigingen na elke gebruiker en 1 afgestemd 'Corona'plan
Inkomhal		<ul style="list-style-type: none"> • Raad voor een georganiseerde activiteit of een gereserveerde zwembeurt aan om maar 5 minuten vooraf naar het zwembad te komen. • Stimuleer de bezoekers om na het zwemmen de accommodatie onmiddellijk te verlaten.
Fietsenstalling		<ul style="list-style-type: none"> • Verzoek de bezoekers niet te blijven rondhanden bij de fietsenstalling.
Parking		<ul style="list-style-type: none"> • Verzoek de bezoekers niet te blijven rondhanden op de parking.
Welness	<p>In een zwembad kan men soms ook gebruik maken van een sauna, of andere gelijkaardige accommodaties. Deze mogen vanaf 1 juli ook opnieuw opengesteld worden onder strikte voorwaarden. Deze faciliteiten vallen echter buiten het beleidsveld sport. Voor richtlijnen rond sauna's verwijzen we door naar de sectorgids 'heropening publieke thermen en privésauna's'</p> <p>Indien het niet mogelijk is om aan de vooropgestelde richtlijnen te voldoen, moeten deze accommodaties gesloten blijven.</p>	

2.5. Technische/organisatorische aandachtspunten

Doeltreffende desinfectie	<p>Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel: een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel (0,1% natriumhypochloriet) of een alcoholoplossing (70% ethanol gebruiken) of producten gebruiken die antimicrobiële middelen bevatten waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen (EN14476-norm). Zie bijlage 1 voor meer info over correcte dosering en gebruik. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het corona-virus. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i>
Legionella	<p>Door een verminderd waterverbruik ontstaat er stilstand in de leidingen, waardoor de kwaliteit van het drinkwater vaak terugloopt en het risico op legionellagroei kan toenemen. Mits het toepassen van een paar eenvoudige maatregelen vooraleer je de installatie weer in gebruik neemt of openstelt voor het publiek, kan je het gezondheidsrisico tot een minimum beperken. <u>De procedure met de drie te nemen stappen en de bijhorende voorschriften kan je raadplegen via de website van het Agentschap Zorg en Gezondheid.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> Het is aangeraden om, na het uitvoeren van het stappenplan voor het spoelen van het sanitaire leidingwatersysteem, een week voor opening staalnames voor legionella te laten uitvoeren door een erkend labo zodat bij opening duidelijk is of het risico voor legionellagroei en verspreiding beheerst is.
Veiligheid drinkwater	<p>Zie info Legionella</p>	
Ventilatie	<p>Een goed werkende luchtbehandelingsinstallatie is essentieel in een zwembadomgeving. Volgens het algemene advies van CDC moet ervoor worden gezorgd dat het ventilatiesysteem goed functioneert. Er moet zoveel mogelijk verse buitenlucht worden aangevoerd als redelijkerwijs mogelijk is. Er kan technisch ingegrepen worden door de verse lucht toevoer op te drijven, afhankelijk van de grootte van de zwembadhal, het aantal bezoekers, de luchtvochtigheid in de zwembadhal en de atmosferische omstandigheden buiten. In ruimtes die niet mechanische geventileerd kunnen worden moeten ramen en deuren regelmatig gedurende een kwartier wijd open te zetten .</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laat buitendeuren niet openstaan om de ventilatiesystemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren.

	(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)	
Chloorgehalte	<p>Net als andere coronavirussen heeft SARS-CoV-2 een fragiel buitenmembraan dat gevoelig is voor oxidatiemiddelen zoals chloor. Bij hogere chloorconcentratie worden virussen sneller afgedood maar dat geldt voor alle pathogene micro-organismen. Bovendien kunnen coronavirussen niet goed overleven in water.</p> <p>Een geoptimaliseerde waterbehandeling en het respecteren van de waterkwaliteitsvereisten is toereikend om het potentieel risico van een COVID-besmetting via het zwembadwater te ondervangen is</p> <p>Het is aan te bevelen om niet op de uitersten te balanceren maar te streven naar een pH van 7.2 bij een vrij beschikbare chloor van minimum 0.7 mg/l.</p> <p>Bij hogere chloorwaarde is er bijkomend een verhoogd risico dat er meer desinfectiebijproducten gevormd zullen worden.</p> <p>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg ook voor een goede verdeling van de desinfectie (maximale doorstroming en menging van het zwembadwater • Als je toch zou kiezen voor een hogere dosering van vrij beschikbaar chloor, wees je er dan van bewust dat er een verhoogd risico dat er meer desinfectiebijproducten gevormd zullen worden. Het is dan des te belangrijker dat al de parameters goed opgevolgd worden en afwijkingen goed en betrouwbaar geconstateerd worden en dat er zo nodig bijstellingen gebeuren.
Openingsuren	Een tijdelijke aanpassing van de openingsuren kan aan de orde zijn om de verschillende groepen zwemmers die van het zwembad gebruik willen maken hier de kans toe te geven.	
Personeelsorganisatie	Streef naar een maximale 'corona-bijcholingsgraad' van redders en personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben	<ul style="list-style-type: none"> • RedFed en ISB zetten maximaal in op aangepaste bijscholingen. De bijscholing wordt ten zeerste aangeraden aan alle redders.
	Investeer in opleiding/training van medewerkers. Iedereen moet veilig kunnen werken en het mag geen verschil maken of er bv. een vaste redder of een clubredder aan het bad staat	<ul style="list-style-type: none"> • Correct gebruik PBM's • Omgaan met verbale agressie
		<ul style="list-style-type: none"> • Het kan interessant zijn te werken met een corona-coördinator en corona-verantwoordelijken die de genomen maatregelen opvolgen en kunnen schakelen
Monitoring en ervaringsuitwisseling	Deze situatie is voor iedereen nieuw. Werk samen met de veiligheidsambtenaar van je stad of gemeente.	

	Signaleer aandachtspunten bij de uitgewerkte protocols zodat de volledige sector kan leren uit ervaringen en verbetervoorstellen te doen.	
--	---	--

3. Elk zwembad moet een veilige werkplek zijn

Dit geldt vanzelfsprekend voor personeel, trainers en medewerkers, of het nu gaat om betaalde medewerkers of vrijwilligers. Onderstaande richtlijnen geven een houvast om dit te kunnen realiseren.

3.1. Algemeen

Vraag je medewerkers alert te zijn voor hun eigen gezondheid. De vereiste nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) kunnen per type medewerker verschillen (type mondmasker, plexischerm, ...)
Pas de basis hygiëneregels toe
Een medewerker met ziektesymptomen zoals een griepig gevoel, hoest, koorts, kortademigheid, neusloop en ongewone vermoeidheid komt beter niet naar de werkplek en raadpleegt best zijn huisarts.

3.2. Afstand houden

Hou steeds rekening met de 1,5 meter-regel.

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	Afstand houden tussen medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> • Laat medewerkers in verschillende ruimten werken of met voldoende afstand van elkaar • Er zal dus meer dan anders individueel gewerkt worden.
Onthaalmedewerkers	Zorg dat de medewerkers bij het onthaal beschermd zijn bij het contact met de klant	<ul style="list-style-type: none"> • Heb je een open balie, neem dan maatregelen bv. plexiglas, onthaalmedewerker en bezoeker dragen mondmasker, vergroot de afstand van de balie (vb. door een extra tafel te zetten), voorzie afstands aanduiding, ...
Schoonmaakmedewerkers	Zorg dat de medewerkers onderling de afstand en de afstand tot zwembadbezoekers kunnen respecteren.	
Redders	De RedFed werkte aangepaste EHBO- en reanimatierichtlijnen uit om in de context van een zwembad op een voor het slachtoffer en redders veilige manier hulp te kunnen bieden. Zie www.redfed.be .	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkeur voor gebruik reddingsgordel • Eenvoudige EHBO-handelingen door (iemand uit de sociale bubbel van het) slachtoffer onder begeleiding van redder • O₂-toediening met blaasballon, bufferzak en zuurstof of een MTV, beiden met HMEF-filter • ...
	Voorzie de vereiste PBM's voor je redders, deze staan	<ul style="list-style-type: none"> • PBM redders: handontsmettingsmiddelen, mondmaskers voor het slachtoffer, FFP2 (of FFP3)

	opgeijst in de aangepaste richtlijnen. Zie www.redfed.be . Een PBM heeft enkel zin als het correct gebruikt wordt. Zorg voor voldoende opleiding/training en ondersteuning.	maskers, wegwerphandschoenen, veiligheidsbril
	Pas je eigen noodprocedures aan op basis van de aangepaste richtlijnen.	
	Afstand houden tussen redders/toezichters	Neem dit op in je werkafspraken/toezichtsplan (procedure).
Toezichters	Personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben volgen best ook een 'corona-bijbscholing'.	
	Afstand houden tussen redders/toezichters	<ul style="list-style-type: none"> • Neem dit op in je werkafspraken/toezichtsplan (procedure).
Techniekers	Afstand houden tussen techniekers – ook als het van een extern bedrijf is	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie een procedure

3.3. Hygiëne

	Aandachtspunten	Voorbeelden van mogelijke acties
Onthaalmedewerkers	Zorg dat de medewerkers bij het onthaal beschermd zijn bij contact met de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie aan de balie ontsmettingsgel • Zet in op cashloos/contactloos betalen
	Zorg dat gedeelde werkplekken (back office) hygiënisch zijn. Voor richtlijnen hieromtrent verwijzen we naar de maatregelen voor kantoorinrichtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Vermijd waar mogelijk gedeeld schoonmaakmateriaal of voorzie ontsmettingsmogelijkheden
Schoonmaakmedewerkers	Zorg voor een hygiënische	<ul style="list-style-type: none"> • Vermijd waar mogelijk gedeeld schoonmaakmateriaal of

	werkomgeving waarbij er aandacht is voor gedeeld werkmateriaal.	voorzie ontsmettingsmogelijkheden
Redders/Toezichters		<ul style="list-style-type: none">• Voorzie ontsmettingsgel in het redderslokaal
EHBO	Het EHBO-materiaal moet ten allen tijde proper en bacterievrij zijn	<ul style="list-style-type: none">• Alles ontsmetten van materiaal wat is gebruikt

4. Afsluitende bemerkingen

- Toeschouwers bij wedstrijden zijn toegestaan onder voorwaarden zoals bepaald in de leidraad sport en corona – code heel en het bijhorende protocol voor sportwedstrijden. In andere situaties (trainingen, ...) wordt dit nog zo veel mogelijk vermeden.
- Elk zwembad is uniek met een eigen aanbod en verschillende gebruikers. Het is aan de exploitant om rekening houdend met de geldende richtlijnen te bepalen welke activiteiten met welke doelgroepen kunnen hervatten.
- Het zwembad kan verhuurd worden aan bv. een zwemclub op voorwaarde dat zij de regels respecteren en hiervoor de verantwoordelijkheid dragen. Zorg voor een ondertekende afsprakennota.
- Vraag aan clubs om een coronaplan op te stellen. Als exploitant kan je hier een aantal basisvoorwaarden bepalen. Laat de clubs ook een engagement ondertekenen.
Verschillende sportfederaties werkten voor hun verenigingen een sportspecifiek protocol uit zie www.zwemfed.be; www.nelos.be, www.redfed.be

Bijlage 1 // Desinfectie

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Mogelijkheden voor desinfectie, naargelang het oppervlak, zijn:

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel **een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel** gebruiken (0,1% natriumhypochloriet)

- Chlooroplossing 1000 ppm wordt vers aangemaakt met chloortabletten of met bleekwater:
- Chloortabletten (natriumdichloorisocyanuraat of NaDCC) oplossen in handwarm water, aan een concentratie van 1000 ppm. Hoeveel tabletten hiervoor nodig zijn, hangt af van het gewicht van de tabletten en van het percentage actieve chloor aanwezig in de tablet.
- Bleekwater moet verdund worden in koud water:

Commerciële concentratie chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing
chlooroplossing 10°	32 ml per liter water	160 ml per 5 liter water
chlooroplossing 12°	26 ml per liter water	130 ml per 5 liter water
chlooroplossing 15°	20 ml per liter water	100 ml per 5 liter water
chlooroplossing 20°	16 ml per liter water	80 ml per 5 liter water

Opm. 1° = 1 chlorimetrische (Franse) graad = 3,17 g/L = 3170 ppm

- De chlooroplossing minimaal 5 minuten laten inwerken.
- Naspoelen met proper water.

!! Aandachtspunt: Meng nooit huishoudelijk bleekmiddel met ammoniak of een andere reiniger omdat er dan chloordampen kunnen ontstaan!!

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel een **alcoholoplossing** gebruiken (70% ethanol)

!! Aandachtspunt: Ethanol (70%) kan worden gebruikt voor desinfectie van kleine oppervlakken (max. 0,5 m²), zoals deurklinken of lichtknoppen. Bemerkt: alcohol mag niet gebruikt worden voor grote oppervlakten omwille van de brandbaarheid van het product en het risico op bedwelming!!

Producten gebruiken **die antimicrobiële middelen bevatten** waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen.

Deze dienen te voldoen aan volgende voorwaarden):

- actief tegen Vacciniavirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> actief tegen enveloppe virussen)

of

- actief tegen Poliovirus + Adenovirus + Norovirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> volledige virucidie).

Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het coronavirus.

Of bepaalde producten aan deze vereiste voldoen wordt best besproken met de leverancier.

Hou er rekening mee dat EN14476 enkel betrekking heeft op virussen; maar natuurlijk ook de andere soorten micro-organismen belangrijk zijn bij ontsmetting. Daarvoor gelden volgende normen:

- Oppervlakteontsmetting (sprays/concentraten):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
 - Gisten: : EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
- Oppervlakteontsmetting (wipes):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 16615 (2015)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 16615 (2015)
- Ontsmetting door onderdompeling:
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 14561 (2006)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 14562 (2006)

Bespreek met de leverancier van de producten of deze aan bovenstaande eisen voldoen.

!!Aandachtspunt: Volg de toepassingsinstructies van de fabrikant!!

Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlage 8 bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Bijlage 9 bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19

Protocol voor zwemgelegenheden in recreatiedomeinen

Inhoud

Inleiding	2
1. Hoe dit protocol gebruiken?	3
2. Elke zwemgelegenheid moet een veilige infrastructuur zijn voor de bezoekers	4
2.1. Algemeen	4
2.2. Afstand houden	5
2.3. Hygiëne	12
2.4. Beperkte groepjes – samenscholing	16
2.5. Technische/organisatorische aandachtspunten	17
3. Elke zwemgelegenheid moet een veilige werkplek zijn	20
3.1. Algemeen	20
3.2. Afstand houden	20
3.3. Hygiëne	21
Bijlage 1 // Desinfectie	23

Inleiding

In code geel mogen de zwemgelegenheden in recreatiedomeinen opengesteld worden. Dit protocol sluit aan bij de 'leidraad sport en corona - code geel' en bevat de richtlijnen en adviezen om deze zwemgelegenheden op een verantwoorde en veilige manier te kunnen openstellen.

Aan de basis van dit protocol liggen de **principes afstand houden waar mogelijk**, persoonlijke en algemene **hygiënische maatregelen**, het **voorkomen van samenscholingen** en de **burgerzin van de zwemmer**.

De richtlijnen uit de leidraad sport en corona -code geel zijn ook van toepassing in zwembaden. De limieten voor het aantal personen die mogen samenkomen in het kader van sportactiviteiten zijn opgenomen in onderstaande tabel. De social distance moet niet langer toegepast worden door sporters binnen een sportgroep. Tussen sportgroepen onderling is dit wel nog nodig, behalve in een wedstrijdcontext indien dit noodzakelijk is door de aard van de sport. Afstandsregels en densiteitsregels zijn ook in een zwembad niet van toepassing op kinderen tot en met 12 jaar.

Kleedkamers en douches zijn toegankelijk. Jacuzzi's, stoomcabines en hammams blijven gesloten (zie onder 2.4 voor meer info).

Tabel 1: Overzicht van limieten voor bijeenkomsten/samenscholingen, zoals bepaald door de Nationale Veiligheidsraad en vastgelegd in het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, laatst gewijzigd bij het ministerieel besluit van 22 augustus 2020

Soort limiet	Maximum aantal personen	Duiding/opmerking
Sociale bubbel	5	Met de mensen binnen deze bubbel mag je onbeperkt contact hebben. Dit is een vast aantal personen per maand die steeds dezelfde moeten zijn.
Familie- /vrienden-bijeenkomst	10	Dit is de limiet van het aantal mensen die je mag zien op een familie- of vriendbijeenkomst. De afstand van 1,5 meter moet hierbij steeds gewaarborgd worden.
Sportgroep	50	Dit is de limiet voor een groep die een sportactiviteit bijwoont in georganiseerd verband. Binnen deze sportgroep kan er onderling contact zijn voor zover dit noodzakelijk is voor de beoefening van de sport.
Publiek Indoor	200	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een indoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.
Publiek Outdoor	400	Dit is de limiet voor het aantal toeschouwers die een outdoor sportwedstrijd/-evenement mogen bijwonen, mits naleving van het geldende protocol.

CERM-aanvraag	200	Deze limiet bepaalt dat iedere organisator van een sportwedstrijd of -evenement vanaf dit aantal deelnemers of toeschouwers een CERM-aanvraag moet invullen.
----------------------	-----	--

Een lokale overheid kan steeds strengere limieten opleggen in functie van de epidemiologische situatie op het eigen grondgebied.

De zwemgelegenheden (openluchtzwembad of zwembad met ligweide of strandzone) in recreatiedomeinen werken in een context van dag- en/of verblijfsrecreatie. Daarom werd voor deze zwemgelegenheden met hun specifieke kenmerken een apart protocol uitgewerkt. We focussen hierbij op het zwemgebeuren en niet op de algemene accommodatie zoals parking, fietsenstalling etc.

1. Hoe dit protocol gebruiken?

- De **bepalingen uit het federale mb dat de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad** bekrachtigd, moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Zij vormen ook de basis voor de richtlijnen in dit protocol.
- Dit protocol bevat richtlijnen opgesteld door de klankbordgroep voor de heropstart van de sportsector en bekrachtigd door minister Weyts, Vlaams minister van Sport, zoals bepaald door het ministerieel besluit betreffende de coronamaatregelen van 30 juni 2020. De eerste kolom geeft weer waarop de informatie van toepassing is, de tweede kolom bevat de algemene richtlijnen, de derde kolom geeft verdere duiding over hoe dit in de praktijk gebracht kan worden. Het is aan beheerders om hier de juiste keuzes te maken in functie van de eigen unieke infrastructuur. Het is aan de sportverenigingen en andere aanbieders om hier actief mee aan de slag te gaan voor een veilig en gezond sportaanbod.
- Het eerste deel focust op de bezoekers, het tweede deel focust op de medewerkers. Als algemene regel geldt dat er steeds aandacht moet zijn voor **afstand houden, hygiëne** en **beperken van groepsvorming**. Dit protocol is ook in die zin opgebouwd. We besteden ook aandacht aan enkele technische aandachtspunten.
- Er is ook een protocol specifiek voor zwembaden (overdekt en openlucht)

2. Elke zwemgelegenheid moet een veilige infrastructuur zijn voor de bezoekers

2.1. Algemeen

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
<p>Verantwoordelijk gedrag van de zwemmers en hun begeleiders (burgerzin)</p> <p>Zie hiervoor ook:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedragscode voor sporters • Gedragscode voor G-sporters • Gedragscode voor ouders • Gedragscode voor trainers 	<p>Vraag zwemmers en hun begeleiders alert te zijn voor hun eigen gezondheid en zich te gedragen naar de genomen maatregelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Neem hierover een passage op in het reglement van interne orde • Communiceer de regels omtrent zwembadbezoek duidelijk (affiches, rol-up banners, sociale media, website zwembad, animatiefilmpje, ...) en herhaal ze op de relevante plaatsen. • Communiceer de regels actief naar specifieke gebruikersgroepen • Ben je een G-zwemmer, dan kan een begeleider mee in het zwembad gaan, op voorwaarde dat dit een huisgenoot of je vaste persoonlijke assistent is.
	<p>Zwemmers met ziektesymptomen zoals griepig gevoel, koorts hoest, kortademigheid, neusloop en ongewone vermoeidheid komen niet sporten en kunnen de toegang tot het zwembad geweigerd worden.</p> <p>De algemene maatregelen voor de bevolking in kader van Covid-19 gelden ook voor de sporters (www.info-coronavirus.be/nl/tips-om-jezelf-te-beschermen/)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het reglement van interne orde biedt de mogelijkheid de toegang te verbieden aan elke persoon die een gevaar blijkt op te leveren voor de veiligheid en de gezondheid van de aanwezigen (VLAREM). Deze algemene regel kan verder gepreciseerd worden, dus ook Corona-specifieke items kunnen hier in opgenomen worden. • Werk je met een reservatiesysteem dan kan je bij vraag tot reservatie vooraf de uitsluitingsmaatregelen voor deelname doorgeven. • Bij de praktische info aan het onthaal kan je de corona-Richtlijnen vermelden/herhalen
	<p>Verantwoordelijk gedrag ondersteunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met communicatie, signalisatie en organisatorische maatregelen kan je verantwoordelijk gedrag aanmoedigen en de aandachtspunten belichten: affiches, markeringen, routing, ...

Registratieplicht	<p>De contactgegevens van één bezoeker of deelnemer per huishouden moeten worden geregistreerd bij aankomst in het recreatiedomein of de zwemgelegenheid. Dit kan zich beperken tot een telefoonnummer of een emailadres. De gegevens moeten worden bewaard gedurende 14 kalenderdagen en mogen enkel gebruikt worden voor de doeleinden ter bestrijding van Covid19. De gegevens moeten worden vernietigd na 14 kalenderdagen.</p> <p>Bezoekers moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven. Bezoekers of deelnemers die dit weigeren worden de toegang tot het zwembad bij aankomst ontzegd.</p> <p>Registratie van deelnemers aan reguliere competitiewedstrijden is niet verplicht, aangezien de deelnemers sowieso gekend zijn bij de club en de sportfederatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je bent niet verplicht om met een reservatiesysteem te werken. Al is dat wel een handig instrument om de capaciteit in het zwembad te beheersen en wachtrijen en teleurstellingen aan de kassa te vermijden. • Zo'n reservatiesysteem hoeft niet per se online, er zijn ook zwembaden waar er telefonisch gereserveerd kan worden. Werk je zonder reservatie, dan is het voor de bezoekers wel interessant om te weten wat de drukke en rustige momenten zijn. Er zijn ook zwembaden die op de website een teller hebben staan om aan te geven hoeveel plaats er nog is. Met kleuren werken is ook een mogelijkheid.
--------------------------	--	---

2.2. Afstand houden

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Capaciteit reduceren	<p>Evalueer je maximale capaciteit i.f.v. het kunnen garanderen van het basisprincipe 1,5 meter afstand houden op de verschillende plaatsen waar je bezoekers komen.</p> <p>Enkel door je capaciteit te verminderen kan je ruimte creëren om het afstand houden in de praktijk mogelijk te maken.</p> <p>Voor het zwemwater is de richtlijn 1 persoon per 10m² wateroppervlakte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer op duidelijk zichtbare plaatsen de maximumcapaciteit van je zwemgelegenheden.

	<p>Voor de ligweide/strandzone is de richtlijn 1,5 meter afstand houden.</p> <p>De afstandsregels en densiteitsregels gelden niet voor kinderen tot en met 12 jaar.</p>	
	<p>Een dosering van het aantal bezoekers is belangrijk om piekmomenten te voorkomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een (online) reservatiesysteem kan je hierbij helpen. Vereenvoudig evt. je tarieven om online reservatie eenvoudiger toepasbaar te maken. • Werk met tijdsblokken indien de context dit toelaat of opteer anders voor dagtickets (al dan niet met timeslots voor het aankomstuur). Heb je naast dagrecreatie ook verblijfsrecreatie, voorzie dan een buffer voor de bezoekers die in je domein verblijven. • Geef online (met kleurcodes) aan hoe ver je van je maximale capaciteit zit

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Signalisatie en communicatie	Communiqueer dat je jouw capaciteit verlaagt en dat wie naar jouw domein wil komen het best vooraf op de website nakijkt wat er kan (welke regels gelden er) en of er plaats is. Creëer het juiste verwachtingspatroon.	<ul style="list-style-type: none"> • Website en sociale media • Communicatie vanuit de sector.
	Goede signalisatie moedigt aangepast gedrag van de aanwezigen aan en werkt ondersteunend	<ul style="list-style-type: none"> • Markeringen met de 1,5 meter afstanden op de grond maken het voor iedereen gemakkelijker om afstanden in te schatten • Signalisatie op ooghoogte kan veel duidelijk maken. • Sluit dingen visueel af (bv. niet alle wasbakken/ douches/ lockers/... in gebruik) • Hang duidelijke affiches op met de gedragsregels en afspraken op de ligweide/strandzone • ...
Handhaving	Voorkom dat de afstandsregels niet toegepast kunnen worden doordat er te veel bezoekers voor de beschikbare ruimte zijn. Dit doe je door het aantal bezoekers te doseren (gespreid in tijd en aangepaste maximum capaciteit) en je routing slim aan te pakken.	
	Van de bezoekers mag enige burgerzin verwacht worden, maar zie in de mate van het mogelijke toe op het respecteren van de afstandsregels en reageer wanneer nodig.	<ul style="list-style-type: none"> • Alle medewerkers hebben de taak toe te zien op het respecteren van de afstandsregels. Afhankelijk van de lokale afspraken spreken ze zelf bezoekers aan of verwittigen ze iemand die kan ingrijpen. • Zorg voor goede afspraken met de lokale politie voor het geval de situatie escaleert. • Voorzie zo nodig extra bewakingsagenten.
Mondmaskers	Mondmaskers zijn verplicht voor alle bezoekers bij het betreden van het zwembad tot aan de omkleedcabines, en omgekeerd	<ul style="list-style-type: none"> • Treed als exploitant zowel sensibiliserend als controlerend op.

	van de omkleedcabines tot de uitgang van het zwembad. Deze regel geldt niet voor kinderen tot en met 12 jaar.	
Routing	De verplaatsingsstromen / flow goed organiseren, werkt afstand houden in de hand. Kunnen de aanwezigen een veilige afstand van elkaar houden?	<p>Voor de routing op het domein zelf verwijzen we naar de afspraken die hieromtrent op het niveau van het domein of provincie gemaakt zijn (cfr. circulatieplan, lussen/routes, geen extra maatregelen wegens voldoende ruimte, ...).</p> <p>Routing randaccommodatie (kleedkamers, sanitair, douches, ...):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorkom te dicht bij elkaar kruisen door looplijnen, éénrichtingsverkeer, communiceren van 'voorrangsregels' • Kan je de stroom aankomende en vertrekkende bezoekers scheiden? • Verwijder stoelen, banken, ... • Duidelijke signalisatie van de looprichtingen en wachtplaatsen • Verzoek de bezoekers om de ruimte onmiddellijk te verlaten.
	Verlies bij het aanpassen van je routing het behouden van een veilige evacuatie route en de brandveiligheid niet uit het oog.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag evt. feedback aan de brandweer
Inkom/kassa	Voorkom dat er te veel mensen op een beperkte ruimte moeten wachten	<ul style="list-style-type: none"> • Door maximaal met online tickets en betalingen te werken, voorkom je wachtrijen. • Voorzie markeringen voor 'gespreid wachten'
	Afstand tussen bezoekers en personeel wordt gerespecteerd	<ul style="list-style-type: none"> • Buiten gearceerde kaders blijven (vb. 1,5 m afstand gewaarborgd via arcering op de vloer)

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Lockers	Aandacht voor afstand houden	<ul style="list-style-type: none"> • Sluit een aantal lockers af bv. om de x lockers 1 locker open of werk met zones lockers per tijdslot • Het afsluiten van bepaalde delen van de lockerruimte kan je ook helpen bij het sturen van de doorstroming/routing van de bezoekers. • Lockers niet laten gebruiken? Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context (controlemogelijkheden, al dan geen diefstalproblematiek, kleine lockers voor waardevolle spullen, ...)
Kleedkamers en douches	<p>Kleedkamers en douches mogen opnieuw open.</p> <p>Hou rekening met volgende principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien deze gebruikt worden door een vaste sportgroep, kan deze groep gezamenlijk gebruik maken van deze kleedkamer en douche-infrastructuur. De kleedkamer en douches moeten gereinigd worden tussen elke sportgroep. • Indien het gaat om publieke kleedkamers en douches die gebruikt worden door een constante flow van (individuele) sporters, moeten afstandsregels gerespecteerd worden tussen sporters die niet onder hetzelfde dak leven of die niet tot dezelfde sociale bubbel (<i>limiet: zie tabel op pagina 4</i>). Bepaal de maximum capaciteit van de kleedkamer in functie van het garanderen van deze onderlinge afstand. Er moet een duidelijk reinigingsschema opgemaakt worden met frequente schoonmaakmomenten. 	<p>Indien open voor teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 teams kunnen niet samen zitten in een kleedkamer. Voorzie een duidelijk tijdslot per team. • voorzie tijd tussenin voor een korte ontsmetting of reiniging (klinken, banken, doucheknoppen) • Voorzie personeel voor de reiniging of maak afspraken met de teamverantwoordelijke die kan instaan <p>Indien open voor individuele sporters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaal de capaciteit van de kleedkamer op basis van de social distance en voorzie per gebruiker 1,5 lopende meter banken/stoelen of langs de wand van de kleedkamer/douche. • Bekijk per kleedkamer/douche de aangepaste capaciteit en communiceer deze op de deur(binnen- en buitenkant) /bij de ingang • Aanduidingen op de grond kunnen sporters ook een idee geven waar ze best gaan zitten/staan. • Zorg voor een reinigingsschema dat voorziet in frequente reinigingen van de kleedkamers en douches

		<p>met water en zeep of desinfectie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communiceer duidelijk over dit reinigingsschema naar gebruikers toe.
Zwemwater	<p>Capaciteit: 1 persoon per 10 m²</p> <p>1,5 m afstand houden faciliteren</p> <p>Burgerzin/verantwoordelijkheid van de zwemmers is essentieel</p> <p>Kinderen tot en met 12 jaar moeten onderling de afstandsregels niet respecteren. Ook de densiteitsregels zijn niet van toepassing op kinderen tot en met 12 jaar.</p> <p>Georganiseerde activiteiten: de sportgroep kan maximum zoveel personen bedragen als bepaald door de limiet voor sportgroepen (limiet: zie tabel op pagina 4).</p> <p>Zomer/sportkampen: <u>zie hiervoor het specifieke protocol hieromtrent</u> – aandachtspunt hierbij is om deze sportgroep volledig te scheiden van andere sportgroepen of publieke zwemmers</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De maximale bezetting communiceren. Het respecteren ervan is mee de verantwoordelijkheid van de bezoekers. De redders kunnen er dan naar verwijzen als ze vaststellen dat het er toch te druk wordt. • Bezoekers sensibiliseren en wijzen op hun verantwoordelijkheid • Toezicht op respecteren afstand • Familieglijbaan per 'sociale bubbel' • Wachtrijen in goede banen leiden • Hoeveel van je bezoekers zijn er in verhouding gemiddeld in het water en hoeveel op het strand/ligweide? Wat betekent dat voor je capaciteit?
Strandzone/ Ligweide	<p>Capaciteit: 1,5 m afstand houden is de standaardregel op een ligweide</p> <p>De afstandsregels zijn niet van toepassing voor kinderen tot en met 12 jaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Welke werkwijze wil je toepassen: ruimte bieden of regels invoeren? • Bepaal je capaciteit op basis van de 'hotspots' op je domein. Pas je berekende cijfers aan aan wat de realiteit je leert. • Kies een methode om je capaciteit te beperken die voldoende garantie biedt om de afstandsregels te kunnen garanderen. Enkele voorbeelden ter inspiratie om de capaciteit te bepalen: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1/3 van de bezoekersaantallen op

		<p>een goede dag / 30% van de capaciteit / ...</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Per 6 m² strand/ligweide 1 persoon als uitgangspunt nemen en dan evalueren of er bijkomende factoren mee in rekening gebracht moeten worden die een invloed kunnen hebben op de capaciteit ○ 1 persoon per 10m² strand/ligweide zodat er voldoende ruimte is en mensen indien nodig (bv. andere bezoekers houden zich niet aan de afspraken) zonder probleem elders kunnen gaan zitten • Hieronder volgen enkele ideeën om het afstand houden bij de bezoekers in de praktijk te brengen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bakken zones af ○ Op de ligweide vakken afbakenen (variatie in grootte) die per namiddag gereserveerd kunnen worden door 'sociale bubbels' ○ Per sociale bubbel een parasol (ook te huur aanbieden). Dit vergemakkelijkt de visuele controle. • Je kan je verder laten inspireren door de aanpak van de kustgemeentes
Sanitair	Aandacht voor afstand aan de wastafels en piscines	<ul style="list-style-type: none"> • Neem niet alle piscines in gebruik. • Duid via signalisatie aan dat men afstand moet houden aan de wasbakken. • Duid aan waar mensen kunnen wachten, beperk het aantal mensen in de toiletruimte.
EHBO	Pas de <u>aangepaste EHBO- en reanimatierichtlijnen</u> toe en voorzie de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen voor zowel de verzorger als het slachtoffer. Voorzie in elk geval ook mondkmaskers voor de gekwetste.	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van de aard en de ernst van de EHBO-interventie kan je overwegen om eenvoudige handelingen door (iemand uit de sociale bubbel van) de gekwetste te laten uitvoeren.

Aanbod		<ul style="list-style-type: none"> • Moedig het gebruik van eigen materiaal aan en beperk het uitlenen van materiaal. • Organiseer het uitlenen van materiaal zo dat de afstand gerespecteerd blijft
Tribunes	<p>Enkel tijdens wedstrijden mogen toeschouwers aanwezig zijn tot een maximum aantal zoals bepaald door de limiet voor 'publiek indoor' bij een binnenzwembad en voor 'publiek outdoor' bij een buitenzwembad (limiet: zie tabel op pagina 4).</p> <p>Op andere momenten blijft de tribune voorlopig gesloten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Baken de tribune af wanneer er geen wedstrijden zijn. • Zorg voor communicatie. • Raadpleeg het <u>protocol voor infrastructuurbeheerders</u> voor verdere richtlijnen. • Mondmaskers zijn verplicht voor publiek indoor en outdoor.

2.3. Hygiëne

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	<p>Een virus heeft altijd een mens of dier nodig om 'in leven te blijven' en zich te kunnen delen. De kans dat je besmet wordt door het aanraken van materialen of oppervlak is klein, maar niet helemaal uitgesloten. Het is daarom belangrijk om je handen regelmatig te wassen met water en zeep of te desinfecteren met alcogel als er geen water beschikbaar is. Let erop dat je je gezicht zo weinig mogelijk aanraakt met je handen. (Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van reminders
	<p>Pas je poetsschema's aan om extra reinigings- en desinfectiemomenten te voorzien. Besteed extra aandacht aan voorwerpen die vaak aangeraakt worden.</p>	<p>Advies Agentschap Zorg en Gezondheid:</p> <p>In de procedure moet er extra aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtsakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels, de bankjes/hendels om de omkleedcabines te sluiten, deurtjes van de lockers, ... Voorwerpen die niet goed gereinigd kunnen worden, kan</p>

		men indien mogelijk best verwijderen.
	<p>Strikte toepassing van de schoonmaakprotocollen. Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor de nodige opleiding en communicatie: informeer de medewerkers waarom bepaalde handelingen/maatregelen nodig zijn. • Zorg ervoor dat de vereiste PBM beschikbaar zijn
	<p>Stel richtlijnen voor bezoekers op. Zie '<u>gedragscode voor sporters</u>'</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceer de hygiëneregels duidelijk. Hang ze op aan het onthaal en op de relevante plaatsen.
Routing	Beperk aanrakingen met deuren e.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Binnendeuren maximaal open laten staan (branddeuren niet!)
Inkom/kassa	Beperk aanrakingen met oppervlakken en voorwerpen die vaak aangeraakt worden	<ul style="list-style-type: none"> • Geef de voorkeur aan cashloos en contactloos betalen (bancontact(app)), maar verlies ook niet uit het oog dat dit voor sommige doelgroepen een drempel is of niet kan. • Voorzie evt. wattenstaafjes voor de betaalterminal of ontsmettende handgel • Zet in op online reservaties en betalingen • De bezoeker ontvangt bij reservatie een QR-code die hem toegang geeft • Zorg dat vuilnisbakken niet kunnen gebruikt worden, open deksel hebben of enkel met de voet kunnen geopend worden.
	Zet in op een goede handhygiëne en voorzie minstens bij de ingang en de uitgang ontsmettende handgel voor de bezoekers.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie ontsmettende handgel bij de ingang/kassa/... • Voorzie hygiëncorner met handgel, papieren zakdoekjes, ...
	Extra aandacht voor reiniging van oppervlakken en voorwerpen die regelmatig aangeraakt worden	<ul style="list-style-type: none"> • Betaalautomaten (onbemande kassa) - bancontact apparaten: regelmatig ontsmetten, ontsmettende handgel voorzien en over het verwachte gebruik ervan communiceren
	Dit is dé plaats voor het communiceren van de gedragsregels en het toegangsverbod voor mensen met ziektesymptomen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie duidelijke visuele communicatie (ingang verboden voor mensen die ziektesymptomen hebben) • Herhaal de basisinformatie aan de balie

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Omkleedcabines/ Kleedkamers en douches	<p>Deze hygiënemaatregelen zijn aanvullende op het eerdere luik rond kleedkamers en douches (zie afstand houden).</p> <p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie in poetsschema extra aandacht voor reinigen of ontsmetten van deurklinken, banken en doucheknoppen/kranen. • Voor de kleedkamervloer volstaat het om goed te reinigen (meermaals per dag indien veelvuldig gebruikt). De vloer moet niet telkens gedesinfecteerd worden. • Hou in je poetsschema rekening met het onderscheid in gebruik door sporters in georganiseerd verband en individuele sporters. • Elke keer ontsmetten is niet nodig, maar sommige bezoekers zullen zich hier veiliger bij voelen. Om hier aan tegemoet te komen kan je ontsmettende spray en papieren wegwerpdoekjes voorzien zodat bezoekers die dat wensen bij aankomst zelf kunnen ontsmetten (dus als aanvulling op de regelmatige reiniging).
	Schakel haardrogers uit	
Ligweide	<p>Minimaal 1,5m afstand bewaren en een goede handhygiëne zijn de belangrijkste maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan.</p> <p>Het vernevelen of sproeien van reinigings- of ontsmettingsmiddelen over een groot oppervlak op openbare terreinen is weinig zinvol en wordt ontraden. (Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	
Lockers	<p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsmettende handgel voorzien bij de lockers <p>Sluit indien nodig enkele lockers af om voor meer spreiding te zorgen. Dit hangt natuurlijk heel sterk af van de lokale context (controle mogelijkheden, al dan geen diefstalproblematiek, kleine lockers voor waardevolle spullen, ...)</p>

	<p>Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetsschema. Afhankelijk van de gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen.</p> <p>Besteed extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt.</p>	
EHBO-lokaal	<p>Agentschap Zorg en Gezondheid: Als voorzorgsreiniging is het reinigen van een EHBO-lokaal vergelijkbaar met lokalen die regelmatig gebruikt worden. Wel kan er best een procedure/werkplan opgesteld worden ingeval van melding van een bevestigde of vermoedelijk COVID-19 besmetting van een bader/bezoeker.</p>	
	<p>Agentschap Zorg en Gezondheid: Als in het EHBO-lokaal (of andere ruimte) een persoon met een bevestigde of vermoedelijke COVID-19-besmetting aanwezig was, is het omwille van de 'mogelijke' overleving van het virus gedurende enkele dagen in het milieu, aanbevolen om bereikbare oppervlakken in deze locaties grondig te reinigen én te desinfecteren. In de procedure moet er aandacht besteed worden aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt, zoals deurknoppen, lichtschakelaars, werkbladen, handgrepen, klavieren, toiletten, kranen en wastafels,...</p>	
Sanitair	<p>In de meeste gevallen zijn er geen specifieke ontsmettingsmaatregelen nodig. Het reinigen met water en de reguliere reinigingsmiddelen is voldoende als algemene voorzorgsreiniging.</p> <p>Voorzie extra reinigingsmomenten in je poetsschema. Afhankelijk van de</p>	

	gebruiksfrequentie kan het nodig zijn om vaker te reinigen. Besteed extra aandacht aan oppervlakken en voorwerpen die vaak worden aangeraakt.	
Materiaal	Gedeeld materiaal is mogelijk, maar moet tussen het gebruik door verschillende personen worden gereinigd of ontsmet.	<ul style="list-style-type: none"> • Moedig het gebruik van eigen materiaal aan. • Laat het uitlenen van materiaal via een zwembadmedewerkers verlopen . • Los spel materiaal zoals plankjes, noodles, banden, ... die in het water liggen tijdens speel-/recreatief zwemmen kunnen hier in blijven liggen en moeten niet tussentijds ontsmet worden aangezien ze continu in gechloreerd water liggen

2.4. Beperkte groepjes – samenschooling

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	Creëer ruimte	
Inkom/kassa	Voorkom wachtrijen	<ul style="list-style-type: none"> • Raad – indien je met tijdsblokken werkt – aan om niet vroeger dan het gereserveerde moment te komen. • Zet in op vooraf online reserveren én betalen. • ...
Horeca	Horeca mag open op basis van de heropstartprotocollen van de horecasector. Zorg dat iedereen op de hoogte is van de geldende richtlijnen en vermijdt dat dit een samenscholingsplek wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan uitbater of hij opnieuw zal opstarten en wanneer (heeft ook impact op gebruik sanitair en doorstroming) • Verwijs door naar Horeca Vlaanderen voor correcte aanpak • Cafeteria in handen van clubs – maak hen bewust dat ze ook onder deze regels vallen • Uitbating door de gemeente – stel een uitbatingsplan op volgens de regels • Gedeelde kantines van sportclubs vraagt om extra reinigingen na elke gebruiker en 1 afgestemd 'Corona'plan
Hanggedrag	Stimuleer de bezoekers om na hun bezoek de accommodatie onmiddellijk te verlaten	

Wellness	<p>In een zwembad kan men soms ook gebruik maken van een sauna, of andere gelijkaardige accommodaties. Deze mogen vanaf 1 juli ook opnieuw opengesteld worden onder strikte voorwaarden. Deze faciliteiten vallen echter buiten het beleidsveld sport. Voor richtlijnen rond sauna's verwijzen we door naar <u>de sectorgids 'heropening publieke thermen en privésauna's'</u></p> <p>Indien het niet mogelijk is om aan de vooropgestelde richtlijnen te voldoen, moeten deze accommodaties gesloten blijven.</p>	
-----------------	--	--

2.5. Technische/organisatorische aandachtspunten

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Doeltreffende desinfectie	<p>Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel: een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel (0,1% natriumhypochloriet) of een alcoholoplossing (70% ethanol gebruiken) of producten gebruiken die antimicrobiële middelen bevatten waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen (EN14476-norm). Zie bijlage 1 voor meer info over correcte dosering en gebruik. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het corona-virus. <i>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</i>
Legionella	<p>Door een verminderd waterverbruik ontstaat er stilstand in de leidingen, waardoor de kwaliteit van het drinkwater vaak terugloopt en het risico op legionellagroei kan toenemen. Mits het toepassen van een paar eenvoudige maatregelen vooraleer je de installatie weer in gebruik neemt of openstelt voor het publiek, kan je het gezondheidsrisico tot een minimum beperken. <u>De procedure met de drie te nemen stappen en de bijhorende voorschriften</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> Het is aangeraden om, na het uitvoeren van het stappenplan voor het spoelen van het sanitaire leidingwatersysteem, een week voor opening staalnames voor legionella te laten uitvoeren door een erkend labo zodat bij opening duidelijk is of het risico voor legionellagroei en verspreiding beheerst is.

	<u>kan je raadplegen via de website van het Agentschap Zorg en Gezondheid.</u>	
Veiligheid drinkwater	Zie info Legionella	
Ventilatie	<p>Een goed werkende luchtbehandelingsinstallatie is essentieel in een zwembadomgeving.</p> <p>Volgens het algemene advies van CDC moet ervoor worden gezorgd dat het ventilatiesysteem goed functioneert. Er moet zoveel mogelijk verse buitenlucht worden aangevoerd als redelijkerwijs mogelijk is. Er kan technisch ingegrepen worden door de verse lucht toevoer op te drijven, afhankelijk van de grootte van de zwembadhal, het aantal bezoekers, de luchtvochtigheid in de zwembadhal en de atmosferische omstandigheden buiten.</p> <p>In ruimtes die niet mechanische geventileerd kunnen worden moeten ramen en deuren regelmatig gedurende een kwartier wijd open te zetten .</p> <p>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laat buitendeuren niet openstaan om de ventilatiesystemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren.
Chloorgehalte	<p>Net als andere coronavirussen heeft SARS-CoV-2 een fragiel buitenmembraan dat gevoelig is voor oxidatiemiddelen zoals chloor. Bij hogere chloorconcentratie worden virussen sneller afgedood maar dat geldt voor alle pathogene micro-organismen. Bovendien kunnen coronavirussen niet goed overleven in water.</p> <p>Een geoptimaliseerde waterbehandeling en het respecteren van de waterkwaliteitsvereisten is toereikend om het potentieel risico van een COVID-besmetting via het zwembadwater te ondervangen is</p> <p>Het is aan te bevelen om niet op de uitersten te balanceren maar te streven naar een pH van 7.2 bij een vrij beschikbare chloor van minimum 0.7 mg/l.</p> <p>Bij hogere chloorwaarde is er bijkomend een verhoogd risico dat er meer desinfectiebijproducten gevormd zullen worden.</p> <p>(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg ook voor een goede verdeling van de desinfectie (maximale doorstroming en menging van het zwembadwater • Als je toch zou kiezen voor een hogere dosering van vrij beschikbaar chloor, wees je er dan van bewust dat er een verhoogd risico dat er meer desinfectiebijproducten gevormd zullen worden. Het is dan des te belangrijker dat al de parameters goed opgevolgd worden en afwijkingen goed en betrouwbaar geconstateerd worden en dat er zo nodig bijsturingen gebeuren.
Openingsuren	Een tijdelijke aanpassing van de openingsuren kan aan de orde zijn om	

	de verschillende groepen zwemmers die van het zwembad gebruik willen maken hier de kans toe te geven.	
Tarieven	Om het online reserveren en betalen vlot te kunnen organiseren kan het blijken dat het handiger is om de tarieven voor dit seizoen te herbekijken/vereenvoudigen.	
Personeels-organisatie	Streef naar een maximale 'corona-bijscholingsgraad' van redders en personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben	RedFed en ISB zetten dit voorjaar maximaal in op aangepaste bijscholingen. De bijscholing wordt ten zeerste aangeraden aan alle redders.
	Investeer in opleiding/training van medewerkers. Iedereen moet veilig kunnen werken en het mag geen verschil maken of er bv. een vaste redder of een clubredder aan het bad staat	<ul style="list-style-type: none"> • Correct gebruik PBM's • Omgaan met verbale agressie
		<ul style="list-style-type: none"> • Het kan interessant zijn te werken met een corona-coördinator en corona-verantwoordelijken
Monitoring en ervarings-uitwisseling	Deze situatie is voor iedereen nieuw. Werk – indien mogelijk/van toepassing – samen met de veiligheidsambtenaar van je stad/gemeente of provincie. Signaleer aandachtspunten bij de uitgewerkte protocollen zodat de volledige sector kan leren uit ervaringen en verbetervoorstellen doen.	

3. Elke zwemgelegenheid moet een veilige werkplek zijn

Dit geldt vanzelfsprekend voor personeel, trainers en medewerkers, of het nu gaat om betaalde medewerkers of vrijwilligers. Onderstaande richtlijnen geven een houvast om dit te kunne realiseren.

3.1. Algemeen

Vraag je medewerkers alert te zijn voor hun eigen gezondheid. De vereiste nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) kunnen per type medewerker verschillen (type mondmasker, plexischerm, ...) Medewerkers dragen een mondmasker indien ze in contact kunnen komen met bezoekers en hun job dit toelaat.
Pas de basis hygiëneregels toe
Een medewerker met ziektesymptomen zoals een griepig gevoel, hoest, koorts, kortademigheid, neusloop en ongewone vermoeidheid komt beter niet naar de werkplek en raadpleegt best zijn huisarts.

3.2. Afstand houden

Hou steeds rekening met de 1,5 meter-regel.

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Algemeen	Afstand houden tussen medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> Laat medewerkers in verschillende ruimten werken of met voldoende afstand van elkaar Er zal dus meer dan anders individueel gewerkt worden.
Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers bij het onthaal beschermd zijn bij het contact met de klant	<ul style="list-style-type: none"> Heb je een open balie, neem dan maatregelen bv. plexiglas, onthaalmedewerker en bezoeker dragen mondmasker, vergroot de afstand van de balie, voorzie afstands aanduiding, ...
Schoonmaak-medewerkers	Zorg dat de medewerkers onderling de afstand en de afstand tot zwembadbezoekers kunnen respecteren.	

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Redders	De RedFed werkte aangepaste EHBO- en reanimatierichtlijnen uit om in de context van een zwembad op een voor het slachtoffer en redders veilige manier hulp te kunnen bieden. Zie www.redfed.be .	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkeur voor gebruik reddingsgordel • Eenvoudige EHBO-handelingen door (iemand uit de sociale bubbel van het) slachtoffer onder begeleiding van redder • O₂-toediening met blaasballon, bufferzak en zuurstof of een MTV, beiden met HMEF-filter • ...
	Voorzie de vereiste PBM's voor je redders, deze staan opgelijst in de aangepaste richtlijnen. Zie www.redfed.be . Een PBM heeft enkel zin als het correct gebruikt wordt. Zorg voor voldoende opleiding/training en ondersteuning.	<ul style="list-style-type: none"> • PBM redders: handontsmettingsmiddelen, mondmaskers voor het slachtoffer, FFP2 (of FFP3) maskers, wegwerphandschoenen, veiligheidsbril
	Pas je eigen noodprocedures aan op basis van de aangepaste richtlijnen.	
	Afstand houden tussen redders/toezichters	Neem dit op in je werkafspraken/toezichtsplan (procedure).
Toezichters	Personen met een EHBO-diploma die in de noodprocedures een EHBO-taak hebben volgen best ook een 'corona-bijtscholing'.	
	Afstand houden tussen redders/toezichters	<ul style="list-style-type: none"> • Neem dit op in je werkafspraken/toezichtsplan (procedure).
Techniekers	Afstand houden tussen techniekers – ook als het van een extern bedrijf is	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie een procedure

3.3. Hygiëne

	Richtlijnen	Voorbeelden van mogelijke acties
Onthaal-medewerkers	Zorg dat de medewerkers bij het onthaal beschermd zijn bij contact met de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie aan de balie ontsmettingsgel • Zet in op cashloos/contactloos betalen
	Zorg dat gedeelde werkplekken (back office) hygiënisch zijn. Voor richtlijnen hieromtrent verwijzen we naar de maatregelen voor kantoorinrichtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Vermijd waar mogelijk gedeeld schoonmaakmateriaal of voorzie ontsmettingsmogelijkheden

Schoonmaak-medewerkers	Zorg voor een hygiënische werkomgeving waarbij er aandacht is voor gedeeld werkmateriaal.	<ul style="list-style-type: none">• Vermijd waar mogelijk gedeeld schoonmaakmateriaal of voorzie ontsmettingsmogelijkheden
Redders/ Toezichters		<ul style="list-style-type: none">• Voorzie ontsmettingsgel in het redderslokaal
EHBO	Het EHBO-materiaal moet ten allen tijde proper en bacterievrij zijn	<ul style="list-style-type: none">• Alles ontsmetten van materiaal wat is gebruikt

Bijlage 1 // Desinfectie

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Mogelijkheden voor desinfectie, naargelang het oppervlak, zijn:

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel **een op chloor gebaseerd desinfectiemiddel** gebruiken (0,1% natriumhypochloriet)

- Chlooroplossing 1000 ppm wordt vers aangemaakt met chloortabletten of met bleekwater:
- **Chloortabletten (natriumdichloorisocyanuraat of NaDCC)** oplossen in handwarm water, aan een concentratie van 1000 ppm. Hoeveel tabletten hiervoor nodig zijn, hangt af van het gewicht van de tabletten en van het percentage actieve chloor aanwezig in de tablet.
- **Bleekwater** moet verdund worden in koud water:

Commerciële concentratie chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing	Hoeveelheid geconcentreerde chlooroplossing
chlooroplossing 10°	32 ml per liter water	160 ml per 5 liter water
chlooroplossing 12°	26 ml per liter water	130 ml per 5 liter water
chlooroplossing 15°	20 ml per liter water	100 ml per 5 liter water
chlooroplossing 20°	16 ml per liter water	80 ml per 5 liter water

Opm. 1° = 1 chlorimetrische (Franse) graad = 3,17 g/L = 3170 ppm

- De chlooroplossing minimaal 5 minuten laten inwerken.
- Naspoelen met proper water.

!! Aandachtspunt: Meng nooit huishoudelijk bleekmiddel met ammoniak of een andere reiniger omdat er dan chloordampen kunnen ontstaan.!!

Na het reinigen met een neutraal reinigingsmiddel een **alcoholoplossing** gebruiken (70% ethanol)

!! Aandachtspunt: Ethanol (70%) kan worden gebruikt voor desinfectie van kleine oppervlakken (max. 0,5 m²), zoals deurklinken of lichtknoppen. Bemerkt: alcohol mag niet gebruikt worden voor grote oppervlakten omwille van de brandbaarheid van het product en het risico op bedwelming.!!

Producten gebruiken **die antimicrobiële middelen bevatten** waarvan bekend is dat ze effectief zijn tegen coronavirussen.

Deze dienen te voldoen aan volgende voorwaarden):

- actief tegen Vacciniavirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> actief tegen enveloppe virussen)

of

- actief tegen Poliovirus + Adenovirus + Norovirus volgens de EN14476 (versies 2013 en/of 2015) (=> volledige virucidie).

Waterstofperoxyde (minimaal 5%) is geschikt als desinfectiemiddel voor het coronavirus.

Of bepaalde producten aan deze vereiste voldoen wordt best besproken met de leverancier.

Hou er rekening mee dat EN14476 enkel betrekking heeft op virussen; maar natuurlijk ook de andere soorten micro-organismen belangrijk zijn bij ontsmetting. Daarvoor gelden volgende normen:

- Oppervlakteontsmetting (sprays/concentraten):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
 - Gisten: : EN 13727 (2015) + EN 13697 (2015)
- Oppervlakteontsmetting (wipes):
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 16615 (2015)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 16615 (2015)
- Ontsmetting door onderdompeling:
 - Bacteriën: EN 13727 (2015) + EN 14561 (2006)
 - Gisten: EN13624 (2013) + EN 14562 (2006)

Bespreek met de leverancier van de producten of deze aan bovenstaande eisen voldoen.

!!Aandachtspunt: Volg de toepassingsinstructies van de fabrikant!!

Reiniging en ontsmetting wordt best uitgevoerd door personeel dat opgeleid is in het correct gebruik van aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 1 september 2020 tot wijziging van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 9 juni 2020 tot vaststelling van een leidraad en na te leven protocollen voor de heropstart van de sportsector ten gevolge van de coronacrisis COVID-19.

Brussel, 1 september 2020

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS